

فهرست

جلد پنجم

مجموعه قوانین

بیست و یکمین دوره قانونگذاری

مجلس شورای ملی

بترتیب تاریخ تصویب

« قسمت قوانین »

« چاپخانه اختصاصی مجلس شورای ملی »

شماره ترتیب	عنوان قانون
۳۶۲	عدم لزوم تحصیل مجوز مجدد لایحه مر بوط به نحوه پرداخت هزینه حمل و نقل و توزیع کمکهای جنسی اهدائی مؤسسه کاره .
۳۶۳	قانون راجع به اداره امور مالی هنرستان تهران و هنرستان تبریز .
۳۶۴	قانون اداره امور هنر سرای عالی « سازمان نمونه تعلیم و تربیت حرفه‌ای سابق کشور »
۳۶۵	قانون افزایش میزان اعتبار انتقالی قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور .
۳۶۶	قانون معافیت گمرکی کالاهای دانشگاههای کشور .
۳۶۷	تصمیم قانونی دائر به انتخاب دو نفر جهت عضویت هیئت عالی نظارت شرکت ملی نفت ایران .
۳۶۸	تصمیم قانونی دائر به انتخاب یک نفر ناظر جهت شرکت در سازمان بیمه های اجتماعی .
۳۶۹	قانون قدردانی از خدمات شجاعان شهید استوار دوم محمدعلی بابائیان و استوار دوم آیت الله لشگری .
۳۷۰	قانون راجع به تحصیل ۱۵ میلیارد ریال اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور .
۳۷۱	قانون راجع به عهدنامه مودت و اقامت بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری اطریش .
۳۷۲	قانون مقررات مالی سازمان اصلاحات ارضی .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۱۳۴۴ر۳ر۲۰	۱۳۴۴ر۷ر۲۶	-	-	-	۲۶۰۰
۱۳۴۴ر۴ر۳	۱۳۴۴ر۸ر۱	۱۳۴۴ر۸ر۸	۶۰۴۵	۱۳۴۴ر۸ر۲۹	۲۶۰۳
۱۳۴۴ر۴ر۱۵	۱۳۴۴ر۸ر۱	۱۳۴۴ر۸ر۸	۶۰۴۵	۱۳۴۴ر۸ر۲۹	۲۶۰۵
۱۳۴۴ر۸ر۲	۱۳۴۴ر۷ر۱۹	۱۳۴۴ر۸ر۹	۶۰۴۵	۱۳۴۴ر۸ر۲۹	۲۶۰۷
۱۳۴۴ر۸ر۲	۱۳۴۴ر۷ر۲۶	۱۳۴۴ر۸ر۹	۶۰۴۷	۱۳۴۴ر۹ر۲	۲۶۰۸
۱۳۴۴ر۸ر۲	-	-	-	-	۲۶۰۹
۱۳۴۴ر۸ر۲	-	-	-	-	۲۶۱۰
۱۳۴۴ر۸ر۱۱	۱۳۴۴ر۸ر۱	۱۳۴۴ر۸ر۱۸	۶۰۵۵	۱۳۴۴ر۹ر۱۳	۲۶۱۱
۱۳۴۴ر۸ر۱۹	۱۳۴۴ر۸ر۲۰	۱۳۴۴ر۹ر۷	۶۰۷۱	۱۳۴۴ر۱۰ر۴	۲۶۱۲
۱۳۴۴ر۸ر۲۳	۱۳۴۴ر۷ر۱۹	۱۳۴۴ر۹ر۲	۶۰۷۵	۱۳۴۴ر۱۰ر۸	۲۶۱۳
۱۳۴۴ر۴ر۲۰	۱۳۴۴ر۸ر۲۴	۱۳۴۴ر۹ر۲	۶۰۷۱	۱۳۴۴ر۱۰ر۴	۲۶۲۶

شماره ترتیب	عنوان قانون
۳۷۳	قانون اصلاح قانون مربوط به اجازه تحصیل دو بیست میلیون دلار اعتبار جهت تقویت نیروی دفاعی کشور .
۳۷۴	قانون ترمیم اصل حقوق مشمولین قانون استخدام پزشکان .
۳۷۵	قانون راجع به عهد نامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اندونزی .
۳۷۶	قانون راجع به موافقتنامه حمل و نقل هوائی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .
۳۷۷	قانون راجع به تأسیس شورای مرکزی دانشگاهها (مصوب کمیسیون مشترک آموزش و پرورش مجلسین)
۳۷۸	قانون راجع به موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چین .
۳۷۹	قانون مالیات مقطوع سال ۴۴ پیشه وران و مقررات تسهیل مالیات .
۳۸۰	آئین نامه معاملات شهرداری تهران (مصوب کمیسیون کشور مجلسین)
۳۸۱	قانون اجازه خرید لوازم و قطعات یدکی ماشین آلات وزارت راه بدون رعایت آئین نامه معاملات دولتی .
۳۸۲	قانون موافقت نامه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه و دولت پاکستان .

صفحه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۲۶۲۸	۱۳۴۴ر۱۰ر۴	۶۰۷۱	۱۳۴۴ر۹ر۲	۱۳۴۴ر۸ر۳۴	۱۳۴۴ر۸ر۱۱
۲۶۲۹	۱۳۴۴ر۱۰ر۴	۶۰۷۱	۱۳۴۴ر۹ر۱۴	۱۳۴۴ر۸ر۱۷	۱۳۴۴ر۹ر۴
۲۶۳۱	۱۳۴۴ر۱۰ر۴	۶۰۷۱	۱۳۴۴ر۹ر۱۴	۱۳۳۷ر۱۲ر۱۸	۱۳۴۴ر۹ر۷
۲۶۳۵	۱۳۴۴ر۱۰ر۱۶	۶۰۸۲	۱۳۴۴ر۹ر۲۰	۱۳۴۴ر۹ر۱	۱۳۴۴ر۹ر۷
۲۶۵۹			-	-	۱۳۴۴ر۹ر۹
۲۶۶۴	۱۳۴۴ر۱۰ر۱۶	۶۰۸۲	۱۳۴۴ر۹ر۲۴	۱۳۳۶ر۱۲ر۲۴	۱۳۴۴ر۹ر۱۱
۲۶۶۸	۱۳۴۴ر۱۰ر۱۶	۶۰۸۲	۱۳۴۴ر۹ر۲۲	۱۳۴۴ر۹ر۱۳	۱۳۴۴ر۹ر۱۶
۲۶۷۱	۱۳۴۴ر۱۰ر۷	۶۰۷۴	-	۱۳۴۴ر۹ر۱۱	۱۳۴۴ر۹ر۱۷
۲۶۷۸	۱۳۴۴ر۱۰ر۱۶	۶۰۸۲	۱۳۴۴ر۹ر۲۸	۱۳۴۴ر۹ر۳۰	۱۳۴۴ر۹ر۲
۲۶۷۹	۱۳۴۵ر۱۰ر۲۷	۶۱۵۸	۱۳۴۴ر۱۰ر۱۸	۱۳۴۴ر۹ر۲۰	۱۳۴۴ر۱۰ر۵

شماره ترتیب	عنوان قانون
۳۸۳	قانون تخصیص وجوه و بهره و امهائیکه از طرف سازمان برنامه در اختیار بانک کشاورزی گذاشته شده بسرمایه بانک مزبور .
۳۸۴	اصلاح مواد ۱۶ و ۲۳ آئین نامه استخدامی کارمندان فنی اداره کل راه (صوب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی و کمیسیونهای دارائی و بودجه مجلس سنا) .
۳۸۵	منتفی بودن لایحه مربوط به انتقال سرهنگ مکرمی نژاد شهربانی کل کشور .
۳۸۶	اصلاح ماده ۶ اساسنامه شرکتهای برق منطقه‌ای (مصوب کمیسیونهای شماره ۶ مجلس سنا و آب و برق مجلس شورای ملی) .
۳۸۷	قانون انتقال کارمندان ثبت اسناد بمرکز برای طی کلاس عالی ثبت .
۳۸۸	قانون مجازات افسران و کارمندان و افراد نیروهای مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری و شهربانی که به اموال دولتی خسارت وارد می‌آورند .
۳۸۹	قانون اجازه پرداخت پنجاه درصد از حق الوکاله های وصولی بنمایندگان قضائی و کارمندان مؤثر در پیشرفت دعاوی دولت .
۳۹۰	قانون هنر سرای مقدماتی بهبهانی .
۳۹۱	قانون واگذاری چهار دانگ ونیم مشاع باغ چال بشهرداری کرمانشاه .
۳۹۲	قانون الحاق تبصره سوم به ماده ۱۲ قانون اجازه استخدام پرستار و ماما و کارمند فنی برای وزارت بهداشت .
۳۹۳	منتفی بودن لایحه مربوط بدترمیم حقوق آقای سرهنگ مکرمی نژاد .

شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ انتشار	صفحه
۶۱۲۶	۱۳۴۴/۱۰/۲۵	۱۳۴۴/۱۰/۲۵	۱۳۴۴/۹/۲۹	۱۳۴۴/۱۲/۱۱	۲۶۸۶
-	-	۱۳۴۴/۱۰/۲۵	۱۳۴۴/۱۰/۲۵	-	۲۶۸۸
-	-	-	۱۳۴۴/۹/۲۴	-	۲۶۹۰
۶۱۵۲	-	۱۳۴۴/۱۰/۲۸	۱۳۴۴/۱۰/۲۸	۱۳۴۵/۱/۱۸	۲۶۹۲
۶۱۰۰	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۷/۲۶	۱۳۴۴/۱۱/۱۰	۲۶۹۳
۶۱۲۶	۱۳۴۴/۱۰/۲۵	۱۳۴۴/۱۰/۲۵	۱۳۴۴/۸/۲۴	۱۳۴۴/۱۲/۱۱	۲۶۹۵
۶۱۳۲	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۸/۱۹	۱۳۴۴/۱۲/۱۸	۲۶۹۶
۶۱۰۲	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۹/۱۰	۱۳۴۴/۱۱/۱۲	۲۶۹۷
۶۱۲۶	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۱۰/۱۳	۱۳۴۴/۱۲/۱۱	۲۶۹۹
۶۱۲۶	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۱۰/۱۸	۱۳۴۴/۱۰/۱۳	۱۳۴۴/۱۲/۱۱	۲۷۰۰
-	-	-	۱۳۴۴/۱۰/۱۳	-	۲۷۰۱

شماره ترتیب	عنوان قانون
۳۹۴	منتفی بودن لایحه مربوط به استخدام کارمند جهت سازمان برنامه بجای کسانی که بازنشسته و یا برکنار شده اند .
۳۹۵	قانون مربوط به موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان .
۳۹۶	قانون اصلاح ماده ۴۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۳۹۷	قانون راجع به اداره امور مالی مرکز آموزش کشاورزی کرج .
۳۹۸	آئین نامه اجرای استفاده از اتومبیل های دولتی موضوع تبصره ۶۸ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور (مصوب کمیسیون مشترک دارائی مجلسین) .
۳۹۹	قانون مربوط به موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا برای تأمین هزینه های بعضی از برنامه های مبادلات فرهنگی .
۴۰۰	قانون راجع بواگذاری دوفروند هواپیمای گمرک به باشگاه خلبانی کشوری .
۴۰۱	قانون تأسیس کتابخانه عمومی در تمام شهرها .
۴۰۲	قانون انتقال افسران و کارمندان و اموال اداره نظام وظیفه عمومی بوزارت کشور و اجازه استفاده از مشمولین وظیفه عمومی در خدمت ژاندارمری کل کشور .
۴۰۳	قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران به هفت قرار داد بین المللی دریائی .
۴۰۴	رد لایحه ایجاد معابر جدید در تهران برای تسهیل وسائل عبور و مرور .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۱۳۴۴ر۹ر۱۴	۱۳۴۴ر۱۰ر۱۳	-	-	-	۲۷۰۲
۱۳۴۴ر۷ر۲۹	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۰	۱۳۴۴ر۱۱ر۵	۶۱۶۸	۱۳۴۵ر۲ر۷	۲۷۰۳
۱۳۴۴ر۸ر۲۷	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۰	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۵	۶۱۲۸	۱۳۴۴ر۱۲ر۱۴	۲۷۳۳
۱۳۴۴ر۹ر۱۱	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۰	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۵	۶۱۲۶	۱۳۴۴ر۱۲ر۱۱	۲۷۳۴
۱۳۴۴ر۱۰ر۲۱	-	-	۶۱۲۱	۱۳۴۴ر۱۲ر۵	۲۷۳۶
۱۳۴۴ر۹ر۷	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۹	۱۳۴۴ر۱۱ر۵	۶۱۶۲	۱۳۴۵ر۱ر۳۱	۲۷۴۵
۱۳۴۴ر۹ر۲۵	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۹	۱۳۴۴ر۱۱ر۵	۶۱۳۶	۱۳۴۴ر۱۲ر۲۳	۲۷۵۵
۱۳۴۴ر۱۰ر۲	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۹	۱۳۴۴ر۱۱ر۵	۶۱۵۵	۱۳۴۵ر۱ر۲۳	۲۷۵۶
۱۳۴۴ر۱۰ر۹	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۹	۱۳۴۴ر۱۰ر۳۰	۶۱۲۸	۱۳۴۴ر۱۲ر۱۴	۲۷۶۰
۱۳۴۴ر۱۱ر۵	۱۳۴۴ر۲ر۲۷	۱۳۴۴ر۱۲ر۱۶	۶۱۵۹	۱۳۴۵ر۱ر۲۸	۲۷۶۳
۱۳۴۴ر۱۱ر۵	۱۳۴۴ر۹ر۲۰	-	-	-	۲۸۲۵

شماره ترتیب	عنوان قانون
۴۰۵	منتفی بودن لوایح مربوط به اجازه و اختیارات هیئت پنج نفری برای ساختمان خانه‌های سازمانی و اجازه استخدام مأمورین فنی و خرید اراضی مورد احتیاج سازمان .
۴۰۶	رد لایحه اساسنامه سازمان اتحادیه شهرداریهای ایران .
۴۰۷	قانون تأدیبه فوق‌العاده افسران و افراد پلیس راه .
۴۰۸	آئین‌نامه اجرائی قسمت اول تبصره ۲۹ بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور (مصوب کمیسیون مشترک دارائی مجلسین) .
۴۰۹	تعیین شرایط اجازه تحصیل اعتبار از مؤسسه جی . آی . ای ایتالیائی (مصوب کمیسیون مشترک دارائی مجلسین) .
۴۱۰	رد لوایح مربوط به تشکیل سازمان مسکن و تنظیم يك برنامه صحیح و بلندمدت برای خانه‌دار ساختن کارمندان دولت و کارگران صنایع .
۴۱۱	منتفی بودن لایحه مربوط به اجازه مبادله قرار دادهای منعقد بین دولت ایران و آلمان .
۴۱۲	قانون مقررات مرز نشینان کشور .
۴۱۳	قانون فروش محصول سال‌های ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ تنباکوی اصفهان .
۴۱۴	قانون تمدید مدت تحصیل عده‌ای از دانشجویان رتبه اول که بخارج اعزام شده‌اند .
۴۱۵	قانون فارغ‌التحصیلان آموزشگاههای کمک مهندس نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۴۱۶	قانون بودجه سال ۱۳۴۵ مجلس شورای ملی

صفحه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۲۸۴۷	-	-	-	۱۳۴۴ر۱۱ر۹	۱۳۴۴ر۹ر۳۰
۲۸۵۰	-	-	-	۱۳۴۴ر۹ر۲۰	۱۳۴۴ر۱۱ر۱۲
۲۸۵۸	۱۳۴۵ر۱۶	۶۱۵۰	۱۳۴۴ر۱۲ر۱	۱۳۴۴ر۱۱ر۴	۱۳۴۴ر۱۱ر۱۴
۲۸۵۹	۱۳۴۴ر۱۲ر۱۹	۶۱۳۳	-	-	۱۳۴۴ر۱۱ر۱۸
۲۸۶۵	-	-	-	-	۱۳۴۴ر۱۱ر۱۸
۲۸۶۹	-	-	-	۱۳۴۴ر۱۱ر۳۰	۱۳۴۴ر۹ر۳۰
۲۸۸۴	-	-	-	۱۳۴۴ر۱۱ر۳۰	۱۳۴۴ر۱۰ر۱۲
۲۸۸۶	۱۳۴۵ر۲۰	۶۱۵۳	۱۳۴۴ر۱۲ر۸	۱۳۴۴ر۹ر۱۳	۱۳۴۴ر۱۱ر۳۱
۲۸۸۹	۱۳۴۵ر۱۵	۶۱۴۹	۱۳۴۴ر۱۲ر۸	۱۳۴۴ر۸ر۱۹	۱۳۴۴ر۱۱ر۳۱
۲۸۹۰	۱۳۴۵ر۱۸	۶۱۵۲	۱۳۴۴ر۱۲ر۱	۱۳۴۴ر۱۰ر۲۰	۱۳۴۴ر۱۱ر۳۱
۲۸۹۱	۱۳۴۵ر۱۷	۶۱۵۱	۱۳۴۴ر۱۲ر۸	۱۳۴۴ر۱۱ر۹	۱۳۴۴ر۱۱ر۳۱
۲۸۹۳	۱۳۴۵ر۲۲	۶۱۵۴	۱۳۴۴ر۱۲ر۱	-	۱۳۴۴ر۱۱ر۳۱

شماره ترتیب	عنوان قانون
۴۱۷	قانون سیل بر گردان تهران و ادامه خیابان کندی به مهپمانخانه هیلتن .
۴۱۸	رد لایحه اصلاح بند ۲۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری و تبصره ذیل آن .
۴۱۹	قانون اصلاح ماده ۸۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۴۲۰	آئین نامه تعیین وضع و تبدیل استخدامی همردیفان فعلی شهر بانی کل کشور بدرجه همردیفی نیروهای مسلح شاهنشاهی (مصوب کمیسیونهای مربوطه مجلسین) .
۴۲۱	قانون موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران، دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی درباره همکاری اقتصادی و فنی بمنظور ایجاد تأسیسات نوب آهن و کارخانه ماشین سازی و نصب لوله گاز در ایران و واگذاری اعتبار برای این مقاصد .
۴۲۲	قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۳ مجلس شورای ملی .
۴۲۳	منتفی بودن لایحه مربوط به واگذاری کارخانجات تعمیراتی و میکانیکی ونک به شرکت کارخانجات ایران .
۴۲۴	قانون ثبت املاک در مناطق عشایری .
۴۲۵	آئین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۱۶ قانون معادن (مصوب کمیسیون مشترك اقتصاد مجلسین) .
۴۲۶	قانون ترخیص انومبیل فولکس واگن اهدائی دولت آلمان غربی .
۴۲۷	قانون اصلاح ماده ۲۳۰ قانون مجازات عمومی .
۴۲۸	قانون تمرکز و مصرف وجوه حاصله از محل حق شرکت در امتحانات ورودی دانشگاههای ایران .

صفحه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۲۸۹۹	۱۳۴۵/۱۶/۱۶	۶۱۵۰	۱۳۴۴/۱۲/۲۳	۱۳۴۴/۱۰/۱۳	۱۳۴۴/۱۱/۲۶
۲۹۰۰	-	-	-	۱۳۴۴/۱۰/۲۰	۱۳۴۴/۱۱/۲۶
۲۹۰۱	۱۳۴۵/۱۶/۱۶	۶۱۵۰	۱۳۴۴/۱۲/۲۳	۱۳۴۴/۱۱/۹	۱۳۴۴/۱۱/۲۶
۲۹۰۲	-	-	-	۱۳۴۴/۱۲/۲۱	۱۳۴۴/۱۱/۲۰
۲۹۱۱	۱۳۴۵/۲/۱۷	۶۱۷۴	۱۳۴۴/۱۲/۲۷	۱۳۴۴/۱۲/۲۴	۱۳۴۴/۱۱/۲۴
۲۹۳۱	۱۱۴۵/۲۲/۲۲	۶۱۵۴	۱۳۴۴/۱۲/۱۲	-	۱۳۴۴/۱۲/۲۵
۲۹۳۶	-	-	-	۱۳۴۴/۱۲/۲۹	۱۳۴۴/۱۰/۱۲
۲۹۳۸	۱۳۴۵/۲/۱۹	۶۱۷۶	۱۳۴۴/۱۲/۲۵	۱۳۴۴/۱۱/۲۴	۱۳۴۴/۱۲/۱۵
۲۹۴۰	-	-	-	-	۱۳۴۴/۱۲/۱۶
۲۹۴۵	۱۳۴۵/۲/۱۸	۶۱۷۵	۱۳۴۴/۱۲/۲۵	۱۳۴۴/۹/۲۹	۱۳۴۴/۱۲/۱۷
۲۹۴۶	۱۳۴۵/۲/۲۰	۶۱۷۷	۱۳۴۴/۱۲/۲۸	۱۳۴۴/۱۱/۲۰	۱۳۴۴/۱۲/۱۷
۲۹۴۷	۱۳۴۵/۲/۱۸	۶۱۷۵	۱۳۴۴/۱۲/۲۵	۱۳۴۴/۱۲/۲۵	۱۳۴۴/۱۲/۱۷

شماره ترتیب	عنوان قانون
۴۲۹	قانون تأسیس مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی .
۴۳۰	قانون برقراری مستمری درباره وراث مرحوم بهمن بهمنی قشقائی .
۴۳۱	قراردابین شرکت صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کورپوریشن (مصوب کمیسیونهای مشترک اقتصاد و دارائی مجلسین) .
۴۳۲	قانون تبدیل عنوان استخدامی افراد و درجه داران و افسران سابق گمرکات و انحصارات .
۴۳۳	قانون بودجه سال ۱۳۴۵ کل کشور .

صفحه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۲۹۴۸	۱۳۴۵ر۲ر۱۸	۶۱۷۵	۱۳۴۴ر۱۲ر۲۵	۱۳۴۴ر۱۰ر۶	۱۳۴۴ر۱۲ر۱۹
۲۹۵۳	۱۳۴۵ر۲ر۲۰	۶۱۷۷	۱۳۴۴ر۱۲ر۲۸	۱۳۴۴ر۱۲ر۱۴	۱۳۴۴ر۱۲ر۱۹
۲۹۵۴			-	-	۱۳۴۴ر۱۲ر۲۵
۳۰۰۲	۱۳۴۵ر۲ر۲۸	۶۱۸۴	۱۳۲۵ر۱ر۱۵	۱۳۴۴ر۱۲ر۲۸	۱۳۴۴ر۱۱ر۲۶
۳۰۰۳	۱۳۴۵ر۱ر۱۷	۶۱۵۱	۱۳۴۴ر۱۲ر۲۶	۱۳۴۴ر۱۲ر۲۲	۱۳۴۴ر۱۲ر۲۶

عدم لزوم تحصیل مجوز مجدد

لایحه مربوط به نحوه پرداخت هزینه حمل و نقل و توزیع

کمکهای جنسی اهدائی مؤسسه کاره

تصویبنامه شماره ۶۸۳۸ .

بتاریخ ۱۳۴۱/۴/۱۳

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۱/۶/۳۱ بنا به پیشنهاد شماره ۴۴۴۷ -

وزارت کشور تصویب نمودند . ۱۳۴۱/۳/۲۴

چون هیئت عمران بین المللی آمریکا در ایران در نظر دارد کمک‌هائیکه از

محل قانون عمومی ۴۸۰ فصل دوم قسمت ۲۰۱ بدولت ایران میشود از طریق وزارت

کشور بعمل آید و سازمان کاره و جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران بر اساس

تصویبنامه شماره ۳۲۸۰ هیئت وزیران مسئول امور حمل و نقل و توزیع آن خواهند

بود لذا :

الف - وزارت دارائی مکلف است بابت تحویل ۳۵ هزار تن گندم و سایر

مواد غذایی موضوع یادداشت تفاهم مقدماتی مورخ ۱۳۴۱/۳/۷ مبلغ ۱۸۵۸۶۱

دلار قابل پرداخت بدین ترتیب مبلغ ۱۰۲۱۲۷ دلار برای هزینه های اداری در

آمریکا و معادل ۶۲۸۰۴۲۵ ریال برای هزینه های اداری در ایران به انجمن خیریه کاره و مبلغ ۳۱۱۵۶۳۶۳ ریال بابت هزینه توزیع و حمل و نقل در داخله کشور بجمعیت شیر و خورشید سرخ بپردازد و بجمعیت شیر و خورشید سرخ اجازه داده میشود که بسا نظارت وزارت کشور قرار داد لازم را بسا انجمن خیریه کاره در این مورد منعقد نماید .

ب - چون بموجب تصویبنامه شماره ۳۲۸۰/ت - ۱۳۴۱/۲/۱۷ پانزده هزار تن و بموجب بند الف این تصویبنامه سی و پنج هزار تن کمکهای جنسی بعمل خواهد آمد و با در نظر گرفتن احتیاجات نقاط مختلف کشور ممکن است این کمکها تا میزان یکصد و بیست هزار تن ضروری باشد و افزایش یابد و هیئت عملیات اقتصادی آمریکا در ایران و انجمن خیریه کاره مایلند که کلیه این کمکها بر اساس طرح موضوع تصویبنامه شماره ۳۲۸۰/ت - ۱۳۴۱/۲/۱۷ بشرح مذکور در فوق عملی گردد یعنی بوسیله شیر و خورشید سرخ ایران و سازمان کاره و با نظارت وزارت کشور توزیع شود برای احترام از ائتلاف وقت بجناب آقای وزیر کشور بقائم مقامی هیئت دولت اختیار داده میشود که میزان هزینه های اداری و حمل و نقل هفتاد هزار تن کمکهای جنسی دیگر آینده را نیز بمأخذ محاسبه شده در تصویبنامه شماره ۳۲۸۰/ت - ۱۳۴۱/۲/۱۷ و بند الف همین تصویبنامه و توافق انجمن خیریه کاره تعیین و بوزارت دارائی اعلام دارد و وزارت دارائی مکلف خواهد بود وجوه مزبور را بمحض اعلام وزارت کشور در وجه انجمن خیریه کاره و شیر و خورشید سرخ پرداخت نماید و برای این اقدام احتیاج بصدر تصویبنامه مجدد نخواهد بود و همین تصویبنامه بمنزله مجوز قانونی آن تلقی میشود .

شماره ۲۵۳۳۰/ت

بتاریخ ۱۳۴۱/۷/۸

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۱/۷/۷ بنا به پیشنهاد شماره ۳۱۳۳۲/۲۴ مورخ ۱۳۴۱/۷/۷ وزارت دارائی و در تکمیل و اصلاح تصویبنامه شماره ۶۸۳۸/ت مورخ ۱۳۴۱/۷/۱ تصویب نمودند :

۱ - وزارت دارائی مجاز است از محل تنخواه گردان خزانہ داریکل وجوه مندرج در بند (الف) و (ب) تصویب نامه نامبرده بالا را پرداخت و در آخر سال ۱۳۴۱ از محل صرفه جوئی اعتباراتی که در سال جاری در اختیار اداره کل غله و نان میباشد نسبت بواریز آن اقدام نماید .

۲ - وزارت دارائی مکلف است پس از گشایش مجلس شورای ملی لایحه تحصیل مجوز این تصویب نامه و تصویب نامه ۶۸۳۸/ت ۱۳۴۱/۷/۱ را تقدیم دارد. لایحه فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ به مجلس شورای ملی تقدیم شده بود در کمیسیونهای مربوطه طرح و رد شد. گزارش کمیسیونهای مزبور مبنی بر عدم لزوم تحصیل مجوز مجدد لایحه فوق در جلسه روز بیستم خرداد ماه ۱۳۴۴ مجلس شورای ملی بتصویب رسید و در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۴/۷/۲۶ مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت .

قانون راجع به اداره امور مالی هنرستان تهران و هنرستان تبریز

ماده ۹ - وزارت آموزش و پرورش در اجرای قانون مربوط بقرارداد همکاری های فنی در مورد هنرستانهای تهران - تبریز بین ایران و آلمان مصوب ۱۳۴۳/۹/۲ همه سال اعتباری متناسب با احتیاجات هنرستان تهران و هنرستان تبریز تحت عنوان خاص در بودجه خود منظور و پس از تصویب بودجه بعنوان کمک اختصاصی در اختیار هنرستانهای مذکور قرار خواهد داد که تا با تصویب کمیته مندرج در ماده ۷ قرارداد فوق که عنوان هیئت امناء خواهد داشت بمصارف لازم برسد. مادام که بودجه هر سال بتصویب نرسیده است کمک اختصاصی هر يك از هنرستانهای مذکور از طرف وزارت دارائی بمیزان سال پیش بطور علی الحساب پرداخت و پس از تصویب بودجه واریز خواهد شد.

تبصره ۱ - وجوه حاصل از درآمد اختصاصی کارگاهها - آزمایشگاهها - هدایای اشخاص و مؤسسات صنعتی در حساب مخصوص نگهداری شده و زیر نظر هیئت امناء بمصرف خواهد رسید.

تبصره ۲ - هیئت امناء موظف است در پایان هر سال ترازنامه هنرستانها را چاپ و منتشر نماید.

ماده ۳ - وزارت آموزش و پرورش مأمور اجرای این قانون است .

قانون فوق مشتمل بر ۲ ماده و ۳ تبصره در جلسه روز پنجشنبه سوم تیر ماه

۱۳۴۴ بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

در جلسه روز شنبه اول آبانماه یک هزار و سیصد و چهار
چهار بتصویب مجلس سنا رسیده است

قانون اداره امور هنر سرای عالی

(سازمان نمونه تعلیم و تربیت حرفه‌ای سابق کشور)

ماده ۱- کلیه امور فنی - مالی - استخدامی - اداری هنر سرای عالی و هنرستان ضمیمه آن تحت نظر هیئت امضاء مرکب از اشخاص نامبرده زیر اداره خواهد شد :

الف - رئیس هنر سرای عالی .

ب - رئیس مشاوران فنی هنر سرای مزبور .

ج - نماینده وزارت آموزش و پرورش با اختیارات لازم و یک نفر مهندس که در یکی از رشته های تعلیمی هنر سرای عالی تخصص داشته باشد به انتخاب وزیر آموزش و پرورش برای مدت چهار سال .

د - نماینده وزارت دارائی با اختیارات لازم به انتخاب وزیر دارائی برای مدت چهار سال .

ماده ۲- پس از انقضای مدت دو سال اول دو نفر از اعضاء هیئت (باستثنای رئیس هنر سرای عالی و رئیس مشاوران فنی) بحکم قرعه خارج و دو نفر بترتیب مذکور در ماده یک بجای آنها انتخاب میشود .

تجدید انتخاب کسانی که بحکم قرعه خارج شده اند برای دوره یا دوره های بعد ممکن خواهد بود .

ماده ۳ - وزارت آموزش و پرورش همه ساله اعتباری متناسب با احتیاجات

هنر سرای عالی و هنرستان ضمیمه آن تحت عنوان خاص ضمن بودجه تفصیلی سالانه خود منظور نموده پس از تصویب بعنوان کمک اختصاصی در اختیار هنر سرای عالی و هنرستان قرار خواهد داد تا با پیشنهاد رئیس هنر سرای عالی و تصویب هیئت امناء بمصرف برسد .

تا زمانیکه بودجه هر سال بتصویب نرسیده کمک اختصاصی بمیزان سال پیش بطور علی الحساب پرداخت و پس از تصویب بودجه واریز خواهد شد .
ماده ۴ - وجوه حاصله از درآمد کارگاهها - آزمایشگاهها - هدایای اشخاص و مؤسسات صنعتی در حساب مخصوصی نگهداری شده بایشانها در رئیس هنر سرای عالی و تصویب هیئت امناء بمصرف خواهد رسید .

ماده ۵ - عضویت هیئت امناء در هنر سرای عالی افتخاری است .

ماده ۶ - هیئت امناء موظف است در پایان هر سال ترازنامه هنر سرای عالی را تهیه و منتشر کند .

ماده ۷ - وزارت آموزش و پرورش مأمور اجرای این قانون است .

قانون بالا مشتمل بر هفت ماده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه یکهزار و سیصد و چهل و دو تقدیم و در جلسه روز سه شنبه پانزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده بود در جلسه روز شنبه اول آبانماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

قانون افزایش میزان اعتبار انتقالی قانون بودجه سال

۱۳۴۴ کل کشور

ماده واحده - اعتبار انتقالی منظور در ردیف ۵۱۰۱ بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور تا مبلغ دو هزار و یکصد و شصت (۲۱۶۰) میلیون ریال افزایش مییابد و بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ مزبور را که از محل اعتبارات مصوب سال ۱۳۴۳ تعهد شده است از محل درآمد عمومی کشور با رعایت مقررات مربوطه پرداخت نماید .

قانون بالا مشتمل بر یک ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه نوزدهم مهر ماه ۱۳۴۴ در جلسه روز یکشنبه دوم آبانماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون معافیت گمر کی کالاهای دانشگاههای کشور

ماده واحده- بوزارت اقتصاد اجازه داده میشود کلیه ماشین آلات (به استثناء وسائط نقلیه) و ابزار و مواد شیمیائی و لوازم آزمایشگاهی و لوازم طبی و جراحی و نقشه‌های علمی و صنعتی مجاز که بنام دانشگاههای کشور و منحصر بآن منظور مصرف در دانشگاهها از خارج وارد میشود از پرداخت هر گونه حقوق و عوارض گمر کی و آن قسمت از عوارض غیر گمر کی که وزارت اقتصاد مأمور وصول آن میباشد (به استثناء باربری و انبارداری) معاف نماید.

رعایت مقررات عمومی واردات و صادرات هر سال برای این واردات لازم‌الرعایه است.

قانون بالا مشتمل بر يك ماده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذر ماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه بیست و ششم مهر ماه ۱۳۴۴ در جلسه روز یکشنبه دوم آبانماه ۱۳۴۴ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

تصمیم قانونی دائر به انتخاب دو نفر جهت عضویت هیئت عالی

نظارت شرکت ملی نفت ایران

مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه دوم آبان ماه یکهزار و سیصد و
چهل و چهار شمسی به استناد بند ب ماده ۲۰ اساسنامه شرکت ملی نفت ایران
آقایان امیر حسین فولادوند و مهندس فضل الله جلالی نوری را جهت عضویت هیئت عالی
نظارت شرکت ملی نفت ایران انتخاب کرده است.

تصمیم قانونی فوق در جلسه روز یکشنبه دوم آبانماه یکهزار و سیصد و چهل و
چهار شمسی از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ گردید.
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

تصمیم قانونی دائر به انتخاب یکنفر ناظر جهت شرکت در سازمان

بیمه های اجتماعی

مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه دوم آبان ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی طبق ماده پانزدهم قانون بیمه های اجتماعی (مصوب ۳۹/۲/۲۱) آقای حسام الدین رضوی نماینده مجلس شورای ملی را برای مدت دو سال بسمت ناظر در سازمان بیمه های اجتماعی انتخاب کرده است .

تصمیم قانونی بالا در جلسه روز یکشنبه دوم آبان ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ گردید .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبداللہ ریاضی

قانون قدردانی از خدنیات شجاعان شهید

استوار دوم محمد علی بابائیان و استوار دوم آیت الله لشکری

ماده واحده - چون مراتب جانبازی و قدردانی شجاعان شهید استوار دوم محمد علی بابائیان و استوار دوم آیت الله لشکری در راه حفظ تاج و تخت سلطنت و سیانت کشور شاهنشاهی ایران مورد تأیید و تقدیر ملت ایران میباشد لذا از تاریخ بیستم فروردین ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار هر يك از شجاعان مذکور بدرجه استوار یکمی مفتخر و از تاریخ شهادت کلیه حقوق و مزایاییکه در صورت ادامه حیات و خدمت با درجه اعطائی در شغل مربوط به آنان تعلق میگرفت از بودجه وزارت جنگ ماهانه بعنوان مستمری برابر مقررات قانون استخدام نیرو های مسلح شاهنشاهی بوراث نامبردگان پرداخت میشود و همچنین بهر يك از فرزندان آنان در دوره تحصیلات ابتدائی ماهانه یکهزار و پانصد ریال و در دوره تحصیلات متوسطه ماهانه سه هزار ریال و در دوره تحصیلات عالییه ماهانه پنجهزار ریال بعنوان کمک هزینه تحصیلی از بودجه وزارت جنگ پرداخت خواهد شد .

قانون بالا مشتمل بر يك ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز شنبه اول آبانماه ۱۳۴۴ در جلسه روز سه شنبه یازدهم آبانماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون راجع به تحصیل ۱۵ میلیارد ریال اعتبار جهت تقویت

نیروهای دفاعی کشور

ماده واحده - بمنظور تقویت نیرو های دفاعی کشور بدولت اجازه داده میشود تا هم ارز مبلغ ۱۵ میلیارد ریال یکجا یا بدفعات از هر منبع یا منابعی که مصلحت تشخیص دهد در هر مورد با بهره‌ای که از بهره متداول تجاوز نکند اعتبار تحصیل نماید .

قرارداد راجع به مدت و سایر شرایط وام پس از تصویب هیئت وزیران قابل اجراء خواهد بود . مصرف اعتبار مزبور مشمول قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی نمیشد .

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که در جلسه روز چهارشنبه نوزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده بود در جلسه روز پنجشنبه بیستم آبانماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

قانون راجع به عهدنامه مودت و اقامت بین دولت شاهنشاهی

ایران و جمهوری اتریش

ماده واحده - عهدنامه مودت و اقامت بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری اتریش که در تاریخ ۱۷ شهریور ماه ۱۳۳۸ در تهران به امضاء رسیده و مشتمل بر يك مقدمه و ۱۶ ماده و يك اعلامیه ضمیمه در خصوص معاضدت قضائی و وجه الضمان اتباع خارجه در داد گستری است تصویب و بدولت اجازه داده میشود اسناد تصویب آنرا مبادله نماید .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن عهدنامه و يك اعلامیه ضمیمه آن که در تاریخ روز دوشنبه ۱۹ مهر ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز یکشنبه بیست و سوم آبان ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

عهدنامه مودت و اقامت بین کشور شاهنشاهی ایران

و جمهوری اطریش

نظر به اینکه

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

رئیس جمهور جمهوری فدرال اطریش

علاقتمند به تشیید مناسبات مودت و بسط همکاری اقتصادی و فنی بین دو کشور
و تنظیم حق اقامت اتباع اطریش در ایران و اتباع ایران در اطریش میباشند
تصمیم به انعقاد عهدنامه مودت و اقامت گرفته و بدین منظور نمایندگان تامالاختیار
خود را بشرح زیر معرفی نمودند :

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای عباس آرام وزیر امور خارجه دولت شاهنشاهی

حضرت رئیس جمهوری فدرال اطریش

جناب آقای دکتر اوژن . ف . بورش نماینده فوق العاده و وزیر مختار

اطریش در ایران نمایندگان نامبرده پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در نهایت صحت و اعتبار بوده در خصوص مقررات زیر توافق حاصل نمودند :

ماده ۱ - صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه و پایدار بین کشور شاهنشاهی ایران و جمهوری اتریش برقرار خواهد بود .

ماده ۲ - طرفین معظمین متعاهدین موافقت مینمایند که نسبت به اعضای نمایندگیهای سیاسی و کنسولی هر يك از طرفین در قلمرو طرف دیگر طبق اصول و معمول و عرف حقوق بین‌المللی رفتار خواهد شد و بشرط معامله متقابله رفتار مزبور نمیتواند نا مساعدتر از معاملهای باشد که نسبت به اعضای نمایندگیهای سیاسی و کنسولی دولت کامله الوداد میشود .

ماده ۳ - اتباع هر يك از طرفین متعاهد طبق اصول و معمول حقوق جاریه بین‌المللی در قلمرو طرف مقابل پذیرفته شده و در مورد شخص و اموال و حقوق و منافع خود از حمایت قوانین و مقررات مربوطه برخوردار خواهند گردید اتباع مزبور میتوانند در قلمرو طرف مقابل وارد و از آن خارج شوند و در آن مسافرت و اقامت نموده و مستقر گردند و طبق مقررات زیر و مادام که در کلیه موارد قوانین و مقررات جاریه در قلمرو مزبور را رعایت نمایند بهر نوع حرفه یا شغل اشتغال ورزند .

مقررات فوق بارعایت قوانین و نظامات طرفین معظمین متعاهدین در خصوص گذرنامه و شرایط اقامت اتباع خارجه بمورد اجرا گذارده خواهد شد معینا هر يك از طرفین معظمین متعاهدین میتوانند در هر موقع مقرراتی جهت تنظیم یا منع

مهاجرت بقلمرو خود وضع کنند مشروط بر اینکه این مقررات موجب تبعیض خاص نسبت بکلیه اتباع طرف دیگر نباشد .

اتباع طرفین معظمین متعاهدین بشرط معامله متقابله از رفتاری که نامساعد تر از رفتار معمول نسبت به اتباع دولت کامله السوداد نباشد برخوردار خواهند گردید.

البته در مورد مزایائی که یکی از طرفین معظمین متعاهدین بمنظور برقراری موازنه بین مالیات ملی و خارجی و خصوصاً جهت احترام از تحمیل مالیات مضاعف و یا بمنظور تأمین حمایت متقابل حقوق خود و یا معاضدت متقابل در امور مالیاتی و یا مجازاتهای مربوط بجرایم مالیاتی به دولت ثالثی اعطاء نموده و یا بنماید شرط دولت کامله الوداد مجری نخواهد بود .

ماده ۴ - مقررات این قرارداد این حق را از هیچیک از طرفین معظمین متعاهدین سلب نمینماید که در موارد خاص یعنی بر اثر صدور رأی دادگاه و یا بعلل مربوط به امنیت داخلی و خارجی و یا نظم عمومی و یا بعلل صحی که موجه باشند اتباع طرف دیگر را از اقامت در قلمرو خود ممنوع کند .

معهدنا طرفین معظمین متعاهدین متعهد میشوند که قبل از اخراج اتباع هر یک از طرفین مراتب را به اطلاع نمایندگی سیاسی طرف مزبور برسانند .
اخراج مذکور تحت شرایطی که اصول انسانیت و بهداشت ایجاب میکند انجام خواهد گرفت .

ماده ۵ - طبق قوانین هر یک از طرفین معظمین متعاهدین اتباع یکی از

طرفین معظمین متعاهدین در مورد آنچه مربوط بحق تصدی فعالیت انتفاعی آزاد در قلمرو طرف دیگر میباشد از رفتاری که نسبت به اتباع دولت کامله الوداد اعمال میشود برخوردار خواهند شد .

در موردی که یکطرف معظم متعاهد تصدی فعالیت انتفاعی آزاد را بداتباع خود منحصر سازد طرف معظم متعاهد دیگر نیز میتواند اتباع طرف اول را از اعمال فعالیت انتفاعی آزاد مزبور ممنوع دارد.

ماده ۶ - شرکتهای سهامی و هر قبیل شرکتهای بازرگانی منجمله شرکتهای صنعتی و تجارتي و مالی و بیمه و ارتباطی و حمل و نقل که بر طبق قوانین یکی از طرفین معظمین متعاهدین تأسیس و رسمیت یافته باشند در قلمرو طرف دیگر دارای شخصیت حقوقی و اهلیت و حق اقامه دعوی در دادگستری خواهند بود اجازه تصدی فعالیت بازرگانی در مورد شرکتهای هر يك از طرفین در قلمرو طرف دیگر بر طبق قوانین و مقررات جاریه طرف مزبور اعطاء خواهد شد .

از لحاظ شرایط تحصیل اجازه تصدی فعالیت و همچنین از سایر لحاظ، شرکتهای مزبور متعلق بهر طرف میتوانند در قلمرو طرف دیگر بهر گونه فعالیت تجارتي و صنعتی که طبق ماده ۵ اتباع کشور محل تأسیس شرکت به انجام آنها مجازند بپردازند بشرط اینکه قوانین و مقررات دولت محل اقامت را رعایت نمایند .
با شرکت های نامبرده از هر لحاظ و بشرط معامله متقابلند مؤسسات مشابه دولت کامله الوداد رفتار خواهد شد .

اجرای مقررات این ماده مانع از اجرای مقررات قسمت ۴ ماده ۳ و قسمت ۲ ماده ۱ نخواهد بود .

ماده ۷- در مورد هر نوع مالیات و عوارض داخلی اتباع و شرکتهای هر یک از طرفین معظمین متعاهدین که در ماده ۶ تعیین شده اند در قلمرو طرف دیگر نسبت بشخص و حقوق و منافعشان از همان رفتاری که نسبت به اتباع خود آن کشور میشود بهره مند خواهند بود .

ماده ۸- اتباع هر یک از طرفین معظمین متعاهدین حق خواهند داشت در قلمرو طرف دیگر و در حدود قوانین و مقررات جاریه در آن هر نوع حقوق و اموال منقول و غیر منقول را تحصیل و تصرف نموده و انتقال دهند . بشرط معامله متقابله از این لحاظ با اتباع مزبور مانند اتباع دولت کامله الوداد رفتار خواهد شد .

ماده ۹- ورود مأمورین شهربانی و یا بازدید قانونی در داخل منزل مسکونی و سایر ابنیه ای که اتباع یکی از طرفین معظمین متعاهدین طبق مقررات این قرارداد در قلمرو طرف دیگر تحصیل یا تملك و یا اجاره نموده باشند ممنوع است مگر تحت شرایط و بارعایت تشریفاتیکه قوانین جاریه در مورد اتباع داخلی مقرر داشته است .

همچنین دفاتر بازرگانی و اوراق تسویه حساب با هر قبیل اسناد دیگر را که در منازل مسکونی یا دفاتر اتباع یکی از طرفین معظمین متعاهدین در قلمرو طرف دیگر موجود است نمیتوان تفتیش یا ضبط نمود مگر تحت شرایط و طبق تشریفاتیکه قوانین جاریه در مورد اتباع داخلی مقرر داشته است .

ماده ۱۰- با اتباع هر یک از طرفین معظمین متعاهدین در قلمرو طرف

دیگر از لحاظ حمایت شخص یا اموال ایشان بوسیله دادگاهها و مقامات مربوطه مانند اتباع دولت کامله الوداد رفتار خواهد شد مخصوصاً اتباع مزبور آزادانه و بدون هیچگونه محدودیت حق دسترسی بمحاکم را خواهند داشت و میتوانند تحت همان شرایطی که اتباع دولت کامله الوداد از آن استفاده مینمایند در دادگستری اقامه دعوی کنند .

مسائل مربوط بمعاذت در باره اشخاص بی بضاعت و اخذ وجه الضمان .
موضوع اعلامیه مخصوص متقابلی است که ضمیمه این عهد نامه خواهد بود .

اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در قلمرو طرف دیگر در امور مربوط به ازدواج و روابط مالی بین زن و شوهر و طلاق و متار که و جهیزیه و ابوت و بنوت و فرزند خواندگی و اهلیت و رشد قانونی و قیمومت و ارث و وصیت تابع مقررات قوانین ملی خود خواهند بود .

طرف متعاهد مقابل نمیتواند از اجرای این قوانین امتناع ورزد مگر استثنائاً و تا حدودیکه عموماً این قوانین نسبت بهر کشور خارجی دیگر نیز بمورد اجراء گذارده نمیشود .

بعلاوه چنانچه عقد ازدواج طبق تشریفات ظاهری قانون محل عقد و وصیت نامه طبق تشریفات ظاهری قانون محل تنظیم آن صورت بگیرد این امر موجب آن نخواهد شد که بر اعتبار اسناد مربوطه به آن خدشه وارد آید .

ماده ۹۱ -- در صورت فوت یکی از اتباع اطریش که اموالی در ایران داشته

باشد یا فوت یکی از اتباع ایران که اموالی در اطریش باقی بگذارد هر گاه زوی الحقوق متوفیان مزبور ناشناس یا غایب یا بدون نماینده قانونی باشند نمایندگان کنسولی ذینفع حق دارد تقاضای مهر و موم یا برداشتن مهر و موم از کلیه اموال منقول و اثاث و اوراق متوفی بنمایند .

نمایندگان مزبور میتوانند رأساً بخصوص هر گاه ارث عبارت از اشیاء فاسد شدنی باشد بتصفیه آن مبادرت ورزند یا کسی را از جانب خود بدین منظور بگمارند چنانچه محقق گردد زوی الحقوق متوفی مالیت متوفی را دارانیست دخالت مقامات کنسولی مزبور مورد نخواهد یافت در هر حال بداشتن هیچیک از مندرجات این ماده نمیتوان داد گاههای کشوری را که اموال در آن واقع شده از رسیدگی به اموری که در صلاحیت آنها است بازداشت .

ماده ۱۲ - هر گاه داد گاههای یکی از طرفین معظمین متعاهدین در موضوعات حقوقی و تجارتي از جمله در مورد استماع شهود و اظهارات طرفین دعوی و یا کارشناسان و یا ابلاغ احکام صادره از داد گاههای طرف معظم متعاهد مقابل نیابت قضائی بدهد طرف اخیر مکلف است نیابت قضائی مزبور را قبول کند و اگذاری نیابت قضائی باید با ترجمه بزبان دولت متقاضی عنه و یا ترجمه بزبان فرانسه همراه باشد و برابری ترجمه با اصل نیز باید توسط مترجم سوگند خورده دولت متقاضی تصدیق گردد در صورتیکه اسناد قابل ابلاغ از طریق تسلیم مستقیم و قبول اختیاری گیرنده بدرؤیت نرسد و بنحودیگر ارسال گردد بایستی با ترجمه های مذکور همراه باشد .

از قبول نیابت قضائی نمیتوان امتناع نمود مگر اینکه آنچه تقاضای مزبور از حدود اختیارات دادگاههای دولتی متقاضی عنده خارج باشد و بد تشخیص دهد که این امر بجا، کمیت و امنیت اولی و تضمین دارد عوارض و مخارج ناشیه از آنچه نیابت قضائی را به استثنای حق الزحمه ای که بشود و بد کارشناسان تأدیه میگردد نمیتوان از طرف متقاضی مطالبه نمود .

ماده ۱۳ - افراد هر يك از طرفین معظمین متعهدین در صلح و در زمان جنگ در قلمرو طرف متعهد دیگر از هر نوع کار اجباری بشفع دولت معاف خواهند بود مگر در مورد بیکه دفاع در برابر آفات طبیعی این امر را ایجاب نماید اتباع مزبور از انجام هر گونه خدمت نظام اجباری اعم از خدمت در ارتش نیروهای دریائی و هوائی و یا گردملی و یا دستجات چریک و همچنین از پرداخت هر نوع مالیاتیکه بجای خدمت شخصی مذکور اخذ گردد معاف خواهند بود اتباع هر يك از طرفین معظمین متعهدین از کلیه قرضه های اجباری در قلمرو طرف دیگر معاف میباشند. اتباع مزبور ملزمند اعانات نظامی نخواهند بود و مصادره اموال آنها بپهر عنوان خواه بمنظور نظامی یا غیر نظامی و سلب مالکیت از ایشان بمنظور نفع عمومی ممنوع است مگر اینکه در کلیه این موارد با آنها مانند اتباع دولت کامله الوداد و تحت همان شرایط رفتار شود و تأدیه خسارت به ایشان نیز بهمان میزان باشد .

ماده ۱۴ - بدیهی است مقررات این عهدنامه نسبت به اتباع و شرکتهای مصرح در ماده ۶ متعلق به هر يك از طرفین معظمین متعهدین در قلمرو طرف دیگر که مشمول رفتار معمول نسبت به اتباع و شرکتهای دولت کامله الوداد میباشند در موارد زیر قابل اجراء نخواهد بود :

الف - در مورد مزایائی که یکی از طرفین معظمین متعاهدین بموجب قرارداد چند جانبه بسایر دول اعطاء نموده یا بنمایند .

ب - در مورد اتباع طرف معظم متعاهد مقابل که اشتغال مـوظفی داشته باشد .

ماده ۱۵ - این قرارداد طبق قوانین جاریه هر يك از طرفین بتصویب خواهد رسید و بلافاصله پس از مبادله اسناد مصوبه که در شهر وین انجام خواهد گرفت به مدت پنج سال معتبر خواهد بود و چنانچه ششماه قبل از انقضاء مدت مزبور فسخ نشود بطور ضمنی برای مدت نامحدود تمدید میگردد .

در این صورت در هر موقع و بشرط اعلام قبلی ششماه قابل فسخ خواهد بود .

ماده ۱۶ - این عهدنامه بزبانهای فارسی و آلمانی و فرانسه تنظیم و امضاء شده و هر يك از طرفین معظمین متعاهدین يك نسخه از آنرا بهر سه زبان دریافت خواهند داشت - از نظر تفسیر متن عهدنامه هر يك از سه نسخه مزبور بمنزله نسخه اصلی محسوب خواهد گردید - هر گاه در موقع تفسیر اختلافی بروز نماید متن فرانسه معتبر میباشد .

بنابمراقتب فوق نمایندگان مختار مجاز طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود مههور نمودند .

تهران بتاريخ ۱۷ شهریور ماه ۱۳۳۸ شمسی برابر با سپتامبر ۱۹۵۹ مسیحی وزیر امور خارجه دولت شاهنشاهی ایران .

نماینده فوق العاده و وزیر مختار جمهوری اطریش در ایران

اعلامیه در خصوص معاضدت قضائی مجانی و وجه الضمان

اتباع خارجه درداد گستری

بمنظور تکمیل قسمت ۲ ماده ۱۰ عهدنامه مودت و اقامت منعقد بین کشور شاهنشاهی ایران و جمهوری اطریش که امروز به امضاء رسیده نمایندگان مختار مجاز طرفین معظمین متعاهدین درباره مقررات زیر موافقت حاصل نموده اند :

ماده ۱ - هر گاه اتباع یکی از طرفین معظمین متعاهدین مقیم ایران یا اطریش در برابر داد گاههای طرف دیگر خواهان باشند یا بعنوان شخص ثالث در دعوی دخالت نمایند تحت هیچ عنوان نمیتوان ایشان را بعلت اینکه تبعه خارجه اند یا فاقد اقامتگاه قانونی یا محل اقامت در کشور میباشند ملزم بسپردن وجه الضمان یا وثیقه نمود . مطالبه هر گونه وجوهی از خواهان یا شخص ثالث بعنوان تضمین هزینه دادرسی مشمول همین قاعده خواهد بود .

ماده ۳ - هر گاه طبق رأی صادره از داد گاههای یکی از طرفین معظمین متعاهدین خواهان یا شخص ثالث در دعوی به پرداخت هزینه دعوی محکوم گردند در صورتیکه نامبردگان طبق ماده یک و یا بموجب قانون دولتی که دعوی در آن اقامه شده از وجه الضمان و وثیقه و یا پرداخت وجه معاف باشند احکام دایر به محکومیت ایشان توسط مقام صلاحیتدار دولت دیگر مجاناً بمورد اجراء گذاشته خواهد شد .

تقاضای مزبور مستقیماً بوسیله طرف ذینفع و یا از مجرای سیاسی بعمل خواهد آمد .

ترتیب فوق همچنین در مورد تصمیمات قضائی که تعیین میزان هزینه دعوی رامو کول به بعد نمایند مجری خواهد بود .

ماده ۳ - مقام صلاحیتدار برای اخذ تصمیم درباره تقاضای اجراء حکم «اجرائیه» فقط بموضوعات زیر رسیدگی خواهد کرد :

۱ - آیاری رأی دایر بر محکومیت طبق قانون کشوری که حکم در آن صادر شده قطعیت یافته است ؟

۲ - آیامتن رأی مزبور یا ترجمه آن بزبان مقام متقاضی عنده همراه است و در اینصورت آیامأمور سیاسی یا کنسولی دولت متقاضی و یا مترجم سوگند خورده دولت متقاضی یا متقاضی عنده صحت انطباق آنرا با اصل تصدیق کرده است . ؟

برای تحقق شرط مقرر در بندیک بالا کافی است که مقام صلاحیتدار متقاضی ضمن اعلامیه ای تصدیق نماید که رأی صادره قطعیت یافته است ؟

عالیرتبه ترین صاحب منصب دستگاه قضائی کشور متقاضی صلاحیت مقام مزبور را گواهی خواهد کرد .

اعلامیه و گواهی نامه مزبور باید بترتیبی که در بند ۲ از قسمت بالا ذکر شده ترجمه شود هنگام اخذ تصمیم درباره تقاضای اجرای حکم (اجرائیه) بشرط درخواست طرف در همان موقع مقام صلاحیتدار میزان حق الترجمه و حق گواهی مذکور در بند ۲ از قسمت ۱ را بطور تقریب تعیین خواهد نمود مخارج مزبور

مانند هزینه و مخارج دعوی تلقی خواهد گردید .

ماده ۴ - لازم به تذکر نیست که مواد ۱ و ۲ و ۳ این اعلامیه در مورد شرکت‌های

مذکور در ماده ۶ عهدنامه مودت و اقامت منعقد بین کشور شاهنشاهی ایران و جمهوری اتریش نیز قابل اجرا خواهد بود .

ماده ۵ - اتباع هر یک از طرفین معظمین متعاهدین حق دارند در قلمرو طرف

دیگر با رعایت قوانین جاریه مانند اتباع محلی از معاضدت قضائی مجانی استفاده نمایند .

ماده ۶ - این اعلامیه به زبانهای فارسی و آلمانی و فرانسه تنظیم و امضاء شده

و هر یک از طرفین متعاهدین یک نسخه از آنرا به هر سه زبان مذکور دریافت

خواهند داشت . از نظر تفسیر متن اعلامیه هر یک از سه نسخه مزبور بمنزله نسخه

اصلی محسوب خواهد گردید و هر گاه اختلافی در تفسیر رخ دهد متن فرانسه

معتبر خواهد بود . بنابر مراتب فوق نمایندگان مختار این اعلامیه را امضاء

و به مهر خود ممهور نمودند .

تهران بتاريخ ۱۷ شهریور ماه ۱۳۳۸ شمسی وزیر امور خارجه دولت

شاهنشاهی ایران .

نماینده فوق‌العاده و وزیر مختار جمهوری اتریش در ایران

عهدنامه فوق‌مشمول بر یک مقدمه و شانزده ماده و یک اعلامیه ضمیمه ماده

واحد عهدنامه مودت و اقامت بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری اتریش

می‌باشد .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون مقررات مالی سازمان اصلاحات ارضی

ماده ۱ - بودجه سازمان اصلاحات ارضی کل کشور پس از تصویب بر اساس مقررات زیر قابل مصرف خواهد بود :

ماده ۲ - تعهدات مالی و اسناد مربوط بکلیه هزینه های سازمان اصلاحات ارضی در حدود بودجه مصوب بنا امضای رئیس سازمان و ذیحساب سازمان خواهد بود .

ماده ۳ - کلیه تعهدات و هزینه ها بر اساس بودجه مصوب بدستور و تشخیص رئیس سازمان و بنا رعایت مقررات قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات مالی مصرف خواهد شد .

ماده ۴ - رئیس سازمان میتواند تمام یا قسمتی از اختیارات خود را که بموجب قانون به او تفویض میشود به معاونان خود یا رؤسای واحد های اداری اعضاء نماید .

ماده ۵ - کلیه کسانی که در تاریخ تصویب این قانون در سازمان اصلاحات ارضی کل کشور بعنوان مأمور مشغول انجام وظیفه هستند مادام که به تشخیص رئیس سازمان اصلاحات ارضی کل کشور مورد احتیاج سازمان مذکور باشند کماکان در آن سازمان انجام وظیفه خواهند کرد و حقوق و مزایای آنان از بودجه سازمانهای مربوط قابل پرداخت خواهد بود .

ماده ۶ - سازمان اصلاحات ارضی دارای يك رئیس و دو معاون خواهد بود . حقوق رئیس و معاونان مزبور بنا به پیشنهاد وزیر کشاورزی و تصویب

هیأت وزیران تا تصویب آئین نامه موضوع تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور تعیین میگردد .

ماده ۷ - به اعضای شورای اصلاحات ارضی که در غیر ساعات اداری در جلسات شورای شرکت میکنند حق حضوری که برای هر جلسه از یک هزار ریال تجاوز نخواهد کرد با اجازه وزیر کشاورزی پرداخت میشود .

ماده ۸ - فوق العاده روزانه مأموریت رئیس و معاونان سازمان اصلاحات ارضی و رؤسای ادارات مرکزی و همچنین رؤسای سازمانهای اصلاحات ارضی مناطق تادو برابر و فوق العاده روزانه سایر مأموران اصلاحات ارضی تا یک برابر و نیم میزان مقرر در آئین نامه مزایا قابل پرداخت میباشد .

ماده ۹ - وزارت کشاورزی مأمور اجرای این قانون است .

قانون بالا مشتمل بر ۹ ماده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه یک هزار و سیصد و چهل دو تقدیم شده و در جلسه روز یکشنبه بیستم تیرماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده بود در جلسه روز دوشنبه بیست و چهارم آبان ماه یک هزار و سیصد و چهل چهار شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

قانون اصلاح قانون مربوط به اجازه تحصیل دویست

میان دین دلار اعتبار جهت تقویت نیروی دفاعی کشور

ماده واحده - جمله «ویا از دولت ایالات متحده آمریکا» به قسمت اول قانون مربوط به اجازه تحصیل دویست میلیون دلار اعتبار جهت تقویت نیروی دفاعی کشور بعد از جمله «از بانکهای آمریکا» اضافه میگردد .

قانون بالا مشتمل بر یک ماده که در جلسه روز سه شنبه یازدهم آبانماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده بود در جلسه روز دوشنبه بیست و چهارم آبانماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

قانون ترمیم اشل حقوق مشمولین قانون استخدام پزشکان

ماده ۱- میزان حقوق پایه يك پزشك يكمی ماهانه ۸۰۰۰ ریال و میزان حقوق پایه يك پزشك دومی ماهانه ۵۰۰۰ ریال و میزان حقوق پایه يك پزشکیاری ماهانه ۳۵۰۰ ریال تعیین میشود . حقوق هر يك از پایه های بعد معادل با حقوق پایه قبلی به اضافه يك چهارم حقوق پايد يك همان دسته خواهد بود .

تبصره - تفاوت مذکور درباره هر يك از مشمولین این ماده از تاریخ اول دیماه ۱۳۴۱ قابل پرداخت و موکول به وجود اعتبار در محل مربوط میباشد .

ماده ۲- دولت مجاز است درباره مشمولین قانون استخدام پزشکان درازاء صرف تمام وقت آنها بکار فوق العاده ای تا معادل حقوق آنان بعنوان فوق العاده تمام وقت برقرار و پرداخت نماید .

تبصره ۱- فوق العاده تمام وقت پزشکان متخصص مشمول قانون استخدام پزشکان در تهران و حومه هنگامی پرداخت خواهد شد که خدمت خارج از مرکز خود را انجام داده باشند .

تبصره ۲- آئین نامه مربوط بشرايط پرداخت فوق العاده خدمت تمام وقت توسط وزارت بهداری تهیه و پس از تصویب کمیسیون های بهداری و دارائی مجلسین بمرحله اجراء گذارده خواهد شد .

تبصره ۳- مشمولین قانون استخدام پزشکان در صورتی میتوانند از مزایای تمام وقت استفاده نمایند که در هیچیک از مؤسسات دیگر دولتی شغل موظفی نداشته باشند .

تبصره ۴ - مضمولین قانون استخدام پزشکان در صورتیکه مأمور خدمت در مؤسسات غیر دولتی باشند حق دریافت فوق العاده تمام وقت از صندوق دولت نخواهند داشت .

قانون بالا مشتمل بر دو ماده و پنج تبصره که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۴/۸/۱۷ در جلسه روزینجشنبه چهارم آذرماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون راجع به عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت جمهوری اندونزی

مصوب ۱۳۴۴/۹/۷

ماده واحده - قرارداد مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اندونزی که در تاریخ هشتم دیماه یکهزار و سیصد و سی و هفت در تهران امضاء گردیده و مشتمل بر یک مقدمه و شش ماده میباشد تصویب میشود .

قانون بالا مشتمل بر یک ماده که در تاریخ روز دوشنبه هیجدهم اسفندماه ۱۳۳۷ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز یکشنبه هفتم آذرماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قرارداد مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت

جمهوری اندونزی

اعلیحضرت همایون پادشاه ایران

و

حضرت رئیس جمهور اندونزی

بمنظور تحکیم و تشیید روابط دوستی بین ایران و اندونزی و با توجه به اینکه توسعه مناسبات دوستانه بین این دو کشور وسیله مؤثری برای حفظ صلح جهان است برای این مقصود نمایندگان مختار خود را بشرح ذیل تعیین نمودند :
اعلیحضرت همایون پادشاه ایران .

جناب آقای علی اصغر حکمت وزیر امور خارجه دولت شاهنشاهی .
حضرت رئیس جمهوری اندونزی .

جناب آقای اس باحمیدوزیر مختار و نماینده فوق العاده دولت جمهوری اندونزی
در تهران و نمایندگان مزبور پس از مبادله اعتبارنامه های خود که واجد صحت و اعتبار بود بشرح ذیل توافق حاصل نمودند :

ماده اول - هر يك از طرفین معظمین متعهدین بعهده میگیرند که صلح دائمی و مناسبات دوستانه را با طرف دیگر برقرار سازند و در تشیید علائق دوستانه و مناسبات معنوی و مادی که اتباع طرف را بیکدیگر نزدیک میکند بکوشند.

ماده دوم - هر دو طرف معظم متعاهد موافقت میکنند که روابط سیاسی و کنسولی خود را بر اساس حقوق و سنت متداول بین المللی حفظ کنند بانمایندگان سیاسی و کنسولی هر طرف که در قلمرو طرف دیگر مقیم باشند طبق سنت متداول در حقوق بین المللی رفتار خواهد شد .

ماده سوم - هر يك از طرفین معظمین متعاهدین تسریع در انعقاد قراردادهای ذیل را با درج صمیمیت و همکاری مورد توجه قرار خواهد داد .
قرارداد بازرگانی و کشتیرانی - قرارداد کنسولی و فرهنگی قراردادهائی در باب حفظ حقوق ادبی و هنری - قراردادهائی که مربوط بکلیه مسائل موردعلاقه هر دو طرف باشد .

ماده چهارم - هر دو طرف معظم متعاهد موافقت دارند که کلیه اختلافاتی که ممکنست بین آنان حادث شود و حل آن در موقع خود از طریق عادی سیاسی میسر نشود دوستانه فیصله بخشد و هر گاه در مدت معقولی برفع اختلافات نایل نشوند با رعایت قواعد و مقررات منشور سازمان ملل به هر اقدام عملی که مناسبتر تشخیص دهند متوسل خواهند شد .

ماده پنجم - این قرارداد بتصویب خواهد رسید و از تاریخ تبادل اسناد تصویب که در تهران صورت خواهد گرفت اعتبار خواهد یافت .

ماده ششم - این قرارداد برای مدت پنجسال دارای اعتبار میباشد و خود بخود برای مدتهای پنجساله تمدید خواهد شد مگر اینکه یکی از طرفین بوسیله اخطار کتبی یکسال قبل از انقضای مدت پنجسال لغو آنرا تقاضا کند .

قرارداد مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اندونزی

برای تأیید مراتب بالا نمایندگان تام‌الاختیار این قرارداد را امضاء و بهر خود ممهور نمودند .

در تاریخ هشتم دیماه یکهزار و سیصد و سی و هفت شمسی در سه نسخه بزبانهای فارسی و اندونزی و انگلیسی تنظیم شد و در صورت اختلاف در تفسیر این قرارداد متن انگلیسی ملاک اعتبار خواهد بود .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران   از طرف دولت جمهوری اندونزی
قرارداد فوق مشتمل بر يك مقدمه و شش ماده ضمیمه قانون راجع بعهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اندونزی مصوب هفتم آذرماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی میباشد.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون راجع بموافقتنامه حمل و نقل هوائی بین دولت شاهنشاهی

ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

مصوب ۱۳۴۴/۹/۷

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل هوائی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که مشتمل بر يك مقدمه و بیست و يك ماده و دو ضمیمه میباشد و در تاریخ ۲۶ امر داد ۱۳۴۳ در تهران به امضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه مبادله داده میشود اسناد تصویب آنرا مبادله نماید .

قانون بالا مشتمل بر يك ماده که در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۴/۹/۱ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز یکشنبه هفتم آذرماه یکپزار و سیصد و چهل و چهار شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

موافقتنامه حمل و نقل هوائی بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

نظر به اینکه دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که از این پس طرفین متعاقدین نامیده میشوند متساویاً مایلند موافقتنامه‌ای بمنظور تأسیس و بهره برداری بازرگانی سرویسهای هوائی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی منعقد نمایند.

بنابر این نمایندگان تام‌الاختیار خود را برای این منظور بشرح زیر تعیین نموده‌اند:

دولت شاهنشاهی ایران .

جناب آقای عباس آرام وزیر امور خارجه .

دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .

جناب آقای یوگنی فدوروویچ لوکینوف رئیس هیئت نمایندگی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نمایندگان مزبور پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود درباره مواد ذیل موافقت نمودند :

ماده اول

ازلحاظ این موافقتنامه :

۱ - مقصود از عبارت «مقامات هواپیمائی» در مورد ایران رئیس اداره کل هواپیمائی کشوری و هر شخص یا هیئتی است که مجاز باشد کلیه وظایف

موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

فعلی رئیس اداره کل مزبور را انجام دهد و در مورد دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی رئیس اداره کل هواپیمائی کشوری منتسب بشورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و هر شخص یا هیئتی است که مجاز باشد کلیه وظایف فعلی رئیس اداره کل هواپیمائی کشوری منتسب بشورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مزبور را انجام دهد .

۲ - مقصود از عبارت «مؤسسه هواپیمائی معینه» يك مؤسسه هواپیمائی است که یکی از طرفین متعاقد کتباً بعنوان مؤسسه هواپیمائی که در خط یا خطوط مشخصه مندرج در جدول خطوط پرواز منضم به این موافقتنامه بهره برداری خواهد نمود بطرف دیگر معرفی نماید .

۳ - مقصود از عبارت « سرویس هوایی » هر سرویس هوایی است که طبق برنامه بوسیله هواپیما بمنظور حمل و نقل عمومی مسافر و پست یا بار انجام میشود .
۴ - مقصود از عبارت «سرویس هوایی بین المللی» سرویس هوایی است که از فضای قلمرو بیش از يك کشور بگذرد .

۵ - مقصود از عبارت «توقف بمنظورهای غیر بازرگانی» فرود آمدن برای هر مقصودی غیر از سوار یا تخلیه کردن مسافر و بار یا پست میباشد .

۶ - مقصود از عبارت «مبدأ» قلمرو کشوری است که در آن مسافر و بار برای حمل در هواپیما سوار و یا بارگیری میشود مشروط بر اینکه چنین مسافران و یا بارها لااقل سه روز و پانزده روز بترتیب در آن قلمرو باقی بمانند .

۷ - مقصود از عبارت «مقصد» قلمرو کشوری است که در آن مسافر و بار

موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

پایاده یا تخلیه میشود مشروط بر اینکه چنین مسافران و یابارها لا اقل سه روز و پانزده روز بترتیب در آن قلمرو باقی بمانند .

۸ - مقصود از عبارت «ظرفیت» در مورد هواپیما گنجایش بارگیری هواپیمای مزبور است که در تمام یا قسمتی از خط موجود میباشد و مقصود از «ظرفیت» در باره «سرویس مورد موافقت» گنجایش آن هواپیما است که در سرویس مزبور مورد استفاده قرار میگیرد ضربه در تعداد دفعات رفت و آمد هواپیمای مزبور در زمان معین و خط و یا قسمتی از آن .

ماده دوم

۱ - هر طرف متعهد حقوق مشخصه در این موافقتنامه را برای بکار انداختن سرویسهای هوایی بوسیله مؤسسات هواپیمائی معینه بشرح زیر بطرف متعهد دیگر اعطا مینماید .

حق ترانزیت - حق توقف بمنظورهای غیر بازرگانی - حق ورود و خروج تجارתי برای حمل و نقل بین المللی مسافر و بار و پست در نقاطی واقع در قلمرو خود که در هر يك از خطوط مشخصه در بند مربوطه جدول خطوط پرواز ضمیمه این موافقتنامه مندرج است .

۲ - سرویسهای هوایی در خطوط مشخصه - بین تهران و مسکو و نقاط ماوراء ممکن است بوسیله مؤسسات هواپیمائی معینه هر يك از طرفین متعاهدین به اسامی زیر افتتاح گردد :

الف - شرکت هواپیمائی ملی ایران (ایران ار)

ب - اداره کل هواپیمائی کشوری منتسب بشورای وزیران اتحاد جماهیر

شوروی سوسیالیستی (ائروفلوت) .

۳ - پروانه بهره برداری بدون تأخیر غیر موجه و حداکثر سی روز پس از

دریافت اعلامیه حاکی از قصد یکطرف متعاقد دائر به بهره برداری در خطوط مشخصه از طرف متعاقد دیگر اعطاء خواهد گردید .

ماده سوم

۱ - هر يك از طرفین متعاقدین خطوط پرواز هواپیما در سرویس های

مورد موافقت و نقاط عبور از مرزهای مملکتی را در داخل قلمرو خود تعیین

خواهند نمود .

۲ - جنبه های بازرگانی سرویسهای مورد موافقت موضوع موافقتنامه

جداگانه خواهد بود که بین مؤسسات هواپیمائی معینه طرفین متعاقدین منعقد

و برای تصویب به مقامات هواپیمائی طرفین متعاقدین تسلیم خواهد شد .

۳ - موافقتنامه بازرگانی مزبور از جمله موضوعات مندرج در مواد ۱۰ و ۹

این موافقتنامه را شامل خواهد بود و همچنین سایر موضوعات مربوط به همکاری

بازرگانی را بطور نامحدود از قبیل مراقبت فنی هواپیما در روی زمین و محاسبات

مالی و ترتیبات راجع به هندلینگ بار و مسافر و ترتیبات مربوط به خدمت مسافرین

و همچنین ترتیبات فروش جادر هواپیما و حمل و نقل بمقصد کشورهای ثالث و بالعکس

را در بر خواهد داشت .

ماده چهارم

۱ - قوانین و مقررات يك طرف متعاهد درباره ورود و خروج هواپیمائی که در حمل و نقل هوائی بین المللی اشتغال دارند و در داخل قلمرو آن و همچنین قوانین مقررات مربوط به پرواز و ناوبری این نوع هواپیماها در قلمرو مزبور درباره هواپیمای مؤسسه هواپیمائی معینه طرف متعاهد دیگر بمورد اجرا گذارده خواهد شد و از طرف هواپیمای مزبور در موقع ورود و خروج و در موقعی که در قلمرو طرف متعاهد اول میباشند رعایت خواهد گردید .

۲ - قوانین و مقررات يك طرف متعاهد درباره ورود و خروج مسافرو سر نشین و بارو پست هواپیما در داخل قلمرو آن از قبیل مقررات مربوط به ورود و ترخیص و مهاجرت و گذرنامه و کمرک و ارز و قسطنطینه توسط خود مسافرین و سر نشینان هواپیمای طرف متعاهد دیگر و یا از طرف آنان در موقع ورود و خروج و در مدتی که در داخل قلمرو طرف متعاهد اول میباشند رعایت خواهد گردید .

بارو پست - نیز مشمول قوانین و مقررات فوق الذکر خواهد بود .

۳ - هر يك از طرفین متعاهدین نسخه های قوانین و مقررات مربوطه مورد اشاره در این ماده را در اختیار طرف متعاهد دیگر خواهد گذارد .

ماده پنجم

هر يك از طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ خواهد داشت که حقوق پیش بینی شده در ماده ۲ این موافقتنامه را که بیک مؤسسه هواپیمائی معینه طرف متعاهد دیگر اعطاء شده است معلق یا فسخ نماید و یا شرایطی را که

موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

برای استفاده آن مؤسسه از حقوق مزبور لازم میدانند تکمیل کنند درم-وردیکه قانع نشده باشد که مالکیت عمده و تسلط مؤثره در مؤسسه هواپیمائی معینه مزبور در دست اتباع طرف متعاقد دیگر میباشد و یا درم-واردی که مؤسسه هواپیمائی معینه طرف متعاقد دیگر از اجرای قوانین و مقررات کشور اعطاءکننده حق تخلف نماید و یا بهر نحوی از بهره برداری طبق مقررات این موافقتنامه و یا تعهدات ناشی از آن خودداری کند بجز موردی که تعلیق حقوق از نظر حفظ بیخطری پرواز فوریت داشته باشد این اختیار با مشورت طرف متعاقد دیگر بکار خواهد رفت .

ماده ششم

۱ - بمنظور تأمین بیخطری پرواز در سرویسهای مورد موافقت هر طرف متعاقد تسهیلات لازمه رادیوئی - روشنائی باند - اطلاعات جوی و سایر خدمات مورد نیاز بهره برداری از این پروازها را در اختیار هواپیماهای طرف متعاقد دیگر قرار خواهد داد و نیز مشخصات این خدمات و اطلاعات مربوط بفرودگاههای اصلی و فرودگاههای احتیاطی را که ممکن است هواپیما در آنجا فرود آید و همچنین اطلاعات راجع بخطوط پرواز در داخل قلمرو خود را بطرف متعاقد دیگر اطلاع خواهد داد .

۲ - موضوعات مربوط بتأمین بیخطری پرواز و مسئولیت طرفین متعاقد در انجام پروازها در صلاحیت مقامات هواپیمائی کشوری طرفین متعاقدین خواهد بود و در ضمیمه ۲ این موافقتنامه ذکر خواهد شد .

۳ - ضمیمه شماره ۱ - خطوط مشخصه در جدول خطوط پ-رواز بوسیله موافقتنامه ای که بین مقامات هواپیمائی کشوری طرفین متعاهدین در ظرف مدت اعتبار قانونی موافقتنامه حاضر منعقد میگردد قابل تغییر خواهد بود .

ماده هفتم

طرفین متعاهدین بمنظور جلوگیری از اقدامات تبعیض آمیز و رعایت تساوی عمل موافقت مینمایند که :

۱ - عوارضی که یکی از طرفین متعاهدین در مورد مؤسسه هواپیمائی معینه طرف متعاهد دیگر برای استفاده از فرودگاهها وسایر تسهیلات وضع مینماید و یا اجازه وضع آنرا میدهد در حدود عوارض طرف متعاهد دیگر خواهد بود .

۲ - سوخت - روغن های چرب کردن موتور - لوازم فنی مصرفی - قطعات یدکی - تجهیزات عادی و ذخایر خواربار که از طرف مؤسسه هواپیمائی معینه یکی از طرفین متعاهدین که مجاز به بهره برداری از خطوط و سرویسهای مذکور در این موافقتنامه است و منحصرأً برای استفاده هواپیما و مسافرین و سرنشینان چنین مؤسسه هواپیمائی وارد قلمرو طرف متعاهد دیگر میگردد بر اساس معامله متقابله از پرداخت حقوق گمرکی و عوارض بازرسی و سایر حقوق یا عوارض مملکتی معاف خواهد بود .

۳ - سوخت و روغن های چرب کردن موتور - سایر لوازم فنی مصرفی - قطعات یدکی - تجهیزات عادی و ذخایر خواربار که منحصرأً برای استفاده هواپیما و مسافرین و سرنشینان آن در هواپیمای مؤسسات هواپیمائی یکی از طرفین متعاهدین که مجاز به بهره برداری از خطوط و سرویسهای مشخصه مذکور در این موافقتنامه

موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

میباشد نگهداری میشود در موقع ورود بقلمرو طرف متعاقد دیگر یا خروج از آن بر اساس معامله متقابله از حقوق گمرکی و عوارض بازرسی و سایر حقوق یا عوارض مملکتی معاف خواهد بود و لواینکه این لوازم در پروازهای هواپیمای مزبور بر فراز آن قلمرو مورد استفاده یا مصرف قرار گیرد .

۴ - سوخت و روغنهای چرب کردن موتور - سایر لوازم فنی مصرفی - قطعات یدکی - تجهیزات عادی و ذخایر خواربار که در قلمرو یک طرف متعاقد در هواپیمای مؤسسه هواپیمائی طرف متعاقد دیگر بارگیری و در سرویسهای بین المللی مصرف میشود بر اساس معامله متقابله از حقوق گمرکی و مالیات و عوارض بازرسی و سایر حقوق یا عوارض مملکتی معاف خواهد بود .

۵ - هر يك از طرفین متعاقدین تهیه سوخت هواپیما و روغنهای چرب کردن موتور که دارای نوع جنس و مشخصات مورد احتیاج مؤسسه هواپیمائی طرف متعاقد دیگر باشد بقیمت عادله تأمین خواهد کرد .

ماده هشتم

۱ - هواپیماهای مؤسسه هواپیمائی معینه هر يك از طرفین متعاقدین طی پرواز بر فراز قلمرو طرف متعاقد دیگر باید علامات شناسائی کشور خود را که برای پروازهای بین المللی تعیین گردیده و گواهینامه های ثبت هواپیما و گواهینامه قابلیت پرواز و صورت مسافرین و بارهای خود را که نشان دهند مبدأ حرکت آنها باشد و سایر اسناد هواپیما صادره از طرف مقامات هواپیمائی کشوری طرفین متعاقدین و همچنین پروانه تجهیزات رادیوئی را دارا باشد .

خلبان و سایر سر نشینان هواپیما باید دارای گواهینامه های مربوطه باشند

موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی کلیه اسناد مذکور در فوق که بوسیله یکی از طرفین متعاهدین صادر گردیده یا معتبر شناخته شده باشد در داخل قلمرو طرف متعاهد دیگر نیز معتبر شناخته خواهد شد .

۲ - هر يك از طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارد که از شناسائی گواهینامه های صلاحیت و پروانه هائیکه طرف متعاهد دیگر به اتباع او اعطاء نموده است برای پرواز بر فراز قلمرو خود، خودداری نماید .

۳ - روادید سر نشینان و سایر کارمندان هواپیمای طرفین متعاهدین باید قبلاً و در فرصت کافی صادر شده و حداقل شش ماه معتبر باشد . این روادیدها در مدت اعتبار خود برای هر تعداد پرواز که بداخل یا بخارج از قلمرو طرف متعاهد دیگر انجام میگیرند معتبر خواهد بود .

ماده نهم

۱ - مؤسسات هواپیمائی معینه هر دو طرف متعاهد فرصت مناسب و متساوی خواهند داشت که از سرویس های مورد موافقت در خطوط مشخصه بین قلمرو های خود و ماوراء آنها بهره برداری نمایند هدف اصلی تأسیس سرویس هائی که بر طبق مواد ۲ و ۳ دائر میشود فراهم نمودن ظرفیتی برای حمل و نقل مسافرین و بار و پست مابین قلمرو طرف متعاهدی که مؤسسه هواپیمائی را تعیین میکند و قلمرو طرف متعاهد دیگر خواهد بود .

۲ - مؤسسات هواپیمائی معینه طرفین متعاهدین بمنظور اجرای عملی ماده حاضر و برای حصول توافق بین خود بایکدیگر مشورت خواهند کرد .
توافقی که بدین ترتیب حاصل میشود برای تصویرب بمقامات هواپیمائی طرفین متعاهدین تسلیم خواهد شد .

۳ - در صورت عدم توافق بین مؤسسات هواپیمائی قبل از افتتاح سرویسها و در مورد هر گونه تغییر بعدی ظرفیت مقامات هواپیمائی طرفین متعهدین در باره اجرای عملی اصول مندرج در بندهای قبلی این ماده بمنظور بهره برداری از سرویسهای مورد موافقت در خطوط مشخصه در ضمیمه يك این موافقتنامه بوسیله مؤسسات هواپیمائی معینه با یکدیگر توافق خواهند کرد .

ماده ده-م

۱ - تعرفه های هر يك از سرویسهای مورد موافقت بمأخذ عادلانه و با توجه به تمام عوامل مربوطه از جمله جنبه اقتصادی بهره برداری و سود عادلانه و خصوصیات سرویس و تعرفه های سایر مؤسسات هواپیمائی که بطور منظم در تمام یا قسمتی از خطوط مشخصه پرواز میکنند تعیین خواهد شد .

۲ - تعرفه هائی که باید بموجب این موافقت نامه از طرف مؤسسات هواپیمائی معینه در مورد هر يك از خطوط مشخصه بین قلمروهای طرفین متعهدین یا بین قلمرو یکطرف متعهد و قلمرو کشورهای دیگر غیر از کشوری که مؤسسه هواپیمائی را تعیین میکند بمورد اجراء درآید بطریق زیر معین خواهد شد :

الف - یا بر طبق تصمیمات مربوطه دستگاه تعیین تعرفه يك اتحادیه حمل و نقل هوایی که مورد قبول طرفین متعهدین باشد .

ب - یا با توافق بین مؤسسات هواپیمائی معینه طرفین متعهدین .

۳ - تعرفه هائی که بدین ترتیب مورد توافق قرار میگیرد برای تصویب بمقامات هواپیمائی طرفین متعهدین تسلیم خواهد شد و سی روز پس از تأیید

موافقت نامه حمل و نقل هوائی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

بمقامات هواپیمائی مزبور بمرحله اجراء درخواهد آمد . این مدت را در موارِد خاص با موافقت مقامات فوق میتوان تقلیل داد .

هیچ تعرفه ای بدون تصویب مقامات هوائی دو طرف بمرحله اجراء در نخواهد آمد .

ماده یازدهم

۱ - کلیه حسابهای فیجانبین مؤسسه هواپیمائی معینه هر یک از طرفین متعاهدین بموجب مقررات موافقتنامه پرداخت بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و دولت شاهنشاهی ایران مورخ ۲۰ ژوئن ۱۹۶۴ واریز خواهد شد .
۲ - حسابهای مذکور بطور آزاد قابل انتقال بوده و مشمول هیچگونه مالیات یا محدودیتی نخواهد بود .

۳ - اشخاصی که قصد مسافرت بین تهران و مسکو را دارند در موقع خرید بلیط هواپیمادر ایران یا اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی آزادند با ایران اروپا یا با اتریش و فلور مسافرت کنند .

۴ - اشخاصی که قصد مسافرت دارند از هر ملیتی که باشند - میتوانند آزادانه بلیط مسافرت در سرویسهای مشخصه را در ایران به ریان و در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بروبل خریداری نمایند .

۵ - بارو ائانه مسافری نیز مشمول اصول مندرج در بندهای ۳ و ۴ این ماده خواهد بود .

ماده دوازدهم

۱ - در صورت فرود اجباری یا سانحه هواپیمای یکی از طرفین متعاهدین

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

در داخل قلمرو طرف متعاقد دیگر طرفی که سانحه در قلمرو او رخ داده باید بلافاصله مراتب را به اطلاع طرف متعاقد دیگر برساند و تدابیر لازم را برای تحقیق درباره علل سانحه و کمک فوری بسر نشینان و مسافرین هواپیما اگر در اثر سانحه آسیب دیده باشند و حفظ هواپیما و محمولات پستی ائاثیه مسافرین و بار آن اتخاذ نماید .

۲ - طرفی که درباره سانحه تحقیق مینماید باید نتیجه تحقیقات را به اطلاع طرف دیگر برساند طرف متعاقدی که هواپیما به او تعلق دارد حق دارد ناظرینی تعیین نماید که در جریان تحقیق پیرامون سانحه حضور داشته باشند .

ماده سیزدهم

مقامات هواپیمائی هر يك از طرفین متعاقدین بنا به تقاضای مقامات هواپیمائی، طرف متعاقد دیگر اطلاعات و آمارهای مربوط بحمل و نقل در سرویسهای مورد موافقت را که توسط مؤسسه هواپیمائی معینه طرف متعاقد اول از مبدأ و بمقصد قلمرو طرف متعاقد دیگر انجام میشود بقسمی که معمولاً بوسیله مؤسسه هواپیمائی معینه برای تسلیم بمقامات هواپیمائی ملی خود برای انتشار تهیه میشود جهت مقامات هواپیمائی طرف متعاقد دیگر ارسال خواهد داشت . ارسال هر گونه اطلاعات آماری اضافی مربوط به حمل و نقل که ممکن است مورد تقاضای مقامات هواپیمائی يك طرف متعاقد از مقامات هواپیمائی طرف متعاقد دیگر باشد در صورت تقاضا منوط بمذاکره و توافق مقامات هواپیمائی طرفین متعاقدین خواهد بود .

ماده چهاردهم

۱ - هر گونه اختلافی که درباره تفسیر و یا اجرای این موافقت نامه یا ضوابط آن پدید آید ممکن است از طریق مذاکرات مستقیم بین مؤسسات هواپیمائی معینه حل گردد. در صورت عدم توافق این اختلاف ممکن است از طریق مذاکرات بین مقامات هواپیمائی دو کشور حل شود و در صورتیکه مقامات هواپیمائی دو کشور نیز نائل به حصول توافق نگردند مورد اختلاف برای حل و فصل بطرفین متعاهدین ارجاع خواهد شد.

۲ - اگر طرفین متعاهدین نیز توافق حاصل نمایند مورد اختلاف ممکن است بکارشناسان مرضی الطرفین ارجاع گردد.

۳ - در صورتیکه طرفین درباره تعیین کارشناسان فوق توافق نمایند و یا کارشناسان مزبور موفق بحل مورد اختلاف نگردند یا طرفین تصمیم کارشناسان را بموقع اجراء نگذارند هر یک از طرفین متعاهدین میتوانند حقوق اعطائی طبق این موافقت نامه را محدود یا معلق یا لغو نمایند.

ماده پانزدهم

چنانچه هر یک از طرفین متعاهدین مایل به تغییر مقررات این موافقت نامه باشند میتوانند تقاضای مشورت بین مقامات هواپیمائی صالحه طرفین متعاهدین را بنمایند. این مشورت در فاصله ۶۰ روز پس از تاریخ درخواست آغاز خواهد گردید. همین روش نیز در صورتیکه یکی از طرفین متعاهدین مایل به مشورت درباره اجراء یا تفسیر مقررات این موافقت نامه باشد بکار خواهد رفت. پس از

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

آنکه مقامات هواپیمائی مذکور در فوق درباره تغییر موافقت نامه حاضر بتوافق رسیدند این تغییر پس از تأیید بوسیله مبادله یادداشت از مجرای سیاسی بمرحله اجرا در خواهد آمد .

ماده شانزدهم

هیچیک از مقررات موافقت نامه حاضر نباید چنین تعبیر یا تلقی شود که حقوق انحصاری و استثنائی بطرف متعاهد دیگر یا مؤسسه هواپیمائی آن طرف اعطاء شده یا نسبت بمؤسسات هواپیمائی هر کشور دیگری تبعیض بعمل آمده است .

ماده هفدهم

هیچیک از مقررات این موافقت نامه نباید چنین تفسیر یا تلقی شود که بمؤسسه هواپیمائی معینه یکی از طرفین متعاهدین این حق داده شده است که در قلمرو طرف متعاهد دیگر اقدام بگرفتن مسافر و بار یا پست در مقابل دریافت کرایه یا حق الزحمه بمقصد نقطه دیگری در همان قلمرو بنماید .

ماده هیجدهم

مؤسسات هواپیمائی هر طرف متعاهد در بهره برداری از سرویس های اصلی مندرجه در این موافقت نامه منافع مؤسسات هواپیمائی طرف متعاهد دیگر را در نظر خواهد گرفت بطوریکه بسرویس هایی که مؤسسات هواپیمائی اخیر الذکر در تمام یا قسمتی از همان خطوط دایر نموده اند لطمه ای وارد نیاید .

ماده نوزدهم

در صورتیکه يك قرارداد یا موافقتنامه عمومی چند جانبه ای راجع بحقوق مربوط بحمل و نقل سرویسهای هوایی منظم بین المللی در مورد دو طرف متعاهد

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

بموقع اجراء آید موافقتنامه حاضر طوری اصلاح خواهد شد که با مقررات قرارداد یا موافقتنامه مزبور منطبق گردد .

ماده بیستم

هر يك از طرفین متعاهدین میتواند در هر موقع قصد خود را مبنی بر خاتمه موافقتنامه حاضر بطرف متعاهد دیگر اطلاع دهند در صورتیکه چنین اطلاع داده شود این موافقتنامه یکسال پس از تاریخ دریافت اطلاعیه مزبور خاتمه خواهد پذیرفت مگر آنکه اطلاعیه دایر بر خاتمه موافقتنامه قبل از انقضای این مدت با موافقت طرفین متعاهدین مسترد گردد .

ماده بیست و یکم

این موافقتنامه بوسیله هر يك از طرفین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و در تاریخ مبادله یادداشت بین طرفین متعاهدین مبنی بر اینکه مقررات قانونی اساسی خود را راجع بتصویب موافقتنامه حاضر رعایت نموده اند بمرحله اجراء در خواهد آمد .

بنا بر مراتب فوق امضاء کنندگان زیر که از طرف دولتهای مربوط خود دارای اختیارات تام میباشند این موافقتنامه را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

تهران بتاريخ ۲۶ مرداد ۱۳۴۳ شمسی در دو نسخه بزبانهای فارسی و روسی و انگلیسی که همگی متساویاً معتبر است به امضاء رسید .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

از طرف دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

ضمیمه یک

منضم بموافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و

دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

سرویسهای مورد موافقت و

جدول خطوط پرواز

۱ - خطوطی که مورد استفاده مؤسسه هواپیمائی معینه اتحاد جماهیر شوروی

سوسیالیستی در هر دو جهت قرار میگیرد .

از	به	نقاط بین راه	نقاط ماوراء
مسکو	تهران	-	بغداد
مسکو	تهران	-	کراچی
			بمبئی
			رانگون
			کلمبو
			جاکارتا

۲ - خطوطی که مورد استفاده مؤسسه هواپیمائی معینه ایران در هر دو جهت

قرار میگیرد .

از	به	نقاط بین راه	نقاط ماوراء
تهران	مسکو	-	وین
			استانبول

تهران مسکو - استکهلم
فرانکفورت
ژنو

پاریس یا لندن

۳- مؤسسات هواپیمائی معینه طرفین متعاهدین میتوانند هنگام بهره برداری از سرویسهای مورد موافقت يك یا کلیه نقاط بین راه و یا نقاط ماوراء را برای فرود حذف نمایند .

۴ - پروازهای اضافی و پروازهای خارج از برنامه هواپیماهای مؤسسات هواپیمائی معینه هر يك از طرفین متعاهدین ممکن است بر حسب درخواست مؤسسات هواپیمائی معینه که بمقامات هواپیمائی طرف متعاهد دیگر تسلیم میشود صورت گیرد. درخواستهای مزبور باید لا اقل ۳۶ ساعت قبل از موعد پرواز مورد نظر تسلیم شود .

۵ - حق بهره برداری هوائی تجارتی بین تهران و مسکو منحصرأ بمؤسسات هواپیمائی معینه طرفین متعاهدین اعطاء میگردد .

ضمیمه شماره ۲

موافقتنامه حمل و نقل هوائی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

شرایط عمومی

۱- طرفین متعاهدین کلیه اقدامات لازم را برای تأمین بهره برداری بدون خطر و مؤثر از سرویسهای مورد موافقت اتخاذ خواهند کرد. بدین منظور هر طرف متعاهد کلیه وسائل فنی ارتباطی و ناوبری و سایر خدمات لازم را برای بهره برداری از سرویسهای مورد موافقت جهت استفاده هواپیماهای مؤسسه هواپیمائی معینه طرف متعاهد دیگر را فراهم خواهند آورد.

۲- اطلاعات و کمکهایی که طبق مقررات این موافقتنامه بوسیله هر طرف متعاهد در دسترس طرف دیگر گذاشته میشود باید تکافوی نیازمندیهای موجه مؤسسه هواپیمائی معینه طرف متعاهد دیگر را جهت تأمین احتیاجات بیخطری پرواز بنماید.

ارسال اطلاعات

۳- اطلاعاتی که باید توسط هر طرف متعاهد فراهم گردد شامل موارد زیر که مورد عمل در هر کشور متعاهد میباشد خواهد بود: مشخصات لازم فرودگاههای مقصد و فرودگاههای احتیاطی که برای بهره برداری از سرویسهای مورد موافقت تعیین شده است. مشخصات خطوط هوائی که در داخل قلمرو طرف متعاهد مزبور

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

قرار دارند - مشخصات و سائل رادیویی و سایر وسائل هدایت هواپیماها و اطلاعات دیگری که برای انجام دستورالعملهای مراقبت پرواز لازم است و بالاخره اطلاعات مربوط به دستورالعملهای موارد اضطرار و فوریت و بی خطری و کنترل هواپیماها در نزدیکی محوطه فرودگاه و علائمی که هنگام پارک کردن هواپیماها بکار میروند.

۴ - اطلاعات مزبور ضمناً باید شامل کلیه اطلاعات لازم هواشناسی باشد که قبل از پرواز در حین پرواز در سرویسهای مورد موافقت در دسترس گذارده میشود.

مقامات هواپیمائی کشوری طرفین متعاهدین برای مخابره اطلاعات هواشناسی رمز مخابرات بین المللی را بکار خواهند برد و نسبت بساعات مخابره پیش بینی های جوی با توجه به برنامه های مصوبه در سرویسهای مورد موافقت توافق خواهند نمود.

۵ - مقامات هواپیمائی کشوری طرفین متعاهدین پیوسته کلیه تغییراتی را که

در اطلاعات مذکور در بندهای ۳ و ۴ این ضمیمه حاصل میشود در اختیار مؤسسه هواپیمائی و سرویسهای مربوطه قرار خواهند داد و مراقبت خواهند نمود که کلیه این تغییرات بلافاصله مخابره شود.

این اقدام بوسیله صدور بخشنامه های بین المللی هواپیمائی (Notams)

خواه از طریق وسائل مخابراتی بین المللی موجوده با تأیید کتبی چنانچه میسر باشد یا آنکه فقط بصورت کتبی بعمل خواهد آمد مشروط بر اینکه مخاطب بتواند بخشنامه را در فاصله مناسبی قبل از انجام پرواز دریافت نماید اینگونه بخشنامه های بین المللی هواپیمائی باید بزبان روسی و انگلیسی یا فقط بزبان انگلیسی ارسال شود.

۶ - مبادله اطلاعات بوسیله بخشنامه های بین المللی هواپیمائی (Notams)

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
بایدحتی الامکان هر چه زودتر و در هر حال قبل از آغاز پروازهای مرتب در سر ویسپهای
مورد موافقت شروع شود .

تهیه طرح پرواز و چگونگی مقررات مربوط به کنترل عبور و مرور هوایی
۷ - سر نشینان هواپیماهای مؤسسه هواپیمائی معینه طرفین متعاهدین که
در سر ویسپهای مورد موافقت رفت و آمد دارند باید بطرز کار بادستور العملهای مراقبت
پرواز که در قلمرو طرف متعاهد دیگر معمول است آشنائی کامل داشته باشند .
۸ - مقامات هواپیمائی کشوری هر طرف متعاهد اطلاعات زیر را قبل از
پرواز و در صورت لزوم در حین پرواز در منطقه اطلاعات پروازی آن در اختیار
سر نشینان هواپیماهای مؤسسه هواپیمائی که بوسیله طرف متعاهد دیگر تعیین شده
است قرار خواهند داد :

الف - اطلاعات مربوط بوضع فرودگاهها و وسائل ناوبری که برای انجام
پرواز ضرورت دارند .

ب - اطلاعات کتبی - نقشه ها و طرح ها و همچنین اطلاعات شفاهی
بیشتر راجع بوضع هوا در خطوط پرواز و در فرودگاه مقصد (وضع فعلی هوا و
وضع پیش بینی شده هوا) .

ج - حداقل مجاز مقدار دید و ارتفاع سقف ابر در مورد پروازهای با دید
(VFR) و کور (IFR) و مقررات انجام این پروازها بشرحی است که در نشریه
اطلاعات هواپیمائی (A.I.P) هر کشور متعاهد مندرج میباشد .

۹ - قبل از هر پرواز فرمانده هواپیما باید فرم طرح پرواز لازم را پر نموده
و آنرا برای تصویب تسلیم نمایندگی مراقبت پرواز کشوری که پرواز از آنجا

شروع میشود بنماید. پرواز باید طبق طرح پرواز مصوبه انجام یابد. تغییر طرح پرواز مصوبه فقط با اجازه نمایندگان اداره مراقبت پرواز مربوطه امکان پذیر است مگر اینکه اوضاع و احوال اضطراری ایجاب نماید که فرمانده هواپیما بمسئولیت خود اقدامات فوری بعمل آورد، در اینگونه موارد تغییراتی که در طرح پرواز داده شده باید هر چه زودتر به اطلاع نمایندگان مراقبت پرواز مربوطه برسد.

۱۰ - فرمانده هواپیما باید پیوسته مراقب فرکانس های رادیویی سرویس های مراقبت پرواز باشد و برای مخابره فوری جواب تمام اطلاعات مخصوصاً اطلاعات مربوط بموقعیت هواپیما و اطلاعات جوی طبق مقررات داخلی بروی فرکانسهای فوق الذکر آماده باشد.

۱۱ - مشروط بر اینکه ترتیب دیگری بین مقامات هواپیمائی کشوری طرفین متعاهدین داده نشده باشد مخابرات بین هواپیماها و سرویسهای مربوطه مراقبت پرواز بوسیله رادیو بزبان روسی یا انگلیسی درحینیکه بایستگاههای واقع در خاک اتحاد جماهیر شوروی در تماس میباشد و بزبان انگلیسی موقعی که بایستگاههای واقع در ایران در تماس هستند روی فرکانسهائی که بوسیله طرفین متعاهدین برای این منظور تعیین شده است انجام خواهد گرفت.

برای مخابره اطلاعات در فواصل دور ممکن است از رمز بین المللی تلگراف (Q) استفاده شود.

وسائل هواپیما

۱۲ - هواپیماهای مؤسسه هواپیمائی معینه هر يك از طرفین متعاهدین که

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

در سرویسهای مورد موافقت رفت و آمد میکنند باید در صورت امکان مجهز و متناسب برای استفاده از وسایل ناوبری و تسهیلات هواپیمائی باشند بنحویکه بتوانند از خطوط مجاز و همچنین از يك یا چند طرز فرود آمدن که در قلمرو طرف متعاقد دیگر معمول است استفاده نمایند .

۱۳- هواپیماهایی که قرار است در سرویسهای مورد موافقت رفت و آمد کنند باید با فرستنده و گیرنده های رادیوئی با فرکانسهای مخصوص برقراری ارتباط با ایستگاههای زمینی واقع در قلمرو طرف متعاقد دیگر مجهز باشند .

دستورالعمل های مراقبت پرواز

۱۴- در اجرای مقاصد مندرج این ضمیمه مقررات پرواز و کنترل عبور و مرور هوایی وسایر موازین همان خواهد بود که در قلمرو هر يك از کشورهای طرفین متعاقدین مقرر است .

وسایل ارتباطی

۱۵- مقامات هواپیمائی کشوری طرفین متعاقدین بمنظور مبادله اطلاعات لازم برای بهره برداری از سرویسهای مورد موافقت از جمله مخابره بخشنامه های بین المللی هواپیمائی (Notams) و همچنین بمنظور برقراری ارتباط بین سرویسهای مراقبت پرواز به اقدامات زیر مبادرت خواهند ورزید :

الف- از خطوط ارتباطی موجود میان مسکو و تهران استفاده خواهند کرد.

ب- در صورت لزوم اقدام به برقراری يك ارتباط رادیوئی مستقیم دو طرفه بین مسکو و تهران خواهند نمود .

این مدار ممکن است برای مبادله اطلاعات بین مؤسسات هواپیمائی طرفین

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

متعاهدین نیز بمنظور تأمین بهره‌برداری منظم و رضایت بخش از سرویسهای موافقت شده مورد استفاده قرار گیرد .

۱۶ - در صورت قطع ارتباط رادیوئی باید قوانین و مقررات هر يك از طرفین متعاهدین رعایت گردد .

۱۷- طرفین متعاهدین وسائل ارتباطی و ناوبری و تسهیلات موجود در فرودگاه و سرویسهای موجود در طول خطوط پرواز را بیکدیگر اطلاع خواهند داد و بدین منظور در مورد تأمین بیخطری پرواز و میزان کارائی آن با یکدیگر همکاری خواهند داشت .

۱۸ - طرفین متعاهدین در صورت قطع ارتباط رادیوئی یا احتمال وقوع سانحه هواپیمایی در ننگ در قلمرو خود هر گونه اقدامی را که ممکن باشد برای جستجو و نجات هواپیما بعمل خواهند آورد و اقداماتی را که بمورد اجراء گذارده شده باشد به اطلاع یکدیگر خواهند رسانید .

موافقتنامه فوق که مشتمل بر يك مقدمه و بیست و يك ماده و دو ضمیمه منضم به قانون راجع بموافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مصوب یکشنبه هفتم آذر ماه ۱۳۴۴ میباشد .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون راجع به تأسیس شورای مرکزی دانشگاهها

مصوب ۱۳۴۴/۹/۹

- ماده ۱-** برای رسیدگی به امور دانشگاههای ایران و کلیه مؤسسات آموزش عالی و ایجاد هماهنگی بین آنها شورائی بنام شورای مرکزی دانشگاهها بریاست وزیر آموزش و پرورش تشکیل میشود.
- تبصره ۵-** دانشگاه به مؤسسه‌ای اطلاق میشود که لااقل سه دانشکده کامل به تشخیص شورای مرکزی دانشگاهها داشته باشد.
- ماده ۲-** عده اعضای شوری ۱۵ نفر است که لااقل دو نلک آنان از میان افرادی انتخاب میشوند که علاوه برداشتن ده سال سابقه تدریس در دانشگاهها یا مؤسسات آموزشی عالی طبق مقررات قانونی بمقام استادی نائل شده باشند و بقیه ممکن است از میان شخصیتهای علمی و فرهنگی دیگر که در رشته خود حائز درجه عالی علمی از دانشگاههای داخلی یا خارجی باشند یا دانشمندانی که مقام شامخ علمی آنان محرز باشد انتخاب گردند.
- تبصره ۵-** رئیس دانشگاه تهران عضو ثابت شورای مرکزی و قائم مقام وزیر آموزش و پرورش در شورای مرکزی خواهد بود.
- ماده ۳-** انتصاب اعضای شوری به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش و صدور فرمان همایونی خواهد بود.
- ماده ۴-** انتخاب اعضای شوری از رشته‌های مختلف بطریق انجام خواهد

گرفت که حتی الامکان ارزشته‌های تحصیلی موجود یا مورد احتیاج نمایانده‌ای در این شوری وجود داشته باشد .

ماده ۵۵ - رئیس تعلیمات عالیہ وزارت آموزش و پرورش دبیر شورای مرکزی خواهد بود و ریاست دبیرخانه شوری را بر عهده خواهد داشت .

ماده ۶ - جلسات شوری لاقلاً ماهی دوبار بریاست وزیر آموزش و پرورش یا قائم مقام او تشکیل میشود و در صورت لزوم اعضای شوری برای جلسات فوق العاده هم دعوت میشوند .

ماده ۷ - شوری میتواند در موارد لازم مسئولان امور آموزشی دانشگاهها یا افراد مطلع دیگر را جهت ادای توضیح یا اظهار نظر به جلسات خود دعوت کند .

ماده ۸ - مدت عضویت اعضای شورای مرکزی سه سال است . تجدید انتخاب اعضای که مدت عضویت آنان خاتمه یافته است مانعی ندارد .

ماده ۹ - جلسات شوری با حضور دو نلث اعضای حاضر در مرکز رسمیت مییابد و تصمیمات شوری لاقلاً با هشت رأی موافق اتخاذ میگردد .

ماده ۱۰ - شوری برای بررسی مقدماتی راجع به وظائفی که بر عهده دارد کمیسیونهایی از بین اعضای خود یا در صورت ضرورت از سایر اشخاص صلاحیتدار تشکیل میدهد .

هر يك از اعضاء شوری موظف است لاقلاً در یکی از کمیسیونها شرکت داشته باشد .

ماده ۱۱ - رؤسای دانشگاهها هر دو ماه یکبار در جلسات شورای مرکزی

شرکت خواهند کرد و سالی یکبار هم رؤسای دانشکده ها یا نماینده آنها برای اظهار نظرات خود باید در جلسات شوری دعوت شوند .

ماده ۱۲ - هریک از اعضاء که سه جلسه متوالی بدون عذر موجه در شوری شرکت ننمایند مستعفی شناخته میشود تشخیص عذر موجه بیا رأی مخفی شوری خواهد بود .

ماده ۱۳ - وظائف شورای مرکزی از این قرار است :

۱ - اظهار نظر نسبت بخط مشی کلی تعلیمات عالیه کشور .

۲ - تصویب اصول کلی برنامه های تحصیلی و سازمانهای تعلیماتی و اداری دانشگاهها و مدارس عالی .

۳ - تعیین شرایط ورود دانشجو بدانشگاهها و مدارس عالی باتوجه به پیشنهاد دانشگاهها و مدارس عالی .

۴ - تعیین میزان حق التدریس و شهریه دانشجویان باتوجه به پیشنهاد دانشگاهها و مدارس عالی .

۵ - رسیدگی بسوابق خدمت ومدارك تحصیلی و صلاحیت اشخاصیکه برای عضویت هیئت آموزشی بعنوان دانشیار یا استاد از طرف دانشگاهها یا مدارس عالی پیشنهاد میشوند .

انتخاب استادیار در دانشگاههاییکه شوری ندارند باشورای مرکزی است .
تبصره - شورای مرکزی میتواند قسمتی از اختیارات مذکور در فوق را بهیئت امناء یا شورای دانشگاهها واگذار کند .

۶ - تصویب و تشخیص ضرورت تأسیس دانشگاه و دانشکده و مدرسه عالی

و ایجاد رشته‌های تعلیماتی با رعایت احتیاجات و امکانات کشور.

۷ - تعیین شرایط اعطای درجه و دانشنامه.

۸ - اعطای درجات افتخاری به پیشنهاد دانشگاهها.

۹ - نظارت در حسن جریان امور اداری و آموزشی و انضباطی دانشگاهها -

و مدارس عالی و در صورت لزوم اعزام بازرسان شایسته و تطبیق مؤسسات مذکور با

احتیاجات و امکانات کشور و حفظ یا انحلال تمام یا جزئی از آنها.

ماده ۱۴ - پیشنهاد انتخاب رئیس هر دانشگاه یا مؤسسه مستقل آموزش

عالی و تأیید انتصاب رئیس دانشکده یا مؤسسه تابع دانشگاه نیز از وظایف شورای

مرکزی شمرده میشود و بطریق ذیل انجام میگردد:

الف - برای ریاست دانشگاه یا مؤسسه مستقل آموزش عالی شورای مرکزی

سه نفر را که دارای صلاحیت تشخیص دهد، انتخاب و بوزیر آموزش و پرورش

پیشنهاد مینماید.

ب - یکی از این سه نفر به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش و فرمان شاهنشاه

آریامهر برای مدت سه سال منصوب میشود.

ج - رئیس دانشکده از بین استادان با پیشنهاد رئیس دانشگاه و تأیید شورای

مرکزی و ابلاغ وزیر آموزش و پرورش برای مدت سه سال تعیین میگردد.

ماده ۱۵ - تازمانیکه مؤسسات آموزش عالی شهرستانها بصورت دانشگاه

در نیامده یا یکی از دانشکده‌های شهرستانها کامل نشده دانشگاه تهران کمکهای

لازم از لحاظ آموزشی با تشخیص شورای مرکزی بعمل خواهد آورد و در اینصورت

امور آموزشی این مؤسسات تحت سرپرستی دانشگاه تهران خواهد بود.

ماده ۱۶ - آئین نامه‌های اجرائی این قانون بتصویب شورای مرکزی خواهد

رسید .

ماده ۱۷ - وزارت آموزش و پرورش مأمور اجرای این قانون است .

لایحه قانونی تأسیس شورای مرکزی دانشگاهها مشتمل بر هفده ماده و دو تبصره که بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ بمجلس شورای ملی تقدیم و بکمیسیون مشترک آموزش و پرورش مجلسین ارجاع شده بود در تاریخ روز سه شنبه نهم آذرماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسایی با اصلاحاتی بتصویب کمیسیون مزبور رسیده و بنامدلول ماده واحده مزبور در فوق متن مصوب کمیسیون مشترک آموزش و پرورش تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجراء میباشد .

رئیس مجلس سنا

مهندس شریف امامی

رئیس مجلس شورای ملی

مهندس عبدالله ریاضی

قانون راجع بموافقت نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی

ایران و دولت جمهوری چین

مصوب ۱۳۴۴/۹/۱۱

ماده واحده - موافقت نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چین مشتمل بر یک مقدمه و ۹ ماده که در تاریخ بیستم آبان ماه یک هزار و سیصد و سی و شش مطابق با یازدهم یازدهمین ماه چهل و ششمین سال جمهوری چین و یازدهم ماه نوامبر ۱۹۵۷ در تهران به امضاء رسیده تصویب میشود .

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که در تاریخ بیست و چهارم اسفند ماه یک هزار و سیصد و سی و شش بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز پنجشنبه یازدهم آذر ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

موافقت‌نامه فرهنگی بین ایران و جمهوری چین

نظر به اینکه دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چین -علاقمند به تحکیم روابط دوستی فیما بین بوده و خواهان بسط و توسعه همکاری فرهنگی بین دو کشور میباشند طبق اصول منشور ملل متحد و اساسنامه یونسکو تصمیم بعقد موافقت‌نامه فرهنگی گرفته و بدین منظور :

دولت شاهنشاهی ایران : جناب آقای دکتر علیقلی اردلان وزیر امور خارجه

و

دولت جمهوری چین : جناب آقای دکتر یه کونگ چائو وزیر امور خارجه را بعنوان نمایندگان تام‌الاختیار خود بر گزیده و نامبردگان پس از مبادله اعتبارنامه‌های خود که صحیح و معتبر بود در مواد زیر توافق نمودند :

ماده ۱- طرفین معظمین متعهدین کوشش خواهند نمود که روابط فرهنگی بین دو کشور بسط یافته و بدینوسیله موجبات تشدید روابط معنوی دو ملت بیشتر فراهم گردد .

ماده ۲- طرفین معظمین متعهدین بمنظور حفظ همکاری صمیمانه و مفید فیما بین در امور فرهنگی و آموزشی و علمی و فنی و هنری و ورزشی متقابلاً تسهیلات ممکنه را معمول خواهند داشت .

ماده ۳- طرفین معظمین متعهدین مطالعه زبان و تاریخ و تمدن طرف

متعاقد دیگر را در سرزمین خود تشویق نموده و تسهیلات لازم را برای توسعه این منظور فراهم خواهند کرد .

ماده ۴ - طرفین معظمین متعاهدین مبادله استادان دانشگاه و اعضای مؤسسات علمی و فرهنگی را تسهیل نموده و در صورت امکان بورس تحصیلی و تکمیلی و وسایل ایاب و ذهاب و مخارج زندگی به آنان اعطاء خواهند نمود .

ماده ۵ - طرفین معظمین متعاهدین فعالیت‌های فرهنگی کشور متعاهد دیگر را از قبیل تشکیل نمایشگاه‌ها و کنسرت‌ها و ترتیب مسابقه‌های ورزشی و نیز مبادله فیلم و برنامه‌های رادیویی تشویق خواهند کرد .

ماده ۶ - طرفین معظمین متعاهدین اقدام لازم را برای اجرای موادمذکور در فوق بعمل خواهند آورد .

ماده ۷ - این موافقت نامه طبق موازین قانونی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و اسناد مصوب هر چه زودتر مبادله خواهد شد و موافقت نامه يك ماه پس از مبادله اسناد مصوب بموقع اجراء گذارده خواهد شد .

ماده ۸ - مدت اعتبار این موافقت نامه پنج سال است و چنانچه حداقل شش ماه قبل از انقضاء مدت مزبور فسخ آن اعلام نشود برای دوره پنج سال دیگر معتبر خواهد بود و دوره‌های پنج ساله بعد نیز مشمول همین تشریفات خواهند بود .

ماده ۹ - این موافقت نامه در دو نسخه هر يك بزبانهای فارسی - چینی - انگلیسی تنظیم شد و چنانچه اختلافی در تفسیر آن روی دهد متن انگلیسی معتبر است .

بنابمرااتب فوق نمایندگان تام‌الاختیار طرفین معظمین متعاهدین این

موافقت نامه فرهنگی بین ایران و جمهوری چین

موافقت نامه را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

تهران بتاريخ بیستم آبانماه یکهزار و سیصد و سی و شش مطابق با یازدهم

یازدهمین ماه چهل و ششمین سال جمهوری چین - یازدهم نوامبر ۱۹۵۷

از طرف دولت ایران

از طرف دولت جمهوری چین

موافقت نامه فوق مشتمل بر يك مقدمه و ۹ ماده منضم بقانون موافقت نامه

فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری چین بوده و صحیح است.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبداللہ ریاضی

قانون مالیات مقطوع سال ۴۴ پیشه وران و مقررات

تسهیل مالیات

مصوب ۱۳۴۴/۹/۱۶

ماده واحده - الف - مالیات سال ۱۳۴۴ مؤدیان مشمول ماده ۶ قانون تسهیل وصول مالیاتها مصوب ۴۳/۴/۲۸ برطبق مقررات زیر وصول خواهد شد :

۱ - مشمولین بند الف ماده ۶ مکلفند مالیات سال ۴۴ خودرا معادل مالیات قطعی شده سال ۴۳ ظرف دو ماه از تاریخ تصویب این قانون به اداره دارائی محل پرداخت کنند و همین حکم درباره مشمولین بند (ب) ماده مذکور که مالیات تا آخر سال ۱۳۴۲ آنان تا تاریخ تصویب این قانون به مرحله قطعیت و ابلاغ رسیده و مشمول مالیات مقطوع سال ۴۳ شده اند و همچنین مشمولین بند (ج) ماده ۶ که مالیات سال ۴۳ آنها تا تاریخ تصویب این قانون قطعی و ابلاغ شده است نیز اجراء خواهد شد .

۲ - آندسته از مشمولین بند (ب) ماده ۶ که مالیات تا آخر سال ۴۲ آنان بعد از تاریخ تصویب این قانون به مرحله قطعیت و ابلاغ برسد و یا قبلا قطعی شده ولی بعد از این تاریخ ابلاغ شود موظفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی مربوط به مالیات تا آخر سال ۴۲ مالیات سال ۴۴ خودرا معادل مالیات سال ۱۳۴۳ به اداره دارائی محل پرداخت کنند .

۳ - آندسته از مشمولین بند (ج) ماده ۶ که مالیات سال ۴۳ آنان بعد از تاریخ تصویب این قانون به مرحله قطعیت و ابلاغ برسد و یا قبلا قطعی شده و بعد از

این تاریخ ابلاغ گردد مکلفند ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی مربوط به مالیات ۴۳ مالیات سال ۴۴ خود را معادل مالیات سال ۴۳ به اداره دارائی محل پرداخت نمایند.

۴ - مشمولین شقوق ۱ و ۲ و ۳ این بند در صورت تأخیر در پرداخت مالیات متعلقه علاوه بر پرداخت اصل مالیات مشمول زیان دیر کرد بقرار یک درصد در هر ماه و جریمه‌های معادل ده درصد مالیات پرداخت نشده خواهند بود.

زیان دیر کرد برای مدت ۱۵ روز حساب نمیشود کمتر از یکماه که بیش از ۱۵ روز باشد یکماه محسوب خواهد شد.

۵ - مؤدیان مذکور در شقوق ۱ و ۲ و ۳ این بند که مالیات سال ۴۴ آنان از یکهزار و دویست ریال تجاوز نکنند از پرداخت مالیات سال ۴۴ بخشوده میشوند.

ب - پیشه‌وران مذکور در ماده ۶ قانون تسهیل وصول مالیاتها که در سال ۴۳ بکار پرداخته‌اند مالیات سال ۴۴ آنها تابع مقررات ماده ۷ قانون اصلاح مالیات بر درآمد مصوب سال ۳۷ خواهد بود.

پ - پیش آگهی‌های قطعی شده تا تاریخ تصویب این قانون که مالیات آنها پرداخت نشده است جزء موارد اختلاف بوده و در هیئت‌های حل اختلاف مقرر در قانون تسهیل وصول مالیاتها قابل رسیدگی خواهد بود.

ت - جرائم مالیاتی تعیین شده از طرف هیئت‌های عالی حل اختلاف سابق که پرداخت یا تقسیط نشده است بشرط آنکه اصل مالیات متعلقه ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون به اداره دارائی محل پرداخت شود تابع مقررات کلی آئین‌نامه

قانون مالیات مقطوع سال ۴۴ پیشه‌وران و مقررات تسهیل مالیات

جرائم مالیاتی موضوع ماده ۱۷ قانون مالیات بر درآمد سال ۳۵ خواهد بود .
ث - بقایای مالیات مؤدیان مالیاتی تا پایان ۱۳۴۳ در سالهائی که ازسی هزار ریال تجاوز نکرده باشد بشرطیکه ظرف سه‌ماه از تاریخ تصویب این قانون پرداخت گردد از جریمه و زیان دیر کرد متعلقه معاف خواهد بود .
قانون بالا مشتمل بر یک ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روزشنبه ۱۳/۹/۱۳۴۴ در جلسه روز سه‌شنبه شانزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

آیین نامه معاملات شهرداری تهران

فصل اول - حدود معاملات

مصوب ۱۳۴۴/۹/۱۷

ماده ۱- معاملات از نظر میزان مبلغ به سه نوع تقسیم میشود :

نوع اول - معاملات جزئی که میزان آن از پنجاه هزار ریال تجاوز

نخواهد کرد .

نوع دوم - معاملات متوسط که میزان آن بیشتر از پنجاه هزار ریال و کمتر

از پانصد هزار ریال باشد .

نوع سوم - معاملات عمده که میزان آن از پانصد هزار ریال بیشتر خواهد بود .

ماده ۲ - در مورد معاملات جزئی متصدی خرید مکلف است بهای جنس یا

اجرت کار مورد معامله را بنحو ممکنه و بمسئولیت خود بدست آورده و پس از جلب موافقت کتبی رئیس کارپردازی با رعایت کامل صلاح و صرفه شهرداری اقدام نماید .

ذکر نام و نام خانوادگی و سمت متصدی خرید و همچنین آدرس و مشخصات کامل فروشنده جنس یا انجام دهنده کار در ذیل سند ضروری است .

ماده ۳ - در مورد معاملات متوسط متصدی خرید باید حداقل از سه نفر فروشندگان

کالا یا انجام دهندگان کار از هر يك جدا گانه استعلام کتبی مشعر بر تعیین و تصریح

نوع و مشخصات کامل جنس یا موضوع کار مورد معامله و مقدار و شرایط معامله و مدت

تحویل باشد اخذ و فروشنده کالا یا انجام دهنده کار میبایستی حداقل بهای ممکنه

را ضمن تعیین مدت و نشانی دقیق خود در برگ استعلام بها ذکر و باقیمت تاریخ امضاء نموده متصدی خرید صحت مندرجات آن را گواهی نماید. انجام معامله پس از جلب موافقت کمیسیون مر کب از متصدیان حسابداری - بازرسی - کارپرداز (در صورت غیبت معاونین آنان) که بنام کمیسیون معاملات نامیده میشود مجاز خواهد بود.

کمیسیون مزبور مکلف است در صورت احتیاج از نظر کارشناسان خبره شهرداری استفاده نماید.

ماده ۴ - معاملات عمده باید بطور کلی با تشریفات مناقصه و مزایده عمومی یا مزایده و مناقصه محدود انجام شود چنانچه ترک مناقصه یا مزایده ضروری تشخیص داده شود بطریق زیر انجام خواهد شد:

الف - در صورتیکه میزان معامله از دو میلیون ریال کمتر باشد بنا به پیشنهاد توجیهی اداره مربوطه شهرداری و تصویب شهردار تهران.

ب - در صورتیکه میزان معامله از دو میلیون تا پنج میلیون ریال باشد بنا به پیشنهاد توجیهی شهرداری و تصویب انجمن شهر.

ج - در صورتیکه میزان معامله از پنج میلیون ریال بیابا باشد بنا به پیشنهاد توجیهی شهرداری و تصویب انجمن شهر و تأیید هیأت دولت.

تبصره ۱ - در مورد مناقصه محدود شهرداری تهران از بین فهرست مقاطعه کاران واجد شرایط منتخبه توسط سازمان برنامه یا وزارت راه حداقل شش شرکت یا مؤسسه واجد شرایط را دعوت خواهد نمود.

تبصره ۲ - طرز عمل در موارد فوق به تشخیص شهردار تهران به ترتیبی خواهد بود که در آئین نامه مناقصه امور ساختمانی وزارت راه مصوب اسفند ۱۳۳۸ کمیسیونهای راه و قوانین دارائی مجلس شورای ملی و کمیسیونهای ۸ و ۴ سناریا آئین نامه مربوط در سازمان بر نامه مقرر است .

در مواردیکه در آئین نامه های فوق وزیر و مدیر عامل نوشته شده شهرداری تهران و در مواردیکه هیأت عامل نوشته شده انجمن شهر جایگزین آن خواهد بود .

تبصره ۳ - در مورد کالاهای انحصاری دولت و کالاهای منحصر بفرد انجام معامله با نمایندگیهای رسمی و انحصاری فروش کالا با ترك تشریفات مناقصه بلامانع بوده و در مورد کالاهای منحصر بفرد غیر دولتی بهای کالا یا گواهی اداره کل نظارت بر قیمتها یا گواهی اطاق بازرگانی پرداخت خواهد شد .

فصل دوم مناقصه - الف - آگهی مناقصه

ماده ۵ - در معاملات عمده آگهی مناقصه دو نوبت بفاصله ۳ تا ۵ روز در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی و حد اقل یکی از جراید کثیرالانتشار تهران بشرح و شرایط زیر منتشر میگردد :

۱ - نوع و میزان کالا یا کار - مدت و محل تحویل یا انجام آن - مهلت قبول پیشنهادات - محل اخذ اسناد مناقصه و تسلیم پیشنهادهای .

۲ - دادن سپرده ای که از پنج درصد مبلغ کل بر آورد کمتر نباشد بصورت نقد یا اسناد خزانه یا ضمانت نامه بانکی .

۳ - ذکر اینکه برندگان اول و دوم و سوم مناقصه هر گاه حاضر به انعقاد

قرارداد نشوند سپرده‌آنان بترتیب ضبط خواهد شد .

۴ - ذکر اینکه سایر اطلاعات و جزئیات مناقصه در اسناد مناقصه مندرج است .

۵ - شهرداری در رد یا قبول هر يك از پیشنهادها مختار است .

تبصره - مدت قبول پیشنهادها از تاریخ انتشار آگهی در داخله از ده روز و در خارجه از شصت روز کمتر نبایستی باشد .

ب - کمیسیون مناقصه

ماده ۶ - کمیسیون مناقصه مرکب از پنج نفر بشرح زیر خواهد بود :

متصدی امور مالی شهرداری - متصدی امور فنی شهرداری - متصدی امور قضائی شهرداری و دو نفر از کارمندان مطلع شهرداری یا دولت به انتخاب شهردار .

تبصره - تصمیم کمیسیون به اکثریت آراء و تأیید شهردار قابل اجراء خواهد بود .

ماده ۷ - در مورد معاملاتی که مبلغ آن از دویلمیون ریال بیشتر است در صورتی که شهردار مقتضی بداند قبل از تأیید تصمیم کمیسیون مناقصه موضوع برای بررسی بکمیسیون عالی مرکب از یکی از معاونین شهرداری و دو نفر عضو عالی مقام دیگر شهرداری به انتخاب شهردار ارجاع خواهد شد .

نظر کمیسیون عالی با تأیید شهردار قاطع و قابل اجراء خواهد بود .

ماده ۸ - کمیسیون بایستی در وقت مقرر که در آگهی مناقصه یا دعوت‌نامه

مناقصه محدود قید شده تشکیل و پیشنهادهای رسیده را در صورتیکه تعداد آنها سه یا بیشتر باشد مفتوح و مورد رسیدگی قرار دهند و چنانچه تعداد پیشنهادات

واصله از سه فقره کمتر بود مناقصه را تجدید و مراتب در صورت مجلس تنظیمی قید گردد .

در مناقصه مجدد ولو آنکه تعداد پیشنهادها کمتر از سه فقره باشد کمیسیون مناقصه پیشنهادها را باز و مورد رسیدگی و ترتیب اثر قرار خواهد داد .
کمیسیون مناقصه مکلف است از روز قرائت پیشنهادها حداکثر ظرف يك هفته نظر خود را اعلام کند و در موارد استثنائی ممکن است این مهلت در صورت تصویب شهردار تهران بیست روز دیگر تمدید شود .

ماده ۹ - هر گاه برنده مناقصه از انجام معامله خودداری کند یا پس از ابلاغ قانونی حداکثر تا هفت روز حاضر بدانعقاد قرارداد نشود سپرده او بمنفع شهرداری ضبط خواهد شد و همچنین در صورتیکه به حائزین حداقل دوم و سوم معامله هم بشرح فوق ابلاغ و حاضر بدانعقاد قرارداد نشوند آنان نیز بمنفع شهرداری ضبط خواهد شد .

فصل سوم - انعقاد پیمان

ماده ۱۰ - شهرداری مکلف است هنگام تنظیم عقد پیمان، معادل ده درصد کل مبلغ مورد پیمان را بمنظور تضمین حسن انجام کار از پیمان کار تضمین نامه بانکی و یا اسناد خزانه دریافت دارد .

ماده ۱۱ - حق ارجاع بحکمیت در هیچیک از پیمانها نباید قید گردد .

فصل چهارم - ترتیب تحویل

ماده ۱۲ - جنس یا کار انجام شده هر گاه مربوط به معاملات جزئی باشد

توانایی درک و تفکر انتقادی را تقویت می‌کند. همچنین، از طریق مطالعه و بحث در مورد مسائل واقعی، دانش‌آموزان می‌توانند مهارت‌های حل مسئله و تصمیم‌گیری خود را تقویت کنند. در نهایت، روش‌های نوین آموزشی می‌توانند به ایجاد انگیزه و علاقه در دانش‌آموزان کمک کنند و به یادگیری عمیق‌تر و ماندگارتر منتهی شود.

در سال ۱۳۹۰، پژوهشگران ایرانی در زمینه روش‌های نوین آموزشی، بر اهمیت استفاده از روش‌های فعال و مشارکتی تأکید کردند. آن‌ها استدلال کردند که روش‌های سنتزی که در گذشته رایج بود، نتوانستند به اندازه کافی به دانش‌آموزان کمک کنند تا مفاهیم را عمیقاً درک کنند و به‌کار ببرند. به جای آن، آن‌ها پیشنهاد دادند که روش‌های نوین آموزشی که بر یادگیری مبتنی بر حل مسئله، یادگیری مبتنی بر پروژه و یادگیری مبتنی بر تجربه تأکید دارند، می‌توانند به بهبود یادگیری و تفکر انتقادی دانش‌آموزان کمک کنند. این روش‌ها همچنین می‌توانند به تقویت مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی دانش‌آموزان کمک کنند.

در نتیجه، روش‌های نوین آموزشی می‌توانند به بهبود یادگیری و تفکر انتقادی دانش‌آموزان کمک کنند. با استفاده از روش‌های فعال و مشارکتی، دانش‌آموزان می‌توانند به یادگیری عمیق‌تر و ماندگارتر منتهی شوند و به تقویت مهارت‌های حل مسئله و تصمیم‌گیری خود کمک کنند. همچنین، این روش‌ها می‌توانند به ایجاد انگیزه و علاقه در دانش‌آموزان کمک کنند و به یادگیری عمیق‌تر و ماندگارتر منتهی شود.

تفکر انتقادی و مهارت‌های حل مسئله

تفکر انتقادی و مهارت‌های حل مسئله از جمله مهم‌ترین مهارت‌های زندگی هستند که به افراد کمک می‌کند تا به‌طور منطقی و منصفانه به مسائل و مشکلات خود نگاه کنند و راه‌حل‌های مناسبی برای آن‌ها پیدا کنند. این مهارت‌ها همچنین به تقویت اعتماد به نفس و توانایی‌های اجتماعی افراد کمک می‌کند. در سال‌های اخیر، توجه به اهمیت این مهارت‌ها در سیستم آموزشی افزایش یافته است و روش‌های نوین آموزشی به‌طور فزاینده‌ای بر تقویت این مهارت‌ها تأکید دارند.

روش‌های نوین آموزشی با استفاده از روش‌های فعال و مشارکتی، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به‌طور منطقی و منصفانه به مسائل و مشکلات خود نگاه کنند و راه‌حل‌های مناسبی برای آن‌ها پیدا کنند. این روش‌ها همچنین به تقویت اعتماد به نفس و توانایی‌های اجتماعی دانش‌آموزان کمک می‌کند.

تفکر انتقادی و مهارت‌های حل مسئله از جمله مهم‌ترین مهارت‌های زندگی هستند که به افراد کمک می‌کند تا به‌طور منطقی و منصفانه به مسائل و مشکلات خود نگاه کنند و راه‌حل‌های مناسبی برای آن‌ها پیدا کنند. این مهارت‌ها همچنین به تقویت اعتماد به نفس و توانایی‌های اجتماعی افراد کمک می‌کند. در سال‌های اخیر، توجه به اهمیت این مهارت‌ها در سیستم آموزشی افزایش یافته است و روش‌های نوین آموزشی به‌طور فزاینده‌ای بر تقویت این مهارت‌ها تأکید دارند.

وجه نقد دریافت میشود و پرداخت هر نوع مالیات و عوارض بعهدده خریدار خواهد بود.

ماده ۱۵ - مقرراتیکه در این آئین نامه برای انتشار آگهی وسایر تشریفات مناقصه پیش بینی شده است در مورد مزایده و حراج نیز بایستی رعایت گردد.

فصل ششم - مقررات عمومی

ماده ۱۶ - هر گاه ضمن اجرای قراردادهای ساختمانی و عمرانی تغییرات جدیدی در مشخصات و نقشه و یا نوع کار پیش آید که جداگانه انجام پذیر نباشد و بهای واحد آن کار در فهرست واحد بها پیش بینی نشده باشد بهای عادلانه واحد کار مورد نظر از طرف قسمت فنی و با موافقت پیمانکار و تصویب شهردار تعیین خواهد شد ولی میزان کارهای جدید نباید از صدی ده مبلغ پیمان تجاوز نماید.

ماده ۱۷ - شهرداری میتواند تا حدود بیست و پنج درصد از میزان کار یا جنس موضوع پیمان را کسر یا اضافه نماید و در هر حال باید قبل از انقضای مدت پیمان به پیمانکار ابلاغ نماید.

ماده ۱۸ - در مورد معامله با وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی فقط توافق طرفین کفایت.

آئین نامه فوق مشتمل بر ۱۸ ماده و ۸ تبصره که در تاریخ روز پنجشنبه ۱۳۴۴/۹/۱۱ بتصویب کمیسیون کشور مجلس سنا در جلسه روز چهارشنبه هفدهم آذر یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب کمیسیون کشور مجلس شورای ملی رسیده به استناد تبصره ۳۹ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور قابل اجرا میباشد.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون اجازه خرید لوازم و قطعات یدکی ماشین آلات وزارت راه بدون رعایت آئین نامه معاملات دولتی

مصوب ۱۳۴۴/۹/۲۰

ماده واحده - وزارت راه مجاز است لوازم و قطعات یدکی ماشین آلات و لوازم راه بدون رعایت مقررات آئین نامه معاملات دولتی و رعایت مصدق جزئیات آن در خرید و فروش نماید.

این ماده شامل بزرگ ماده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه هیئت وزیران در تاریخ ۱۳۴۳/۱۲/۲۷ و در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۴/۱/۲۰ تصویب گردید و همچنین تصویب مجلس شورای ملی رسیده است.

رئیس مجلس شورای ملی - مهیندیس عبداللہ آریانی

روزنامه روزگارشنبه ۱۳۴۴/۹/۲۰

تصویب مجلس سنا رسیده است

قانون موافقت نامه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت
جمهوری ترکیه و دولت پاکستان

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۵

ماده واحده - موافقت نامه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه و دولت پاکستان که مشتمل بر يك مقدمه و دوازده ماده میباشد و در تاریخ ۲۶ مهر ماه ۱۳۴۳ در تهران به امضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه داده میشود اسناد تصویب آنرا مبادله نماید.

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که در تاریخ روز شنبه بیستم آذر ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز یکشنبه پنجم دی ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

موافقتنامه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت جمهوری ترکیه و دولت پاکستان

نظریه اینکه سران کشور های ایران و پاکستان و ترکیه : اعلیحضرت
محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران و حضرت فیلد مارشال محمد ایوب خان رئیس
جمهوری پاکستان و حضرت جمال کورسول رئیس جمهوری ترکیه در بیانیه مشترک
که در زمینه تأسیس همکاری برای عمران منطقه‌ای در تاریخ ۲۱ ژوئیه ۱۹۶۴ در
استانبول صادر گردید این اعتقاد را تأیید نموده‌اند که همکاری منطقه‌ای عامل
اساسی برای تسریع در امر توسعه و عمران ملی و کمک به استقرار صلح و ثبات است
و اصولاً با انعقاد موافقتنامه‌ای بمنظور توسعه و پیشرفت جهانگردی که هر چه
زودتر لازم است به امضاء برسد توافق حاصل کرده‌اند .

سران کشور های ایران و پاکستان و ترکیه در جلسه ۲۱ ژوئیه ۱۹۶۴ خود
در استانبول تصمیم گرفتند که به منظور توسعه و پیشرفت و ازدیاد آمد و رفت
جهانگردان بین سه کشور و همچنین افزایش تعداد جهانگردان از کشورهای
دیگر بمنطقه، یک موافقتنامه جهانگردی بین سه کشور به امضاء برسد که منجمده
متضمن لغو روادید و همکاری در امور انتشاراتی و تبلیغاتی و ترتیب اقدامات لازم
مربوط به گروههای جهانگردی و توسعه و پیشرفت مسافرت‌های بین کشورهای
منطقه‌ای و جایگزین کردن اسناد مربوط بجای گذرنامه که برای مسافرت بسه

کشور اعتبار داشته باشد اقدامات لازم بمنظور مبادله و آموزش کارمندان جهانگردی و متخصصین فنی و سرمایه گذاری در امر جهانگردی و تبلیغات جهانگردی و استفاده از خدمات و تسهیلات سازمانهای جهانگردی «آژانسهای مسافرتی و سایر آژانسها و دفاتر جهانگردی» در کشور های خود و کشور های خارجی باشد .

برای این منظور نمایندگان تمامالاختیار خود را تعیین نمودند و این نمایندگان پس از مبادله اختیارنامه های خود که از هر حیث صحیح و معتبر بود نسبت به مراتب زیر توافق حاصل نمودند :

ماده اول - طرفهای متعاقد موافقت نموده اند که مقررات مربوط به رواید رادر مورد اتباع هر کشور که بمدت سه ماه به دو کشور دیگر مسافرت میکنند لغو نموده و برای انجام این امر همچنین موافقت نموده اند که موافقتنامه های لغو رواید را بر اساس دوجانبه امضاء نمایند .

ماده دوم - طرفهای متعاقد ضمن اقدامات مشخص منجمله انعقاد موافقتنامه های دوجانبه بمنظور افزایش مسافرت بین کشور های منطقه ای و متحدالشکل ساختن گذرنامه ها و ساده کردن تشریفات صدور گذرنامه و تسهیل مقررات ارزی و گمرکی و متحدالشکل ساختن قوانین مربوط به بار و کارتهای ورود و خروج و مقررات مربوط به ثبت نام اتباع خارجه تا حدودی که طبق قوانین موجود ممکن باشد اقدام خواهند نمود .

ماده سوم - طرفهای متعاقد موافقت مینمایند که همه گونه تسهیلات لازم را بمنظور توسعه و پیشرفت جهانگردی در داخل منطقه از جمله تأمین تسهیلات

لازم برای افتتاح مراکز اطلاعات جهانگردی و ترتیب برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و نمایش فیلم و شرکت در نمایشگاهها و جشنواره‌ها و کنفرانس‌ها و ترتیب بازدیدهای دسته جمعی از جمله نویسندگان مطالب مربوط به مسافرت و روزنامه نگاران و آژانس‌های جهانگردی و تشکیل انجمن‌های مشترک از آژانس‌های مسافرتی سه کشور برای یکدیگر فراهم کنند.

ماده چهارم - طرفهای متعاقد بادر نظر گرفتن اهمیت وسائل و طرق مکفی ارتباطاتی و حمل و نقل در توسعه و پیشرفت جهانگردی در داخل منطقه و خارج موافقت مینمایند که تسهیلات مربوط به مسافرت زمینی از طریق جاده راه‌آهن و همچنین از طریق دریا و هوا بین سه کشور را تأمین و حفظ نموده و توسعه دهند.

ماده پنجم - طرفهای متعاقد موافقت مینمایند که با توجه بعلائق بین‌المللی جاده‌ها که بوسیله سازمانهای مربوطه بین‌المللی تثبیت شده‌اند علائم راهنمایی جاده‌ها را بصورت متحدالشکل در آورند.

ماده ششم - طرفهای متعاقد موافقت مینمایند که برای متحدالشکل ساختن مقررات مربوط به ورود موقت اتومبیل توسط اتباع خود بهر يك از سه کشور بایکدیگر همکاری نموده و بادر نظر گرفتن اینکه لازم است مقررات مزبور تا حد اکثر امکان ساده شود شکل یکنواختی برای گواهینامه رانندگی تهیه نمایند.

ماده هفتم - کشورهای متعاقد موافقت مینمایند که بمنظور توسعه در جلب جهانگردان خارجی بکشورهای خود اقدامات هم‌آهنگی بعمل آورند

این اقدامات شامل موارد زیر خواهد بود :

- الف - تأسیس دفاتر توسعه و پیشرفت جهانگردی در کشورهای خارجی.
- ب - تهیه و تنظیم و ترتیب مسافرت های مشترك .
- ج - اقدام برای تهیه و انتشار نشریات تبلیغاتی مشترك جهانگردی .
- د - همکاری با آژانسها و باشگاههای مسافرتی بمنظور فروش بلیط مسافرتیهای دسته جمعی .
- ه - همکاری با مؤسسات تبلیغاتی و انتشاراتی در کشورهای خارجی بمنظور تبلیغ در زمینه جلب جهانگرد بکشورهای منطقه ای .
- و - همکاری و شرکت در نمایشگاهها و بازارهای مکاره و فعالیتهای فرهنگی و کنفرانسها .
- ماده هشتم - طرفهای متعاقد موافقت مینمایند که همکاری لازم را در زمینه ایجاد مؤسساتی برای کارآموزی کارکنان مهمانخانهها و کارمندان توسعه و پیشرفت جهانگردی و راهنمای جهانگردان برای تأمین نیازمندیهای سه کشور بعمل آورده و از این لحاظ در زمینه مبادله کارشناسان جهانگردی اقدام لازم را بنمایند .
- ماده نهم - طرفهای متعاقد موافقت مینمایند که در زمینه تهیه و اجرای طرح های مشترك بمنظور پیشرفت جهانگردی و تأمین کمکهای مالی و فنی از منابع بین المللی و سایر منابع موجود برای چنین طرحهایی همکاری بنمایند .
- ماده دهم - هر يك از طرفهای متعاقد تسهیلات ممکن را برای سرمایه گذاری

موافقتنامه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه و دولت پاکستان

اتباع دو کشور دیگر در طرحهای مصوب جهانگردی در کشور خود فراهم خواهد ساخت و همچنین این تسهیلات را برای اتباع خود جهت سرمایه گذاری مشابه در دو کشور دیگر بر طبق قوانین جاریه مملکتی مرعی خواهد داشت .

بدین منظور هر يك از کشورهای متعاقد امر سرمایه گذاری در طرحهای مصوب را که بوسیله اتباع دو کشور دیگر انجام گیرد و همچنین موضوع استخدام اتباع آن دو کشور را در زمینه طرحهای مصوب مشمول مقررات مالیاتی و استخدام مربوط به اتباع خود خواهد نمود .

ماده یازدهم - طرفهای متعاقد موافقت مینمایند که سازمانی بمنظور تهیه و اجرای طرحهای مشترك در زمینه جهانگردی و سایر اموری که ممکن است در اجرای این قرارداد به آن سازمان واگذار شود تشکیل دهند .

ماده دوازدهم - این موافقتنامه بموجب مقررات قوانین اساسی هر يك از طرفهای متعاقد بتصویب خواهد رسید و ده روز پس از تاریخی که وزارت امور خارجه ایران آخرین یادداشت دائر بتصویب را دریافت نماید بموقع اجراء در خواهد آمد .

هر يك از طرفهای متعاقد میتواند با اطلاع قبلی ۶ ماهه بدو طرف دیگر و پس از انقضای مدت مزبور از این موافقتنامه خارج شود .

اصل این موافقتنامه در وزارت امور خارجه ایران نگهداری خواهد شد و وزارت امور خارجه ایران رونوشتهای مصدق آنرا برای دو طرف متعاقد دیگر ارسال خواهد داشت .

موافقتنامه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه و دولت پاکستان

بنا بر مراتب فوق نمایندگان تام‌الاختیار طرفهای متعاقد این موافقتنامه را امضاء و بمهر خود مهور نمودند .

در تهران بتاريخ ۱۸ اکتبر ۱۹۶۴ بزبان انگلیسی تنظیم شد .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران

از طرف دولت جمهوری ترکیه

از طرف دولت پاکستان

موافقتنامه فوق که مشتمل بر يك مقدمه و دوازده ماده است منضم بقانون موافقتنامه جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه و دولت پاکستان میباشد .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون تخصیص وجوه بهره و امهائیکه از طرف سازمان برنامه در اختیار بانک کشاورزی گذاشته شده
واحدہ مصوبہ بیستم آذرماہ ۱۳۴۲ تقدیم شدہ بود پس از اظہار ملاحظات مجلس
سنا در تاریخ روز دوشنبہ ۲۹ آذرماہ ۱۳۴۴ در جلسہ روز یکشنبہ پنجم دیماہ
یکہزار و سیصد و چهل و چہار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبداللہ ریاضی

اصلاح مواد ۱۶ و ۲۳ آئین نامه استخدامی کارمندان فنی اداره کل راه

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۵

ماده ۱۶ اصلاحی

مزایای مکانیسینها :

- ۱ - میزان فوق العاده خارج از مرکز طبق مقررات عمومی کشور میباشد .
- ۲ - فوق العاده روزانه مکانیسینها فقط برای ایامیکه خارج از محل خدمت ثابت خود انجام وظیفه مینمایند بشرح زیر تعیین میشود :

الف - برای مکانیسینها درجه سه روزانه ۶۰ ریال

ب - » » » دو » ۱۰۰ »

ج - » » » يك » ۱۶۰ »

تبصره - در مأموریت های برف روبی به فوق العاده مزبور ۲۰٪ افزوده
میشود .

ماده ۲۳ اصلاحی

مزایای رانندگان :

- ۱ - میزان فوق العاده خارج از مرکز طبق مقررات عمومی کشور میباشد .
- ۲ - فوق العاده روزانه رانندگان فقط برای ایامیکه خارج از محل خدمت ثابت خود انجام وظیفه مینمایند بشرح زیر تعیین میشود :

- الف - برای رانندگان طبقه سه روزانه ۱۰۰ ریال
ب - برای رانندگان طبقه دو » ۱۵۰ ریال
ج - برای رانندگان طبقه یک » ۱۶۰ ریال
- ۳ - چنانچه از رانندگان مذکور در عملیات برف روبی برای رانندگی وسایل برف روب استفاده شود فوق العاده روزانه بشرح زیر خواهد بود:

- الف - برانندگان بلدوزر و ماشینهای برف روب دوار روزانه ۲۴۰ ریال
ب - برانندگان کریدر و ماشین آلات برف روب تیغه دار » ۲۰۰ ریال
ج - برانندگان سایر ماشین آلات در مأموریت های برف روبی روزانه ۲۰٪ علاوه بر فوق العاده عادی مقرر در فقرات الفوب وج بند ۲ فوق.

مواد اصلاحی شانزده و بیست و سه آئین نامه استخدامی کارمندان فنی اداره کل راه در جلسه بیست و نهم آبان ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۴/۱۰/۵ بتصویب
کمیسیون شماره ۴ (دارائی - بودجه)
مجلس سنا رسیده است

منتفی بودن لایحه مربوط به انتقال سرهنگ مکرمی نژاد به

شهر بانی کل کشور

تاریخ ۱۳۴۲/۳/۲۴

شماره ۲۴۷۶

وزارت کشور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۲۴/۳/۴۲ بنا به پیشنهاد شماره ۲۶۳۴/ن - ۴۲/۳/۶ وزارت کشور و موافقت شماره ۲۴۷۶/۲۴ - ۴۲/۳/۵ وزارت دارائی تصویب نمودند:

۱- درجه افسری سرکار سرهنگ موسی مکرمی نژاد افسر منتقله ارتش شهر بانی کل کشور مطابق تصویرنامه شماره ۵۱۳۶ - ۲۱/۳/۱۳ به رتبه اداری تبدیل و حقوق دریافتی افسر مذکور از تساریخ اشتغال در شهر بانی کل کشور به مأخذ حقوق دریافتی افسران مشابه در نیروهای مسلح ارتش شاهنشاهی مصوب فروردین ۳۷ تعیین و آنچه بپایه اداری تطبیق نماید عنوان حقوق و مزاد بعنوان فوق العاده مخصوص در صورت وجود اعتبار ضمن بودجه مصوب مورد عمل شهر بانی کل کشور پرداخت شود. ارشیدت وی در درجه ای که با آن منتقل گردیده برای رتبه بعدی قابل احتساب و ارتقاء از پایه مادون به پایه مافوق با رعایت قانون استخدام کشوری بوده و بهر رتبه که ارتقاء مییابد حقوق و فوق العاده مخصوص متعلق به آن رتبه را دریافت خواهد داشت.

۲- کسور بازنشستگی پرداختی افسر مذکور بصندوق بازنشستگی ارتش

بصندوق بازنشستگی کشوری منتقل و از تاریخ اشتغال در شهر بانی کل کشور نرخ کشور بازنشستگی قابل پرداخت ۰.۸٪ حقوق و فوق العاده مخصوص بوده و منبع دهر تغییر نسبت بنرخ کشور بازنشستگی پایدهای اداره داده شود شامل افسر مذکور نیز خواهد بود. ضمناً شرایط بازنشسته شدن نامبرده تابع قوانین استخدام کشوری و قوانین مصوبه و میزان حقوق بازنشستگی عبارت از $\frac{1}{3}$ آخرین حقوق و فوق العاده مخصوص دریافتی ضربدر سنین خدمت میباشد مشروط بر اینکه از آخرین حقوق و فوق العاده مخصوص دریافتی تجاوز ننماید.

۳ - برقراری حقوق بازنشستگی درباره نامبرده بر مبنای آخرین وجوه دریافتی که نسبت به آن کشور بازنشستگی پرداخته است تعیین و مشمول قوانین مصوب کشوری میباشد. وزارت کشور مکلف است پس از افتتاح مجلسین لایحه تحصیل مجوز قانونی این تصویب نامه را تقدیم نماید.

لایحه فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ به مجلس شورای ملی تقدیم شده بود در کمیسیونهای مربوط مطرح و رد شد. گزارش کمیسیونهای مزبور مبنی بر منتفی بودن لایحه فوق در جلسه روز پنجشنبه چهارم آذرماه ۱۳۴۴ مجلس شورای ملی بتصویب رسید و در تاریخ روز دو شنبه ششم دیماه ۱۳۴۴ مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت.

اصلاح ماده ۴ اساسنامه شرکت های برق منطقه ای

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۸

ماده ۴ و بندالف ماده ۴ اساسنامه شرکت های برق منطقه ای تهران - اصفهان - فارس - کرمان - خراسان - مسازندران - گیلان - آذربایجان - کرمانشاهان - همدان - کردستان مصوب بیست و پنجم آذرماه ۱۳۴۳ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۴ - موضوع و هدف شرکت - تولید نیروی برق و انتقال و توزیع و خرید و فروش آن بطور عمده و جزئی در منطقه برای نیل به این هدف شرکت با رعایت مقررات قانون وزارت آب و برق مجاز به اقدامات زیر در منطقه عمل خود خواهد بود .

الف - اقدام و اشتراك مساعی با سایر مؤسسات برق بمنظور تمرکز امور مربوط بمطالعه و تولید و انتقال و توزیع نیرو و تشویق به افزایش مصرف و تهیه اجرای طرحها مربوط به تولید و انتقال و توزیع برق .

اصلاح ماده چهارم اساسنامه شرکت های برق منطقه ای فوق که شامل متن اصلاحی ماده چهارم و بندالف آن میباشد و در تاریخ ۸ دیماه ۱۳۴۴ بتصویب کمیسیون شماره ۶ مجلس سنا و در تاریخ هفدهم آذرماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب کمیسیون آب و برق مجلس شورای ملی رسیده به استناد ماده ۳ قانون تأسیس وزارت آب و برق قابل اجرا میباشد .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون انتقال کارمندان ثبت اسناد بمرکز برای طی کلاس عالی ثبت

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۹

ماده ۱۵۵ - وزارت دادگستری مجاز است تا پنج دوره و هر دوره حداکثر دوست نفر از کارمندان فارغ التحصیل کلاس اختصاصی ثبت را که دیپلم کامل متوسطه داشته و داوطلب شرکت در کلاس عالی ثبت باشند با رعایت تقدم فارغ التحصیل‌های هر دوره نسبت بدوره بعد و تقدم نفرات هر دوره بر اساس بالاتر بودن معدل قبولی آنان در امتحانات دوره خود برای طی کلاس عالی ثبت که دوره آن دو سال خواهد بود موقتاً بمرکز منتقل نماید.

مدت خدمت کسانی که به این منظور بمرکز منتقل میشوند و ضمن خدمت اداری در کلاس عالی ثبت تحصیل میکنند بشرط آنکه از عهده امتحان نهایی کلاس مزبور برآیند از لحاظ ترفیع بمنزله اشتغال در شهرستانها محسوب میگردد.

ماده ۲۵۱۵ - دارندگان دیپلم سابق سال پنجم علمی که در خدمت اداره کل ثبت هستند و کلاس اختصاصی ثبت را امتحان داده‌اند و موفق به اخذ گواهینامه کلاس اختصاصی ثبت شده‌اند میتوانند در کلاس عالی ثبت شرکت نمایند.

ماده ۳ - کسانی که بسمت مأمور اجرای ثبت طبق مقررات استخدام میشوند باید دارای دیپلم کامل متوسطه بوده و یک دوره آموزشی یکساله کلاس مأمور اجرا را پس از استخدام طی کنند و در صورت موفقیت از لحاظ ترفیع یکسال ارشدیت خواهند داشت.

ماده ۴ - بفارغ التحصیل‌های دوره‌های کلاس عالی ثبت در صورت ادامه خدمت در اداره کل ثبت علاوه بر پایه استحقاقی یک پایه نیز اعطاء میشود. شرط تثبیت پایه مزبور لااقل سه سال خدمت در ادارات ثبت شهرستانها پس از فراغ از تحصیل خواهد بود.

ماده ۵ - وزارت دادگستری آئین‌نامه و برنامه‌های آموزشی کلاس عالی ثبت و مأمور اجرا را تنظیم و تصویب خواهد کرد.

ماده ۶ - مدت خدمت اداری نقشه برداران فارغ التحصیل دوره اول کلاس اختصاصی ثبت که در خدمت اداره کل ثبت اسناد و املاک باقی هستند از تاریخ صدور رأی شورای عالی فرهنگ مورخ سوم دیماه ۱۳۴۰ دایر به تعیین ارزش تحصیلات کلاس اختصاصی مذکور معادل کمک مهندس خدمت فنی محسوب میشود.

ماده ۷ - وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون است.

قانون بالا مشتمل بر ۷ ماده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذر ماه ۱۳۴۲ تقدیم شده و در تاریخ روز دوشنبه ۲۶ مهرماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنارسیده بود در جلسه روز پنجشنبه نهم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی، مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون مجازات افسران و کارمندان و افراد نیروهای مسلح شاهنشاهی
وزارتداری و شهربانی که باموال دولتی خسارت وارد میآورند

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۹

ماده واحده - چنانچه افسران و کارمندان و افراد نیروهای مسلح شاهنشاهی
وزارتداری و شهربانی بر اثر بی احتیاطی و یا عدم اجرای نظامات و دستورهای مقرر
باسلحه و مهمات و یا سایر اشیاء و اموال و لوازم نظامی متعلق بدولت یا آنچه که
در اختیار دولت است خسارتی وارد آورند یا اینکه بر اثر بی احتیاطی یا عدم اجراء
نظامات و دستورهای مقرر موجب فقدان یا از بین رفتن آنها بشوند بحسب عادی از
یازده روز تا یکسال و جبران خسارات وارده محکوم میگردد هر گاه عمل بموجب
قوانین دیگر مستوجب کیفر شدیدتری باشد برابر همان قوانین با آنان رفتار
خواهد شد.

تبصره ۱ - رسیدگی بجرائم مذکور در صلاحیت دادرسی ارتش بوده و خارج
از نوبت رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۲ - تشخیص اینکه اموال و اشیاء و لوازم مذکور در این قانون
بر حسب مورد جزء اموال و اشیاء و لوازم نظامی میباشد با فرماندهی است که بموجب
ماده ۱۳۸ قانون دادرسی و کیفر ارتش امر تعقیب صادر میکند.

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره که در تاریخ روز دوشنبه ۲۵
آبانماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز پنجشنبه نهم دیماه
یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسى مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون اجازه پرداخت پنجاه درصد از حق الوکاله های وصولی بنمایندگان قضائی و کارمندان مؤثر در پیشرفت دعاوی دولت

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۱۲

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود نسبت بدعاوی که دولت در محاکم قضائی محکوم له واقع و طرف به پرداخت خسارت حق الوکاله در حق دولت محکوم میگردد سی درصد از حق الوکاله وصولی مورد حکم را بنماینده قضائی ذیمدخل مشروط باینکه کارمند وزارتخانه مربوطه بوده و دادرسی بدون دخالت و کیل انجام گرفته باشد و بیست درصد آن را بتشخیص وزارتخانه مربوطه بکارمندانیکه در پیشرفت دادرسی مؤثر شناخته میشوند پرداخت نماید و در هر صورت میزان پرداختی در هر دعوی نباید در مورد نماینده قضائی از چهار ماه حقوق و در مورد سایر کارمندان از دو ماه حقوق تجاوز نماید .

تبصره - نماینده قضائی در صورتی مجاز باقامه دعوی یا دفاع از آنست که از طرف وزارتخانه مربوط مجاز با اقدام باشد .

قانون بالامشتمل بر ماده واحده و یک تبصره که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز چهارشنبه ۱۳۴۴/۸/۱۹ در جلسه روز یکشنبه دوازدهم دیماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر شفیعی امین

قانون هنر سرای مقدماتی بهبهانی

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۱۲

ماده ۱ - برای تسریع و تسهیل در امر تعلیم و تربیت هنرجویان هنر سرای مقدماتی بهبهانی و آموزشگاه حرفه‌ای ضمیمه آن امور مالی این دو مؤسسه تحت نظر هیأت امناء اداره خواهد شد .

ماده ۲ - هیأت امناء مرکب از سه نفر بشرح زیر خواهد بود :

۱- رئیس ایرانی هنر سرای مقدماتی بهبهانی و آموزشگاه حرفه‌ای ضمیمه آن .

۲- رئیس کارشناسان خارجی مأمور در هنر سرای مقدماتی بهبهانی .

۳- نماینده وزارت دارائی با اختیارات لازم .

تبصره ۱ - پس از پایان مدت مأموریت کارشناسان خارجی وزارت آموزش و پرورش یکی از کارشناسان ایرانی را بعضویت هیأت امناء خواهد گماشت .

تبصره ۲ - خدمت هیأت امناء افتخاری است .

ماده ۳ - برای حسن جریان امور مؤسسات مذکور در ماده یک وزارت

آموزش و پرورش همه ساله اعتباری متناسب با احتیاجات هر يك از این دو مؤسسه تحت عنوان کمک اختصاصی در حدود اعتبار بودجه مورد عمل وزارت آموزش و پرورش ضمن بودجه تفصیلی سالانه خود منظور نموده در اختیار هیأت امناء خواهد گذاشت .

تازمانی که بودجه هر سال به تصویب نرسیده کمک اختصاصی هر يك از این

دو مؤسسه به قسط سه ماهه به میزان سال پیش و بطور عالی الحساب پرداخت و پس از تصویب بودجه واریز خواهد شد.

ماده ۴ - وجوه حاصل از درآمد اختصاصی کارگاهها - آزمایشگاهها هدایای اشخاص و مؤسسات در حساب مخصوصی نگاهداری شده و زیر نظر هیات امناء برای تکمیل و توسعه و تهیه لوازم و مواد اولیه مورد احتیاج مؤسسات مذکور بهصرف خواهد رسید.

ماده ۵ - هیات امناء موظف است در پایان هر سال ترازنامه هنرسرای مقدمه‌های بهیبهائی و آموزشگاه حرفه‌ای ضمیمه آن را منتشر نماید.

ماده ۶ - وزارت آموزش و پرورش مأمور اجرای این قانون است. قانون بالا مشتمل بر ۶ ماده و ۲ تبصره که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده و در تاریخ روز چهارشنبه ۱۰/۹/۱۳۴۴ به تصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز یکشنبه دوازدهم دیماه یک هزار و سیصد و چهار چهره شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت.

نائب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر شفیق امین

قانون واگذاری چهاردانگ ونیم مشاع باغ چال بشهرداری کرمانشاه

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۱۳

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داره میشود مقدارچهاردانگ ونیم مشاع از ششدانگ يك قطعه باغ معروف بباغ چال محمد رفیع پلاك ۱۵۱ واقع دربخش ۳ کرمانشاه را بقیمتی که در قبال بدهی مالیات برارث تملك شده بشهرداری کرمانشاه واگذار وبهای آنرا در مدت دسال باقساط متساوی دریافت نماید .

قانون بالا که مشتمل بر يك ماده میباشد درجلسه روز سهشنبه دوم آذر ماه یکهزاروسیصدوچهل وچهار بتصویب مجلس شورایملی رسیده است .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق درجلسه روز دوشنبه ۱۳۴۴/۱۰/۱۳

بتصویب مجلس سنا رسیده است

قانون الحاق تبصره سوم به ماده ۱۲ قانون اجازه استخدام پرستار و ماما

و کارمند فنی برای وزارت بهداشتی

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۱۳

ماده واحده - تبصره زیر بماده ۱۲ قانون اجازه استخدام پرستار و ماما و

کارمندان فنی برای وزارت بهداشتی مصوب ۱۲ اسفند ۱۳۳۸ اضافه میگردد :

تبصره ۳ - پزشکانی که از یکی از دانشگاههای داخله کشور به اخذ

گواهینامه تخصصی در یکی از رشته‌هایی که دوره آن لااقل دو سال باشد نائل شده

و یا میشوند از مزایای مقرر در ماده فوق استفاده خواهند نمود .

قانون بالا مشتمل بر يك ماده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم

آذرماه یکهزار و سیصد و چهل و دو تقدیم شده بود در جلسه روز پنجشنبه چهارم آذرماه

یکهزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز دوشنبه ۱۳/۱۰/۱۳۴۴

بتصویب مجلس سنا رسیده است

منتفی بودن لایحه مربوط به ترمیم حقوق آقای سرهنگ مکرمی نژاد

شماره ۶۶۷۸

بتاریخ ۱۳۴۲/۴/۲۷

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۴۶/۴/۲۶ بنا به پیشنهاد شماره ۷/۵۵۱۰ ن
۴۲/۴/۲۴ وزارت کشور و موافقت شماره ۷۸۳۸/۲۴ - ۴۲/۴/۱۸ وزارت دارائی
در پیرو تصویب نامه شماره ۴۴۷۶ بتاریخ ۴۲/۳/۲۴ تصویب نمودند. در مورد تعیین
حقوق سرکار سرهنگ مکرمی نژاد موضوع بندیک تصویب نامه مزبور دو هزار ریال
حق ایسانس دریافتی مشارالیه در ارتش نیز احتساب شود.

وزارت کشور مکلف است پس از گشایش مجلس شورای ملی لایحه تحصیل
مجوز این تصویب نامه را تقدیم نماید.

لایحه فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذر ماه ۱۳۴۲ به مجلس
شورای ملی تقدیم شده بود در کمیسیونهای مربوط مطرح و رد شد. گزارش کمیسیونهای
مزبور مبنی بر منتفی بودن لایحه فوق در جلسه روز یکشنبه هفتم آذر ماه ۱۳۴۴
مجلس شورای ملی بتصویب رسیده و در تاریخ روز دوشنبه ۱۳ دیماه ۱۳۴۴ مورد
تصویب مجلس سنا قرار گرفت.

منتفی بودن لایحه مربوط به استخدام کارمند جهت سازمان برنامه
بجای کسانی که بازنشسته و یا برکنار شده‌اند

شماره ۸۹۳۳

تاریخ ۶ ۶ ۱۳۵۲

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۲۶ ۱۳۵۲، بنا به پیشنهاد شماره ۵۱۲ مورخ
۲۶ ۵ ۵۲ سازمان برنامه ماده واحده لایحه قانونی اجازه استخدام کارمند برای
سازمان برنامه را بشرح زیر تصویب نمودند:

ساده واحده - سازمان برنامه اجازه دارد در حدود بودجه‌های مصوب سالانه
بجای کارمندی که در دوره برنامه سوم مستعفی یا اخراج یا فوت یا بازنشسته یا
منتقل شده یا میشوند کارمند، متخصص فنی و اقتصادی (که لااقل دارای درجه
نیسان در رشته مربوط باشند) و کارمند مالی و اداری استخدام کند.
دولت مکلف است پس از افتتاح مجاسین مجوز قانونی آن لایحه را تحصیل
نماید.

لایحه فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذر ماه ۱۳۵۲ به مجلس
شوری ملی تقدیم شده بود در کمیسیونهای مربوط مطرح و رد شد. گزارش
کمیسیونهای مزبور مبنی بر منتفی بودن لایحه فوق در جلسه روز یکشنبه چهارم
آذرماه ۱۳۵۲ بتصویب مجلس شورای ملی رسید و در تاریخ روز دوشنبه سیزدهم
دیماه ۱۳۵۲ مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت.

قانون مربوط بموافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت پادشاهی افغانستان

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۲۰

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود موافقتنامه ضمیمه راجع به ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان و پروتکل های مربوطه و نامه های منضم به آنرا که در تاریخ ۱۳۴۰/۱۱/۱۲ منعقد شده اجراء نمایند.

قانون بالا مشتمل بر يك ماده و متن موافقت نامه و پروتكلها و نامه های منضم به آن در جلسه روز پنجشنبه بیست و نهم مهر ماه یکپزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۴/۱۰/۲۰

بتصویب مجلس سنا رسیده است

موافقتنامه ترانزیت بین

دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران و

اعلیحضرت همایون پادشاه افغانستان

بمنظور تحکیم و تشبید روابط اقتصادی بین دو کشور بر اساس منافع مشترک و برای فراهم آوردن تسهیلات ترانزیتی جهت عبور و مرور اجناس و مال التجاره در خاک یکدیگر با در نظر گرفتن حجم کنونی و توسعه آینده آن تصمیم گرفته اند موافقتنامه ای امضاء کنند و به این منظور نمایندگان تام الاختیار خود را بشرح زیر تعیین نمودند :

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب آقای دکتر حیدر علی غفاری معاون وزارت بازرگانی ایران

اعلیحضرت همایون پادشاه افغانستان

جناب آقای محمد سرور عمر معاون وزارت تجارت افغانستان

مشارالیهم پس از ارائه ومبادله اختیار نامه های خود که در کمال صحت

و اعتبار بود نسبت بمواد آتی موافقت نمودند .

ماده اول - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که مطابق مواد این

موافقتنامه یکدیگر آزادی ترانزیت از خاک خودبخاک طرف دیگر اعضا و آنرا تضمین کنند .

هیچ تمیز و تبعیضی بر اساس پرچم کشتی - کشور تولید کننده - محل مبدا - محل حرکت - مرز ورودی و خروجی - مقصد کالا (منزل مقصود) مالکیت اجناس و مال التجاره کشتی ها یا سایر وسائل حمل و نقل بمیان نخواهد آمد .

تبصره - حق مذکور در این ماده شامل ترانزیت اسلحه و مهمات جنگی از کشور ثالث یا بشور ثالث نخواهد بود و همچنین اموالی که بعلل بهداشت انسانی و حیوانی و نباتی ورودشان بشور پادشاهی افغانستان یا بشور شاهنشاهی ایران ممنوع است از حق مقرر در این ماده مستثنی میباشد .

ماده دوم - اجناس و مال التجاره که شامل اثاثیه مسافرین - کشتی ها و سایر وسائل حمل و نقل خواهد بود در صورتی در حال ترانزیت از خاک یک کشور متعاهد شناخته میشود که عبور آن از خاک آن کشور قسمتی از یک مسافرت کامل باشد و محل آغاز و انجام آن مسافرت ماوراء سرحدات کشور بکه این عبور و مرور در قلمرو آن صورت میگردد واقع باشد .

طی این عبور و مرور تبدیل و یا عدم تبدیل کشتی - نگاهداری در انبار بسته بندی مجدد یا تبدیل وسیله حمل و نقل امکان خواهد داشت . عبور و مرور اجناس و مال التجاره که دارای این خصوصیات باشد در این موافقت نامه عبور و مرور ترانزیتی محسوب میگردد .

ماده سوم - راههای ترانزیتی در ضمیمه شماره ۱۴ این موافقت نامه تعیین و تصریح گردیده است و طرفین متعاهدین میتوانند علاوه بر آن نسبت به راههای دیگر نیز موافقت نمایند .

ماده چهارم - طرفین متعاهدین بمنظور حسن اجرای ترانزیت تعهد می نمایند که در خاک خود راه آهن و جاده هائی را که ممکن است طبق ماده سوم این موافقتنامه در امر ترانزیت مورد استفاده قرار گیرد طوری نگاهداری نمایند که استفاده ترانزیتی از آنها به آسانی مقدور باشد.

ماده پنجم - هر يك از طرفین متعاهدین در قلمرو خود در آن قسمت از مسیر راههای ترانزیتی که بوسیله راه آهن با یکدیگر متصل نیست تسهیلات و وسائل لازم را برای حمل و نقل اجناس و مال التجاره ترانزیتی فراهم خواهند آورد.

ماده ششم - طرفین متعاهدین برای عبور و مرور اجناس و مال التجاره ترانزیتی تسهیلات لازم را فراهم میکنند بنحوی که تشریفات گمرکی اجناس و مال التجاره ترانزیتی که در ضمیمه شماره ۲ این موافقتنامه توضیح گردیده است در کوتاهترین مدت انجام پذیرد.

ماده هفتم - طرفین متعاهدین بشرط معامله متقابل به ادارات و شرکتهای حمل و نقلی که بیکدیگر معرفی خواهند کرد اجازه خواهند داد سرویسهای حمل و نقل خود را در داخل خاک یکدیگر در جاده های معین به ترتیبی که در ضمیمه شماره ۳ این موافقتنامه تصریح شده است بکار اندازند ادارات و شرکتهای مزبور از کلیه تسهیلاتیکه مطابق با مقررات هر يك از دو کشور باشد بهره مند خواهند شد.

ماده هشتم - هیچگونه حقوق گمرکی یا عوارض دولتی - ایالتی و شهرداری

(بلدی) بھر عنوان و منظور که باشد بر عبور و مرور اجناس و مال التجاره ترانزیتی تحمیل نخواهد شد و صرفاً مخارج حمل و نقل و اداری و سایر خدمات انجام شده مربوط به عبور و مرور اجناس و مال التجاره ترانزیتی پرداخته خواهد شد .

ماده نهم - دولت شاهنشاهی ایران برای اجناس و مال التجاره ترانزیتی افغانستان انبارها و محوطه لازم را در مشهد و بنادر شاپور و خرمشهر تخصیص خواهند داد .

برای انبار نمودن اجناس و مال التجاره های خطرناک و اموالی که حمل و نقل آنها بصورت عادی مقدور نیست ترتیبات جداگانه داده خواهد شد که در ضمیمه شماره (۲) این موافقت نامه توضیح گردیده است .

ماده دهم - طرفین متعاهدین تعهد مینمایند که واگن ها و سایر وسائل باربری مورد لزوم حمل و نقل اجناس و مال التجاره ترانزیتی طرف دیگر را بنحویکه در عبور و مرور آن معطلی رخ ندهد حتی الامکان تهیه نمایند .

ماده یازدهم - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند برای ترانزیت اجناس و مال التجاره یکدیگر در قسمت کرایه وسایل باربری خود نرخ مساعدی مقرر دارند .

ماده دوازدهم - بمنظور تسهیل و انتظام امور ترانزیت طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که در نقاطی از قنمر و هریک از دو کشور در مسیر راه ترانزیت که مورد توافق قرار گیرد اجازه دهند نمایندگی های وزارت بازرگانی (وکالت التجاری) طرف دیگر تأسیس شود .

ماده سیزدهم - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که کمیسیون مختلطی مرکب از نمایندگان دو کشور بمنظور مراقبت در حسن اجرای این موافقت نامه و رفع مشکلات احتمالی تعیین نمایند جلسات کمیسیون مذکور بنا بر پیشنهاد یکی از طرفین بطور متناوب در کابل و تهران تشکیل خواهد گردید .

ماده چهاردهم - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند در صورت بروز اختلاف در تفسیر این موافقتنامه از طریق مذاکره اقدام بر رفع آن نمایند و هر گاه بدین ترتیب اختلاف حاصله فیصله نیابد به ترتیبی که نسبت به آن موافقت خواهند نمود موضوع را بحکمیت ارجاع نمایند .

ماده پانزدهم - این موافقت نامه از تاریخ امضاء موقتاً بموقع اجرا گذاشته خواهد شد و بعد از تصویب مراجع صلاحیتدار دو کشور و مبادله اسناد مصوبه که در اسرع اوقات در کابل صورت خواهد گرفت قطعیت پیدا نموده مدت پنج سال معتبر میباشد .

اگر شش ماه قبل از انقضای مدت پنجسال یادداشتی مبنی بر درخواست اختتام این موافقتنامه از طرف یکی از متعاهدین بطرف مقابل داده نشود این موافقتنامه خود بخود تمدید میگردد بعد از این هر یک از طرفین متعاهدین میتوانند هر وقت درخواست فسخ این موافقتنامه را بنماید مشروط بر اینکه قصد خود را دائر بر فسخ موافقتنامه ششماه قبل ضمن یادداشت رسمی بطرف متعاهد دیگر اطلاع دهد .

موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان

این موافقتنامه در دو نسخه بفارسی و پشتو تنظیم و تحریر گردید و هر دو متن متساویاً معتبر خواهد بود .

ولی در صورت بروز اختلاف در تفسیر مواد این موافقتنامه متن فارسی معتبر شناخته خواهد شد .

علیهذا اختیار داران نامبرده در فوق این موافقتنامه را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

تهران بتاريخ پنجشنبه دوازدهم بهمن ماه سال یکهزار و سیصد و چهل و ششمی

از طرف دولت شاهنشاهی ایران   از طرف دولت پادشاهی افغانستان

پروتکل شماره (۱)

دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان بمنظور تسهیل در امر ترانزیت که در موافقت نامه مورخه امروز پیش بینی شده است راههای ترانزیتی را بشرح زیر تعیین نمودند راههای دیگری ممکن است بعداً مورد توافق طرفین متعاهدین قرار گیرد. اجناس و مال التجارمائی که از این راهها حمل میشوند از پست های گمرکی که بوسیله هر يك از طرفین معین میشود عبور خواهند کرد.

۱ - خط ترانزیتی از افغانستان به بندر شاپور (در خلیج فارس) و یابندر خرمشهر :

کالکله (نقطه مرزی کشور افغانستان) طیبیات - تربت جام - فریمان - مشهد و از آنجا بوسیله راه آهن ایران تا بندر شاپور و یابندر خرمشهر.

۲ - خط ترانزیتی از افغانستان به بندر عباس.

نقطه مرزی ایران و افغانستان - زابل - زاهدان - کرمان - بندرعباس.

۳ - خط ترانزیتی از افغانستان به بندر چاه بهار. نقطه مرزی ایران و افغانستان

زابل - زاهدان - چاه بهار.

۴ - خط ترانزیتی از افغانستان به بازرگان (مرز ترکیه).

کالکله (نقطه مرزی افغانستان) فریمان - تهران - تبریز - بازرگان (مرز

ترکیه) تهران در تاریخ پنجشنبه دوازدهم بهمن ماه سال یکهزار و سیصد و چهل شمسی بدوزبان فارسی و پشتو تنظیم گردید.

از طرف دولت شاهنشاهی ایران . از طرف دولت پادشاهی افغانستان

پروتکل شماره (۲)

مربوط بمراسم گمرکی

عطف بموافقته نامه ترانزیت بین دولتین ایران و افغانستان که بتاريخ امروز امضاء گردید دولت شاهنشاهی ایران موافقت دارد که نسبت به اجناس و مال التجاره که در راههای ترانزیتی معینه در ضمیمه شماره ۱ موافقت نامه ترانزیت حمل میشود مراسم گمرکی طبق مقررات ذیل بموقع اجرا گذارده شود :

قسمت اول مراسم گمرکی مربوط به اجناس و مال التجاره ای که بمنظور عبور از طریق ایران بمقصد افغانستان حمل میشود .

۱ - اجناس و مال التجاره ترانزیتی بر حسب مندرجات مانیفست در انبار ترانزیت اجناس افغانی که برای اینکار تخصیص مییابد گذارده خواهد شد اجناس و مال التجاره سنگین وزن و مواد منفجره و اجناس سریع الاشتعال و خطرناک در محوطه های جداگانه نگهداری و برای حفاظت آنها ترتیبات لازم اتخاذ خواهد شد .

۲ - صاحب مال التجاره یا نماینده وی برای حمل اجناس و مال التجاره به افغانستان اظهارنامه ترانزیتی مقرر را بضمیمه ورقه ترخیصیه که نماینده مؤسسه کشتیرانی صادر میکند و یک نسخه بارنامه کشتی و دو نسخه سیاهه خرید (بیجک) و یک نسخه صورت عدل بندی (در صورت لزوم) بگمرک تسلیم مینماید .

۳ - تشریفات بازرسی طبق آئین نامه و مقررات گمرکی ایران به ترتیبی

که برای اموال ترانزیتی تعیین گردیده بحد اقل و با رعایت تسهیلات لازم صورت خواهد گرفت .

۴ - برای اجناس و مال التجاره بعد از انجام تشریفات گمرکی و دریافت مخارج خدمات محلی جواز ترانزیت صادر و تحت مراقبت گمرک تمام بسته‌ها سیم و سرب شده به واگن بارگیری و درواگن توسط گمرک قفل و سیم و سرب میشود و شماره واگن در ظهر اظهارنامه و جواز ترانزیت قید میگردد .

۵ - علاوه بر تریبات خاصی که برای توزیع نسخ اظهارنامه و جواز ترانزیت طبق آئین‌نامه گمرکی مقرر است يك نسخه از اظهارنامه بضمیمه يك نسخه از سیاهه خرید (بیجک) که به آن لاک و مهر میشود به نماینده وزارت بازرگانی دولت افغانستان (وکالت التجاری) در بندر ورود تسلیم خواهد شد .

۶ - اجناس و مال التجاره ترانزیتی از بندر ورودی تا مشهد مطلقا بار آه‌ها حمل خواهد شد و از مشهد بوسیله مؤسسات و شرکتهایی که طرفین رسماً بهم‌دیگر معرفی مینمایند باخذ تضمین حمل میگردد و اگر صاحب اجناس و مال التجاره بخواهد آنرا با وسائل آزاد تا خاک افغانستان حمل نمایند در آن صورت مال التجاره و اجناس باید تحت مراقبت مأمورین بدرقه گمرک تارمز حمل و رثیقه قانونی را طبق مقررات گمرکی ایران بپردازد .

۷ - تعهد یا تضمین یاسپرده نقدی در مقابل ارائه گواهی خروج اجناس و مال التجاره از مرز و گواهی گمرک هرات مبنی بر وصول جنس بکشور افغانستان ابطال یا مسترد خواهد شد .

۸ - نسبت به عدلها و صندوقها و بستهها که احیاناً سیم و سرب آنها در طول راه از بین رفته باشد گمرک مشهد بعد از رسیدگی و تطبیق با اظهارنامه و جواز ترانزیت اجازه سیم و سرب مجدد خواهد داد نسبت به بستهها و صندوقها و عدلهائی که تجدید بسته بندی یا تبدیل آنها به بسته های دیگر ضرورت پیدا کند طبق تقاضای صاحب اجناس و مال التجاره یا نماینده او این عمل تحت نظارت مأمورین گمرک و نماینده وزارت بازرگانی افغانستان (و کالت التجاری) در مشهد انجام و تغییرات بسته بندی از طرف گمرک در ظهر جواز و اظهارنامه ترانزیت با توضیح کافی قید میگردد .

۹ - در گمرک مشهد صاحب مال یا نماینده او باید اظهارنامه برای اجازه خروج اجناس و مال التجاره از خاک ایران تنظیم و تسلیم نماید اداره گمرک مشهد پس از تطبیق مشخصات مال التجاره با مندرجات جواز ترانزیت اجازه بارگیری و حمل آن را بوسیله کامیون صادر نموده شماره کامیونها را در ظهر اظهارنامه و جواز ترانزیت قید خواهد نمود .

قسمت دوم . اجناس و مال التجاره ای که از افغانستان بمقصد کشورهای خارج از طریق ایران حمل میشود برای اجناس و مال التجاره بمحض ورود بگمرک مرز ایران (یوسف آباد) بایستی از طرف نماینده صاحب مال یا نماینده مؤسسه حمل و نقل اظهارنامه یا ساوان تسلیم و گمرک یوسف آباد با تطبیق مشخصات اجناس و مال التجاره با جواز گمرکی صادره از گمرک هرات که يك نسخه از سیاهه کالا (لیست اموال) ضمیمه آن است جواز یا ساوان صادر و کامیون را بنحوی که دخل و

تصرف در محمولات آن ممکن نباشد سیم و سرب مینماید و به اتکای تضمین مؤسسه حمل و نقل معرفی شده طرفین بمشهد حمل میشود .

۲ - اداره گمرک مشهد پس از وصول اجناس و مال التجاره در مقابل درخواست صاحب مال یا نماینده او جواز ترانزیت با رعایت مقررات و منظور داشتن تسهیلات لازم صادر و مال التجاره را به واکن بارگیری، در واکن ها را سیم و سرب و قفل نموده بمقصد بندر خروجی حمل و شماره واکن و بارنامه را در ظهر اظهار نامه و جواز ترانزیت قید و گواهی وصول اجناس و مال التجاره را در دو نسخه صادر یک نسخه از آن را بگمرک هرات ارسال و نسخه دیگر را به نماینده وزارت بازرگانی افغانستان (وکالت التجاری) در مشهد تسلیم مینماید .

۳ - اجناس و مال التجاره ترانزیتی تا بندر خروج مطلقا با راه آهن حمل خواهد شد .

۴ - چنانچه صاحب مال التجاره یا نماینده او بخواهد بسته بندی اجناس را تغییر بدهد و یا عملیات تکمیلی از قبیل شستن و دباغی و استاندارد و سرب کردن اجناس و مال التجاره ضرورت پیدا کند طبق مقررات مربوطه و بهمان ترتیبی که در بند هشت قسمت اول ذکر شده اقدام خواهد شد .

۵ - در گمرک بندر خروجی اظهار نامه خروج اجناس ترانزیتی تسلیم و با تطبیق مشخصات جواز ترانزیتی که در گمرک مشهد صادر شده است اجازه بارگیری و خروج اجناس و مال التجاره داده شده و گواهی خروج را در دو نسخه

جناب آقای رئیس

عطف بماده ۴ قسمت اول پروتکل شماره ۲ ضمیمه موافقت نامه ترانزیت که بتاریخ امروز به امضاء رسیده فهرست مخارج خدمات گمرکی اجناس و مال التجاره ترانزیتی که از کشور افغانستان از طریق مشهد بوسیله راه آهن بگمرک بندر خروچی حمل میگردد و همچنین اجناس و مال التجاره که از بنادر شاهپور یا خر مشهر وارد و از طریق مشهد بوسیله راه آهن بمرز کشور افغانستان فرستاده میشود مطابق قوانین و مقررات موجود بشرح زیر است :

مصارف خدمات گمرکی اجناس ترانزیتی بین ایران و افغانستان

۱- به اجناس ترانزیتی که از طریق بنادر شاهپور یا خر مشهر به ایران وارد و از مشهد بمقصد افغانستان خارج خواهد شد مخارج خدمات گمرکی زیر تعلق میگیرد:

الف - در هنگام ورود اجناس به بندر .

حق تخلیه	بقرار هر تن	چهل ریال
عوارض بندری	بقرار هر تن	سی ریال
بهداشت بندری	بقرار هر تن	پنج ریال

حق بیمه - برای ماه اول توقف اجناس در انبار گمرک بقرار $\frac{1}{4}$ درصد

ارزش و برای توقف بیش از یکماه بماخذ $\frac{1}{4}$ حق بیمه ماه اول در هر ماه اضافه دریافت میشود .

حق بیمه در صورتی دریافت میگردد که اجناس و مال التجاره برای مدت توقف در گمرک در مقابل حریق بیمه نشده باشد .

باربری - برای بسته های تا ۱۰۰ کیلو هر تن ۱۶۰ ریال و بسته های از ۱۰۰ کیلو بیالا تنی ۳۲۰ ریال وصول میشود .

تمبر اظهار نامه - هر اظهار نامه بیست ریال .

تمبر ورقه ترخیصیه بیست ریال .

سرب هر عدد یکریال .

ب - در هنگام خروج اجناس ترانزیتی از مشهد :

باربری بمأخذ $\frac{1}{4}$ حق باربری اجناس ورودی .

تمبر اظهارنامه طبق نرخ مقرر برای واردات .

سرب - در صورت مصرف طبق نرخ مقرر در واردات .

۲- به اجناس ترانزیتی که از طریق مشهد به ایران وارد و از یکی از

بنادر شاهپور یا خرمشهر خارج خواهد شد مخارج خدمات گمرکی بشرح زیر

وصول میشود :

الف - در موقع ورود اجناس ترانزیتی از افغانستان به مشهد :

باربری مطابق نرخ مذکور در بند الف ماده ۱

تمبر اظهارنامه مطابق نرخ مذکور در بند الف ماده ۱

تمبر ورقه ترخیصیه مطابق نرخ مذکور در بند الف ماده ۱

حق بیمه مطابق نرخ مذکور در بند الف ماده ۱

سرب مطابق نرخ مذکور در بند الف ماده ۱

ب - در موقع خروج اجناس ترانزیتی از یکی از بنادر شاهپور یا خرمشهر

حق بارگیری تنی بیست ریال

عوارض بندری تنی ده ریال

عوارض بهداشت تنی پنج ریال

تمبر اظهارنامه تنی بیست ریال

سرب طبق نرخ مذکور در فوق

حق انبارداری

برای مدت توقف اجناس ترانزیتی در انبارها و محوطه های گمرک حق انبارداری دریافت میشود اجناس وارده از تاریخ تسلیم مانیفست یا بارنامه حمل بگمرک تا سی روز از پرداخت حق انبارداری معاف است و از روز سی و یکم حق انبارداری دریافت میشود ولی در هر حال قبل از روز دهم تخلیه اجناس حق انبارداری دریافت نمیشود.

اجناس و مال التجاره ای که در عرض ۳۰ روز از تاریخ تعلق حق انبارداری ترخیص و از گمرک خارج میشود از قرار روزی ۵ دینار برای هرده کیلو حق انبارداری میپردازد.

اجناس و مال التجاره ای که بیش از ۳۰ روز ولی کمتر از ۶۱ روز در گمرک مانده

باشد حق انبارداری از تاریخ تعلق تاروز ترخیص از قرار روزی ۶/۲۵ دینار برای هرده کیلو خواهد بود .

اجناس و مال التجاره ای که بیش از ۶۰ روزولی کمتر از ۹۱ روز در گمرک مانده باشد حق انبارداری را از روز تعلق تاروز ترخیص از قرار روزی ۷/۵۰ دینار برای هرده کیلو خواهد پرداخت .

اجناس و مال التجاره ای که بیش از ۹۰ روزولی کمتر از ۱۲۰ روز در گمرک بماند حق انبارداری آن از تاریخ تعلق تا روز ترخیص از قرار روزی ۱۰ دینار برای هرده کیلو خواهد بود .

اجناس و مال التجاره ای که بیش از ۱۲۰ روزولی کمتر از ۱۵۱ روز در گمرک مانده باشد حق انبارداری از تاریخ تعلق تا روز ترخیص از قرار روزی ۱۲/۵ دینار برای هرده کیلو خواهد بود .

اجناس و مال التجاره ای که بیش از ۱۵۰ روزولی کمتر از ۱۸۱ روز در گمرک مانده باشد حق انبارداری آن از قرار روزی ۱۵ دینار برای هرده کیلو از تاریخ تعلق تا تاریخ روز ترخیص خواهد بود .

اجناس و مال التجاره ای که بیش از ۱۸۰ روزولی کمتر از ۲۱۱ روز در گمرک مانده باشد حق انبارداری را از تاریخ تعلق تا روز ترخیص از قرار روزی ۱۷/۵ دینار برای هرده کیلو خواهد پرداخت .

اجناس و مال التجاره ای که توقف آن در گمرک بیش از ۲۱۰ روزولی کمتر از

۲۴۱ روز بوده باشد حق انبارداری آن از روز تعلق تا روز ترخیص از قرار روزی ۲۰ دینار برای هر ده کیلو خواهد بود .

اجناس و مال التجاره ای که بیش از ۲۴۰ روز در گمرک مانده باشد حق انبارداری را از تاریخ تعلق تا روز ترخیص از قرار روزی ۲۵ دینار برای هر ده کیلو خواهد پرداخت .

دره ورد اجناس و مال التجاره ای که در محوطه های پوشیده (هانگار) گذارده میشود ۷۵ درصد .

در مورد اجناس و مال التجاره ای که در محوطه های باز گذارده میشود مأخذ ۶۰ درصد نرخهای مذکور در جدول بالا احتساب و دریافت میگردد .

از اجناس ترانزیتی در موقع خروج از کشور در صورت توقف در انبارها و محوطه های گمرکی حق انبارداری بمأخذ $\frac{1}{4}$ حق انبارداری اجناس وارداتی دریافت میشود .

پس از صدور جواز ترانزیت چنانچه اجناس در انبارها و محوطه های گمرکی متوقف باشد تا مدت ۱۵ روز از حق انبارداری معاف و برای مدت توقف بیشتر از ۱۵ روز حق انبارداری بمأخذ نرخهای فوق دریافت خواهد شد .

اداره کل گمرک هر موقعی که لازم تشخیص بدهد میتواند حق انبارداری مذکور در جدول بالا را در گمرک خانه که مقتضی بداند بانشر آگهی تامیزان ۲۵ درصد تقلیل یا افزایش دهد ترتیب وصول این افزایش و همچنین ترتیب و شرایط استفاده از تقلیل را اداره کل گمرک ضمن آگهی تعیین خواهد نمود .

موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان

در اینمورد برای اینکه نسبت به اجناس و مال التجاره‌های ترانزیتی افغانی تسهیلاتی فراهم شود وزارت بازرگانی دولت شاهنشاهی ایران موافقت نموده است که حق انبارداری در گمرک مشهد - بندر شاهپور - ۲۵ درصد کمتر از میزان مندرج در جدول بالا دریافت گردد، مشروط بر اینکه توقف کالا در انبارهای گمرک از سه ماه تجاوز نکند و الا انبارداری مقرر در جدول دریافت خواهد شد.

اجناس و مال التجاره موجود در گمرک مدتی را که مقررات و دستورات دولتی من غیر حق مانع از ترخیص آن شده یا میشود با تصویب اداره کل گمرک در هر مورد از انبارداری معاف خواهد بود.

خواهشمند است وصول این نامه را اعلام فرمایند.

موقع را مغتنم شمرده احترامات فائقه را تقدیم میدارد.

رئیس هیئت نمایندگان دولت شاهنشاهی ایران

جناب آقای محمد سرور عمر رئیس هیئت نمایندگان اقتصادی

دولت پادشاهی افغانستان

پروتکل شماره ۳

مربوط بوسائل ارتباط و حمل و نقل

عطف بموافقتنامه ترانزیت که در تاریخ امروز بامضاء رسیده است دولتین ایران و افغانستان نسبت به مواد زیر توافق نمودند .

۱ - ادارات رسمی و شرکتهای خصوصی حمل و نقل که مرکز آنها در افغانستان است از طرف دولت شاهنشاهی ایران اجازه دارند که سرویس حمل و نقل موتوری خود را تا مشهد بسط دهند .

ادارات رسمی و شرکتهای خصوصی حمل و نقل که مرکز آنها در ایران است از طرف دولت پادشاهی افغانستان اجازه دارند سرویس حمل و نقل موتوری خود را تا هرات بسط دهند بسط و توسعه فوق منحصر به حمل و نقل مالالتجاره ترانزیتی یا اجناس و مالالتجاره ای که مبداء و یا مقصد آن یکی از دو کشور باشد خواهد بود .

۲ - هر یک از طرفین متعاهدین به ادارات و شرکتهای حمل و نقل طرف دیگر (مذکور در بند یک بالا) اجازه خواهند داد که نمایندگی خود را در خاک آن دولت بر طبق قوانین جاریه کشور تعیین و تأسیس نمایند .

۳ - راه آهن دولتی ایران گرایه حمل و نقل اجناس و مالالتجاره ترانزیتی افغانستان را طبق تعرفه ای که ضمیمه این پروتکل میباشد دریافت خواهد نمود .

این تعرفه هر سال یکمرتبه قابل تجدید نظر بوده و چنانچه اجناس و مال التجاره ای بطور ترانزیت باراه آهن حمل شود که در تعرفه مزبور پیش بینی نشده باشد بر اساس تعرفه معمولی راه آهن دولتی ایران و تخفیف ۲۰ درصد حمل خواهد شد .

سایر مقررات و آئین نامه های راه آهن دولتی ایران در مورد حمل کلیه اجناس و مال التجاره ترانزیتی اجراء خواهد گردید .

۴ - ورود موقت و میزان بارگیری وسائط نقلیه متعلق به یکی از طرفین متعاهدین که حامل اجناس و مال التجاره ترانزیتی میباشد به قلمرو طرف دیگر قرار داد تابع قوانین و مقررات عمومی کشور ورود خواهد بود . در این موارد بجای وثیقه نقدی یا تضمین بانکی تعهد کتبی مؤسسات حمل و نقل که بوسیله دولتهای طرفین رسماً بیکدیگر معرفی و تضمین میشوند پذیرفته خواهد شد .

این قبیل وسائط نقلیه منحصراً برای حمل اجناس و مال التجاره ترانزیتی یا اجناس و مال التجاره ای که مبداء و یا مقصد آن یکی از دو کشور باشد مورد استفاده بوده و حق بارکشی و حمل مسافر در خاک طرف دیگر را مطلقاً نخواهند داشت .

۵ - طرفین متعاهدین تدابیر لازم را اتخاذ خواهند نمود که نرخ حمل و نقل اجناس و مال التجاره در راههایی که اجناس ترانزیت از آن حمل میشود حتی الامکان تقلیل داده شود بطوریکه در هر حال میزان این نرخ از نرخهایی که در سایر خطوط نسبت بهمان لبقه اجناس و مال التجاره اعمال میشود تجاوز ننماید .

۶ - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که برای رانندگان و کامک رانندگان وسائط نقلیه که بر طبق موافقتنامه ترانزیت و پروتکل های ضمیمه آن بکار حمل و نقل اجناس و مال التجاره ترانزیتی بین ایران و افغانستان اشتغال دارند رواید (ویزا) ورود کثیرالمسافره ششماهه صادر گردد .

۷ - هر يك از طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که جواز رانندگی صادره از مقامات صالحه طرف دیگر را در خطوط ترانزیت مذکور در بند ۱ این پروتکل معتبر بشناسند .

تهران بتاريخ پنجشنبه دوازدهم بهمن ماه سال یکهزار و سیصد و چهل و ششمی
از طرف دولت شاهنشاهی ایران   از طرف دولت پادشاهی افغانستان

موافقت نامه پرداخت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت

پادشاهی افغانستان

دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان بمنظور تسهیل و تنظیم روابط ترانزیتی و همچنین تصفیه پرداختهای مربوط بمخارج ترانزیتی دو کشور نسبت بمراتب زیر توافق نمودند :

ماده ۱- بانك مرکزی ایران در دفاتر خود حسابهای بنام افغانستان بانك و يك يادو بانك دیگر که ممکن است دولت پادشاهی افغانستان معرفی کند بنام «حساب ترانزیت» بدلار آمریکا یا لیره استرلینگ باز خواهد کرد. همچنین د افغانستان بانك و يك یا دو بانك دیگر که دولت پادشاهی افغانستان ممکن است معرفی نماید حسابهای بنام بانك مرکزی ایران «حساب ترانزیت» بدلار آمریکا یا لیره استرلینگ باز خواهند نمود .

ماده ۲- هر يك از طرفین متعاهدین در مقابل خدماتیکه برای طرف دیگر در کشور خود انجام میدهد حساب طرف مزبور را بطریقیکه که در مواد زیر پیش بینی شده بدهکار (دبیت) خواهند نمود .

ماده ۳- پرداختهاییکه در ایران باید بعمل آید مربوط بکرایه حمل و نقل ائبار داری - باربری و سایر مخارجیکه در نامه ضمیمه شماره دو (۲) مربوط بسه

تشریفات گمرکی ذکر گردیده است خواهد بود که به اجناس و مال التجاره ترانزیتی افغانستان از طریق ایران تعلق میگیرد .

ماده ۴ - اجناس و مال التجاره ای که از افغانستان بمقصد خارجه به ایران

وارد میشود در نقطه ای که در پروتکل شماره دو (۲) تصریح شده تحویل یکی از ادارات یا مؤسسات حق العمل کاری که حمل و نقل اجناس و مال التجاره را بعهده خواهد داشت (بار چالان) داده خواهد شد و اداره مؤسسه مزبور مسئول انجام کلیه خدمات ترانزیتی اعم از حمل و نقل و پرداخت کلیه مخارجی که در ماده ۳ این موافقتنامه ذکر شده است بوده و نیز مسئول تحویل اجناس و مال التجاره در خر مشهر یا بندر دیگر ایران میباشد .

اداره یا مؤسسه حق العمل کاری عملیات مربوط به ترانزیت را بعهده گرفته و اسناد حمل را که دایر بر مشخصات کامل اجناس و مال التجاره مورد بحث و کرایه و سایر مخارج مربوط به ترانزیت باشد در هشت نسخه از ادارات و مؤسسات مربوطه اخذ و بگواهی نماینده وزارت بازرگانی دولت پادشاهی افغانستان (وکالت التجاری) در مشهد میسراند و برای اخذ وجه بشعبه مشهد بانک ملی ایران یا نزدیکترین شعبه بانک مزبور ارائه میدهد .

ماده ۵ - پس از رسیدن اجناس و مال التجاره به گمرک بندر خروجی اداره یا

مؤسسه حق العمل کاری که حمل و نقل اجناس و مال التجاره را بعهده دارد اجناس و مال التجاره را از راه آهن تحت نظر گمرک تحویل گرفته و اسناد مربوط به کلیه

مخارج انتقال را از راه آهن تاروی کشتی در هشت نسخه تنظیم و بگواهی نماینده وزارت بازرگانی دولت پادشاهی افغانستان (وکالت التجاری) در بندر میرساند و برای اخذ وجه به شعبه بانک ملی در بندر یا نزدیکترین شعبه بانک ملی ایران ارائه میدهد.

از ۸ نسخه اسناد بالا چهار نسخه تسلیم شعبه بانک ملی ایران و سه نسخه تحویل نماینده وزارت بازرگانی دولت پادشاهی افغانستان (وکالت التجاری) شده و یک نسخه نزد حق العمل کار (بارچالان) باقی میماند.

ماده ۶ - در مورد اجناس و مال التجاره ای که از خارجه از طریق ترانزیت ایران بمقصد افغانستان وارد میشود طرز عمل مانند تریمیانی خواهد بود که در فوق در مورد صادرات ترانزیتی افغانستان شرح داده شد.

ماده ۷ - شعب بانک ملی ایران پس از پرداخت وجوه مذکور در فوق اسناد مربوطه را به بانک مرکزی ایران ارسال خواهند داشت و بانک مرکزی ایران حساب د افغانستان بانک و یک یا دو بانک دیگر را که ممکن است از طرف دولت پادشاهی افغانستان معرفی شده باشند معادل مبالغ مذکور بدهکار (دبیت) خواهد نمود.

ماده ۸ - بانک مرکزی ایران در پایان هر ماه شمسی صورت حساب کاملی که حاوی مبالغ پرداخت شده از طرف بانک مرکزی ایران بحساب عملیات ترانزیت باشد بیانکهای افغانی مذکور در بالا ارسال خواهد داشت و همچنین د افغانستان

بانك و یایك یا دو بانك افغانی دیگری که رسماً معرفی شده باشند در پایان هر ماه شمسی صورت حساب کاملی که حاوی مبالغ پرداخت شده توسط بانکهای افغانی به حساب عملیات ترانزیت باشد به بانك مرکزی ایران ارسال خواهند نمود .

ماده ۹ - مخارج مربوط به ترانزیت اجناس و مال التجاره افغانی بحساب

د افغانستان بانك و یایك یا دو بانك دیگر افغانی که رسماً معرفی شده باشند بر اساس نرخ رسمی خرید دلار آمریکائی بالیره استرلینگ معینه بانك مرکزی ایران بر بال ایرانی محاسبه خواهد شد و تصفیه حسابها به لیره و دلار بر نرخ رسمی خرید بانك مرکزی ایران در تاریخ پرداخت خواهد بود .

ماده ۱۰ - مانده حسابهای حاصله از عملیات موضوع این موافقتنامه در

دفاتر بانکهای طرفین پس از مدت یکسال بوسیله پرداخت دلار امریکا یا لیره استرلینگ تصفیه خواهند شد چنانچه در پایان هر ماه شمسی ماندههای بدهکار (مدیون) یا بستانکار (دائن) حسابهای مذکور در بالا از مبلغ دوست هزار (دو صد هزار) دلار تجاوز کرده باشد مبلغ تجاوز شده در آخر هر ماه پس از اعلام طرف بستانکار (دائن) به دلار امریکا یا لیره استرلینگ واریز (تصفیه) خواهد شد .

بعد از انقضای سه ماه بمبلغ متجاوز از دوست هزار (دو صد هزار) دلار بهره از قرار ۴ درصد در سال تعلق خواهد گرفت .

ماده ۱۱ - چنانچه در انقضای این موافقتنامه در حسابهای مذکور ماندههایی

بمنفع یکی از طرفین متعاهدین باقی باشد بطرف بدهکارش ماه مهلت داده میشود تا بدهی خود را بوسیله مطالباتی که در نتیجه این موافقتنامه بوجود آمده بپرداخت دلار امریکا یا لیره استرلینگ تصفیه نماید .

ماده ۱۲ - نظر به اینکه ممکن است پرداختهائی بیول رایج ایران در مرز ایران و افغانستان برای مسافرت مر بوط به ترانزیت ضرورت پیدا کند به اداره های گمرک مرزی ایران در مقصد و مبداء اجازه داده خواهد شد که مبالغ ارز (دلار آمریکا یا لیره استرلینگ) مورد ضرورت مسافری ترانزیت را از فروشندگان افغانی بحساب نزر بکترین شعبه بانك ملی ایران خریداری و ریال حاصله را در اختیار فروشنده افغانی بگذارند . و همچنین در مورد مسافری ایرانی که به افغانستان بمنظور ترانزیت مسافرت مینمایند عیناً همین رویه عملی خواهد شد .

ماده ۱۳ - بانك مرکزی ایران و د افغانستان بانك ترتیبات فنی دیگری را که احیاناً در موافقتنامه حاضر پیش بینی نشده و در عمل ضرورت پیدا کند طبق ماده ۱۳ موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان انجام خواهند داد و کلیه اقدامات و ترتیبات مزبور بر طبق قوانین و مقررات موضوعه در هر يك از دو کشور خواهد بود .

ماده ۱۴ - این موافقتنامه از همان تاریخی قابل اجرا خواهد بود که موافقتنامه ترانزیت امضاء شود .

ماده ۱۵ - مدت اعتبار این موافقتنامه پرداخت یکسال خواهد بود و اگر یکی از طرفین با دو ماه پیش آگهی قبل از انقضای مدت اعتبار آن را فسخ ننماید موافقتنامه حاضر بخودی خود برای مدت یکسال دیگر تمدید خواهد شد .

تهران بتاريخ پنجشنبه دوازدهم بهمن ماه سال یک هزار و سیصد و چهل و ششمی

از طرف دولت شاهنشاهی ایران   از طرف دولت پادشاهی افغانستان

جناب آقای رئیس

افتخار دارد وصول نامه مورخ امروز آنجناب را که بشرح زیر است :
عطف بماده ۱۲ موافقتنامه ترانزیت که امروز بین دو هیئت به امضاء رسید
افتخار دارد به اطلاع برساند که دولت پادشاهی افغانستان بمنظور تسهیل عبور و
مرور اموال ترانزیتی افغانی در نظر دارد با استفاده از راههای ترانزیتی ایران
نمایندگی های وزارت بازرگانی (وکالت التجاری) خود را در مشهد، بندر شاهپور
و خرمشهر تأسیس نماید .

خواهشمند است موافقت دولت شاهنشاهی ایران را با این پیشنهاد دولت
پادشاهی افغانستان اعلام فرمائید .

تأیید و موافقت دولت شاهنشاهی ایران را با پیشنهاد دولت پادشاهی
افغانستان اعلام دارد .

موقع را مغتنم شمرده احترامات فائده را تجدید مینماید .

رئیس هیئت نمایندگان ایران

جناب آقای محمد سرور عمر رئیس هیئت نمایندگان اقتصادی دولت

پادشاهی افغانستان

جناب آقای رئیس

عطف به ماده ۱۲ موافقتنامه ترانزیت که امروز بین دو هیئت به امضاء رسید افتخار دارد به اطلاع برساند که دولت شاهنشاهی ایران بمنظور تسهیل عبور و مرور اموال ترانزیتی ایرانی در نظر دارد با استفاده از راههای ترانزیتی افغانستان نمایندگی های وزارت بازرگانی (وکالت التجاری) خود را در هرات و قندهار تأسیس نماید خواهشمند است موافقت دولت پادشاهی افغانستان را با این پیشنهاد دولت شاهنشاهی ایران اعلام فرمائید .

موقع را مغتنم شمرده به تجدید احترامات فائقه میپردازد

رئیس هیئت نمایندگی ایران

جناب آقای محمد سرور عمر رئیس هیئت نمایندگی اقتصادی

دولت پادشاهی افغانستان

جناب آقای رئیس

افتخار دارد وصول نامه مورخ امروز آنجناب را که حاوی فهرست مخارج
کمر آبی اجناس و مال التجاره ترانزیتی افغانستان است اعلام دارد.
موقع رامفتنم شمرده احترامات فائقه را تقدیم میدارد .

جناب آقای دکتر حیدرعلی غفاری رئیس هیئت نمایندگان

اقتصادی دولت شاهنشاهی ایران .

موافقت نامه مربوط به ترانزیت مشتمل بر پانزده ماده و سه پروتکل و
موافقت نامه پرداخت مشتمل بر پانزده ماده و چهار نامه منضم به آن ضمیمه لایحه
قانونی موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان
میشود .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون اصلاح ماده ۴۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۲۰

ماده واحده - ماده ۴۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۴۳ - چنانچه فارغ التحصیلان آموزشگاه افسری جزء موفق به طی دانشکده افسری بشوند و یا نائل به دریافت دانشنامه لیسانس و بالاتر در یکی از رشته های تحصیلی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی در دانشکده های داخل یا خارج کشور گردند بشرط خدمت در رشته مربوط از مزایای قانونی فارغ التحصیلان دانشکده افسری استفاده خواهند کرد.

رشته های تحصیلی مورد نیاز مذکور در این ماده بموجب فرامین همگانی ارتش تعیین خواهد شد.

فارغ التحصیلان آموزشگاه افسری جزء که قبل از تصویب این قانون حائز شرایط تحصیلی فوق الذکر گردیده اند از تاریخ تصویب این قانون مشمول مقررات این ماده خواهند بود.

قانون فوق که مشتمل بر یک ماده میباشد در جلسه روز پنجشنبه بیست و هفتم آبانماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است.

رئیس مجلس شورای - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۴/۱۰/۲۰

بتصویب مجلس مناسبت رسیده است

قانون راجع به اداره امور مالی مرکز آموزش کشاورزی کرج

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۲۰

ماده ۱- امور مالی مرکز آموزش کشاورزی کرج تحت نظر هیئت امناء مرکز کباز

۵ نفر که برای مدت چهار سال بشرح ذیل انتخاب خواهند شد اداره میشود :

۱- رئیس مرکز آموزش کشاورزی کرج .

۲- رئیس کارشناسان فنی .

۳- نماینده وزارت دارائی با اختیارات لازم به انتخاب وزیر دارائی .

۴- نماینده وزارت آموزش و پرورش .

۵- یک نفر از مهندسين عالی مقام کشاورزی به انتخاب وزیر آموزش و

پرورش .

تبصره ۵- خدمت هیئت امناء افتخاری خواهد بود .

ماده ۲- وزارت آموزش و پرورش همه ساله اعتباری متناسب با احتیاجات

مرکز آموزش کشاورزی کرج تحت عنوان خاص ضمن بودجه تفصیلی سالانه خود

منظور نموده و پس از تصویب بودجه بعنوان کمک اختصاصی در اختیار مرکز

مذکور قرار خواهد داد تا با تصویب هیئت امناء بمصارف لازم برسد مادام که

بودجه هر سال بتصویب نرسیده کمکی بمیزان سال پیش بطور علی الحساب پرداخت

و پس از تصویب بودجه واريز خواهد شد .

ماده ۳- وجوه حاصل از درآمد اختصاصی کارگاهها - آزمایشگاهها -

قانون راجع به اداره امور مالی مرکز آموزش کشاورزی کرج

هدایای اشخاص و مؤسسات صنعتی و کشاورزی در حساب مخصوص نگاهداری شده و زیر نظر هیئت امناء بمصرف خواهد رسید .

ماده ۴ - هیئت امناء موظف است در پایان هر سال ترازنامه مرکز آموزش کشاورزی کرج را تهیه و منتشر نماید .

ماده ۵ - وزارت آموزش و پرورش مکلف است حداکثر ظرف ششماه از تاریخ تصویب این قانون آئیننامه‌ای جهت اداره سایر مراکز آموزش کشاورزی کشور تحت نظر امناء تهیه نموده به تصویب کمیسیونهای آموزش و پرورش مجلسین برساند .

ماده ۶ - وزارت آموزش و پرورش مأمور اجرای این قانون است .

قانون بالا مشتمل بر شش ماده و یک تبصره که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه یکهزار و سیصد و چهل و دو تقدیم شده بود و در جلسه روز پنجشنبه یازدهم آذرماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - مه‌ندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۲/۱۰/۲۰

بتصویب مجلس سنا رسیده است

آئین نامه اجرای استفاده از اتومبیل های دولتی موضوع تبصره

۶۸ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۲۱

ماده ۱- وزارتخانه ها و کلیه سازمانهای دولتی و مؤسسات بازرگانی و انتفاعی وابسته بدولت شرح فهرست ضمیمه و نیز مؤسسات مشابهی که بعداً ایجاد شود ملزم به اجرای مفاد این آئین نامه میباشند .

ماده ۲- منظور از اتومبیل های دولتی در این آئین نامه کلیه وسایل نقلیه موتوری از قبیل انواع اتومبیل های سواری و انواع اتومبیل های صحرایی (مانند انواع جیب و بلیزولندروونظائر آن) و همچنین کلیه وسایل نقلیه موتوری دیگری است که عرفاً و عادتاً برای حمل و نقل اشخاص بکار برده میشوند .

ماده ۳- اتومبیل های دولتی بدودسته تقسیم میشوند :

الف - اختصاصی .

ب - خدمت (انواع صحرایی) .

ماده ۴- اتومبیل اختصاصی اتومبیلی است که حق استفاده از آن در اختیار مقامات مندرج در ماده ۶ این آئین نامه میباشد . سایر اتومبیل های دولتی جزو اتومبیل های خدمت شناخته میشود که استفاده از آنها بمقام خاصی تعلق نخواهد داشت و فقط برای منظورهای اداری و اجرایی و عملیاتی از آنها میتوان استفاده نمود .

آئین نامه اجرای استفاده از اتومبیل های دولتی موضوع تبصره ۶۸ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور

ماده ۵ - بمنظور ایجاد هماهنگی و یکنواخت کردن طرز اسـتفاده از اتومبیل های خدمت در هر وزارتخانه و مؤسسه دولتی مذکور در ماده ۱ يك واحد مرکزی ایجاد خواهد شد که میتواند دارای شعب مختلف باشد .

تبصره - نحوه تشکیل و طرز کار واحدهای حمل و نقل مرکزی و چگونگی طرز استفاده از اتومبیل های خدمت طبق دستور متحدالشکلی خواهد بود که وزارتخانه ها و مؤسسات مذکور در فوق بانظر وزارت دارائی تهیه خواهند نمود .

ماده ۶ - فقط هر يك از مقامات مذکور در زیر حق استفاده از يك دستگاه اتومبیل اختصاصی را دارند :

نخست وزیر - وزراء - رئیس دیوان عالی کشور - دادستان دیوان عالی کشور - معاونین نخست وزیر - معاونین سازمانی وزارتخانه ها - رؤساء دانشگاهها - استانداران - رئیس بانک مرکزی - دبیر کل شورای اداری - مدیر عامل سازمان برنامه - رئیس تشریفات وزارت امور خارجه و رؤساء نمایندگان گیهای سیاسی و اقتصادی و کنسولی ایران در خارج .

تبصره ۱ - سازمانهای دولتی و مؤسسات بازرگانی و انتفاعی وابسته بدولت بشرح فهرست ضمیمه با تصویب هیئت دولت میتوانند فقط از يك دستگاه اتومبیل سواری اختصاصی استفاده نمایند .

تبصره ۲ - سازمان برنامه میتواند حداکثر تا چهار دستگاه اتومبیل سواری اختصاصی در اختیار داشته باشد .

ماده ۷ - اتومبیلهای خدمت با نام سازمان مربوط و شماره و علائم خاصی مشخص خواهند شد و استفاده از آنها در خارج از ساعات اداری یا کار ممنوع میباشد ولی در مواقع تشریفات رسمی و همچنین مأموریت های اداری و اجرائی برای مدت معین واحدهای حمل و نقل بایر واند مخصوص میتوانند اجازه استفاده از آنها را بنام شخص یا اشخاص معینی صادر نمایند .

ماده ۸ - در صورتیکه احتیاج بخريد اتومبیلهای جدید باشد اتومبیل نخست وزیر از نوع سواری هشت سیلندر و اتومبیل اختصاصی بقیه مقامات و سازمانهای مذکور در ماده ۶ این آئین نامه از نوع شش سیلندر خواهد بود .
تبصره - خرید اتومبیلهای جدید اختصاصی پس از کسب موافقت قبلی وزارت دارائی و اجازه نخست وزیر بعمل خواهد آمد .

ماده ۹ - خرید اتومبیل های جدید خدمت باید منحصراً از نوع اتومبیلهای صحرائی مذکور در ماده ۲ این آئین نامه بعمل آید .

تبصره - اتومبیلهای خدمت نمایندگیهای سازمانهای دولتی در خارج از کشور باموافقت وزارت دارائی میتواند از نوع سواری باشد .

ماده ۱۰ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مذکور در ماده ۱ مکلفند ظرف یکماه از تاریخ تصویب این آئین نامه صورت کاملی از اتومبیلهای خود را اعم از اختصاصی و خدمت و اینکه از محل بودجه عمرانی یا بودجه عمومی یا محلهای دیگر

آئین نامه اجرای استفاده از اتومبیل دولتی موضوع تبصره ۶۸ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور

خریده شده است باز کر مشخصات آنها از حیث نوع و مارک و سایر خصوصیات وسیله نقلیه و قابل استفاده بودن پس از تعمیر و یا غیر قابل استفاده بودن آنها و نام سازمان یا مقام استفاده کننده تهیه و بوزارت دارائی بفرستند .

ماده ۹۱ - پس از وصول گزارش های مذکور در ماده فوق وزارت دارائی اتومبیل های سواری زائد را طبق این آئین نامه تعیین و آنها را بعنوان اتومبیل های اختصاصی میان مقامات و سازمان هایی که طبق این آئین نامه حق استفاده از اتومبیل اختصاصی دارند تقسیم میکند .

تعداد ده عدد اتومبیل برای کار های ضروری و پذیرائی ها در اختیار نخست وزیر گذاشته خواهد شد .

ماده ۹۲ - کلیه اتومبیل های خدمت وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مذکور در ماده ۱ این آئین نامه که بتشخیص وزیر مربوط یا مسئول مؤسسات مذکور با توجه بماده ۱۱ این آئین نامه زائد تشخیص و یا از حیز انتفاع افتاده باشد توسط وزارت دارائی از طریق مزایده بطور نقد بفروش خواهد رسید .

ماده ۹۳ - خرید اتومبیل های مذکور در این آئین نامه بیا رعایت قانون حمایت از صنایع داخلی کشور مصوب ۱۳۴۳/۱۰/۲۸ بعمل خواهد آمد .

ماده ۹۴ - وظیفه شورای معاونان ثابت اداری وزارتخانه ها در مورد تشخیص مقاماتیکه حق استفاده از اتومبیل های واگذاری داشته اند بوزارت دارائی محول میشود .

ماده ۱۵ - وزارت دارائی مسئول تنظیم و نگاهداری صورت جامع و کاملی از اتومبیل‌های اختصاصی و خدمت وزارتخانه‌ها و مؤسسات مذکور در ماده ۱ و همچنین مسئول اجرای مقررات این آئین‌نامه می‌باشد .

فهرست ضمیمه آئين نامه اجرائى تبصره ۶۸ بودجه

سال ۱۳۴۴ کن کشور

اداره کل غله .

اداره کل قندوشکر .

مؤسسه انحصار دخانيات ايران .

سازمان چاي .

بنگاه کل داروئى ايران .

سازمان مستقل چاپخانه دولتى ايران .

روزنامه رسمى کشور شاهنشاهى ايران .

راه آهن دولتى ايران .

سازمان پنبه .

سازمان تهیه مسکن .

مؤسسه جوجه کشى نارمک .

کارخانه شير پاستوريزه تهران .

بنگاه شيميايى .

شرکت سهامى کارخانجات ونک .

مؤسسه استاندارد ايران .

- سازمان مدیریت صنعتی .
- امور بهره برداری کارخانجات لوشان .
- آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک .
- سازمان مرکزی شرکت های صنعتی و معدنی .
- سازمان نقشه برداری .
- سازمان آب و برق آذربایجان .
- سازمان آب و برق خوزستان .
- سازمان آب و برق سفیدرود .
- سازمان آب و برق کرج .
- سازمان آب تهران و سد لتیان .
- سازمان برق تهران .
- بنگاه اصلاح و تهیه بذرفغندر قند .
- سازمان مرکزی شرکتهای تعاونی روستائی ایران .
- سازمان ذوب آهن ایران .
- بنگاه توسعه ماشینهای کشاورزی .
- بانک مرکزی ایران .
- بانک ملی ایران .
- بانک سپه .
- بانک دهنی ایران .

بانك اعتبارات كشاورزی و عمران روستائی ایران .

بانك اعتبارات صنعتی .

بانك بیمه ایران .

شرکت سهامی بیمه ایران .

« « تلفن ایران .

« « شیلات ایران .

« « فرش ایران .

« « کن معادن و ذوب فلزات .

« « کارخانجات ایران .

« « معاملات خارجی .

« « هواپیمائی ملی ایران .

« « سهامی فروشگاه فردوسی .

« « واحد اتوبوسرانی تهران و حومه .

سازمان برنامه .

مؤسسه رازی .

انستیتو پاستور ایران .

مؤسسه خواروبار و تغذیه ایران .

سازمان تربیت بدنی .

سازمان جنگلبانی .

فهرست ضمیمه آئین نامه اجرائی تبصره ۶۸ بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور

آئین نامه فوق مشتمل بر ۱۵ ماده و ۵ تبصره و فهرست ضمیمه به استناد تبصره

۶۸ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور در تاریخ روز سه شنبه بیست و یکم دیماه

یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمس بتصویب کمیسیون مشترك دارائی مجلسین رسیده

صحیح و قابل اجراست .

رئیس مجلس سنا

رئیس شورای ملی

مهندس شریف امامی

مهندس عبدالله ریاضی

قانون مربوط به موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا برای تأمین هزینه های بعضی از برنامه های مبادلات فرهنگی

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۲۹

ماده واحده - موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا برای تأمین هزینه های بعضی از برنامه های مبادلات فرهنگی که در تاریخ دوم آبان ماه ۱۳۴۲ برابر با ۲۴ اکتبر ۱۹۶۳ بین نمایندگان مختار طرفین در طهران با امضاء رسیده و مشتمل بر یک مقدمه و دو ماده می باشد تصویب و بدولت اجازه مبادله اسناد آن داده میشود.

تغییرات و اصلاحات این موافقتنامه موضوع ماده دهم با تصویب مجاسین صورت خواهد گرفت.

تبصره - در هر يك از مواد این موافقتنامه منظور از وزارت فرهنگ وزارت آموزش و پرورش است.

قانون فوق که مشتمل بر یک ماده و یک تبصره می باشد در جلسه روز یکشنبه هفتم آذرماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۴۴/۱۰/۲۹:

بتصویب مجلس سنا رسیده است

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا
برای تأمین هزینه های بعضی از برنامه های مبادلات فرهنگی

دولتین ایران و ایالات متحده امریکا که مایلند بمنظور ایجاد تفاهم متقابل
بیشتر بین ملت ایران و ملت ایالات متحده امریکا از طریق ارتباطات فرهنگی مبادلات
بین دو کشور را در زمینه های دانش و استعداد های حرفه ای توسعه دهند به ترتیب
زیر موافقت حاصل نمودند :

ماده اول - کمیسیونی بنام کمیسیون ایالات متحده امریکا برای مبادلات
فرهنگی بین ایران و آمریکا (که از این پس بنام کمیسیون خوانده خواهد شد)
تشکیل میشود .

این کمیسیون از طرف دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا
بعنوان سازمانی برسمیت شناخته خواهد شد که منظور از ایجاد و تأسیس آن تسهیل
در اجرای يك برنامه فرهنگی است و مخارج آن از وجوهی که از طرف دولت ایالات
متحده امریکا در اختیار کمیسیون گذاشته میشود تأمین میگرددند .

باستثنای موارد پیش بینی شده در ماده ۳ این موافقتنامه کمیسیون در
مورد خرج و استفاده از جوه مزبور برای مقاصد منظور در این موافقتنامه از قوانین
داخلی و محلی ایالات متحده امریکا معاف خواهد بود .

دولت شاهنشاهی ایران نسبت به وجوه و اعتبارات اموالی که بمنظور پیشرفت
مقاصد مندرج در این موافقتنامه از طرف کمیسیون تحصیل میگردد کلیه تسهیلاتی

را که کمیسیون برای توفیق در عملیات خود نیازمند است فراهم خواهد کرد و در هر مورد رفتاری معمول نخواهد داشت که نا مساعدتر از رفتاری باشد که نسبت به مؤسسات خارجی مشابه در ایران بعمل می‌آید - وجوهی که از طرف دولت ایالات متحده امریکا طبق این موافقتنامه و تحت شرایط و حدود پیش بینی شده در این موافقتنامه در اختیار (کمیسیون) گذاشته میشود بوسیله کمیسیون یادستگاه مشابه دیگری که ممکن است بین دولت شاهنشاهی و دولت ایالات متحده مورد توافق قرار گیرد برای مقاصد زیر بمصرف خواهد رسید :

۱ - تأمین مخارج مطالعه و تحقیق و تعلیم و سایر فعالیت‌های فرهنگی که بوسیله خود اتباع ایالات متحده امریکا و یا نمایندگان از طرف آنها در ایران انجام میگیرد و همچنین تأمین مخارج مطالعه و تحقیق و تعلیم و سایر فعالیت‌های فرهنگی که بوسیله خود اتباع ایران و یا نمایندگان از طرف آنها در مدارس و مؤسسات تعلیماتی امریکائی واقع در داخل یا خارج ایالات متحده امریکا صورت میگیرد .

۲ - تأمین مخارج بازدیدها و مبادله محصلین - کارآموزان - معلمان - مربیان و استادان بین ایران و ایالات متحده امریکا .

۳ - تأمین مخارج سایر برنامه‌های آموزشی و فرهنگی و فعالیت‌هایی که بموجب بودجه‌ای که طبق ماده ۳ ذیل بتصویب میرسد پیش بینی شده است .

ماده دوم - برای پیشرفت مقاصد فوق الذکر کمیسیون میتواند در حدود مقررات این موافقتنامه از کلیه اختیارات لازم برای اجرای مقاصد این موافقتنامه استفاده نماید از جمله :

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا برای تأمین هزینه ها

۱- بخزانة دار کمیسیون و یا شخص دیگری که ممکن است از طرف کمیسیون تعیین شود اجازه دهد که در بانک ملی ایران حساب هائی بنام کمیسیون باز و در آن عمل کند .

انتصاب خزانة دار یا شخص دیگری که بدین منظور معین میشود بتصویب وزیر خارجه ایالات متحده امریکا خواهد رسید .

۲ - پرداخت وجوه یا اعطای کمکهای نقدی یا دادن پیش پرداختها برای مقاصد مصوب در این موافقتنامه منجمله پرداخت مخارج حمل و نقل - حق التعلیم مخارج نگهداری اموال و سایر مخارج ناشیه از این امور را اجازه دهد .

۳ - در اجرای مقاصد این موافقتنامه بر نامه های لازم را طرح و تصویب و بمورد اجرا گذارد .

۴ - بهر نحوی که کمیسیون لازم و یا مطلوب بداند اموالی را بنام کمیسیون تحصیل و نگه اهداری و مورد استفاده قرار دهد مشروط بر آنکه تحصیل هر گونه اموال غیر منقول با در نظر گرفتن مقررات جاریه ایران بتصویب قبلی وزیر امور خارجه ایالات متحده برسد .

۵ - محصلین و کارآموزان و استادان و محققان و معلمان و مربیان مقیم ایران و همچنین مؤسسات ایرانی را که برای شرکت در برنامه ها واجد شرایط هستند به هیئت بورسهای فرهنگی خارجی ایالات متحده معرفی و توصیه کند .

۶ - بمنظور انجام مقاصد و هدفهای این موافقتنامه خصوصیات مربوط به

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا برای تأمین هزینه ها

انتخاب شرکت کنندگان در بر نامه ها را بنحوی که لازم تشخیص دهد به هیئت بورسهای فرهنگی خارجی فوق الذکر توصیه نماید .

۷ - موجبات ممیزی متناوب حساب های کمیسیون را طبق تعلیمات حسابداران منتخب وزیر امور خارجه آمریکا فراهم سازد .

۸ - مدیر عامل و کارمندان اداری و دفتری را استخدام و حقوق و دستمزد آنها را تعیین و پرداخت نماید همچنین سایر مخارج اداری را که لازم بدانند از محل وجوهی که در اختیار کمیسیون قرار میگیرد بپردازد .

۹ - در مورد بر نامه ها و فعالیتهای آموزشی و فرهنگی که در پیشرفت مقاصد و هدفهای این موافقتنامه مؤثر است ولی مخارج آنها از محل وجوهی که طبق این موافقتنامه در اختیار گذاشته شود تأمین نمیگردد کمیسیون میتواند در اجرا و یا کمک در اجرای این قبیل بر نامه ها اقدام نماید ، مشروط بر اینکه این بر نامه ها و فعالیتهای و نقش کمیسیون در آنها طی گزارش های سالانه یا جدا گانه که بنا بر مفاد ماده ۶ این موافقتنامه بوزیر امور خارجه آمریکا و دولت شاهنشاهی ایران داده میشود مشخص گردد و همچنین مشروط بر اینکه از طرف وزیر امور خارجه آمریکا و یا دولت شاهنشاهی ایران مخالفتی با نقش کمیسیون در این بر نامه ها ابراز نگردد .

ماده سوم - کلیه تعهدات و مسئولیتهای مالی و مخارج و مصارف مصوب از کمیسیون بر طبق بودجه سالانه ای انجام میگیرد که وزیر خارجه ایالات متحده آنرا تصویب کند .

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا برای تأمین هزینه‌ها

ماده چهارم - کمیسیون مرکب از هشت عضو خواهد بود که چهار نفر آنها تبعه ایران و چهار نفر دیگر از اتباع ایالات متحده آمریکا باشند. مدت خدمت این اعضاء یکسال است و قابل انتخاب مجدد خواهند بود.

رئیس هیئت نمایندگی سیاسی ایالات متحده در ایران ریاست افتخاری کمیسیون را بعهده خواهد داشت و نصب و عزل اعضاء آمریکائی از اختیارات او خواهد بود و در صورت تساوی آراء میتواند رأی قاطع را بدهد.

اعضای ایرانی کمیسیون از طرف وزارت فرهنگ تعیین و منصوب خواهند شد. کمیسیون از بین اعضاء خود شخصی را بعنوان رئیس که حق رأی خواهد داشت انتخاب میکند و جلسات کمیسیون بدون حضور حداقل دو نفر نماینده ایرانی رسمیت نخواهد داشت.

اعضای کمیسیون بدون حقوق و پاداش خدمت خواهند کرد ولی کمیسیون میتواند اجازه پرداخت مخارج لازمی را که اعضاء برای شرکت در جلسات کمیسیون متحمل میشوند بدهد.

انتصاب جانشین هر عضو کمیسیون که بعلت انتقال یا استعفا یا عذر دیگر عضویت کمیسیون را ترك کند بهمان ترتیب انتصاب اصلی خواهد بود.

ماده پنجم - کمیسیون برای انجام امور خود مقرراتی را که لازم بدانند وضع و کمیته هائی را منصوب خواهد نمود.

ماده ششم - هر سال گزارش هائی در زمینه فعالیت‌های کمیسیون بوزارت

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا برای تأمین هزینه‌ها

امور خارجه ایران و وزیر امور خارجه ایالات متحده تسلیم خواهد شد. طرز تنظیم و مفاد این گزارشات طبق مقررات مصوب وزیر خارجه ایالات متحده خواهد بود کمیسیون میتواند بنا به تشخیص خود یا بنا به تقاضای وزارت امور خارجه ایران یا وزیر امور خارجه ایالات متحده هر سال چند گزارش ویژه تهیه و ارسال نماید.

ماده هفتم - دفتر اصلی کمیسیون در تهران خواهد بود ولی جلسات کمیسیون یا کمیته های آن ممکن است در نقاط دیگری که کمیسیون در هر مورد معین خواهد کرد انعقاد یابد و نیز ممکن است فعالیت های هر يك از اعضای کمیسیون یا کارمندان در هر محلی که کمیسیون تصویب نماید صورت پذیرد.

ماده هشتم - دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا توافق مینمایند که برای مقاصد مندرج در این موافقتنامه هر گونه وجوهی که جهت مقاصد مزبور در نزد و یا در اختیار دولت ایالات متحده آمریکا است بمصرف برسد و شامل وجوهی که بریال کمتر از معادل ۶۰۰ هزار دلار نباشد.

انجام این موافقتنامه منوط بر آن است که چنانچه طبق قوانین ایالات متحده امریکا لازم شمرده شود بودجه مربوطه در اختیار وزیر امور خارجه ایالات متحده قرار گیرد.

ماده نهم - مقصود از وزیر امور خارجه در هر جا که در این موافقتنامه ذکر شده وزیر امور خارجه ایالات متحده امریکا یا صاحب منصب یا کارمند

دولت ایالات متحده امریکا است که نامبرده تعیین نماید و از طرف وی عمل کند .

ماده دهم - این موافقتنامه را میتوان بوسیله مبادله یادداشت‌هایی بین دولت ایالات متحده امریکا و دولت شاهنشاهی ایران اصلاح کرد .

ماده یازدهم - دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا جهت تسهیل اجرای این موافقتنامه و حل مسائلی که ممکن است ضمن اجرای آن پیش آید هر گونه مجاهدتی را مبذول خواهند داشت .

دفتر کمیسیون و اتباع دولت امریکا که در آن دفتر انجام وظیفه مینمایند و همچنین کارآموزان تبعه ایالات متحده امریکا که با استفاده از بورسهای پیش بینی شده در این موافقتنامه بفعالیت‌های تربیتی و فرهنگی میپردازند و افراد خانواده ایشان که همراه آنها هستند بشرح زیر از پرداخت مالیات بر درآمد و حقوق گمرکی و عوارض معاف خواهند بود :

الف - دفتر کمیسیون میتواند تا سه اتومبیل برای استفاده خود بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سایر مالیاتها به ایران وارد نماید مشروط بر اینکه اتومبیل‌های مزبور قبل از انقضای سه سال بفروش نرسد و در صورت تصمیم بفروش میتواند بعد از انقضای سه سال حقوق و عوارض گمرکی و دیگر مالیاتهای آنرا بنرخ روز پرداخته و سپس مبادرت بواگذاری آن نماید .

ب - با تشخیص اداره تشریفات وزارت امور خارجه دفتر کمیسیون میتواند سیگار و نوشابه و مواد غذایی مورد احتیاج خود را که میزان آن از مقداریکه

بیک رئیس مأموریت در سفارتخانه زاده میشود تجاوز نماید بدون پرداخت حقوق گمرکی مستقیماً و یا غیر مستقیم وارد نماید .

ج - اتباع امریکا که به استخدام دفتر کمیسیون درآمده‌اند و همچنین اتباع امریکائی استفاده‌کننده از بورسهای مورد بحث در این موافقت‌نامه و افراد خانواده ایشان که همراهشان هستند نسبت بحقوق و فوق‌العاده و مزایائی که از وجوه کمیسیون دریافت میدارند از پرداخت مالیات بر درآمد و دیگر مالیاتهای مشابه معاف خواهند بود و در غیر اینصورت اینگونه فعالیتها و عواید حاصله از آن مشمول مقررات و قوانین جاری ایران خواهد شد .

د - اتباع امریکا که با استخدام دفتر کمیسیون درآمده‌اند و همچنین اتباع امریکائی استفاده‌کننده از بورسهای مورد بحث در این موافقتنامه برای صدور و یا تمدید پروانه اقامت احتیاجی به اخذ پروانه کار نخواهند داشت .

ماده دوازدهم - این موافقت‌نامه جایگزین موافقت‌نامه ای است که در تاریخ اول سپتامبر ۱۹۴۹ توسط دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا در تهران امضاء گردیده و بعداً اصلاح شده است .

این موافقتنامه از تاریخ امضاء اعتبار خواهد داشت .

در تأیید مراتب بالا امضاء کنندگان زیر که نمایندگان تام‌الاختیار دول متبوع خود هستند این موافقتنامه را امضاء کردند .

این موافقتنامه در دو نسخه فارسی و انگلیسی که هر دو متن متساویاً اعتبار دارند در تاریخ زیر تنظیم گشت .

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا برای تأمین هزینه‌ها

تهران بتاريخ ۲ آبان ۱۳۴۲ مطابق با ۲۴ اکتبر ۱۹۶۳

از طرف دولت شاهنشاهی ایران   از طرف دولت ایالات متحده امریکا

عباس آرام   جولیوس . سی . هولمز

وزیر امور خارجه   سفیر کبیر دولت ایالات متحده امریکا در تهران

موافقت نامه فوق مشتمل بر يك مقدمه و دوازده ماده ضمیمه قانون موافقتنامه

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده امریکا برای تأمین هزینه های

بعضی از برنامه های مبادلات فرهنگی میباشد .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون راجع به واگذاری دوفروند هواپیمای گمرک

به باشگاه خلبانی کشوری

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۲۹

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون مالکیت دوفروند هواپیمای پایونیر متعلق بوزارت اقتصاد در مقابل مطالبات باشگاه خلبانی کشوری و شرکت هواپیمائی ملی ایران از وزارت اقتصاد به باشگاه خلبانی کشوری منتقل میشود .

قانون بالامشتمل بربك ماده كه لایحه آن بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذر ماه یکهزار و سیصد و چهل و دو تقدیم شده بود در جلسه روز پنجشنبه بیست و پنجم آذر ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورایملى رسیده است رئیس مجلس شورایملى - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز چهارشنبه
۱۳۴۴/۱۰/۲۹ بتصویب مجلس سنا رسیده است

قانون تأسیس کتابخانه عمومی در تمام شهرها

مصوب ۱۳۲۴/۱۰/۲۹

ماده ۱ - شهرداریها مکلفند هر سال قبل از تقسیم اعتبارات شهرداری يك و نیم درصد از کل درآمد خود را برای تأسیس کتابخانه عمومی و قرائت خانه و خرید کتاب و اداره کتابخانه هر شهر اختصاص دهند و اگر کتابخانه عمومی شهر در حال حاضر موجود باشد و به انجمن کتابخانه عمومی واگذار گردد صرف يك و نیم درصد مزبور با رعایت مفاد این قانون برای کمک و توسعه و تکمیل همان کتابخانه مجاز است.

تبصره ۱ - برای نظارت در ساختن کتابخانه و خرید کتاب و لوازم مربوط و اداره آن در هر شهر انجمن کتابخانه که دارای شخصیت حقوقی است تشکیل میشود اعضای انجمن مرکب خواهند بود از رئیس فرهنگ و هنر، نماینده انجمن شهر و نماینده شهرداری و چهار نفر از دانشمندان و معتمدین آن شهر که با پیشنهاد رئیس اداره فرهنگ و هنر و تصویب هیأت امناء مذکور در ماده ۲ این قانون انتخاب میشوند رئیس فرهنگ و هنر سمت ریاست و دو نفر از اعضاء بسمت خزانه دار و دبیر انتخاب خواهند شد تصمیمات انجمن که بتصویب اکثریت اعضاء رسیده باشد قابل اجرا خواهد بود اداره امور انجمن در شهر تهران با هیأت امناء مذکور در ماده ۲ خواهد بود.

تبصره ۲ - خدمت چهار نفر منتخب که ممکن است در شورای آموزش

و پرورش شهر نیز عضویت داشته باشند در انجمن کتابخانه افتخاری و برای مدت چهار سال است. هر گاه یکی از اعضاء فوت یا استعفا کند یا محکومیتی پیدا نماید که مستلزم محرومیت او از حقوق اجتماعی باشد جانشین وی برای بقیه مدت بترتیب مقرر در تبصره ۱ انتخاب میشود.

تبصره ۳ - در هر شهر که عمارت مناسب برای کتابخانه فراهم نباشد اعتبار از محل یک ونیم درصد و سایر وجوه حاصله در حساب مخصوص نگاهداری میشود که زیر نظر انجمن کتابخانه منحصرأ بمصارف تعیین شده در این قانون برسد.

انجمن کتابخانه مجاز است بطور امانی و یا از طریق مناقصه اقدام بساختن بنای کتابخانه نماید.

انجمن میتواند برای تسریع در تأسیس کتابخانه عمومی باعتبار مبلغی که از درآمد شهرداری محل جهت تأسیس کتابخانه اختصاص داده شده از بانکهای مجاز وام دریافت کند و بمصرف ساختن بنای کتابخانه برساند و از اعتبار مربوط مستهلك نماید.

تبصره ۴ - شهرداریها مکلفند مقدار مناسب از اراضی متعلق بخود را بتقاضای انجمن کتابخانه برای ساختمان کتابخانه عمومی با حفظ مالکیت بلاعوض در اختیار انجمن مذکور بگذارند و در نقاطی که شهرداری فاقد زمین باشد مؤسسات دولتی یا وابسته بدولت میتوانند با تصویب هیئت وزیران زمین و ابنیه مورد تقاضا را برای کتابخانه عمومی بلاعوض واگذار نمایند.

انجمن کتابخانه میتواند با تصویب انجمن شهر زمین دریافتی از شهرداری را با زمین مناسبتر تعویض نماید. ساختن بنای کتابخانه عمومی در شهر هائی که پارک شهر دارد در پارک مجاز است و اگر شهرداریها در پارک شهر دارای ساختمان مناسب باشند باید به کتابخانه عمومی اختصاص دهند. (پارک شهر به باغات عمومی و ملی نیز اطلاق میشود).

تبصره ۵ - وزارت فرهنگ و هنر مکلف ببذل مساعدتهای مالی و معنوی برای توسعه کتابخانه های عمومی شهرستانها است و باید علاوه بر همکاری با هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور از کتب و مجلات که در اختیار دارد بهمه کتابخانه های عمومی کشور برایشان بفرستد.

تبصره ۶ - مؤلفین و ناشرین کتب و مجلات و روزنامه های شهر يك نسخه از نشریه چاپ شده خود را برایشان در اختیار کتابخانه عمومی شهر و لااقل چهار نسخه در اختیار وزارت فرهنگ و هنر میگذارند که بین کتابخانه های عمومی شهرستانها تقسیم شود.

تبصره ۷ - هر گونه اعانه نقدی یا کتاب یا اشیاء دیگری که از طرف اشخاص یا مؤسسات بکتابخانه اهداء میشود بنام اهداء کننده در دفاتر ثبت و جزو اموال و در آمد عمومی کتابخانه محسوب میشود.

ماده ۲ - برای راهنمایی و نظارت در انجام وظائف قانونی انجمن های کتابخانه هیأتی بنام هیأت امناء مرکب از ۷ نفر که عضویت آنها افتخاری است بشرح ذیل در تهران تشکیل میشود:

۱ - وزرای فرهنگ و هنر و کشور با صدور فرمان همایونی.

۲ - پنج نفر بنا به پیشنهاد وزیر فرهنگ و هنر و صدور فرمان همایونی برای مدت پنجسال .

هیأت امناء دبیرخانه‌ای دارد که اعضا مورد احتیاج آن را وزارتین فرهنگ و هنر و کشور از کارمندان خود بدون تحمیل هیچگونه هزینه‌ای به بودجه انجمن کتابخانه تأمین مینمایند .

هیأت امناء يك نفر را که واجد صلاحیت باشد از بین خود و یا از خارج بنام دبیر کل با اکثریت آراء برای مدت پنجسال انتخاب خواهند کرد . مسئولیت اداره امور دبیرخانه با دبیر کل خواهد بود .

تبصره - آئین‌نامه‌های اجرائی این قانون و طرز استفاده از کتب کتابخانه و مدتی را که متقاضی کتاب میتواند کتاب مورد تقاضا را نزد خود نگاهدارد و سایر مقررات مالی و اداری کتابخانه و نحوه تشویق اهداء کنندگان کتب و اعانات و اموال دیگر بوسیله دبیر کل تهیه و پس از تصویب هیأت امناء بموقع اجرا گذارده میشود .

ماده ۳ - وزارتخانه‌های فرهنگ و هنر و کشور مأمور اجرا - رای این قانون میباشد .

قانون بالا مشتمل بر سه ماده و هشت تبصره میباشد و در جلسه روز پنجشنبه دوم دیماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است . رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۴۴/۱۰/۲۹ بتصویب مجلس سنا رسیده است

قانون انتقال افسران و کارمندان و اموال اداره نظام وظیفه عمومی

بوزارت کشور و اجازه استفاده از مشمولین وظیفه عمومی در خدمت

ژاندارمری کل کشور

مصوب ۱۳۴۴/۱۰/۲۹

ماده ۱۵ - از تاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۳۴۳ کلیه افسران و کارمندان کادر ثابت نیرو های مسلح شاهنشاهی که بموجب مقررات قانون را گذاری وظایف اداره نظام وظیفه بوزارت کشور مصوب دیماه ۱۳۴۳ برای انجام وظیفه در اداره نظام وظیفه و مناطق و حوزة ها بوزارت کشور مأمور شده اند بدون رعایت مقررات بند (ب) ماده ۱۵ قانون استخدام نیرو های مسلح شاهنشاهی بوزارت کشور (ژاندارمری کل کشور) منتقل میگردند .

تبصره ۱ - کلیه افسران و درجه داران و افراد وظیفه ای که در تاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۳۴۳ در اداره نظام وظیفه عمومی و سازمانهای تابعه آن مشغول انجام وظیفه بوده اند به ژاندارمری کل کشور منتقل و خدمت آنان در ژاندارمری کل کشور جزو خدمت زیر پرچم محسوب خواهد شد .

تبصره ۲ - افسران و کارمندان کادر ثابت . صرح در این ماده چنانچه بخواهند به نیرو های مسلح شاهنشاهی منتقل شوند میتوانند حداقل پس از

گذشتن مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون تقاضای انتقال خود را بنمایند و در این صورت بدون در نظر گرفتن شرایط مندرج در تبصره ۲ بندب ماده ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی در صورت موافقت وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور به نیروهای مسلح شاهنشاهی منتقل خواهند شد.

ماده ۲ - کلیه اعتبار مصوب بودجه سال ۱۳۴۴ افسران و کارمندان اداره نظام وظیفه عمومی که بالغ بر ۱۶۶۸۷۸۹۶۱ ریال میگردد از بودجه وزارت جنگ کسر و با اعتبار بودجه مصوب اداره مزبور (موضوع ردیف ۱۰۸ قسمت چهارم هزینه های جاری وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی) به بودجه ژاندارمری کل کشور اضافه میشود .

ماده ۳ - کلیه اراضی و املاک و ساختمانهای دولتی که در خارج از سر بازخانه ها و سایر مؤسسات نیروهای مسلح شاهنشاهی قرار گرفته و اسناد مالکیت مجزا داشته و یا بطور جداگانه تاکنون تشریفات ثبتی آنها انجام نشده و تا پایان سال ۱۳۴۳ مورد استفاده اداره نظام وظیفه و مناطق و حوزه های تابعه بوده و همچنین کلیه وسائل و اثاثیه متعلق به دولت که در تاریخ مذکور در تصرف و مورد استفاده اداره نظام وظیفه و مناطق و حوزه های آن اداره بوده به استثنای وسائل حمل و نقل و مخابرات به ژاندارمری کل کشور واگذار میشود اسناد و مدارک و سوابق مربوط نیز تحویل ژاندارمری کل کشور میگردد .

ماده ۴ - به وزارت کشور (ژاندارمری کل کشور) اجازه داده میشود که

قانون انتقال افسران و کارمندان و اموال اداره نظام وظیفه عمومی بوزارت کشور

از مشمولین مازاد بر احتیاج ارتش و سپاههای دانش - بهداشت - ترویج و آبادانی با رعایت مقررات مربوط و آموزش لازم نظامی در خدمت وظیفه عمومی و انتظامی ژاندارمری کل کشور استفاده نماید .

خدمت این قبیل مشمولین در ژاندارمری کل کشور خدمت زیر پرچم محسوب خواهد شد .

قانون بالا مشتمل بر چهار ماده و دو تبصره میباشد و در جلسه روز پنجشنبه نهم دیماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز چهارشنبه ۲۹/۱۰/۱۳۴۴
بتصویب مجلس سنا رسیده است

قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بهفت قرارداد

بین‌المللی دریائی

مصوب ۱۳۴۴/۱۱/۵

ماده واحده - دولت مجاز است الحاق خود را بقراردادهای بین‌المللی دریائی

بشرح زیر :

- ۱ - قرارداد بین‌المللی مربوط بخط‌شاهین کشتی ها .
- ۲ - قرارداد بین‌المللی تحدید مسؤلیت صاحبان کشتیهای دریایما .
- ۳ - قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بتصادم کشتی ها .
- ۴ - قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بارنامه ها .
- ۵ - قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بمعاضدت ونجات در دریا .
- ۶ - قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بحمل مسافر از طریق دریا .
- ۷ - قرارداد بین‌المللی حفظ جان اشخاص در دریا .

با تمام تعمیرات و اصلاحاتی که تا این تاریخ در آنها بعمل آمده اعلام و مقاوله نامه های مربوط به آنها را بامحفوظ داشتن حقوق لازمه بنحویکه مقتضی باشد امضاء نماید .

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که در تاریخ روز دوشنبه ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنارسیده بود در جلسه روز سه شنبه پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قرارداد های بین المللی دریائی

۱ - قرارداد بین المللی مربوط بخط شاهین کشتیها

فصل اول - مقدمه

ماده ۱ - تعهدات عمومی قرارداد

دول متعاهد بمنظور رعایت مقررات مربوط بخط شاهین (Laud Line) مذکور در این قرارداد تعهد میکنند مفاد این قرارداد را بموقع اجرا گذاشته و آئین نامه های آن و هر نوع اقدام دیگری را که بلحاظ اجرای کامل این قرارداد لازم است وضع و اجرا نمایند .

مقررات این قرارداد باضمانت پیوست آن تکمیل گردیده و این ضمانت جزء لاینفک قرارداد محسوب و همزمان با آن بمورد اجراء گذاشته میشود هر گونه استناد به این قرارداد لزوماً شامل ضمانت مزبور نیز میگردد .

ماده ۲ - موارد اجرای قرارداد

۱ - این قرارداد شامل کلیه کشتیهای است که مسافرتهاى بین المللی انجام داده و متعلق بیکى از کشورهای امضاء کننده این قرارداد و یا سرزمینهایى که طبق ماده ۲۱ مضمول این قرارداد میشوند باشد باستثنای :

الف - کشتیهای جنگی - کشتیهایى که منحصراً بصید ماهی اشتغال دارند

کشتیهای تفریحی و کشتیهائی که بحمل بار و مسافر اشتغال ندارند .

ب - کشتیهائی که ظرفیت غیر خالص آنها از ۱۵۰ تن کمتر است .

۲ - سازمان مربوطه کشورهای امضاء کننده میتوانند کشتیهائی را که بسفر

های بین‌المللی بین بنادر نزدیک دو یا چند کشور اشتغال دارند از شمول این قرارداد برای مدتی که به این نوع سفرها اشتغال دارند معاف نماید مشروط بر اینکه کشورهاییکه این بنادر متعلق به آنهاست گواهی نمایند که سفر این کشتیها با توجه به کیفیت سفر بمنظور پناه گرفتن و شرایط آن بنحوی است که تعمیم این قرارداد نسبت به این کشتیها غیر عقلانی و غیر عملی است .

۳ - کلیه موافقتنامه ها و قرارهای ناظر بخطر شاهین کشتیها و مسائل مربوط

به آن که در حال حاضر بین کشورهای متعاقد اجراء میشود نسبت بکشتیهای زیر کماکان اعتبار و اثر کامل خود را حفظ خواهند نمود :

الف - کشتیهائی که مشمول این قرارداد نمیشوند .

ب - کشتیهای مشمول این قرارداد نسبت بموضوعاتی که صریحاً در این

قرارداد برای آنها حکمی پیش‌بینی نشده است .

بهر حال چنانچه این موافقتنامه ها و قرارها با مفاد این قرارداد تعارض

پیدا کنند مفاد این قرارداد معتبر خواهد بود .

با رعایت این نوع موافقتنامه ها یا قرارها کلیه کشتیهائی که مشمول این

قرارداد نبوده و همچنین کلیه موضوعاتی که صریحاً در این قرارداد پیش‌بینی

نشده است تا حدودیکه اوضاع و احوال در صورت فقدان این قرارداد ایجاب نماید تابع قوانین کشورهای متعاقد خواهند بود.

ماده ۴ - تعاریف

باستثناء مواردیکه صریحاً پیش‌بینی شده است اصطلاحات بکار رفته در این قرارداد دارای تعاریف ذیل میباشند :

الف - تعلق کشتی بیک کشور در صورتی است که کشتی مذکور توسط آن کشور به ثبت رسیده باشد .

ب - اصطلاح (سازمان) یعنی دولت کشوری که کشتی به آن تعلق دارد .

ج - (سفر بین‌المللی) سفری است از یک کشور مشمول این قرارداد بیک بندر خارجی و بالعکس و برای این منظور مستعمرات- سرزمینهای ماوراء دریاها سرزمینهای تحت‌الحمایه یا قلمروهای تحت حاکمیت و یا قیومیت کشورهای جداگانه محسوب میشوند .

د - «مقررات» عبارت است از مقررات مذکور در ضمام ۱ و ۲ و ۳ این قرارداد

ه - «کشتی نو» عبارت از کشتی که تیر اصلی آن (Keel) روزاول ژانویه ۱۹۳۲ یا بعد از آن گذاشته شده باشد کلیه کشتیهای دیگر بعنوان کشتیهای موجود محسوب میشوند .

و - «کشتی بخاری» هر نوع کشتی است که با نیروی موتور حرکت کند .

ماده ۴ - موارد فرس ماژور

چنانچه کشتی هنگام عزیمت بمسافرت مشمول مقررات این قرارداد نباشد در صورتیکه در طول مسافرت بعلت بدی هوا یا فرس ماژور از مسیر خود منحرف شود مشمول مقررات این قرارداد نخواهد بود .
در اجرای مفاد این قرارداد سازمان هرگونه انحراف یا تأخیر کشتی را خواه ناشی از بدی هوا و یا ناشی از فرس ماژور باشد مورد توجه قرار خواهد داد .

فصل ۲ - خط شاهین - بازدید و علامتگذاری

ماده ۵ - مقررات عمومی

هیچ کشتی مشمول این قرارداد نمیتواند بعد از تاریخ اجرای آن مبادرت بسفر بین المللی نماید مگر آنکه :

- ۱ - در مورد کشتیهای نو :
- الف - مطابق مقررات ضمیمه یک این قرارداد بازدید شده باشد .
- ب - مقررات قسمت ضمیمه یک این قرارداد در مورد آن رعایت شده باشد .
- ج - طبق مقررات این قرارداد علامتگذاری شده باشد .

۲ - در مورد کشتیهای موجود :

الف - مطابق شرایط مقرر در بند يك این ماده و یا یکی از قواعد مخصوص مربوط بخط شاهین که در ضمیمه چهارم بتفصیل ذکر شده بازدید و علامتگذاری شده باشد اعم از اینکه این بازدید و علامتگذاری قبل و یا بعد از لازم الاجرا شدن این قرارداد انجام گرفته باشد.

ب - ضمن در نظر گرفتن استحکام و رضایتبخش بودن ۱ - حفاظ دریچه ها ۲ - نرده ها ۳ - دریچه های تخلیه ۴ - وسائل مربوط به وارد شدن بمحالی که برای سکونت کارکنان کشتی با تأسیسات و متعلقات دیگر موجود پیش بینی شده است کشتی تا حدود معقول و عملی با مقررات قسمت دوم ضمیمه يك کالا و جزئاً تطبیق کند.

ماده ۶ - مقررات مربوط بکشتیهای بخاری مخصوص حمل الوار در روی عرشه .

۱- کشتیهای بخاری که بر طبق مقررات ماده پنج بازدید و علامتگذاری شده میتوانند پس از بازدید و علامت گذاری بر طبق ضمیمه يك قسمت پنج این قرارداد دارای خط شاهین مخصوص حمل الوار گردند مشروط بر آنکه :

الف - کشتی نوبوده و با شرایط و مقررات مندرج در ضمیمه يك قسمت پنج منطبق باشد .

ب - در مورد کشتیهای موجود با شرایط و مقررات ضمیمه يك قسمت پنج (به استثناء ماده ۸۰) تطبیق کند و همچنین بطور کلی تا حدودیکه معقول و عملی باشد با شرایط و مقررات مذکور در ماده ۸۰ تطبیق نماید مشروط بر اینکه

قرارداد بین‌المللی مربوط به خط شاهین کشتیها

در تخصیص خط شاهین بکشتی مخصوص حمل الوار سازمان تا حدود معقول و با توجه به میزانی که کشتی با مقررات و شرایط کامل ماده ۵۰ تطبیق نمی‌نماید به میزان « فری برد » (Free Board) بیفزاید.

۲- هر کشتی بخاری که از خط شاهین حمل الوار استفاده میکند باید مقررات مربوط به مواد ۸۴-۸۵-۸۶-۸۸-۸۹ را اجراء نماید .

ماده ۷- مقررات کشتیهای تانکر

کشتیهاییکه مطابق مقررات ماده ۵ بازدید و علامتگذاری شده میتوانند پس از بازدید و علامتگذاری بر طبق ضمیمه یک قسمت شش این قرارداد دارای خط شاهین مخصوص تانکر گردند مشروط بر آنکه:

الف- کشتی نو بوده و با شرایط و مقررات مندرج در ضمیمه یک قسمت شش تطبیق کند .

ب- در مورد کشتیهای موجود با شرایط و مقررات مواد ۹۲-۹۶-۹۷-۹۸ و ۹۹ تطبیق کند و همچنین بطور کلی تا حدودیکه معقول و عملی باشد با شرایط و مقررات مواد ۹۴ و ۹۵ و ۱۰۰ تطبیق نماید مشروط بر اینکه در تخصیص خط شاهین تانکر سازمان تا حدود معقول و با توجه به میزانیکه کشتی با مقررات و شرایط کامل مواد ۹۴ و ۹۵ و ۱۰۰ تطبیق نمی‌نماید به میزان « فری برد » (Free Board) بیفزاید .

ماده ۸ - مقررات مربوط به کشتیهای مخصوص

برای کشتیهای بخاری که طول آنها بیش از ۹۱/۴۴ متر (۳۰۰ پا) میباشد و دارای مشخصات ساختمانی نظیر تانکرها بوده و مقاومت زیادتری در مقابل دریا دارند ممکنست « فری برد » (Free Board) کمتری منظور داشت . میزان این کاهش از طرف سازمان با توجه به محاسبات مربوطه به تعیین « فری برد » (Free Board) در کشتیهای تانکر و همچنین شرایطی که برای تعیین آن در این کشتیها پیش بینی شده با در نظر گرفتن درجه تقسیم بندی داخل کشتی تعیین خواهد شد .

فری برد این کشتیها بهیچوجه نباید کمتر از میزانی باشد که به آنها در صورت تانکر بودن اختصاص مییافت .

ماده ۹ - بازدید

بازدید و علامتگذاری کشتیها بمنظور اجرای مفاد این قرارداد بوسیله کارمندان کشوری که کشتی به آن تعلق دارد انجام میگردد .
بدیهی است دولت‌ها میتوانند وظیفه بازدید و علامتگذاری کشتی را بکارشناسانی که به این منظور تعیین شده و یا سازمانهای ذیصلاحیتی که از طرف او شناخته شده‌اند واگذار نماید . در تمام این موارد دولت مربوطه تضمین میکند که بازدید و علامتگذاری بطور کامل و دقیق انجام شده است .

ماده ۱۰ - مناطق و نواحی فصلی

کشتی مشمول این قرارداد باید خود را با شرایط پیش‌بینی شده برای مناطق و نواحی فصلی بنحوی که در ضمیمه ۲ این قرارداد ذکر گردیده تطبیق دهد .

بندر واقع در حدفاصل بین دو منطقه جزء منطقه ایست که کشتی آنجا را ترك و یا به آنجا وارد میشود .

فصل سوم - گواهینامه

ماده ۱۱ - صدور گواهینامه

به هر کشتی بعد از بازدید و علامت‌گذاری بموجب مقررات این قرار داد گواهینامه‌ای بنام « گواهینامه بین‌المللی خط شاهین » داده میشود .
گواهینامه بین‌المللی خط شاهین توسط دولتی که کشتی متعلق به اوست یا هر شخص و سازمانی که از طرف آن دولت مجاز شناخته شده اند صادر میگردد در تمام این موارد دولت صادر کننده مسئولیت کامل چنین گواهینامه‌ای را بعهده خواهد داشت .

ماده ۱۲ - صدور گواهینامه بوسیله دولت دیگر

دولتی که مشمول این قرارداد است میتواند بنا بدرخواست دولت دیگری

که مشمول این قرارداد میباشد کشتی متعلق به او را (و همچنین در مورد کشتیهای ثبت نرسیده که باید ثبت چنین دولتی برسد) معاینه و علامتگذاری نماید و در صورتیکه مقررات این قرارداد در آن رعایت شده باشد کشور ثانی میتواند بمسئولیت خود گواهینامه بین‌المللی خط شاهین صادر نماید. در گواهینامه‌ای که به این ترتیب صادر میشود باید قید گردد که صدور آن بر حسب درخواست دولت صاحب کشتی یا دولتی که کشتی را میبایستی ثبت نماید بعمل آمده و ارزش و اعتبار آن عیناً مانند گواهینامه‌های صادره طبق ماده ۱۱ این قرارداد خواهد بود.

ماده ۱۳ - فرم گواهینامه

گواهینامه بین‌المللی خط شاهین بزبان یا زبانهای رسمی کشوری که آنرا صادر نموده است تنظیم میگردد فرم گواهینامه بر طبق نمونه ضمیمه این قرارداد با رعایت تغییراتی که در مورد کشتیهای مخصوص حمل الوار بر طبق ماده ۷۸ بعمل میآید خواهد بود.

ماده ۱۴ - مدت اعتبار گواهینامه

۱ - چنانچه «گواهینامه بین‌المللی خط شاهین» بر طبق مفاد بند ۲ این ماده تجدید نشده باشد رأس مدتی که بوسیله اداره صادر کننده تصریح گردیده منقضی میگردد بهر حال اعتبار گواهینامه مذکور از تاریخ صدور لغایت ۵ سال تجاوز نخواهد کرد.

۲ - گواهینامه بین‌المللی خط شاهین ممکنست بنا بر تشخیص سازمان صادر کننده پس از بازدیدی که اهمیت آن از بازدید پیش‌بینی شده در این قرارداد جهت صدور گواهینامه اولیه کمتر نخواهد بود در هر زمان برای مدتی که سازمان مصلحت بداند و در هر حال از ۵ سال تجاوز نخواهد کرد تجدید گردد و همچنین تجدیدی باید در ظهر گواهینامه قید شود .

۳ - در موارد زیر گواهینامه بین‌المللی خط شاهین از طرف سازمانی که آنرا جهت کشتی مربوط بکشور خود صادر نموده لغو میگردد :

الف - در صورتیکه تغییرات اساسی در بدنه و یا ساختمان کلی کشتی داده شود که در محاسبه «فری برد» (Free Board) کشتی تأثیر داشته باشد .

ب - چنانچه تأسیسات و وسائل مربوط به : ۱ - حفاظت دریچه‌ها ۲ - نرده های حفاظی ۳ - دریچه های تخلیه ۴ - طرق دسترسی بمحل سکونت کارکنان کشتی به کیفیتی که موقع صدور گواهینامه وجود داشته نگهداری نشده باشد .

ج - در صورتیکه کشتی در مدت‌های معین و تحت شرایطی که سازمان برای حصول اطمینان از عدم تغییر بدنه و یا ساختمان کلی موضوع بند الف و همچنین نگهداری تأسیسات و وسائل مذکور در بند ب بنحوی که در مدت اعتبار گواهینامه پیش‌بینی شده لازمست بازدید نشده باشد .

ماده ۱۵ - پذیرش گواهینامه ها

گواهینامه بین‌المللی خط شاهین که از طرف يك دولت متعاهد صادرشود

مورد قبول سایر دول متعاهد نیز بهمان اعتبار گواهینامه هائیکه جهت کشتیهای تابع خود صادر میکنند خواهد بود .

ماده ۱۶ - بازرسی

- ۱ - چنانچه کشتی مشمول این قرارداد در بندر کشوری که تابع آن نیست باشد بازرسی خط شاهین آن در هر حال بترتیب زیر انجام میگیرد .
کارمند مجاز کشور مزبور اقدامات لازم را بعمل خواهد آورد تا اطمینان حاصل نماید که کشتی دارای گواهینامه معتبر بین‌المللی خط شاهین میباشد .
در صورت وجود چنین گواهینامه‌ای منحصر بموارد زیر خواهد بود :
الف - کشتی بیش از میزان مجاز در گواهینامه بارگیری نشده باشد .
ب - وضع خط شاهین کشتی با گواهینامه مطابقت داشته باشد .
ج - نسبت بمواد مذکور در قسمتهای الف و ب بند ۳ ماده ۱۴ تغییرات اساسی در کشتی بنحوی داده نشده باشد که دریا نوردی آن مستلزم بخطر انداختن جان انسانی گردد .
- ۲ - تنها کارمندانیکه دارای صلاحیت فنی لازم باشند مجاز به اعمال بازرسی مذکور در فوق خواهند بود و در صورتیکه این بازرسی بموجب بند «ج» فوق بعمل آید حدود آن منحصر بحصول اطمینان از قابلیت کشتی برای دریا نوردی بدون خطر برای جان انسانی خواهد بود .
- ۳ - در صورتیکه بر اثر بازرسی بموجب این ماده احتمال تعقیب قانونی و یا

قرارداد بین‌المللی مربوط بخت‌شاهین کشتیها

توقیف کشتی وجود داشته باشد کنسول کشور متبوع کشتی باید هر چه زودتر از جریان و چگونگی موضوع مطلع گردد .

ماده ۱۷ - مزایا

فقط کشتیهائی میتوانند از مزایای مذکور در این قرارداد برخوردار گردند که دارای گواهینامه معتبر بین‌المللی خط شاهین باشند .

فصل چهارم - مقررات عمومی

ماده ۱۸ - معادل

در مواردی که در این قرارداد مقرر شده اسباب و آلات و یا ادوات مخصوص و یا نوع خاصی از آنها در کشتی نصب و یا بکار برده شود و یا ترتیب خاصی اتخاذ گردد سازمان میتواند نصب و استعمال اسباب آلات و ادوات و یا ترتیبات دیگری را قبول نماید مشروط بر آنکه نتیجه و اثر آنها لااقل مانند اسباب - آلات و یا ادوات مخصوص و یا نوع و یا ترتیب خاص دیگری که در این قرارداد تعیین گردیده باشد سازمانی که اسباب - آلات و یا ادوات مخصوص و یا نوع و یا ترتیب خاص دیگری را قبول میکند مکلف است مراتب را به اطلاع سازمانهای دیگر رسانیده و در صورت تقاضا خصوصیات مربوطه را نیز اعلام نماید .

ماده ۱۹ - قوانین - مقررات - گزارشها

دول متعاقد تعهد مینمایند که اسناد زیر را برای یکدیگر ارسال دارند .
۱ - متن قوانین - تصویبنامه‌ها - مقررات و تصمیماتی که جنبه عمومی داشته و در موضوعات مختلف که مربوط به این قرار داد است وضع و منتشر میگردد .

۲ - کلیه گزارشهای رسمی یا خلاصه آنها که در دسترس دول متعاقد بوده و راجع به نتایج ناشی از اجرای این قرارداد میباشد ، مشروط بر اینکه اینگونه گزارشها یا خلاصه آنها محرمانه نباشد .

از دولت پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی دعوت میشود که بعنوان واسطه این اطلاعات را جمع آوری و آنها را به اطلاع سایر دول متعاقد برساند .

ماده ۲۰ - تغییرات کنفرانسهای آینده

۱ - تغییرات و یا اصلاحات مفید و یا ضروری مربوط به این قرارداد ممکن است در هر موقع از طرف هر یک از دول متعاقد بدولت پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی پیشنهاد گردد اینگونه پیشنهادات بوسیله دولت اخیر جهت سایر دول متعاقد ارسال میگردد و چنانچه مورد قبول کلیه دول متعاقد (از جمله دولت هائی که اسناد تصویب و الحاق خود را تسلیم ولی نسبت به آنها هنوز قابل اجرا

نشده است) قرار گیرد. قرارداد مزبور بهمان نحو اصلاح خواهد شد.

۲ - محل و تاریخ کنفرانسهای مربوط به تجدید نظر در این قرارداد با موافقت کلیه دول متعاقد تعیین میگردد پس از پنجسال از تاریخ اجرای این قرارداد در صورتیکه يك ثلث از دول متعاقد تقاضای تشکیل کنفرانسی بمنظور تجدید نظر در این قرارداد را بنمایند دولت پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی اقدام بدعوت کنفرانس مذکور خواهد نمود.

فصل پنجم - مقررات نهائی

ماده ۲۱ - اجراء در مورد مستعمرات

۱ - دول متعاقد میتوانند موقع امضاء این قرارداد - تصویب و یا الحاق به آن و یا حتی پس از آن بوسیله اعلامیه کتبی خطاب بکشور پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی اعلام دارند که تمام یا بعضی از مستعمرات سرزمینهای ماوراء بحار تحت الحمايه یا سرزمینهاییکه تحت حاکمیت و قیمومیت آنها مشمول این قرارداد میباشد در اینصورت این قرارداد دو ماه پس از وصول اعلامیه‌ای نسبت به سرزمینهای مذکور در آن قابل اجراء خواهد بود چنانچه چنین اعلامیه‌ای صادر نگردد قرارداد نسبت بهیچیک از سرزمینهای مذکور قابل اجرا نمیشود.

۲ - دول متعاقد میتوانند در هر موقع با اعلام کتبی بعنوان دولت پادشاهی

قرارداد بین‌المللی مربوط بخط شاهین کشتیها

متحدہ بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی تقاضا نمایند کہ اجرای این قرارداد در مورد تمام یا بعضی از مستعمرات - سرزمینهای ماوراء بحار - تحت الحمايه یا سرزمینهای تحت حاکمیت یا قیمومیت خود کہ بموجب مفاد بند قبل و حداقل برای مدت پنج سال نسبت به آنها اجرا گردیده متوقف گردد در این صورت اجرای قرارداد مزبور ۱۲ ماه پس از وصول چنین اعلامیه‌ای توسط دولت پادشاهی متحدہ بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی نسبت بکلیه سرزمینهای ذکر شده در آن متوقف خواهد شد .

۳ - دولت پادشاهی متحدہ بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی دول متعاہد دیگر را از اجرای این قرارداد نسبت بہ مستعمرہ سرزمین ماوراء بحار - تحت الحمايه یا سرزمین تحت حاکمیت یا قیمومیت بر طبق بند ۱ این مادہ و همچنین عدم شمول آنرا بر طبق مفاد بند ۲ باز کر تاریخ اجراء و قطع شمول مطلع خواهد ساخت .

مادہ ۲۲ - متون معتبر - تصویب

این قرارداد کہ متون انگلیسی و فرانسه آن هر دو معتبر است باید بتصویب برسد و اسناد تصویبی در بایگانی دولت پادشاهی متحدہ بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی تودیع خواهد شد . این دولت تصویب قرارداد و تاریخ تودیع اسناد آنرا بدیگر کشور های امضاء کنندہ و ملحق شدہ بقرارداد اعلام خواهد نمود .

مادہ ۲۳ - الحاق

دولتی کہ این قرارداد را امضاء ننموده (بہ استثنای دولت سر زمینهاییکہ

قرارداد بین‌المللی مربوط به خط شاهین کشتیها

مشمول ماده ۲۱ می‌باشد) می‌تواند در هر موقع پس از لازم الاجرا شدن قرارداد به آن ملحق گردد. الحاق به این قرارداد باید کتباً بدولت پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی اعلام گردد. این الحاق سه‌ماه پس از تاریخ وصول لازم‌الاجراء است. دولت پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی کلیه دول امضاءکننده و ملحق شده را از دریافت هر گونه اسناد الحاق باز کر تاریخ وصول مطلع خواهد ساخت.

ماده ۲۴ - تاریخ اجراء

این قرارداد در اول ژوئیه ۱۹۳۲ بین دولی که تا آن تاریخ اسناد تصویبی خود را تسلیم نموده‌اند لازم‌الاجراء خواهد بود مشروط بر آنکه لااقل پنج کشور اسناد تصویب خود را نزد دولت پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی تودیع نموده باشند در صورتیکه تا تاریخ مذکور پنج سند تصویب تودیع نشده باشد این قرارداد سه ماه پس از تاریخ تسلیم پنجمین سند لازم‌الاجراء می‌گردد.

اسناد تصویبی که پس از اجرای قرارداد تسلیم میشود سه‌ماه پس از تاریخ تسلیم لازم‌الاجراء می‌گردد.

ماده ۲۵ - فسخ قرارداد

این قرارداد ممکنست در هر موقع از طرف هر يك از دول متعاهد پس از انقضای ۵ سال از تاریخ اجراء قرارداد نسبت به آن دولت فسخ گردد. فسخ قرارداد با اعلام کتبی عنوان دولت پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی صورت

قرارداد بین‌المللی مربوط بخط شاهین کشتیها

خواهد گرفت . دولت مزبور کلیه اعلامیه های مربوط به فسخ را باز کر تاریخ وصول به اطلاع سایر دول متعاهد خواهد رسانید .

فسخ قرارداد ۱۲ ماه پس از تاریخ وصول اعلامیه بوسیله دولت پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی بسر حله اجراء گذارده خواهد شد .

پنجم ژوئیه ۱۹۳۰ در يك نسخه در لندن تهیه گردید .

از طرف دولت ایران . محلامضاء نماینده ایران

قرارداد فوق مشتمل بر ۵ فصل و ۲۵ ماده منضم بقانون الحاق دولت

شاهنشاهی ایران بهفت قرارداد بین‌المللی دریائی میباشد و صحیح و قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

۲- قرارداد بین المللی تحدید مسؤلیت صاحبان

کشتی های دریایما

دول متعاہد با توجہ بنافع بودن تنظیم موافقت نامہ جهت یکسان کردن بعضی از مقررات مربوط بہ تحدید مسؤلیت صاحبان کشتیهای دریایما با انعقاد قراردادی بشرح زیر موافقت نمودند .

مادہ ۱ - ۱ - صاحب کشتی دریایما میتواند مسؤلیت خود را بمیزان مقرر در مادہ ۳ این قرارداد در مورد مطالبات ناشی از هریک از حوادث مذکور در زیر محدود سازد مگر آنکہ حوادثی کہ موجب ایجاد چنین مطالبات شود در اثر تقصیر صاحب کشتی بوقوع پیوندد :

الف - تلفات جانی یا صدمات بدنی بہر شخصی کہ در کشتی حمل میگردد و فقدان یا خسارات وارده بہ اموالیکہ در کشتی حمل میشود .

ب - تلفات جانی یا صدمات بدنی بہر شخص دیگر خواه در خشکی و خواه در آب و همچنین فقدان یا خسارت وارده بہر گونه اموال دیگر یا تزیینات هر گونه حقوقی کہ در نتیجہ عمل یا خطا یا غفلت اشخاصیکہ در کشتی یا خارج آن هستند و صاحب کشتی مسؤل عمل یا خطا یا غفلت چنین اشخاصی است بوجود آمدن مشروط بر آنکہ عمل یا خطا یا غفلت شخص اخیر الذکر محدود بعملیات ناشی از دریا نوردی یا اداره امور کشتی یا بارگیری یا حمل و تخلیه بار و سوار نمودن و حمل و پیاہ کردن مسافرین باشد .

ج - هر گونه تعهد یا مسؤلیت قانونی مربوط به برداشتن کشتی شکسته و یا خارج کردن و یا برداشتن و یا معدوم نمودن کشتی مفروق یا بگل نشسته و یا متروک و هر چه در داخل چنین کشتیهای باشد و هر گونه تعهد یا مسؤلیت ناشی از خسارات وارده بتأسیسات بندری یا حوضچه یا راههای آبی قابل کشتیرانی .

۲ - در این قرارداد اصطلاح «مطالبات شخصی» عبارت است از مطالبات ناشی از تلفات جانی و صدمات بدنی وارده به اشخاص و اصطلاح « مطالبات مالی » عبارت است از کلیه مطالبات دیگری که در بند (۱) این ماده ذکر شده است.

۳ - صاحب کشتی میتواند مسؤلیت خود را در موارد مذکور در بند (۱) این ماده حتی در موردیکه مسؤلیت وی بدون اثبات غفلت خود او و یا اشخاصیکه نامبرده بمناسبت مالکیت - تصرف - اختیار و یا حفاظت کشتی مسؤل اعمال و رفتار آنها است بوجود آمده باشد محدود سازد .

۴ - مقررات این ماده شامل مواد زیر نمیشود :

الف - مطالبات مربوط به نجات کشتی و خسارات مشترک دریائی .

ب - مطالبات فرمانده یا کارکنان کشتی و یا هر یک از نمایندگان صاحب کشتی که در کشتی باشد و یا مأموران مجاز مالک کشتی که وظایف آنها مربوط به کشتی است و همچنین مطالبات وراثت یا نمایندگان و یا اشخاصیکه تحت تکفل آنها هستند مشروط به اینکه بموجب قانونی که ناظر بقرداد استخدامی آنها نزد مالک کشتی است مجاز نباشد مسؤلیت خود را نسبت به این قبیل دعاوی محدود نماید یا چنانچه بموجب قانون مذکور فقط بتواند مسؤلیت خود را تا میزان بیش

قرار داد بین‌المللی تحدید مسئولیت کشتیهای دریا پیمان

از آنچه در ماده ۳) این قرارداد مقرر شده است محدود سازد .

۵- هر گاه صاحب کشتی محق باشد علیه مدعی نسبت به همان حادثه اقدام دعوی نماید دعوی هر يك از طرفین متقابلاً تصفیه خواهد شد و مقررات این قرارداد در صورت وجود مازاد فقط شامل مازاد مذکور خواهد گردید .

۶- موضوع اینکجه چه شخصی باید ثابت نماید که علت حادثه موجود دعوی در اثر غفلت یا خطای صاحب کشتی بوده است طبق قانون داد گاه رسیدگی کننده (لکس فوری) معین میشود .

۷- استناد به تحدید مسئولیت دلیل قبول مسئولیت نیست .

ماده ۴- (۱) تحدید مسئولیت مقرر در ماده ۳ این قرارداد شامل مجموع مطالبات شخصی و مالی ناشی از هر حادثه مشخص بدون توجه بمطالبات ناشی از حوادث مشخص دیگر که قبلاً بوجود آمده و یا بعداً بوجود آید میباشد .

۲- چنانچه مجموع مطالبات ناشی از يك حادثه مشخص از حدود مسئولیت مقرر در ماده ۳ تجاوز نماید ممکن است مجموع مبالغی که مشخص حدود مسئولیتها است تشکیل اعتبار مخصوص معینی را بدهد .

۳- اعتباری که بدین ترتیب تشکیل میشود فقط برای پرداخت مطالباتی است که در مقابل تحدید مسئولیت باید انجام گیرد .

۴- بعد از برقراری اعتبار مخصوص و در صورتیکه اعتبار مزبور عملاً برای مدعی موجود باشد هیچ طلبکاری که از این اعتبار باید استفاده نماید نمیتواند نسبت بسایر دارائیهای صاحب کشتی برای وصول طلب خود اقدام دعوی نماید .

ماده ۳ - (۱) صاحب کشتی میتواند میزان مسئولیت خود را بشرح مذکور در ماده ۱ را بمبالغه زیر محدود نماید :

الف - در صورتیکه سانحه فقط منجر به خسارات مالی گردد جمعاً بنسبت هر تن ظرفیت کشتی ۱۰۰۰ فرانک .

ب - در صورتیکه سانحه منجر به خسارت بدنی گردد جمعاً به نسبت هر تن ظرفیت کشتی ۳۱۰۰ فرانک .

ج - در صورتیکه سانحه منجر به خسارات بدنی و مالی هر دو گردد جمعاً به نسبت هر تن ظرفیت کشتی ۳۱۰۰ فرانک که از این مقدار مبلغ ۲۱۰۰ فرانک به نسبت هر تن ظرفیت کشتی منحصراً برای پرداخت خسارات بدنی و مبلغ ۱۰۰۰ فرانک بقیه به نسبت هر تن ظرفیت کشتی برای پرداخت خسارات مالی تخصیص مییابد . چنانچه مواردی پیش آید که سهم اولیه تکافوی پرداخت کلیه خسارات شخص را ننماید این کسر پرداختی و مطالبات مالی به نسبت از محل قسمت دوم اعتبار تأمین خواهد گردید .

۲ - در پرداخت هر قسمت از اعتبار مخصوص تقسیم وجوه بنفع طلبکاران بایستی به نسبت طلب مسلم و قطعی آنها صورت گیرد .

۳ - چنانچه کشتی قبل از تقسیم اعتبار مخصوص تمام یا قسمتی از بدهی های مذکور در بند (۱) از ماده (۱) را پرداخت نموده باشد نامبرده نسبت به اعتبار مخصوص مذکور قائم مقام قانونی دریافت کننده خواهد بود . ولی حقوق او در این مورد

محدود بمیزانی است که طلبکار می‌توانسته طبق قوانین ملی کشوری که در آنجا اعتبار بوجود آمده از صاحب کشتی مطالبه نماید .

۴ - هنگامیکه صاحب کشتی ثابت نماید که بعداً ملزم خواهد گردید وجوهی در حدود تمام یا قسمتی از بدهی‌های مندرج در بند (۱) ماده (۱) این قرارداد را بپردازد دادگاه یا مقام صلاحیتدار دیگر کشوری که اعتبار مخصوص در آن بوجود آمده است میتواند دستور دهد وجوه کافی بطور موقت کنار گذارده شود تا صاحب کشتی بتواند بعداً حقوق خود را از محل اعتبار مخصوص بنحوی که در بند ماقبل ذکر گردیده است استیفاء نماید .

۵ - بمنظور تعیین حدود مسئولیت صاحب کشتی طبق مفاد این قرارداد کشتی‌هایی که ظرفیت آنها از سیصد تن کمتر باشند در عداد کشتی‌های سیصد تنی محسوب خواهند شد .

۶ - منظور از فرانک مذکور در این قرارداد واحد پولی است که دارای شصت و پنج و نیم میلی گرم طلا بعیار نهصد در هزار باشد . مبالغ مذکور در بند ۱ این ماده بایستی بپول رایج کشوری که طبق مقررات آن تحدید مسئولیت صاحب کشتی درخواست گردیده بر اساس بهای آن با توجه بواحد پولی که فوقاً تعریف گردید در تاریخچه که صاحب کشتی اعتبار مخصوص را برقرار خواهد نمود و از محل آن پرداختهائی کرده یا تضمیناتی داده که بموجب قوانین آن کشور معادل آن را پرداخت نماید تبدیل گردد .

۷ - بمنظور اجرای این قرارداد ظرفیت کشتی بشرح زیر محاسبه میشود .
درمورد کشتی های بخاری یا موتوری ظرفیت خالص به اضافه مقدار حجمی
که از ظرفیت غیر خالص بابت ماشین یا موتور خانه که برای تعیین ظرفیت خالص
کسر شده و درمورد سایر کشتیها ظرفیت خالص در نظر گرفته میشود .

ماده ۴ - بدون آنکه خللی بمقررات بند ۲ ماده ۳ این قرارداد وارد شود
قوانین مربوط به برقراری و یا احیاناً تسهیم وجوه اعتبار مخصوص اگر وجود
داشته باشد و همچنین کلیه مقررات مربوط بنحوه اجرای آن تابع قانون ملی کشوری
که اعتبار محدود در آن برقرار شده خواهد بود .

ماده ۵ - (۱) هر گاه مالک کشتی حق داشته باشد مسؤلیت خود را بموجب
این قرارداد محدود سازد و کشتی و اموال و یا کشتی دیگر او در حوزه قضائی کشور
متعهده توقیف شود و یا بمنظور اجتناب از توقیف وجه الضمان یا وثیقه داده باشد
دادگاه یا سایر مقامات صلاحیتدار کشور مزبور میتواند چنانچه ثابت شود صاحب
کشتی قبلاً وجه الضمان یا وثیقه کافی بمیزان تمام مسؤلیت خویش را بموجب مقررات
این قرارداد تودیع کرده است و یا وجه الضمان یا وثیقه مزبور برای استیفای حق
طلبکار بالفعل موجود باشد دستور آزادی کشتی یا وجه الضمان یا مال مورد وثیقه
را صادر نماید .

۲ - هر گاه در موارد مندرج در بند (۱) این ماده وثیقه یا وجه الضمان بشرح
مذکور در ذیل داده شود :

الف - در بندری که حادثه موجد طلب رخ داده است .

ب - در اولین بندر توقف بعد از وقوع حادثه اگر حادثه مزبور در بندر رخ نداده باشد .

ج - در بندر پیاده کردن مسافرین یا تخلیه بار چنانچه ادعای خسارت بدنی مربوط به خسارات وارده به محمولات کشتی باشد داد گاه یا سایر مقامات صلاحیتدار دستور آزادی کشتی یا وجه الضمان یا وثیقه را با تحقیق شرایط مندرج در بند (۱) این ماده صادر خواهد نمود .

۳ - مقررات بند ۱ و ۲ این ماده شامل مواردی نیز میگردد که وجه الضمان یا وثیقه سپرده شده از لحاظ مبلغ کمتر از میزان کامل تعهد تعیین شده بموجب این قرارداد باشد مشروط بر اینکه وجه الضمان یا وثیقه دیگری برای مابده التفاوت آنها تودیع گردد .

۴ - چنانچه بموجب این قرارداد صاحب کشتی وجه الضمان یا وثیقه دیگری معادل تمام بدهی خود سپرده باشد وجه الضمان یا وثیقه مزبور برای تأمین کلیه دعاوی ناشی از یک حادثه دریائی که صاحب کشتی نسبت به آن حق تحدید مسئولیت را دارا است مورد استفاده قرار خواهد گرفت .

۵ - آئین دادرسی مربوط بدعاوی اقامه شده بموجب مقررات این قرارداد ومدت زمانی که طی آن دعاوی مزبور بایستی اقامه و تعقیب شود بموجب قانون ملی کشور متعاهدی که در آن اقدام قانونی بعمل آمده است تعیین خواهد گردید .

ماده ۶ - (۱) مسئولیت مالک کشتی در این قرارداد نیز شامل مسئولیت خود کشتی خواهد بود .

قرارداد بین المللی تحدید مسئولیت صاحبان کشتیهای دریاییما

۲ - با رعایت مفاد بند ۳ این ماده مقررات این قرارداد بهمان کیفیت که شامل مالک کشتی میگردد شامل مستأجر مدیرعامل و تجهیز کننده فرمانده و کارکنان کشتی و همچنین کارکنان صاحب کشتی اجاره کننده مدیرعامل و بهره بردار کشتی نیز در طی خدمت میگردد مشروط بر اینکه حدود مسئولیت صاحب کشتی و کلیه اشخاص مذکور در بالا در مورد مطالبات مالی و شخصی ناشی از یک حادثه مشخص دریائی از مبلغی که طبق ماده (۳) این قرارداد معین شده است تجاوز ننماید .

۳ - چنانچه علیه فرمانده یا کارکنان کشتی دعوائی اقامه گردد این اشخاص میتوانند میزان مسئولیت خود را محدود سازند و لو آنکه عملی که موجب وقوع حادثه و اقامه دعوی شده در اثر خطا یا قصور یک یا چند نفر آنها ایجاد شده باشد. ولی هر گاه فرمانده یا یکی از کارکنان کشتی در عین حال مالک کشتی یا شریک او و یا مستأجر یا مدیرعامل یا تجهیز کننده باشد مقررات این بند فقط موقعی قابل اجرا است که عمل یا خطا یا غفلت از طرف شخص مذکور بعنوان فرمانده یا کارکنان کشتی صورت گرفته باشد .

ماده ۷ - هر دفعه ای که صاحب کشتی یا هر شخصی که طبق مقررات ماده ۶ این قرارداد دارای همان حقوق او میباشد از دادگاه دولت متعاهد درخواست برقراری تحدید مسئولیت را بنماید و یا آنکه تقاضا کند کشتی یا اموال توقیف شده یا وثیقه یا هر گونه تأمین دیگری که در حوزه قضائی آن دولت داده است آزاد گردد مقررات این قرارداد شامل او نیز میشود. معذک هر دولت متعاهدی حق خواهد

داشت کلاً یا بعضاً دولت غیر متعاقد دیگر یا هر شخصی را که هنگام درخواست برقراری تحدید مسئولیت یا رفع توقیف کشتی یا اموال توقیف شده یا وثیقه یا هر گونه تأمین که بموجب مفاد ماده ۵ این قرارداد سپرده و بطور عادی ساکن هیچیک از دول متعاقد دیگر نیست و یا محل اقامت اصلی وی در کشور متعاقد نباشد یا هر کشتی که نسبت به آن درخواست تحدید مسئولیت یا درخواست رفع توقیف گردیده و هنگام چنین درخواستی پرچم کشور متعاقد را نیفرارشته باشد از مزایای این قرارداد محروم سازد .

ماده ۸ - هر دولت متعهدهی این حق را برای خود محفوظ خواهد داشت که تعیین نماید چه نوع دیگری از کشتیها باید از لحاظ مقررات این قرار داد بمنزله کشتیهای دریا پیمای محسوب بشوند .

ماده ۹ - این قرارداد برای امضاء دولتی که در دهمین دوره اجلاس کنفرانس سیاسی مربوط بحقوق دریائی شرکت داشته اند مفتوح خواهد بود .

ماده ۱۰ - این قرارداد بایستی بتصویب برسد و اسناد مربوط بتصویب آن بدولت بلژیک تسلیم شود . دولت مزبور از مجرای سیاسی وصول اسناد مذکور را به اطلاع کلیه دول امضاءکننده و ملحق شده بقرارداد خواهد رسانید .

ماده ۱۱ - (۱) این قرارداد شش ماه پس از تاریخ تسلیم لاقبل ده فقره اسناد تصویبی از طرف کشورهاییکه حد اقل پنج کشور از آنها هر یک دارای کشتیهای جمعاً بظرفیت غیر خالص یک میلیون تن یا بیشتر باشند بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

۲ - اجرای این قرارداد در مورد کشورهاییکه آنرا پس از تاریخ مذکور در بند (۱) که برای قابل اجرا بودن این قرارداد پیش‌بینی گردیده امضاء مینمایند شش ماه بعد از تاریخ تسلیم اسناد تصویبی از طرف آن دولت خواهد بود .

ماده ۱۲ - هر دولتی که در همین دوره اجلاسیه کنفرانس سیاسی مربوط بحقوق دریائی نیز شرکت نکرده باشد میتواند به این قرارداد ملحق شود .

اسناد الحاق بقرار داد باید نزد دولت بلژیک تودیع شود و دولت بلژیک از مجرای سیاسی وصول اسناد مزبور را بکلیه دول امضاء کنند و ملحق شده بقرار داد اعلام خواهد نمود .

در مورد دولت ملحق شونده این قرارداد ۶ ماه بعد از تاریخ تودیع اسناد الحاق بمرحله اجراء در خواهد آمد ولی بهر صورت این عمل قبل از اجراء مقررات قرارداد بموجب مفاد بند ۱ ماده ۱ قابل اجرا نخواهد بود .

ماده ۱۳ - هر یک از دول متعا هده میتواند بعد از آنکه این قرارداد نسبت به آن اجراء شد خروج خود را از آن اعلام دارد .

این خروج یکسال بعد از تاریخ تسلیم اعلام خروج بدولت بلژیک بمرحله اجراء گذارده خواهد شد و دولت بلژیک موضوع اعلام خروج را از مجرای سیاسی بکلیه دول امضاء کننده و ملحق شده بقرار داد اخطار خواهد نمود .

ماده ۱۴ - (۱) هر یک از دول متعا هده میتواند در موقع تصویب یا الحاق به این قرارداد یا در هر موقعی بعد از آن کتباً بدولت بلژیک اعلام نماید که این قرارداد شامل قلمرو هائی که دولت مزبور مسؤل روابط بین‌المللی آنهاست نیز

قرارداد بین المللی تحدید مسئولیت صاحبان کشتیهای دریایما

بشود و مقررات این قرارداد ۶ ماه پس از تاریخ وصول اعلامیه مزبور بدولت بلژیک شامل قلمروهای مزبور نیز خواهد گردید مشروط بر اینکه این قرارداد در مورد دولت متعاقد نیز بمورد اجراء گذارده شده باشد .

۲ - هر دولت متعاهدی که بموجب بند ۱ این ماده طی اعلامیه درخواست نماید این قرارداد نسبت بقلمروی که آن دولت مسئول روابط بین المللی آنست تعمیم یابد میتواند در هر موقع بعد از آن تاریخ بدولت بلژیک اعلام نماید مقررات این قرارداد دیگر شامل قلمرو مزبور نگردد این اعلام خروج یکسال پس از تاریخ دریافت آن توسط دولت بلژیک بموقع اجراء گذارده خواهد شد .

۳ - دولت بلژیک وصول اعلامیه ای را که بموجب این ماده دریافت نموده است از مجرای سیاسی به اطلاع کلیه دول امضاء کننده و ملحق شده بقرار داد خواهد رسانید .

ماده ۱۵ - هر دولت متعاقد میتواند سه سال پس از تاریخی که این قرارداد را اجراء کرده است یا در هر موقعی بعد از آن تقاضا نماید کنفرانس جدیدی برای اصلاح مقررات این قرارداد تشکیل شود. هر کشور متعاقد که بنخواه از این حق استفاده نماید باید مراتب را بدولت بلژیک اعلام نماید و دولت بلژیک ظرف مدت ۶ ماه از آن تاریخ کنفرانس را تشکیل خواهد داد .

ماده ۱۶ - این قرارداد در مورد روابط بین کشورهاییکه آنرا تصویب نموده یا به آن ملحق شده اند ناسخ و جانشین قرارداد بین المللی متحدالشکل نمودن پاره ای مقررات مربوط بتحدید مسئولیت صاحبان کشتی دریایما که در تاریخ ۲۵ اوت

۱۹۲۴ به امضاء رسیده است خواهد گردید .

با تأیید مراتب فوق نمایندگان مختار این قرارداد را امضاء نمودند.
این قرارداد در تاریخ دهم اکتبر ۱۹۵۷ در يك نسخه در بروکسل بزبانهای
فرانسه و انگلیسی که هر دو متن متساویاً معتبر میباشد تنظیم گردیده و در بایگانی
دولت بلژیک ضبط گردیده و دولت بلژیک نسخ مصدق آنرا توزیع خواهد نمود.

مقاوله نامه مربوط به امضاء

۱ - هر دولت میتواند هنگام امضاء یا تصویب این قرارداد بالحقاquad به آن
هر يك از محدودیتهای مندرج در بند ۲ ذیل را برای خود محفوظ نگه‌دارد ولی
تقاضای انجام هیچگونه محدودیت دیگری نسبت بمقررات این قرارداد مجاز
نیست .

۲ - محدودیتهای مجاز عبارتند از :

- الف - حفظ حق عدم اجرای مقررات مندرج در قسمت ج بند (۱) ماده ۱.
- ب - حفظ حق تنظیم مقررات مربوط بمحدودیت مسئولیت در مورد کشتیهائی
که کمتر از سیصدتن باشند از طریق قوانین ملی.
- ج - حفظ حق اجرای مقررات این قرارداد از طریق قانونی نمودن آن و با
ازراه منظور نمودن مقررات آن در قوانین ملی.

قرارداد فوق مشتمل بر ۱۶ ماده و يك مقاوله نامه منضم بقانون الحاق دولت
شاهنشاهی ایران بهفقد قرارداد بین‌المللی دریائی میباشد و صحیح وقابل اجراست.
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

۳ - قرارداد بین المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات

مربوط به تصادم کشتیها و مقاوله نامه امضاء آن

ماده ۱ - در موردیکه بین کشتیهای دریای پیما و یا بین کشتیهای دریا پیما و شناورهای مخصوص کشتیرانی داخلی تصادمی رخ دهد جبران خسارات وارده به کشتیها یا اشیاء یا اشخاصیکه در داخل آنها هستند طبق مقررات زیر بدون در نظر گرفتن منطقه تصادم بعمل میآید .

ماده ۲ - اگر تصادم اتفاقی و ناشی از وضع جبری (فرس ماژور) بوده و یا علل تصادم مبهم باشد جبران خسارات وارده بعهدہ خود کسانی است که خسارت دیده اند این مقررات همچنین شامل مواردی میباشد که کشتیها یا یکی از آنها حین تصادم در لنگر باشد .

ماده ۳ - اگر تصادم در نتیجه خطای یکی از کشتیها باشد جبران خسارات بعهدہ طرفی است که مرتکب خطا شده است .

ماده ۴ - اگر خطا مشترک باشد مسئولیت هر یک از کشتیها متناسب با اهمیت تقصیر است که از طرفین سرزده است و هر گاه تشخیص درجه اهمیت تقصیر یا شواهد و قرائن ممکن نباشد و یا تقصیر طرفین بنظر یکسان برسد مسئولیت به نسبت متساوی تقسیم میشود .

جبران خسارت وارده به کشتیها ، محمولات آنها ، افاث و یا سایر دارائی

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به تصادم کشتیها

ملاحان، مسافران و یا کسان دیگری که در کشتی باشند به نسبتی که در بالا ذکر شد بعهدہ کشتیهائی میباشد که تقصیر متوجه آنها است و حتی نسبت به اشخاص ثالث کشتی بیش از نسبت فوق در جبران خسارات مسئول نخواهد بود.

کشتیهائی مقصر نسبت بخسارات ناشی از فوت و صدمات جسمی در مقابل اشخاص ثالث مشترکاً و منفرداً مسئول میباشد بدون آنکه نسبت بحقوق کشتی که سهم بیشتری زائد بر آنچه بموجب قسمت اول این ماده قاعدتاً باید بپردازد و کارسازی داشته لطمه وارد آورد.

در مورد تسهیم خسارات اتخاذ تصمیم نسبت به مفهوم و آثار هر قرارداد و یا مقرراتی که بموجب آنها مسئولیت صاحبان کشتی نسبت به اشخاصی که در داخل کشتی هستند محدود میگردد بعهدہ قوانین ملی واکذار خواهد گردید.

ماده ۵ - مسئولیت مقرر در مواد پیش در مواردی هم که تصادم بعلمت خطای راهنما اتفاق افتد قابل اجراء است ولو آنکه عمل راهنمایی قانوناً اجباری باشد.

ماده ۶ - حق اقامه دعوی برای جبران خسارات ناشیه از يك تصادم تابع اعراض و رعایت تشریفات مخصوص نمیشد.

در مورد مسئولیت ناشی از تصادم هیچگونه تعبیر فرضی قانونی رافع مسئولیت نیست.

ماده ۷ - مرور زمان اقامه دعوی در مورد جبران خسارات مربوط بتصادم دوسال از تاریخ وقوع حادثه میباشد.

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به تصادم کشتیها

مدت مرور زمان در مورد اقامه دعوی برای تسهیم خسارت مقرر در قسمت ۳ ماده ۴ یکسال از تاریخ پرداخت است .

موجبات انقطاع و یا تعلیق مرور زمان تابع قوانین دادگاهی است که رسیدگی پرونده امر به او محول شده است چنانچه توقیف کشتی مدعی علیه در آبهای ساحلی کشوری که اقامتگاه و یا مرکز اصلی عملیات تجارتي شاکي است ممکن نباشد دول متعاهد حق دارند مدت‌های معین شده در بالا را بموجب قوانین خود تمدید نمایند .

ماده ۸ - پس از تصادم فرمانده هر يك از کشتیها بایستی بدون آنکه خطری جدی متوجه کشتی خود یا خدمه و یا مسافرینش بشود تا حدود امکان بکشتی دیگر و خدمه و مسافرین آن کمک نماید . همچنین هر يك از آنان باید تا حدود امکان نام کشتی و بندر وابسته و نیز نام بندری را که ترك کرده و بندر بعدی خود را به اطلاع یکدیگر برسانند .

اثرات نقض مقررات این ماده مسئولیتی متوجه مالک کشتی نمیسازد .

ماده ۹ - دول متعاهد تعهد میکنند چنانچه بموجب قوانین داخلی خود مجازاتی برای نقض مواد قبل نداشته باشند مسئولیت را رأساً بعهده گرفته یا اینکه با پیشنهاد بمقامات مقننه اقدامات لازم را برای جلوگیری از نقض این مقررات بعمل آورند .

دول متعاهد تعهد میکنند به اسرع وقت یکدیگر را از قوانین موجود

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به تصادم کشتیها

ویا مقرراتی را که در کشور های خود برای اجرای ماده فوق وضع خواهند کرد مطلع سازند .

ماده ۱۰ - بدون اینکه بقرارداد هائیکه بعداً ممکنست منعقد شود دخللی وارد گردد مقررات این قرارداد بهیچوجه تأثیری در قوانین جاری کشور ها در مورد تحدید مسئولیت صاحبان کشتیها همچنین نسبت به تعهدات قانونی ناشیه از قرارداد حمل یا هر قرارداد دیگری ندارد .

ماده ۱۱ - قرارداد حاضر شامل کشتیهای جنگی و کشتیهای دولتی که منحصرأ اختصاص به انجام خدمات عمومی دارند نمیگردد .

ماده ۱۲ - وقتی تمام کشتیهای مربوط بیک دعوی متعلق بدول متعاهد باشد مقررات قرارداد حاضر در باره تمام اشخاصی که ذینفع هستند قابل‌اجراء است . همچنین است در سایر موارد که مطابق قوانین ملی پیش‌بینی شده و در هر صورت مسلم است که :

۱ - در موردیکه اشخاص ذینفع تابع کشورهائی باشند که بقرارداد ملحق نشده‌اند اجرای مقررات این قرارداد ممکن است از طرف هر یک از دول متعاهد موکول بشرط معامله متقابل بشود .

۲ - وقتی تمام اشخاص ذینفع تبعه کشوری باشند که رسیدگی پرونده در دادگاه آن کشور مطرح است مقررات قانون ملی قابل اجرا خواهد بود و مفاد این قرارداد تأثیری نخواهد داشت .

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به تصادم کشتیها

ماده ۱۳ - مفاد قرارداد حاضر شامل جبران هرگونه خسارات خواه از اجراء و یا عدم اجرای يك مانور و خواه از عدم رعایت مقررات که از طرف يك کشتی بکشتی دیگر و اشیاء و اشخاص داخل آن وارد شود ولو در حقیقت تصادمی هم رخ نداده باشد نیز میگردد .

ماده ۱۴ - هر دولت متعاهد حق دارد پس از سه سال از موقع اجرای قرارداد حاضر تقاضای تشکیل کنفرانس جدیدی را بمنظور بررسی اصلاحات در متن این قرارداد و بخصوص تعمیم اجرای مقررات آنرا بنماید . ممالکی که از این اختیار استفاده میکنند میتوانند منظور خود را بوسیله دولت بلژیک به اطلاع سایر دول برسانند دولت نامبرده ترتیب تشکیل کنفرانس را در ظرف ششماه خواهد داد .

ماده ۱۵ - ممالکی که قرارداد حاضر را امضاء نکرده‌اند بنا بقضای خود میتوانند به این قرارداد ملحق شوند اینگونه الحاق از مجرای سیاسی به اطلاع دولت بلژیک و بوسیله آندولت به اطلاع سایر دول متعاهد خواهد رسید و پس از یکماه از ارسال یادداشت از طرف دولت بلژیک نافذ خواهد شد .

ماده ۱۶ - مفاد این قرارداد پس از امضاء باید به تصویب برسد . دولت بلژیک پس از حداکثر یکسال از تاریخ امضاء قرارداد با دول متعهدهای که حاضر به تصویب قرارداد هستند تماس خواهد گرفت تا نسبت به اجرای مفاد آن اقدام بعمل آید .

در صورت تصمیم به الحاق اسناد تصویبی باید بلافاصله در بروکسل تودیع

گردد و قرارداد پس از یکماه از تاریخ تودیع اسناد لازم‌الاجراء خواهد بود .
امضاء پروتکل این قرارداد تا یکسال دیگر برفع ممالکی که در کنفرانس
بروکسل حاضر بوده‌اند مفتوح خواهد بود و پس از انقضاء این مدت الحاق ممالک
مزبور با رعایت مقررات، ماده ۱۵ صورت خواهد گرفت .

ماده ۱۷ - در مواردیکه هر يك از دول متعاهد قرارداد حاضر را فسخ کند
اثرات آن یکسال پس از روزیکه فسخ به اطلاع دولت بلژیک رسیده است نافذ بوده
و مفاد قرارداد نیز بین سایر دول متعاهد بقوت خود باقی خواهد بود .

ماده الحاقی - برخلاف مدلول ماده ۱۶ مفاد ماده ۵ این قرارداد در مواردیکه
تصادم معلول خطای راهنمایی که قانوناً هدایت کشتی را اجباراً عهده دار است
الزام آور نیست مگر اینکه دول متعاهد در مورد تحدید مسئولیت صاحبان کشتیهای
دریاپیما موافقتنامه دیگری تنظیم نمایند .

در بروکسل در يك نسخه تهیه شد تاریخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۱۰

پروتکل امضاء

در هنگام امضاء قرارداد متحدالشکل ساختن بعضی از مقررات مربوط به
تصادم ونجات و معاضدت دریائی که در تاریخ امروز منعقد شده نمایندگان مختار
امضاء کننده زیر توافق حاصل کردند که :

مقررات قراردادهای مذکور در مستعمرات و مستملکات دول متعاهد با در نظر
گرفتن محدودیت‌هایی که زیلا گفته خواهد شد قابل اجراست :

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به تصادم کشتیها

- ۱ - دولت آلمان اعلام میدارد که تصمیمات خود را در باره مستعمرات خود محفوظ دارد .
- دولت مزبور بهر يك از مستعمرات خود حق الحاق و فسخ قراردادها را جداگانه واگذار نمیکند .
- ۲ - دولت دانمارك حق الحاق و فسخ قراردادهای مزبور را در باره ایسلاند و مستعمرات و متصرفات دانمارك جداگانه جهت خود محفوظ میدارد .
- ۳ - دولت ممالک متحده آمریکا حق الحاق و فسخ قراردادهای مذکور را برای جزایر متصرفاتی ممالک متحده آمریکا جداگانه محفوظ میدارد .
- ۴ - دولت پادشاهی بریتانیای کبیر حق الحاق و فسخ قراردادهای مذکور را برای هر يك از مستعمرات و تحت‌الحمایه‌ها و سرزمینهای بریتانیا و همچنین برای جزیره قبرس جداگانه محفوظ میدارد .
- ۵ - دولت ایتالیا حق الحاق بعدی بقرادها را برای توابع و مستعمرات خود محفوظ میدارد .
- ۶ - دولت هلند حق الحاق بعدی بقرادها را برای مستعمرات و متصرفات اندونزی محفوظ میدارد .
- ۷ - دولت پرتغال حق الحاق بعدی بقرادها را برای مستعمرات و متصرفات خود محفوظ میدارد .
- این قبولی‌ها ممکنست بایک اعلام عمومی که شامل تمام مستعمرات و متصرفات

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به تصادم کشتیها

میگردد با اعلامیه‌های مخصوص انجام پذیرد . برای اعلام الحاق و فسخ تشریفات معین شده در در قرارداد حاضر که امروز بتصویب رسیده رعایت خواهد شد . بدیهی است که تشریفات مزبور در مورد تصویب مقاوله نامه امضاء نیز ممکنست متساویاً اعلام گردد .

در بروکسل در یک نسخه تهیه شده ۲۳ سپتامبر ۱۹۱۰ .

قرارداد فوق مشتمل بر ۱۷ ماده و یک ماده الحاقی و یک پروتکل منضم بقانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بهفت قرارداد بین‌المللی دریائی میباشد و صحیح و قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

۴ - قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط

به بارنامه‌ها و پروتکل امضاء

ماده ۱ - در این قرارداد کلمات زیر در مفاهیم ذیل بکار رفته است :

الف - «متصدی حمل» بطور کلی اطلاق میشود بصاحب کشتی یا اجاره

کننده کشتی که با فرستنده محموله قرارداد حمل منعقد مینماید .

ب - «قرارداد حمل» فقط به قراردادهائی اطلاق میگردد که بر اساس

بارنامه دریائی یا اسناد مشابه دیگری که برای حمل کالا از طریق دریا تنظیم شده

منعقد میشود و نیز هر بارنامه دریائی یا اسناد مشابه دیگری که به استناد قرارداد

اجاره کشتی، رابطه بین متصدی حمل و صاحب بارنامه یا سند مذکور را از زمان

صدور تعیین نماید قرارداد حمل تلقی میگردد .

ج - «محموله» شامل هر گونه بار و کالا و امتعه و مال التجاره و غیره میگردد

به استثناء حیوانات زنده و بارهائیکه طبق مفاد قرارداد باربری باید روی عرشه کشتی

حمل شده و به این ترتیب حمل گردد .

د - «کشتی» منظور از آن هر شناور است که برای حمل محموله در دریا

بکار رود .

ه - «مدت حمل محمولات» شامل مدتی است از زمان بارگیری کالا بکشتی

تا زمان تخلیه آن از کشتی .

ماده ۲ - با توجه بمفاد ماده ۶ در کلیه قرارداد های باربری از طریق دریا مسئولیت تعهدات حقوق و مصونیت‌های متصدی نسبت به بارگیری - جابجا کردن - انبار کردن - حمل - محافظت - مواظبت و تخلیه اینگونه محمولات بشرحی که ذیلا بیان میشود خواهد بود .

ماده ۳ - ۱ - متصدی حمل مکلف است قبل و در شروع هر سفر مراقبت‌های لازم را بشرح ذیل بعمل آورد :

الف - کشتی را قابل دریا نوردی بنماید .

ب - کارکنان و تجهیزات و تدارکات کشتی را بطور شایسته تهیه و تدارک نماید .

ج - انبارها - یخچالها - سردخانه‌ها و کلیه قسمت‌های دیگر کشتی را که

کالا در آن حمل میشود جهت نگهداری و حمل آن مناسب و بی خطر سازد .

۲ - با توجه بمفاد ماده ۴ متصدی حمل موظف است بطور شایسته و با دقت

محمولات را بارگیری - جابجا - انبار - حمل - محافظت - مواظبت و تخلیه نماید .

۳ - پس از وصول و قبول مسئولیت کالا متصدی حمل یا فرمانده و یا

عامل متصدی حمل بر حسب تقاضای فرستنده بارنامه‌ای با مشخصات زیر جهت او صادر مینماید :

الف - علائم مشخصه‌ای که جهت شناسائی محموله ضروری میباشد مانند

همان علائمی که توسط فرستنده محموله قبل از شروع بارگیری کتباً داده شده

میباشد در صورتیکه محموله بدون روپوش باشد علائم مذکور بر روی محموله

قرارداد بین‌المللی بکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بارنامه‌ها و پروتکل امضاء

گذاشته میشود و چنانچه محموله در صندوق یادارای پوشش باشد علامت باید بطور وضوح روی صندوق یا پوشش آن نقش شود بطوریکه تا پایان مسافرت عادتاً خوانا بماند
ب - تعداد بسته و لنگه‌ها یا مقدار یا وزن بر حسب مورد بنحوی که کتباً از طرف فرستنده محموله تعیین و تسلیم شده .

ج - وضع و حالت ظاهری کالا .

متصدی حمل فرمانده یا عامل متصدی حمل ملزم نخواهند بود که در بارنامه دریائی علائم - تعداد - مقدار یا وزنی را قید نمایند که صحت آنها بموجب دلیل کافی مشکوک بوده و یا وسیله مناسب برای رسیدگی آنها در اختیار نداشته باشند.

۴ - چنین بارنامه ای مدرک دریافت کالا بوسیله متصدی امر بشرح مندرج

در بند ۳ الف.ب.ج این ماده خواهد بود .

۵ - فرستنده محموله نسبت به صحت علائم - تعداد - مقدار و وزن محموله

بنحویکه هنگام حمل اظهار داشته و در مقابل متصدی حمل ضامن شناخته میشود و موظف است غرامت متصدی حمل را در مقابل هرگونه فقدان خسارت و هزینه های ناشی از عدم صحت اطلاعات مذکور بپردازد استحقاق متصدی امر بدریافت چنین غرامتی مسئولیت و تعهدات نامبرده را که ناشی از قرارداد حمل میباشد نسبت بهیچ شخصی بجز فرستنده محموله محدود نخواهد ساخت .

۶ - در صورتیکه همزمان یا قبل از نقل مکان محموله و تسلیم آن بتحویل

گیرنده اخطاریه ای حاکی از فقدان یا خسارت وارده به محموله با شرح و کیفیت

آن کتباً به متصدی حمل یا نماینده او در بندر تخلیه تسلیم نگردد نقل مکان محموله و دادن آن به کسیکه طبق قرارداد حمل باید محموله باو تسلیم شود (چنانچه فقدان و خسارت آشکار نباشد در ظرف سه روز) دلیل بر تحویل کامل محموله مندرج در بارنامه از طرف متصدی حمل خواهد بود. چنانچه فقدان یا خسارت وارد بمحموله آشکار نباشد اخطاریه مذکور باید ظرف سه روز پس از تحویل محموله تسلیم شود.

در صورتیکه در موقع دریافت وضع و حالت کالا مورد رسیدگی و بازدید طرفین قرار گرفته باشد تسلیم اخطار کتبی ضروری نخواهد بود.

متصدی حمل و کشتی در تمام موارد در کلیه مسؤولیتهای مربوط به فقدان و خسارت بری خواهند بود مگر اینکه ظرف یکسال پس از تحویل محمولات و یا تاریخیه که محمولات می‌بایستی تحویل داده شوند اقامه دعوی بعمل آمده باشد. متصدی حمل و دریافت کنندنده محموله باید همه گونه تسهیلات معقول را جهت رسیدگی و تشخیص فقدان و خسارات واقعی و یا خساراتی که تصور وقوع آن بمحموله می‌رود فراهم سازد.

۷ - پس از بارگیری بتقاضای فرستنده محموله باید در روی بارنامه‌ایکه برای او توسط متصدی حمل یا فرمانده کشتی و یا عامل متصدی حمل صادر شود جمله (محموله بارگیری شده) قید گردد مشروط بر اینکه اگر فرستنده محموله قبلاً سندی دال بر تعلق محموله به او دریافت داشته‌اند از استرداد دولتی به اختیار متصدی

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بارنامه‌ها و پروتکل امضاء

حمل ممکنست در سند مذکور نام کشتی یا کشتیه‌های حامل محموله و تاریخ یا تواریخ حمل محموله توسط متصدی حمل و عامل او و یا فرمانده کشتی ذکر شود در اینصورت سند مزبور که حاوی مشخصات مذکور در بند ۲ ماده ۳ می‌باشد از نظر این ماده بارنامه (محموله بارگیری شده) تلقی می‌گردد.

۸ - ذکر هر گونه شرط قید یا موافقت در قرارداد حمل محموله جهت بری‌ساختن متصدی یا کشتی از مسئولیت در مورد فقدان یا خسارات وارده بمحموله ناشی از تقصیر یا اهمال یا غفلت در انجام وظایف و تعهدات مصرحه در این ماده و با کاهش آنها گمان‌یکن و بلااثر خواهد بود. شرط مربوط به برخورداری متصدی حمل از بیمه و یا استفاده از شروط مشابه اینطور تلقی می‌شود که متصدی حمل از مسئولیت بری می‌باشد.

ماده ۴ - ۱ - متصدی حمل و کشتی هیچکدام مسئول فقدان یا خسارات ناشی از عدم قابلیت دریانوردی نخواهند بود مگر اینکه از طرف متصدی حمل درآماده نمودن کشتی برای دریانوردی و تأمین احتیاجات آن از نظر کارکنان و تجهیزات و تدارکات کافی و مناسب و بی‌خطر ساختن انبارها و سردخانه‌ها و کلیه قسمت‌های دیگر کشتی که کالادر آن حمل می‌شود و همچنین مواظبت محموله طبق بند یک ماده ۳ سعی و اهتمام کافی مبذول نشده باشد. هر گاه فقدان یا خسارت وارده در نتیجه عدم قابلیت دریانوردی باشد اثبات اعمال سعی و اهتمام کافی بعهده متصدی حمل و با اشخاص دیگری که به استناد این ماده ادعای معافیت مینمایند خواهد بود.

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بارنامه‌ها و پروتکل امضاء

- ۲ - متصدی حمل و کشتی مسئول فقدان یا خسارت ناشی از علل مشروح‌زیر نخواهد بود .
- الف - غفلت و قصور و یا اعمال فرمانده و کارکنان و راهنمایان و یا نماینده مجاز متصدی حمل هنگام دریاوردی و اداره امور کشتی .
- ب - آتش سوزی که به سبب خطا و یا عمل عمدی یا تبانی شخص متصدی حمل نباشد .
- ج - خطرات و سوانح در دریا و یا در آبهای قابل کشتیرانی .
- د - بلای آسمانی .
- ه - جنگ .
- و - عملیات اخلاص لکران .
- ز - بازداشت یا متوقف ساختن کشتی به امر فرمانروایان یا حکام و یا مردم یا مقامات قضائی .
- ح - تضییقات قرنطینه .
- ط - عمل یا خطای فرستنده محموله یا صاحب بار یا عامل یا نماینده او .
- ی - اعتصاب و بستن کارگاهها و یا خودداری یا جلوگیری از کار کلاً و بعضاً به هر علتی که باشد .
- ک - شورش و بلوا .
- ل - نجات و مجاهدت برای نجات دادن جان افراد و یا اموال در دریا .
- م - کسر و کمبود وزن و حجم کالا و هر نوع خسارت دیگری ناشی از معایب مخفی یا طبیعت مخصوص و نقایص ذاتی کالا .

ن - نقص بسته‌بندی بکالا .

س - نقائص و یا کامل نبودن علائم و مشخصات .

ع - عیوب مخفی که با دقت کافی قبل کشف نباشد .

خ - هر علت دیگری که از تقصیر و یا تبانی متصدی حمل و یا عامل و یا نماینده مجاز اوناشی نشده باشد ولی اثبات این امر بعهدہ کسی است که بخواهد از این استثناء استفاده نماید و باید ثابت کند که فقدان یا خسارت و زیان وارده بعلت تقصیر و تبانی و یا غفلت و یا قصور متصدی حمل یا عامل و یا نماینده مجاز او نبوده است .

۳ - فرستنده محموله در مورد فقدان یا خسارت وارد بمتصدی حمل و یا کشتی به هر سبب و علتی که ناشی از تقصیر و غفلت فرستنده محموله و یا عامل و یا نماینده مجاز او نباشد مسئول نخواهد بود .

۴ - هر گونه تغییر مسیر کشتی در دریا برای نجات و مجاهدت در حفظ جان آدمی و اموال و یا هر گونه انحراف معقول کشتی نقض و تخلف از مقررات این قرارداد حمل نیست و متصدی حمل مسئول فقدان و یا خسارت وارده ناشی از آن نخواهد بود .

۵ - متصدی حمل و یا کشتی هیچکدام در مورد فقدان و یا خسارات وارد بکالا مسئولیتی زائد بر ۱۰۰ لیبره استرلینگ (و یا معادل آن به ارز خارجی) برای هر بسته کالا یا واحد آن نخواهد داشت مگر اینکه نوع و ارزش اینگونه محموله قبل از حمل توسط فرستنده محموله اظهار گردیده و در بارنامه نیز قید شده باشد این

قرارداد بین‌المللی بکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بارنامه ها و پروتکل امضاء

اظهار چنانچه در بارنامه قیدشده باشد دلیل بر صحت موضوع میباشد ولی متصدی حمل را مقید ننموده و دلیل قطعی علیه نامبرده نخواهد بود .

متصدی حمل یا عامل او و یا فرمانده میتواند با فرستنده محموله نسبت به تعیین حد اکثر مبلغ دیگری غیر از آنچه در بالا تعیین شده توافق نمایند مشروط بر اینکه از مبلغ فوق‌الذکر کمتر نباشد .

چنانچه فرستنده محموله نوع یا ارزش جنس را عالمأ و عامداً برخلاف واقع در بارنامه قید کند متصدی حمل و کشتی در مورد فقدان یا خسارت وارد بمحموله مسئول نخواهد بود .

۶ - اجناس قابل اشتعال و یا انفجار و یا خطرناک را که متصدی حمل یا فرمانده و یا عامل متصدی حمل بدون علم و اطلاع از کیفیت و نوع آن اقدام به بارگیری آنها نموده‌اند بعداً از نوع و کیفیت آنها بعللی آگاه شوند میتوانند در هر موقع قبل از تخلیه در مقصد در هر محلی که صلاح بدانند بدون پرداخت هیچگونه غرامت و هزینه ای که ممکنست بطور مستقیم و یا غیر مستقیم از حمل چنین موادی ایجاد شود آنها را تخلیه یا نابود و یا بلااثر کنند . چنانچه حمل اینگونه محمولات با علم و اطلاع صورت گیرد و بعداً وجود آن برای کشتی و محمولات ایجاد خطر کند متصدی حمل میتواند آنرا بطریق مذکور در بالا در هر محلی که صلاح باشد تخلیه و یا نابود و یا بلااثر نماید در اینصورت مسئولیتی متوجه متصدی حمل نخواهد بود مگر نسبت به خسارات مشترك دریائی که ممکنست بوجود آید .

قرارداد بین‌المللی بکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بارنامه‌ها و پروتکل امضاء

ماده ۵۵ - متصدی حمل مختار است از تمام یا قسمتی از حقوق و مصونیت‌های خود گذشت نماید و یا بر مسئولیتها و تعهدات مندرج در این قرارداد بیفزاید مشروط بر اینکه اینگونه گذشت‌ها یا افزایش در بارنامه‌ای که بفرستنده محموله تسلیم میشود قید گردد.

مقررات این قرارداد شامل قرارداد های اجاره در بست کشتی نمیشود ولی چنانچه در مورد کشتی تحت اجاره بارنامه صادر شود مقررات این قرارداد در مورد آنها قابل اجرا است ولی هیچیک از این مقررات مانع از این نخواهد بود که در بارنامه شرایط مجازی مربوط به خسارت مشترک دریائی ذکر گردد.

ماده ۶ - با وجود مقررات مذکور در مواد قبل متصدی حمل یا فرمانده یا عامل متصدی حمل و یا فرستنده محموله میتواند قراردادی با هر نوع شرط برای حمل محموله مشخص و تقبل هر گونه مسئولیت و تعهد از طرف متصدی حمل و حقوق و مزایای وی منعقد کنند و حتی ممکنست در باره مسئولیت متصدی حمل نسبت به قابلیت دریانوردی کشتی شرایط خاصی منظور دارند مشروط بر اینکه این شرایط مخالف نظم عمومی نباشد همچنین نسبت به مراقبت کارکنان یا عاملین متصدی حمل و یا نماینده مجاز او در مورد بارگیری - جابجا کردن - انبار کردن - حمل محافظت - مواظبت و تخلیه کالا شرایط خاصی منظور دارند مشروط بر اینکه با انعقاد قرارداد های مذکور بارنامه تنظیم نگردد و شرایط قرارداد در قبض رسیدی که غیر قابل انتقال خواهد بود ذکر و همچنین جمله «غیر قابل انتقال» در روی رسید مذکور قید شود هر قراردادی که به این طریق منعقد شده باشد معتبر است.

مفاد این ماده شامل محمولات بازرگانی معمول که در جریان عملیات عادی تجاری حمل و نقل می‌شود نمی‌باشد و فقط شامل محمولاتیست که نوع و وضع آنها و شرایط خاصی که برای حمل آنها وجود دارد و یا اوضاع و احوال شرایطی که بموجب آن عمل حمل باید انجام گیرد معقولا ایجاب انعقاد قرارداد خاصی را بنماید .

ماده ۷ - هیچیک از مقررات این قرارداد مانع از آن نخواهد بود که متصدی حمل و فرستنده محموله قیود شرایط محدودیت یا معافیت‌هایی را در قرارداد پیش‌بینی کنند که طبق آن مسئولیت و تعهدات متصدی حمل و کشتی در مورد فقدان یا خسارات مربوط به محافظت و مواظبت و جابجا کردن محموله قبل از بارگیری و بعد از تخلیه کشتی که محموله در آن از طریق دریا حمل شده تعیین گردد .

ماده ۸ - مقررات این قرارداد در هیچ موردی در حقوق و تعهدات متصدی حمل مربوط به تحدید مسئولیت مالکین کشتی که فعلا مجری است تأثیری ندارد .

ماده ۹ - منظور از واحدهای پولی که در قرارداد حاضر ذکر شده است ارزش طلای آنها میباشد .

دول متعاهدی که واحد پول آنها غیر از استرلینگ می‌باشد این حق را برای خود محفوظ میدارند که بتوانند مبالغی را که در این قرارداد به لیره استرلینگ تعیین شد طبق سیستم پولی کشور خود به ارقام معادل آن تبدیل نمایند .

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بارنامه ها و پروتکل امضاء

قوانین ملی ممکن است حق تأدیه قرضی را بایول ملی خود مطابق نرخ ارز در روز رسیدن کشتی بدبندر تخلیه‌کالای مورد بحث جهت مدیون محفوظ دارد .
ماده ۹۰ - مقررات این قرارداد شامل کلیه بارنامه های صادره در هر یک از دول متعاقد میگردد .

ماده ۹۱ - دیرت بلژیک حداکثر دو سال پس از تاریخ امضاء قرارداد با دول متعاهدی که آمادگی خود را برای تصویب آن اعلام کرده‌اند بمنظور اتخاذ تصمیم جهت اجرای قرارداد تماس خواهد گرفت اسناد تصویبی در تاریخی که مورد موافقت دول مزبور قرار گرفته در بروکسل تودیع خواهد شد تسلیم اولیه اسناد تصویبی در صورتمجلسی که توسط نمایندگان دول شرکت کننده و وزیر امور خارجه بلژیک امضاء گردیده منعکس خواهد شد .
تسلیم اسناد بعدی بوسیله یادداشت کتبی عنوان دولت بلژیک همراه اسناد تصویبی صورت خواهد گرفت .

رونوشت مصدق صورت جلسه مربوط به اولین اسناد تصویبی و یادداشت های مذکور در بند قبل وهمچنین اسناد تصویبی منضم بد آنها بلافاصله توسط دولت بلژیک ازمجرای سیاسی جهت دولی که بقرار داد ملحق شده اند ارسال خواهد شد .

در موارد مذکور در بند قبل دولت مزبور تاریخ وصول سند تصویبی را به اطلاع آنها خواهد رسانید .

ماده ۹۲ - دولی که این قرارداد را امضاء نموده‌اند خواه در کنفرانس

قرارداد بین‌المللی بکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بارنامه‌ها و پروتکل امضاء

بین‌المللی بروکسل شرکت داشته و یانداشته باشند می‌توانند به این قرارداد ملحق گردند .

دولتی که مایل به الحاق است قصد خود را کتباً بدولت بلژیک اعلام نموده و سند الحاق را ارسال خواهد نمود این سند در بایگانی دولت مزبور تودیع خواهد شد .

دولت بلژیک بلافاصله رونوشت مصدق یادداشت و سند الحاق را باز کسر تاریخ وصول یادداشت جهت دول امضاء کننده یا ملحق شده به قرارداد ارسال خواهد نمود .

ماده ۱۳ - دول متعاقد ممکنست در موقع امضاء تصویب یا الحاق اعلام نمایند که قبولی آنها نسبت بدین قرارداد شامل بعضی یا هیچ‌یک از دومیونیونهای خود مختار یا مستعمرات مستملکات ماوراء بحار - تحت الحمايه ها یا سرزمینهای که تحت حاکمیت یا اداره آنها است نگردد و بعداً بتوانند بطور جداگانه از طرف دومیونیونهای خود مختار یا مستعمره - مستملکه ماوراء بحار تحت الحمايه یا سرزمینی که در اعلامیه مستثنی کرده بودند بقرارداد ملحق شوند دول مزبور همچنین می‌توانند خروج از قرارداد را نسبت به هر یک از دومیونیون خود مختار یا هر مستعمره مستملکه - ماوراء بحار تحت الحمايه یا قلمرو تحت حاکمیت و اداره خود را بطور جداگانه اعلام دارند .

ماده ۱۴ - این قرارداد در مورد دولی که در تسلیم اولیه تصویبی شرکت کرده‌اند یکسال از تاریخ تنظیم صورت مجلس مربوط به تودیع اجرا خواهد شد .

قرارداد بین‌المللی بکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بار نامه ها و پروتکل امضاء

در مورد دولتی که بعداً قرارداد را تصویب یا به آن ملحق میشوند و همچنین در مواردیکه قرارداد طبق ماده ۱۳ لازم‌الاجرا میگردد ۶ ماه پس از وصول یادداشتهای مقرر درپاراگراف ۲ ماده ۱۱ و پاراگراف ۲ ماده ۱۲ توسط دولت بلژیک قرارداد مجری میگردد .

ماده ۱۵ - در موردیکه یکی از دول متعاهد مایل بخروج از قرارداد باشد باید طبق یادداشت کتبی مراتب را بدولت بلژیک اعلام دارد . دولت مزبور بلافاصله رونوشت مصدق یادداشت را باتعیین تاریخ وصول جهت کلیه دول متعاهد دیگر ارسال خواهد نمود . خروج نسبت به دولتی که آن را اعلام نموده است یکسال پس از وصول یادداشت توسط دولت بلژیک بمرحله اجرا در خواهد آمد .

ماده ۱۶ - هر دولت متعاهد حق دارد بمنظور اصلاحات ممکنه در متن قرارداد تقاضای تشکیل کنفرانس جدیدی را بنماید . دولتی که از این حق استفاده مینماید باید یکسال قبل قصد خود را توسط دولت بلژیک به اطلاع سایر دول برساند دولت مزبور ترتیب تشکیل کنفرانس را خواهد داد .

در بروکسل در یک نسخه امضاء شد ۲۵ اگوست ۱۹۲۴

مقاواه نامه امضاء

امضاء کنندگان زیر نمایندگان مختار ضمن امضاء قرارداد بین‌المللی متحدالشکل کردن بعضی از مقررات مربوط به بار نامه ها این مقاوله نامه را که قوت

قرارداد بین‌المللی بکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به بارنامه‌ها و پروتکل امضاء

و ارزش آن برابر با مقررات مندرج در متن قرارداد مزبور است قبول نمودند.
دول متعاهد می‌توانند مفاد مقررات این قرارداد را یا بوسیله قانونی نمودن
آن و یا بوسیله منظور کردن آن در قوانین ملی بادر نظر گرفتن شکل مخصوص
قانونگذاری خود لازم‌الاجرا سازند .

دول متعاهد می‌توانند حقوق زیر را جهت خود محفوظ دارند .

۱- مقرر دارند در مواردیکه در پاراگراف ۲ ج تا ح ماده ۴ به آن اشاره شده
دارنده بارنامه مجاز باشد نسبت به فقدان و خسارت ناشی از تقصیر شخص حمل‌کننده
یا تقصیر نمایندگان مجاز وی که در پاراگراف الف پیش‌بینی نشده نامبرده را
مسئول بدانند .

۲- ماده ۶ را تا آنجائی که تجارت ساحلی ملی مربوط بکلیه انواع کالاها
میباشد بدون در نظر گرفتن محدودیتی که در آخرین پاراگراف آن ماده وجود دارد
شمول دهد .

در بروکسل در یک نسخه امضاء شد ۲۵ اگوست ۱۹۲۴

قرارداد فوق مشتمل بر ۱۶ ماده و یک مقاوله‌نامه منضم بقانون الحاق دولت
شاهنشاهی ایران به هفت قرارداد بین‌المللی دریائی میباشد صحیح و قابل اجراست .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

۵ - قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از

مقررات مربوط به معاضدت و نجات در

دریا و مقاوله نامه امضاء

ماده ۱۰۵۱ - معاضدت و نجات کشتیهای دریایماتیکه در معرض خطر هستند و اشیاء موجود در آنها و کرایه محموله و هزینه سفر و همچنین خدمات مشابهی که کشتیهای دریایماتیکه برای شناورهای کشتیرانی داخلی و یا بالعکس انجام میدهند بدون توجه به تمایز بین نوع خدمات معاضدت و نجات و در نظر گرفتن آبهائی که خدمات مزبور در آنها انجام میشود تابع مقررات زیر میباشد.

ماده ۳۰۵ - هر عمل معاضدت یا نجاتی که دارای نتیجه مفید باشد ایجاد حق برای پرداخت اجرت عادلانه خواهد کرد اگر خدمات انجام یافته نتیجه مفید نداشته باشد اجرت به آن تعلق نخواهد گرفت .

در هیچ موردی میزان مبلغ پرداختی بیش از ارزش اشیاء نجات یافته نخواهد بود .

ماده ۳۰۶ - در صورتیکه کشتی اشخاصی را بطور صریح و موجه از شرکت در عملیات نجات آن منع نماید اشخاص مزبور حق دریافت هیچ گونه اجرت را نخواهند داشت .

قرارداد بین المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به معاضدت و نجات در دریا و مقابله نامهای امضاء

ماده ۴ - يدك كسح حق دریافت اجرت برای معاضدت و یا نجات کشتی و محمولات آنرا که يدك کسحی مینماید ندارد مگر در موارد انجام خدمات استثنائی که جزء تعهدات مربوط به قرارداد يدك کسحی منظور نشده باشد .

ماده ۵ - حق دریافت اجرت معاضدت و نجات نیز بکشتیهائی که متعلق بیک مالک است تعلق خواهد گرفت .

ماده ۶ - میزان اجرت معاضدت و نجات طبق قراردادی که بین طرفین منعقد شده است پرداخت میگردد و در صورت عدم وجود قرارداد بوسیله دادگاه تعیین خواهد گردید .

مقدار و نسبت تقسیم اجرت بین نجات دهندگان نیز بترتیب مذکور انجام خواهد گرفت .

تسهیم اجرت در تقسیم آن بین مالک و فرمانده و سایر اشخاصیکه در خدمت هر يك از کشتیهای نجات دهنده میباشد بوسیله قانون کشوری که کشتی تحت پرچم آن میباشد تعیین میگردد .

ماده ۷ - هر قرارداد معاضدت و نجاتی که در حین خطر و تحت تأثیر آن منعقد شده باشد ممکنست بتقاضای هر يك از طرفین بوسیله دادگاه فسخ و یا تغییر داده شود مشروط بر اینکه شرایط مقرر آن به تشخیص دادگاه غیر عادلانه باشد در تمام موارد وقتی ثابت شود رضایت یکی از طرفین در اثر حیله و خدعه یا اغفال جلب شده است یا اجرتی که در نظر گرفته شده به نسبت خدمات انجام یافته فوق العاده زیاد و یا کم باشد دادگاه میتواند بتقاضای یکی از طرفین

قرارداد را تغییر داده و یا فسخ نماید .

ماده ۸ - میزان اجرت با توجه به شرایط هر مورد و بر اساس ملاحظات زیر بوسیله دادگاه تعیین میشود :

الف - اولاً میزان موفقیت حاصله - مساعی و شایستگی یا لیاقت کمک‌کنندگان - اهمیت خطر بیکه متوجه کشتی نجات یافته و مسافری و کارکنان و محمولات آن و نجات دهندگان و کشتی نجات دهنده میگردد - زمانیکه برای عملیات نجات و معاضدت صرف شده - میزان هزینه‌ها و خسارات وارده - عواقب مسئولیت و سایر مخاطراتی که متوجه نجات دهندگان گردیده - همچنین ارزش لوازمیکه برای نجات بکاررفته و بالاخره با توجه لازم بوضع کشتی نجات دهنده به لحاظی که در عملیات نجات شرکت کرده است .

ب - ثانیاً با توجه به ارزش اشیاء نجات یافته .

در مورد تسهیم اجرت پیش‌بینی شده در پاراگراف دوم ماده ۶ نیز بهمین ترتیب عمل خواهد شد .

در صورتیکه عملیات نجات در اثر خطای نجات دهندگان ضرورت پیدا نموده باشد و یا نجات دهندگان مرتکب دزدی یا اعمال مزورانه و یا سایر اعمال خلاف شده باشند دادگاه میتواند اجرت را تقلیل داده و یا نجات دهندگان را از اجرت محروم نماید .

ماده ۹ - اشخاصیکه جان آنها نجات یافته است ملزم به پرداخت هیچگونه اجرت نخواهند بود ولی مقررات این ماده نسبت به قوانین ملی که در این باره

وضع شده است اثری نخواهد داشت .

نجات دهندگانی که در عملیات معاضدت یا نجات مربوط بیک حادثه خدماتی برای نجات جان اشخاص انجام داده‌اند مستحق دریافت سهم متناسبی از اجرت پرداختی به نجات دهندگان کشتی و محمولات و سایر متعلقات آن میباشند .

ماده ۱۰ - دعاوی مربوط به نجات پس از مدت دو سال از روزی که عملیات معاضدت و نجات خاتمه یافته است شامل مرور زمان میگردد . تعیین تعلیق و انقطاع مدت مزبور با قانون دادگاهی است که پرونده در آن در دست رسیدگی میباشد .

دول متعاهد این حق را برای خود محفوظ میدارند در صورتیکه توقیف کشتی مورد معاضدت و نجات در آبهای ساحلی کشوریکه اقامتگاه یا مرکز اصلی عملیات مدعی است ممکن نباشد باوضع قوانینی در کشور خود مدت مزبور را تمدید نمایند .

ماده ۱۱ - هر فرمانده موظف است حتی‌الامکان بدون آنکه خطر جدی متوجه کشتی یا کارکنان و مسافرین او گردد به هر شخصی که در دریا در معرض خطر هلاکت است ولو دشمن او باشد کمک نماید .

عدم مقررات فوق موجب مسؤولیت صاحب کشتی نخواهد بود .

ماده ۱۲ - دول متعهادی که در قوانین آنها برای عدم رعایت مقررات ماده قبل ممنوعیتی پیش بینی نشده است موظفند جهت جلوگیری از اینگونه نقض

قرارداد بین‌المللی بکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به معاضدت و نجات در دریا و مقابله نامه امضاء مقررات شخصاً و یا با پیشنهاد دستگاه‌های قانونگذاری مربوطه اقدامات لازم را بعمل آورند .

دول متعاهد بمحض امکان از قوانین و مقررات موجود و یا قوانینی که بعداً جهت مؤثر ساختن مدلول فوق در کشورشان وضع میشود یکدیگر رامطلع خواهند ساخت .

ماده ۱۳ - این قرارداد بمقررات قوانین ملی یا معاهدات بین‌المللی که در مورد تشکیلات سرویسهای معاضدت و نجاتی که بوسیله مقامات رسمی یا تحت نظارت آنها اداره میشوند موجود است خلملی وارد نمیسازد بخصوص نسبت بقوانین و معاهداتی که در مورد نجات وسائل صید ماهی وجود دارد .

ماده ۱۴ - این قرارداد شامل کشتیهای جنگی و کشتیهای دولتی که استثنائاً بخدمات عمومی (غیر دولتی) اختصاص داده میشوند نمیگردد .

ماده ۱۵ - مفاد این قرارداد در صورتی شامل کلیه اشخاص ذینفع میگردد که با کشتی کمک دهنده یا نجات دهنده یا کشتی کمک شده یا نجات یافته متعلق به یکی از کشورهای متعاهد باشند و در سایر موارد قوانین ملی رعایت خواهد شد بشرطیکه همیشه :

۱ - در مورد اشخاص ذینفعی که از اتباع يك دولت غیر متعاهد هستند شمول مقررات فوق ممکنست از طرف هر يك از دول متعاهد موکول به معامله متقابل گردد .

۲ - چنانچه تمام اشخاص ذینفع از اتباع همان کشوری باشند که پرونده در

آنجا مطرح است قوانین ملی مجرا میگردند نه قرارداد .

۳ - بدون آنکه خللی بمقررات وسیع‌تر قوانین ملی وارد سازد ماده ۱۱

فقط در مورد کشتیهای متعلق بدول متعاقد قابل اجرا است .

ماده ۱۶ - هر دولت متعاقد حق دارد سه سال پس از اجرای این قرارداد

تقاضای تشکیل کنفرانس جدیدی را بمنظور اصلاحات ممکنه بخصوص توسعه شمول آنرا بنماید .

ممالکی که از این حق استفاده مینمایند باید قصد خود را بوسیله دولت بلژیک به اطلاع سایر کشورها برسانند دولت نامبرده ظرف مدت ۶ ماه ترتیب تشکیل کنفرانس را خواهد داد .

ماده ۱۷ - ممالکی که این قرارداد را امضاء نکرده‌اند میتوانند بنا به

تقاضای خود به این قرارداد ملحق شوند .

این الحاق از مجرای سیاسی به اطلاع دولت بلژیک و بوسیله آن دولت

به اطلاع سایر دول متعاقد خواهد رسید یکماه پس از ارسال چنین اخطار بوسیله

دولت بلژیک الحاق صورت میگیرد .

ماده ۱۸ - این قرارداد باید بتصویب برسد .

دولت بلژیک حداکثر پس از مدت یکسال از تاریخ امضاء قرارداد با دول

متعهده‌ای که آمادگی خود را برای تصویب قرارداد بمنظور اجرای آن اعلام نموده‌اند

تماس خواهد گرفت .

اسناد تصویری در صورت تصمیم بلافاصله در بروکسل تودیع خواهد شد و یکماه پس از تاریخ تودیع قرارداد مزبور بمورد اجراء در خواهد آمد .
امضاء مقابله نامه یکسال بعد بنفع مالکی که در کنفرانس بروکسل شرکت داشته اند مفتوح خواهد بود .
پس از این فاصله الحاق ممالک مزبور مطابق مقررات ماده ۱۷ صورت خواهد گرفت .

ماده ۱۹ - در موردیکه یکی از دول متعاهد بفسخ قرارداد مبادرت نماید فسخ صورت نخواهد گرفت مگر اینکه یکسال از تاریخ اعلام این تصمیم بدولت بلژیک گذشته باشد و قرارداد نیز بین سایر دول متعاهد بقوت خود باقیست .
در بروکسل دریک نسخه تهیه شد ۲۳ سپتامبر ۱۹۱۰ اس/۴۲

پروتکل امضاء

در هنگام امضاء قرارداد متحدالشکل ساختن بعضی از مقررات مربوط به تصادم و نجات و معاضدت دریائی که در تاریخ امروز منعقد شده نمایندگانی مختار امضاءکننده زیر توافق حاصل کردند که :
مقررات قراردادهای مذکور در مستعمرات و مستملکات دول متعاهد با در نظر گرفتن محدودیتهائی که زیلا گفته خواهد شد قابل اجرا است :
۱ - دولت آلمان اعلام میدارد که تصمیمات خود را درباره مستعمرات خود محفوظ دارد .

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به معاضدت و نجات در دریا و مقابله نامه

دولت مزبور بهر يك از مستعمرات خود حق الحاق و فسخ قرارداد ها را جداگانه واگذار میکنند .

۲ - دولت دانمارك حق الحاق و فسخ قرارداد های مزبور را در باردايسلانندو مستعمرات و متصرفات دانمارك جداگانه جهت خود محفوظ میدارد .

۳ - دولت ممالك متحده امریکا حق الحاق و فسخ قرارداد های مذکور را برای جزایر متصرفاتی ممالك متحده آمریکا جداگانه محفوظ میدارد .

۴ - دولت پادشاهی بریتانیای کبیر حق الحاق و فسخ قراردادهای مذکور را برای هر يك از مستعمرات و تحت‌الحمایه‌ها و سرزمینهای بریتانیا و همچنین برای جزیره قبرس جداگانه محفوظ میدارد .

۵ - دولت ایتالیاحق الحاق بعدی بقراوداها را برای توابع و مستعمرات خود محفوظ میدارد .

۶ - دولت هلندحق الحاق بعدی بقراوداها را برای مستعمرات و متصرفات اندونزی محفوظ میدارد .

۷ - دولت پرتغال حق الحاق بعدی بقراوداها را برای مستعمرات و متصرفات خود محفوظ میدارد .

این قبولیها ممکنست با يك اعلام عمومی که شامل تمام مستعمرات و متصرفات میگردد با اعلامیه‌های مخصوص انجام پذیرد . برای اعلام الحاق و فسخ تشریفات معین شد در دو قرارداد حاضر که امروز بتصویب رسیده رعایت خواهد شد. بدیهی

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط به معاضدت و نجات در دریا و مقابله نامه امضاء

است که تشریفات مزبور در مورد تصویب مقابله نامه امضاء نیز ممکنست متساویاً
اعلام گردد .

در بروکسل در یک نسخه تهیه شده ۲۳ سپتامبر ۱۹۱۰

قرارداد فوق مشتمل بر ۱۹ ماده و یک پروتکل منضم بقانون الحاق دولت
شاهنشاهی ایران به هفت قرارداد بین‌المللی دریائی میباشد و صحیح و قابل اجراست.
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

۶- قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط

بحمل مسافر از طریق دریا

دول متعاقد با توجه بمنافع بودن تنظیم موافقتنامه‌ای جهت یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بحمل مسافر از طریق دریا با انعقاد قراردادی بشرح زیر توافق نمودند :

ماده ۱۵۵ - در این قرارداد اصطلاحات زیر در مفاهیمی که به آنها اختصاص داده شده بکاربرفته است :

الف - « متصدی حمل » عبارتست از مالك - مستأجر و یا تجهیز کننده کشتی که طرف قرارداد حمل واقع شود .

ب - « قرارداد حمل » قراردادی است که از طرف متصدی حمل و یا بحساب او برای حمل مسافر منعقد گردد ولی قرارداد اجازه کشتی را شامل نمیگردد .

ج - « مسافر » فقط بشخصی اطلاق میگردد که بر طبق قرارداد حمل با کشتی حمل میشود .

د - « کشتی » فقط بکشتیهای دریاییما اطلاق میگردد .

ه - « حمل » شامل مدتی است که مسافر در کشتی است و یا در حال سوار شدن و یا پیاده شدن از آن باشد ولی این مدت شامل زمانی که مسافر در ایستگاه دریائی و یا روی اسکله و یا تأسیسات دیگر بندری توقف نماید نخواهد بود بعلاوه

مدت حمل شامل زمانی است که مسافر از طریق آب از خشکی بکشتی یا بالعکس حمل شود مشروط بر آنکه قیمت این حمل در بهای بلیط منظور شده باشد و یا وسیله بکار برده شده برای حمل اضافی از طرف متصدی حمل در اختیار مسافر قرار گرفته باشد.

و - « حمل و نقل بین‌المللی » عبارت از حمل و نقلی است که بموجب قرارداد حمل مبداء و مقصد در یک کشور واقع ولی بندر عرض راهی که کشتی در آن توقف میکند در کشور دیگر و یا مبداء و مقصد در دو کشور مختلف قرار گرفته باشند.

ز - « دولت متعاهد » عبارتست از دولتی که تصویب و الحاق آن دولت بدین قرارداد اجرا و خروج از آن اجرانشده باشد.

ماده ۲ - این قرارداد شامل هر حمل و نقل بین‌المللی است بشرطی که کشتی پرچم یک کشور متعاهد را برافراشته و یا اینکه بموجب قرارداد حمل مبداء یا مقصد آن در یک کشور متعاهد قرار داشته باشد.

ماده ۳ - ۱ - در صورتیکه متصدی حمل خود مالک کشتی باشد موظفست سعی و اهتمام کافی معمول دارد و مطمئن شود مأموران مجاز و نمایندگان او در حدود وظایف استخدامی خود عمل کرده و از ابتداء سفر و در تمام مدت حمل در مورد آماده کردن کشتی برای دریانوردی - تهیه کارکنان و تدارک خواربار و تجهیزات کشتی و تأمین جان مسافریین از هر حیث کوشیده‌اند.

۲ - در صورتیکه متصدی حمل مالک کشتی حامل نباشد مراقبت خواهد نمود

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بحمل مسافر از طریق دریا

که مالک کشتی و تجهیز کننده بر حسب مورد و همچنین مأمورین و نمایندگان مجاز آنها حین انجام وظیفه در مورد انجام وظایف مجوله مذکور در بند (۱) این ماده اهتمام کافی معمول داشته‌اند .

ماده ۴ - ۱ - متصدی حمل مسئول خسارات ناشی از فوت یا صدمات بدنی مسافر خواهد بود مشروط بر اینکه حادثه‌ای که منجر به ایجاد خسارت گردیده در جریان سفر و بر اثر غفلت و تقصیر متصدی حمل - مأموران مجاز یا عاملین وی حین انجام وظیفه پیش آمده باشد .

۲ - در صورتیکه فوت یا صدمات بدنی ناشی و بر اثر تصادم - بگل نشستن - انفجار - حریق و یا غرق شدن کشتی باشد فرض این است که حادثه بر اثر تقصیر و یا غفلت متصدی حمل و مأموران مجاز و یا نمایندگان او اتفاق افتاده است مگر اینکه خلاف آن ثابت شود .

۳ - به استثناء مواردیکه در بند ۲ این ماده شرط شده اثبات تقصیر و یا غفلت متصدی حمل - مأموران مجاز یا نمایندگان او بعهده مدعی خواهد بود .

ماده ۵ - در صورتیکه متصدی حمل ثابت نماید فوت و یا صدمات بدنی بر اثر تقصیر و یا غفلت خود مسافر بوده و یا عمل مسافر در وقوع آن تأثیر داشته‌داد گاه ممکنست بر طبق مقررات خود متصدی حمل را کلاً و یا جزئاً از مسئولیت بری نماید .

ماده ۶ - ۱ - مسئولیت متصدی حمل در مورد فوت یا صدمات بدنی وارد به مسافر در هیچ مورد از ۲۵۰۰۰۰ فرانک (هر فرانک دارای ۶۵/۵ میلی‌گرام طلا

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بحمل مسافر از طریق دریا

بمبار ۹۰۰ درهزار) تجاوز نخواهد کرد. مبلغ پرداختی ممکنست بیول رایج ملی بطور سرراست تبدیل گردد. تبدیل این مبلغ بیول رایج ملی غیر ازطریق ارزش طلای این پول در تاریخ پرداخت صورت میگیرد.

۲- در صورتیکه پرداخت خسارات طبق قانون دادگاه رسیدگی کننده بصورت پرداخت درآمد مستمر صورت گیرد مبلغ کل پرداختی نباید از میزان تعیین شده در فوق تجاوز کند.

۳- با این وجود دستگاه قانونگذاری هر کشور متعاهدی ممکنست میزان مسؤلیت بیشتری در مورد کسانی که بعنوان متصدی حمل در این کشورها مشغولند تعیین نمایند.

۴- همچنین متصدی حمل و مسافر ممکنست بر طبق قرارداد خصوصی مسؤلیتهای بیشتری تعیین کنند.

۵- هیچگونه هزینه دادرسی که در دعوی خسارات بوسیله دادگاه معین میشود جزء مبلغ مذکور در این ماده منظور نخواهد شد.

۶- حدود مسؤلیت مقرر در این ماده، کلیه دعاوی اقامه شده‌ای را که بوسیله مسافر یا از طرف او یا نماینده او قانونی و یا از طرف وراثت یا اشخاصیکه تحت تکفل وی هستند در هر حادثه مشخص شامل میگردد.

ماده ۷- چنانچه ثابت شود خسارت وارده در اثر عمل یا قصور عمدی متصدی حمل و یا بابتوجهی و با علم بر احتمال وقوع خسارت صورت گرفته متصدی حمل از تحدید مسؤلیت مقرر در ماده ۶ استفاده نخواهد کرد.

ماده ۸- مقررات این قرارداد در حقوق و تعهدات متصدی حمل بشرح مقرر در قرارداد بین‌المللی تحدید مسؤلیت صاحبان کشتیهای دریایمایادر قوانین ملی که در مورد این تحدید مسؤلیت وضع میشود تأثیری نخواهد داشت .

ماده ۹- شرطی که در قرارداد قبل از وقوع حادثه موجد خسارت بمنظور بری ساختن متصدی حمل در مقابل مسافر - نماینده قانونی او - وراث و یا اشخاصی که تحت تکفل وی هستند مقرر گردد و یادر مورد تحدید مسؤلیت حدود کمتری را از آنچه در این قرارداد مذکور است قائل شود و یادر مواردیکه اثبات امر بعهده متصدی حمل باشد تغییری داده شود و یا آنکه شرط شود اختلاف بداوروی و یادادگاه مخصوص ارجاع گردد شروط مزبور باطل است ولی مبطل خود قرارداد که تابع مقررات این قرارداد میباشد نخواهد بود .

ماده ۱۰- ۱- اقامه و طرح هر گونه دعوی مربوط بخسارات ناشی از حمل و نقل بهر نحوی که ایجاد شده باشد تابع شرایط و حدود مسؤلیتهای بیش بینی شده در این قرارداد میباشد .

۲- دعوی جبران خسارات ناشی از صدمات بدنی بمسافر فقط بوسیله شخص او یا نمایندگی از طرف او اقامه خواهد شد .

۳- در مورد فوت مسافر خسارات باید فقط بوسیله نمایندگان قانونی او یا وراث و یا اشخاصی که تحت تکفل او بوده اند اقامه گردد مشروط براینکه اشخاص مذکور مطابق قانون دادگاه رسیدگی کننده حق مطالبه داشته باشند .

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بحمل مسافر از طریق دریا

ماده ۱۱ - ۱ - در موردی که بمسافر صدمات بدنی وارد شود باید ظرف ۱۵ روز

از تاریخ پیاده شدن اخطار کتبی بمتصدی حمل دایر بوقوع صدمات بدنی تسلیم نماید. در غیر اینصورت فرض اینستکه مسافر سالم پیاده شده است مگر اینکه خلاف آن ثابت شود.

۲ - دعاوی جبران خسارت ناشی از فوت و صدمات بدنی بمسافر پس از دو سال مشمول مرور زمان میگردد.

۳ - در مورد صدمات بدنی مدت مرور زمان از تاریخ پیاده شدن مسافر از کشتی شروع میشود.

۴ - در مورد فوتیکه ضمن سفر پیش میآید مدت مرور زمان از تاریخی که مسافری بایستی از کشتی پیاده شود محاسبه میگردد.

۵ - در صورتیکه صدمات بدنی در طی سفر ایجاد شود پس از پیاده شدن مسافر منجر بفوت او گردد مدت مرور زمان از تاریخ فوت وی محاسبه میشود مشروط بر اینکه از تاریخ پیاده شدن تا فوت مسافر بیش از سه سال نگذشته باشد.

۶ - در مورد انقطاع و تعلیق مدت مرور زمان در این ماده قانون دادگاهی که بیرون رسیدهگی میکنند رعایت خواهد شد اما در هیچ مورد بموجب این قرارداد پس از انقضاء مدت سه سال از تاریخ پیاده شدن مسافر دعوائی پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۱۲ - ۱ - چنانچه عایه مأمور مجاز و یا عامل متصدی حمل دعوائی

قرارداد بین‌المللی بکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بحمل مسافر از طریق دریا

اقامه گردد و دعوی مربوط به خسارات مذکور در این قرارداد باشد و این اشخاص ثابت کنند که عمل آنان در نتیجه اجرای وظایف محوله صورت گرفته است در این صورت نامبردگان میتوانند از معافیت‌ها و تجدید مسؤلیتهائی که خود متصدی حمل میتوانسته بموجب این قرار داد به آن استناد نماید استفاده نمایند .

۲ - مجموع مبلغی که ممکنست در آن مورد از متصدی حمل و مأموران مجاز و یا عاملین اود دریافت دارند از حدود معافیت‌های یاد شده تجاوز نخواهد کرد .

۳ - باین وجود چنانچه ثابت شود عامل متصدی حمل یا مأمور مجاز اودر ایجاد خسارت عامد باشد و یا با علم به احتمال وقوع خسارت مرتکب فعل یا تارك فعل شود نمیتواند از مقررات بند ۱ و ۲ این ماده استفاده نماید .

ماده ۱۳ - این قرارداد شامل حمل و نقل‌های تجارتي بمفهوم ماده ۱ که بوسیله دولت و یا مؤسسات عمومی انجام میگیرند نیز خواهد بود .

ماده ۱۴ - این قرار داد نسبت بمقررات قراردادهای بین‌المللی یا قوانین ملی در مورد مسؤلیت ناشی از خسارات اتمی مؤثر نخواهد بود .

ماده ۱۵ - این قرارداد جهت امضاء کشور هائی که در یازدهمین اجلاسیه کنفرانس سیاسی حقوق دریائی شرکت داشته‌اند مفتوح خواهد بود .

ماده ۱۶ - این قرار داد باید بتصویب برسد و اسناد تصویبی نزد دولت بلژیک تودیع خواهد شد .

قرارداد بین‌المللی بک‌واخت کردن بعضی از مقررات مربوط به حمل مسافر از طریق دریا

ماده ۱۷ - ۱ - این قرارداد بین دو کشوری که در نخستین بار آنرا تصویب نموده‌اند سه ماه پس از تاریخ تودیع اسناد تصویبی دومین کشور بمورد اجر گذاشته خواهد شد .

۲ - این قرارداد در مورد هر کشور امضاء کننده ای که پس از تودیع دومین سند تصویبی آنرا تصویب مینماید سه ماه پس از تاریخ تودیع اسناد تصویبی آن کشور بمورد اجراء گذاشته خواهد شد .

ماده ۱۸ - هر کشوری که در یازدهمین اجلاس کنفرانس سیاسی حقوقی دریائی نیز شرکت نکرده باشد ممکن است به قرارداد مزبور ملحق شود .

اسناد الحاق نزد دولت بلژیک تودیع خواهد شد .

این قرارداد نسبت بکشور های ملحق شده سه ماه پس از تاریخ تودیع سند الحاق لازم الاجراء است ولی قبل از تاریخ اجرای آن بشرح مقرر در بند ۱ ماده ۱۷ لازم الاجراء نمیگردد .

ماده ۱۹ - هر دولت متعاقد در هر موقعی پس از اجرای این قرارداد در مورد خود حق فسخ آنرا دارد .

باوجود این فسخ فقط موقعی میتواند صورت گیرد که از تاریخ رسید اعلامیه راجع به آن توسط دولت بلژیک یکسال گذشته باشد .

ماده ۲۰ - ۱ - هر دولت متعاقد ممکنست هنگام تصویب یا الحاق بقرار داد مزبور و یا هر موقع بعد از آن ضمن اعلامیه ای کتبی بعنوان دولت بلژیک شمول

قرارداد بین‌المللی یکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بحمل مسافر از طریق دریا

قرارداد رانسبت بکشورهاییکه هنوز حق حاکمیت پیدا ننموده اند و آن کشور متعاقد مسؤل روابط بین‌المللی آنهاست اعلام دارد .

سه ماه پس از تاریخ دریافت اعلامیه توسط دولت بلژیک این قرارداد شامل کشورهای مذکور در آن خواهد شد .

سازمان ملل متحد ممکنست کشوری را که عهده‌دار امور آن ویا مسؤل روابط بین‌المللی آن میباشد مشمول این ماده بنماید .

۲ - سازمان ملل متحد یا هر دولت متعاقدیکه بموجب بند(۱) این ماده اعلامیه ای صادر نموده‌اند ممکن است در هر موقع بعد از آن بدولت بلژیک اخطار نماید که این قرارداد شامل آنکشورها نگردد . فسخ یکسال پس از تاریخ دریافت اخطار مزبور بوسیله دولت بلژیک بعمل میآید .

ماده ۲۱ - دولت بلژیک کشورهایی را که در یازدهمین اجلاسیه کنفرانس سیاسی حقوق دریائی شرکت داشته‌اند همچنین کشورهایی را که به این قرارداد ملحق شده‌اند از امور زیر آگاه خواهد ساخت :

- ۱ - دریافت امضاء و الحاق و تصویبها بر طبق مواد ۱۵ و ۱۶ و ۱۸
  - ۲ - تاریخی را که قرارداد بمورد اجرا گذاشته خواهد شد بر طبق ماده ۱۷
  - ۳ - اعلامیه های مربوط بشمول قرارداد در مورد سرزمینها بر طبق ماده ۲۰ .
  - ۴ - دریافت اعلامیه‌های فسخ قرارداد بر طبق ماده ۱۹ .
- ماده ۲۳ -** هر دولت متعاقد سه سال پس از اجرای این قرارداد در مورد آن

قرارداد بین‌المللی بکنواخت کردن بعضی از مقررات مربوط بحمل مسافر از طریق دریا

دولت یا هر موقع بعد از آن ممکنست تقاضا نماید کنفرانسی بمنظور اصلاح قرارداد تشکیل گردد .

هر دولت متعهده‌ی که از این حق استفاده میکند قصد خود را بدولت بلژیک اعلام خواهد نمود .

دولت بلژیک در ظرف سه ماه پس از آن تاریخ در صورت توافق $\frac{1}{3}$ کشورهای متعاقد به تشکیل کنفرانس اقدام خواهد نمود .

۲۹ آوریل ۱۹۶۱

پروتکل

هر دولت متعاقد ممکنست هنگام امضاء تصویب یا الحاق به این قرارداد محدودیت‌های زیر را در نظر گیرد :

۱ - در مواردیکه بموجب قوانین ملی حمل و نقل بین‌المللی ساخته نشود بقرار داد ترتیب اثر ندهد .

۲ - در مواردیکه مسافر و متصدی حمل هر دو تابع دولت متعاقد باشند بقرارداد ترتیب اثر ندهد .

۳ - با قانونی نمودن قرارداد و یا وارد کردن مفاد آن در قانونگذاری ملی بطرزیکه اختصاص بقانونگذاری خود دارد. قرارداد را لازم الاجراء سازد.

قرارداد فوق مشتمل بر ۲۲ ماده و یک پروتکل منضم بقانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بهتف قرارداد بین‌المللی دریائی میباشد و صحیح و قابل اجراست .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

۷ - قرار داد بین المللی حفظ جان اشخاص در دریا

ماده ۱

دول متعاهد تعهد میکنند مقررات این قرارداد و آئین نامدهای منضم به آنرا که جزء لاینفک این قرارداد میباشد بموقع اجراء گذارند:

الف - کلمه قرارداد شامل آئین نامدهای منضم به آن نیز میباشد .

ب - دول متعاهد تقبل میکنند هر نوع قانون - تصویبنامه - دستور - مقررات و هر نوع اقدام دیگری را که بلاحاظ اجرای کامل این قرارداد از نقطه نظر حفظ جان اشخاص در دریا و مناسب نمودن کشتی برای منظوری که اختصاص داده شده لازم است وضع و بموقع اجراء گذارند .

ماده ۲

این قرارداد شامل کشتیهائی است که در کشورهای دول متعاهد و یا در سرزمین هائی که طبق ماده ۱۳ مضموم این قرارداد میشوند به ثبت رسیده باشند .

ماده ۳ - قوانین - مقررات

دول متعاهد تقبل مینمایند با سازمان مشورتی دریاوردی بین دول (که از این بیعد سازمان نامیده میشود) تماس حاصل نموده و اسناد ذیل را جهت اطلاع مأمورین دول متعاهد تسلیم نمایند :

الف - فهرستی از مؤسسات غیردولتی که اجرای امور مربوط بحفظ جان

اشخاص در دریا را از طرف آن دولت بعهده دارند .

ب - متن قوانین - تصویب‌نامه‌ها - دستورها و مقرراتی که راجع به امور مختلف مربوط ب موضوع این قرارداد وضع شده است .

ج - تعداد کافی از نمونه گواهی‌نامه هائی که بر اساس این قرارداد صادر گردیده است .

ماده ۴- موارد فرس ماژور

الف - هر کشتی که هنگام عزیمت برای هر سفر مشمول مقررات این قرارداد نباشد نمیتواند بعلت انحراف از مسیر خود بسبب بدی هوا و یا هر علت دیگری که ناشی از فرس ماژور باشد مشمول این قرارداد گردد .

ب - حمل اشخاصی که بعلت فرس ماژور و یا در نتیجه تعهد فرمانده (دائر بحمل مسافری کشتی مغروق و یا اشخاص دیگر) بکشتی سوار میشوند نمیتوانند ملاک اجرای این قرارداد واقع گردد .

ماده ۵ - حمل اشخاص در موارد ضروری

الف - دولت متعاقد میتواند بمنظور تخلیه اشخاص از هر سرزمین و برای جلوگیری از بخطر افتادن جان آنها اجازه دهد تعداد افراد بیشتری زائد بر آنچه که در این قرارداد پیش بینی شده است با کشتی حمل گردد .

ب - اجازه مذکور در بند فوق مانع از اعمال حق بازرسی سایر دول

قرارداد بین‌المللی حفظ جان اشخاص در دریا

متعهد در بنادر خود که در این قرارداد پیش‌بینی شده است نخواهد بود .

ج - اجازه فوق بضمیمه گزارش مربوط بعلل صدور آن از طرف دولتی که آن اجازه را صادر کرده است برای سازمان فرستاده خواهد شد .

ماده ۶ - تعلیق مقررات در زمان جنگ

الف - کشور متعهد میتواند در صورت بروز جنگ یا هر نوع منازعه دیگر چنانچه تشخیص دهد در حال جنگ بودن یا بیطرفی در جنگ یا منازعه در وضع او مؤثر میباشد اجرای تمام یا قسمتی از مقررات منضم به این قرارداد را موقوف سازد دولت مزبور باید فوراً سازمان را از این تعلیق آگاه سازد .

ب - تعلیق مزبور سایر دول متعهد را از حقی که بموجب مقررات این قرارداد در بنادر خود برای بازرسی کشتیهای متعلق به دولتی که مقررات مزبور را معلق کرده است دارند محروم نمیسازد .

ج - دولتی که اجرای این مقررات را معلق نموده میتواند در هر موقع به این تعلیق خاتمه دهد و باید فوراً سازمان را از این عمل آگاه سازد .

د - سازمان هر گونه تعلیق یا خاتمه آنرا بموجب این ماده به اطلاع کلیه دول متعهد خواهد رسانید .

ماده ۷ - معاهدات و قراردادهای قبلی

الف - در مورد کشورهای امضاءکننده این عهدنامه قرارداد حاضر جانشین

قرارداد بین‌المللی حفظ جان اشخاص در دریا

و ناسخ قرارداد بین‌المللی مربوط بحفظ جان اشخاص در دریا که در تاریخ ۱۰ ژوئن ۱۹۴۸ در لندن به امضاء رسیده است میباشد.

ب - کلیه عهدنامه‌ها - قراردادها و قرارهای مربوط بحفظ جان اشخاص در دریا و یا موضوعات مربوط به آن که در حال حاضر بین دول متعاهد مجری است در موارد زیر و تا مدتی که اعتبار دارند کاملاً بقوت خود باقی خواهد بود.

۱ - در مورد کشتیهایی که این قرارداد شامل آنها نمیشود.

۲ - در مورد کشتیهای مشمول این قرارداد که برای آنها صرفاً مقرراتی در این قرارداد پیش‌بینی نشده است.

ج - چنانچه این معاهدات - قراردادها یا قرارها با مفاد این قرارداد مغایرت داشته باشد مقررات این قرارداد نافذ خواهد بود.

د - موضوعاتی که برای آنها مقرراتی در این قرارداد پیش‌بینی نشده تابع قوانین ملی خواهد بود.

ماده ۸ - تنظیم مقررات خاص بین دول

هر گاه مقررات مخصوصی با توجه بمفاد این قرارداد بین کلیه دول متعاهد و یا بعضی از آنها تنظیم گردد اینگونه مقررات باید جهت اطلاع کلیه دول متعاهد بسازمان ارسال گردد.

ماده ۹ - اصلاحات

الف - ۱ - این قرارداد ممکنست با موافقت کلیه دول متعاهد اصلاح گردد.

۲ - در صورت تقاضای هر يك از دول متعاقد پیشنهاد اصلاحی باید بموجب

این بند بوسیله سازمان بکلیه دول متعاقد جهت ملاحظه و اعلام قبولی ارسال گردد .

ب - ۱ - هر يك از دول متعاقد میتواند در هر موقع و برای اصلاح این

قرارداد پیشنهادی بسازمان تسلیم دارد چنانچه این پیشنهاد پس از توصیه کمیته ایمنی دریائی سازمان (که از این پس کمیته دریائی نامیده میشود) با اکثریت $\frac{2}{3}$ آراء و مجمع سازمان (که از این پس مجمع نامیده میشود) با اکثریت $\frac{2}{3}$ آراء مورد تصویب قرار گیرد مراتب باید بوسیله سازمان برای جلب موافقت کلیه دول متعاقد ارسال گردد .

۲ - توصیه های مذکور که بوسیله کمیته ایمنی دریائی بعمل میآید باید

لااقل ششماه قبل از بررسی مجمع توسط سازمان بکلیه دول متعاقد برای ملاحظه ارسال شود .

ج - ۱ - در صورت تقاضای يك ثلث دول متعاقد برای بررسی اصلاحات

پیشنهادی (از طرف هر يك از دول متعاقد) نسبت به این قرارداد ترتیب تشکیل کنفرانس بوسیله سازمان داده خواهد شد .

۲ - هر نوع پیشنهاد اصلاحی که توسط $\frac{2}{3}$ اکثریت دول متعاقد مورد

قبول کنفرانس واقع شود بوسیله سازمان برای کلیه دول متعاقد جهت قبولی ارسال خواهد شد .

د - هر اصلاحی که بموجب بند «ب» یا «ج» این ماده برای دول متعاقد جهت قبولی ارسال میشود نسبت به کلیه دول متعاقد ۱۲ ماه بعد از تاریخی که اصلاحات بوسیله $\frac{2}{3}$ دول متعاقد و $\frac{2}{3}$ نمایندگان کمیته ایمنی دریائی قبول گردیده لازم‌الاجرا است مگر آنکه قبل از لازم‌الاجرا شدن آن اعلام نمایند که اصلاحات مزبور مورد قبول آنها نمیشود.

ه - مجمع میتواند هنگام تصویب اصلاحیه با اکثریت دو سوم آراء اعضاء (که مشتمل بر آراء دوثلث نمایندگان دول در کمیته ایمنی دریائی نیز میباشد) و موافقت دوثلث اعضاء دول متعاقد یا با اکثریت دو سوم آراء اعضاء کنفرانس که بموجب بند «ج» این ماده تشکیل میشود اعلام نماید که اهمیت اصلاح مذکور بنحوی است که هر دولت متعاهدی که بموجب بند «د» این ماده قبولی خود را در مدت ۱۲ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه اعلام نکند در انقضای مدت مذکور دیگر طرف این قرارداد نخواهد بود.

و - هر گونه اصلاحی نسبت به این قرارداد که بموجب این ماده بعمل میآید و مربوط بساختمان کشتی است فقط شامل کشتیهائی است که تیر اصلی آن پس از لازم‌الاجرا شدن اصلاح مذکور بکار گذاشته شده است.

ز - سازمان کلیه دول متعاقد را از هر گونه اصلاحی که بموجب این ماده بموقع اجرا گذارده شده با ذکر تاریخ مطلع خواهد ساخت.

ح - هر نوع قبولی یا اعلامی که بموجب این ماده بعمل میآید باید بوسیله

اعلامید کتبی بد اطلاع سازمان برسد. و سازمان نیز کلیه دول متعاقد را از وصول اعلام چنین قبولی مطلع خواهد ساخت.

ماده ۱۰ - امضاء و قبولی

الف - این قرارداد برای مدت یکماه از این تاریخ برای امضاء و سپس جهت قبولی مفتوح خواهد بود.

دولتها میتوانند بشرح ذیل طرف این قرارداد واقع شوند:

۱ - امضاء بدون شرط قبولی.

۲ - امضاء با شرط قبولی و قبولی بعدی.

۳ - قبولی.

ب - اعلام قبولی با تسلیم سند آن سازمان صورت میگیرد و سازمان قبولی مذکور را با ذکر تاریخ رسید برای کلیه دولی که قبلاً قبولی خود را اعلام داشته‌اند ارسال میدارد.

ماده ۱۱ - تاریخ اجرای قرارداد

الف - این قرارداد ۱۲ ماه پس از تاریخی که لااقل ۱۵ دولت قبولی خود را بر طبق ماده ۱۰ تسلیم نموده و قبولی هفت فقره آن از طرف مهالکی باشد که حجم ظرفیت غیر خالص کشتیهای هر يك از آنها لااقل بيك ميليون تن برسد لازم الاجرا خواهد بود. سازمان تاریخ لازم الاجرا شدن این قرارداد را به اطلاع

کلیه دولتی که آن را امضاء یا قبول نموده‌اند خواهد رسانید .

ب - قبولی هائیکه پس از قابل اجرا بودن این قرارداد تسلیم میگردد سه ماه پس از تاریخ تودیع آنها بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده ۱۲ - فسخ

الف - این قرارداد ممکنست در هر موقع از طرف هر یک از دول متعاهد پس از انقضاء ۵ سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن آن نسبت به آن دولت فسخ گردد.

ب - فسخ قرارداد با اعلام کتبی بسازمان صورت خواهد گرفت . سازمان از وصول هر گونه اعلام فسخ و تاریخ دریافت آن سایر دول متعاهد را مطلع خواهد ساخت .

ج - فسخ قرارداد یکسال پس از دریافت اعلامیه کتبی یا در انقضای مدت بیشتری که در اعلامیه قید گردیده بمورد اجرا گذارده میشود .

ماده ۱۳ - سرزمینها

الف - ۱ - در مواردی که سازمان ملل متحد مسئولیت اداره سرزمینی را بعهده دارد یا هر دولت متعاهدی که مسئولیت روابط بین‌المللی سرزمینی را عهده‌دار است سازمان یا دولت مذکور در اسرع وقت با چنین سرزمینی مشورت خواهند نمود تا نسبت به شمول این قرارداد در مورد آن سرزمین اقدام نمایند و با تسلیم اعلامیه کتبی ممکن است در هر موقع بسازمان اعلام نمایند که این

قرارداد شامل چنین سرزمینی نیز می‌گردد .

۲ - مفاد این قرارداد از تاریخ دریافت اعلامیه یا از تاریخی که ممکن است در اعلامیه مذکور قید شده باشد شامل سرزمین نامبرده خواهد گردید .

ب - ۱ - سازمان ملل متحد یا هر دولت متعاهدی که بموجب بند الف این ماده اعلامیه‌ای ارسال داشته می‌تواند در هر موقع پس از انقضای مدت ۵ سال از تاریخ شمول قرارداد نسبت به آن سرزمین طی اعلامیه کتبی بسازمان اعلام نماید که این قرارداد شامل سرزمین مذکور در اعلامیه نخواهد بود .

۲ - سرزمینی که در اعلامیه به آن اشاره شده یکسال (یا مدت بیشتری که ممکن است در اعلامیه قید شده باشد) پس از تاریخ وصول اعلامیه بسازمان از شمول این قرارداد خارج خواهد شد .

ج - سازمان در هر مورد کلیه دول متعاهد را از تعمیم اجرای این قرارداد که بموجب بند «الف» صورت گرفته و همچنین خاتمه اجرای آن که بموجب بند «ب» این ماده بعمل آمده (با ذکر تاریخ خاتمه اجرا نسبت به آن سرزمین) مطلع خواهد ساخت .

ماده ۱۴ - ثبت

الف - این قرارداد در بایگانی سازمان تودیع خواهد شد و دبیر کل سازمان رونوشت‌های مصدق مربوطه را برای کلیه دول امضاءکننده و کلیه دول دیگر که این قرارداد را قبول می‌نمایند ارسال خواهد داشت .

ب - سازمان این قرارداد را بمحض لازم‌الاجرا شدن در دبیرخانه سازمان ملل متحد ثبت خواهد رسانید .

قرارداد فوق‌مشمول بر ۱۴ ماده منضم بقانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بهفوت قرارداد بین‌المللی دریائی میباشد و قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

رد لایحه ایجاد معابر جدید در تهران برای تسهیل وسایل عبور و مرور

۱ - برای تسهیل رفت و آمد و وسائط نقلیه از تمام قسمت‌های شهر بنقاط مختلف شمیرانات جاده‌های زیر برابر نقشه‌هاییکه وسیله وزارت راه تهیه میشود احداث گردد .

الف - تعویض جاده پونک از سه راه مهر آباد بطرف شمال تا جاده سوم کرج بعرض ۶۰ متر بطول تقریبی ۱۴۰۰ متر . قزل قلعه (ششم بهمن) بعرض ۳۵ متر و طول تقریبی ۵ کیلومتر .

ج - امتداد خیابان نواب بطرف شمال و اتصال آن بجاده فرحزاد بعرض ۴۰ متر و طول تقریبی دو کیلومتر .

د - جاده هتل هیلتون از محل تلاقی با جاده فرحزاد تا اتصال بجاده پهلوی در حدود محمودیه شمیران بعرض ۳۵ متر و طول تقریبی هفت کیلومتر .

ه - جاده ۳۵ متری از خیابان قصر (مجیدیه) در شرق جاده قدیم شمیران تا اقدسیه .

۲ - نقشه‌های مربوطه وسیله وزارت راه تهیه میشود و هزینه انجام کار به نسبت نصف از طرف سازمان بر نامه و نصف از طرف شهرداری تهران تأمین و پرداخت خواهد شد .

۳ - کلیه اقدامات اعم از خرید املاک و اراضی و احداث و ساختمان و اسفالت جاده‌های نامبرده از طرف شهرداری تهران بعمل خواهد آمد .

۴ - خرید اراضی و املاک واقع در مسیر جاده های نامبرده برابر قانون اصلاح قانون توسعه معابر مصوب ۱۳۲۰ بعمل خواهد آمد ولی ترتیب پرداخت قیمت از طرف شهرداری بشرح زیر خواهد بود .

الف - بهای اراضی بیاض و فاقد ساختمان اعم از محصور و معبر ظرف پنجسال از تاریخ تنظیم سند به اقساط متساوی سالیانه .

ب - بهای املاکی که دارای ساختمان باشد طبق مقررات قانون اصلاح توسعه معابر .

۵ - وزارت کشور مأمور اجرای این تصویبنامد قانونی است و مکلف است پس از افتتاح مجلسین مجوز قانونی آن را تحصیل نماید .

لایحه فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ به مجلس سنا تقدیم شده بود به تاریخ ۱۱/۹/۴۴ در کمیسیون کشور مجلس سنا و به تاریخ ۶/۱۰/۴۴ در کمیسیون کشور مجلس شورای ملی رد شده .

گزارش کمیسیون های مربوطه مبنی بر رد لایحه فوق در جلسه روز شنبه بیستم آذرماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا و در تاریخ روز شنبه ۵ بهمن ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

منتفی بودن لوايح مربوط به اجازه و اختيارات هيأت پنج نفری برای
ساختمان خانه‌های سازمانی و اجازه استخدام مأمورین فنی و
خرید اراضی مورد احتیاج سازمان

شماره ۹۹۱۲

بتاریخ ۱۳۴۲/۶/۲۳

هیئت وزیران در جلسه ۴۲/۶/۱۳ شماره ۱۳۵۸۱/۲۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۳۴۲/۶/۱۱- وزارت دارائی در تکمیل تصویب نامه جایگزین قانونی شماره ۸۲۴ - ۴۲/۱/۱۹ تصویب نمودند :

۱ - در اجرای تصویب نامه شماره ۸۲۴ - ۴۲/۱/۱۹ هیئت وزیران اقدام هیئت پنج نفری رامبنی بر انتخاب هیئت عامله مرکب از سه نفر برای اجرای برنامه خانه سازی موضوع تصویب نامه نامبرده تأیید و اختیارات هیئت عامله در حدودی است که از طرف هیئت پنج نفری واگذار شده یا خواهد شد .

۲ - هیئت عامله میتواند طبق بودجه مصوب مهندسین و مأمور فنی که استخدام آنان ضرورت داشته باشد برای انجام برنامه ساختمانی بطور محدود و برای مدتی که از نظر انجام کار لازم است استخدام نماید و حقوق آنان را طبق بودجه مصوب پرداخت و بعد از پایان کار بخدمت آنان خاتمه دهد .

۳ - هیئت پنج نفری میتواند اراضی مورد احتیاج را از اراضی دولتی یا شهرداری

منتفی بودن لوايح مربوط به اجازه و اختيارات هيأت پنجنفری برای ساختمان خانه های سازمانی

تأمین و یا از مالکین بقیمت عادلانه خریداری نماید و در مورد اراضی دولتی و شهرداری نیز در صورتی که پرداخت قیمت ضروری باشد هیأت پنج نفری ترتیب مقتضی برای پرداخت آن خواهد داد .

۴- تصویب نامه جایگزین قانون شماره ۲۵۶۴۸ - ۱۳۴۱/۷/۱۱ مبنی بر تشکیل سازمان مسکن از تاریخ صدور تصویب نامه جایگزین قانون شماره ۸۲۴ - ۱۳۴۲/۱/۱۹ لغو میشود .

وزارت دارائی مکلف است بمحض گشایش مجلسین لایحه تحصیل مجوز این تصویب نامه را تقدیم نماید .

شماره ۸۲۴

بتاریخ ۱۳۴۲/۱/۱۶

بمنظور انجام يك قسمت از بر نامه دولت مبنی بر ساختن ده هزار خانه های مورد احتیاج سازمانهای دولتی و خانه برای کارمندان دولت و برای افراد خصوصی در سال ۴۲ هیأت دولت بنا به پیشنهاد مورخ ۴۲/۱/۱۷ وزارت دارائی مراتب زیر را در جلسه ۴۲/۱/۱۷ تصویب نمودند :

۱- برای انجام امور مذکور در فوق دولت اختیار تام به هیأت پنج نفری مرکب از وزیر دارائی، وزیر کشور و وزیر فرهنگ و وزیر کار و مدیر عامل سازمان بر نامه میدهد . هیأت مزبور تحت ریاست وزیر دارائی انجام وظیفه مینمایند .

۲- هیأت پنج نفری مذکور میتواند در هر کجا که مقتضی بدانند و بهر نحو که تشخیص دهند ساختن قسمتی یا تمام از ساختمانها را بوزارت خانه ها و یاسایر

منتفی بودن لوایح مربوط به اجازه و اختیارات هیأت پنجنفری برای ساختمان خاندهای سازمانی

مؤسسات و بانک‌های دولتی و یا مؤسسات و یا شرکتها و یا اشخاص خصوصی
و اگذار نمایند.

۳ - برای اینکه ساختمانهای مذکور هر چه زودتر شروع و در اسرع
اوقات تمام شود انجام ساختمانهای مزبور بهیچوجه تابع قانون محاسبات عمومی
و مناقصه و مزایده و آئین نامه معاملات دولتی نیست و هیئت پنج نفری در تعیین
انواع ساختمانهای سه گانه مذکور در فوق و شرایط انجام کار و انعقاد قراردادهای
لازم و همچنین تعیین شرایط و اگذاری ساختمانهای مزبور پس از اتمام و مدت
پرداخت اقساط قیمت یا مال الاجاره آنها از هر حیث اختیار تام دارد.

تصمیمات هیئت با کثرت سه نفر از پنج نفر قطعی و قابل اجرا میباشد.

۴ - سرمایه لازم را برای انجام ساختمان های مذکور هیئت تعیین نموده
و از طرف وزارت دارائی و سازمان برنامه پرداخت میشود. سازمان اداری برای
انجام امور مذکور در فوق تحت نظر وزارت دارائی خواهد بود و بودجه سازمان
های مزبور هم برای هر قسمت پس از تصویب هیئت پنج نفری از طرف وزیر
دارائی اجرا میشود.

۵ - وزارت دارائی مکلف است بمحض افتتاح مجلسین لایحه تحصیل مجوز

قانونی این تصویب نامه قانونی را بمجلسین تقدیم نماید.

لوایح فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ ضمن شماره

۴۶۴۶۸-۱۷/۱۰/۴۲ بمجلس شورای ملی تقدیم شده بود در کمیسیونهای مربوط

مطرح و رد شد. گزارش کمیسیونهای مزبور مبنی بر منتفی بودن لوایح فوق

در جلسه روز سه شنبه ۳۰ آذرماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس شورای ملی رسید و در تاریخ

روز شنبه ۹ بهمن ماه ۱۳۴۴ مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت.

لایحه اساسنامه سازمان اتحادیه شهرداریهای ایران

فصل اول - در تشکیل اتحادیه و هدف آن :

ماده ۱ - اتحادیه شهرداریهای ایران که با عضویت کلیه شهرداریهای کشور تشکیل میگردد و در این اساسنامه «اتحادیه» نامیده میشود مؤسسه ایست ملی و غیر سیاسی و دارای شخصیت حقوقی .

تبصره - در این اساسنامه نام شهر بکلیه نقاطی اطلاق میشود که در آن نقاط شهرداری تأسیس شده یا از این ببعده تأسیس خواهد گردید .

ماده ۲ - شهرداریهای ایران بر طبق تعرفه‌ای که به پیشنهاد مدیرعامل و تأیید هیئت مدیره اتحادیه بتصویب وزیر کشور میرسد مبلغی بعنوان حق عضویت پرداخت خواهند نمود .

ماده ۳ - افراد ذیعلاقه و صلاحیتدار و همچنین اشخاصیکه خدمات گرانبهایی برای پیشرفت امور شهرداریها نموده باشند میتوانند باتصویب هیئت مدیره به عضویت افتخاری اتحادیه پذیرفته شوند .

ماده ۴ - هدف اتحادیه عبارتست از راهنمایی شهرداریها بمنظور برقراری روش نوین این اداره و انطباق طرزکار آنها با اصول معمول در کشور های مرفقی جهان بوسائل ذیل :

الف - تشکیل کنفرانسهای ماهیانه و سالیانه بر حسب لزوم و انتشار نشریات و رسالات سودمند و تأسیس کلاسهای آموزشی و کتابخانه و امثال آن .

ب - جمع آوری و تمرکز اطلاعات و آمار مربوط بشهرداری های ایران

و سببان و بررسی علمی و فنی در مسائل مربوط بشهرداریها و تبادل اطلاعات لازم. ج - ترغیب و تشویق مردم بمنظور ایجاد علاقه و همکاری بیشتر در زمینه امور محلی و جلب توجه افرا دبه اهمیت مسائل مربوط به تشکیلات شهرداریهای کشور و طرق جدید اداره نمودن آنها .

د - ایجاد همکاری بین شهرداریها و سازمانهای دولتی یا وابسته بدولت همچنین مؤسسات ملی که در امور مربوط بشهرداریها بنحوی از انحاء مداخله و ارتباط دارند و اتخاذ هر گونه اقدامات لازم بمنظور رفاه اهالی شهر در حدود قوانین مصوبه .

ه - ایجاد و برقراری ارتباط دائم و مستقیم با شهرداری های جهان و مؤسسات بین المللی مربوطه و تبادل اطلاعات با آنها .

فصل دوم - تشکیلات اتحادیه شهرداریهای ایران

ماده ۵ - اتحادیه دارای يك شورای عالی و يك هیئت مدیره و يك نفر بعنوان مدیر عامل خواهد بود .

شورای عالی

ماده ۶ - شورای عالی مرکب خواهد بود از نمایندگان اتحادیه های شهرداریهای هر يك از استانها وفرمانداریهای كل کشور .

تبصره - مادامیکه اتحادیه شهرداری هر يك از استانها و فرمانداریهای

کل تشکیل نگردیده است رئیس انجمن شهر مرکز استان و فرمانداری کل و در صورت نبودن انجمن شهر شهردار مرکز استان و فرمانداری کل در شورایی عالی بنمایندگی استان و فرمانداری کل مربوطه در جلسات شورایی عالی شرکت خواهند نمود.

(عضویت در شورایی عالی افتخاری خواهد بود).

ماده ۷ - جلسات شورایی عالی سالی یکبار بتناوب در مرکز یکی از استانها یا فرمانداریهای کل با شرکت هیئت مدیره تشکیل خواهد گردید.

تبصره ۱ - برنامه و دستور جلسات شورایی عالی لااقل یکماه قبل از تشکیل جلسه از طرف مدیرعامل اتحادیه تهیه و پس از تصویب هیئت مدیره برای اطلاع کلیه شهرداریها ارسال میگردد.

تبصره ۲ - هزینه ایاب و ذهاب و توقف اعضای شورای عالی در موقع تشکیل جلسات از طرف شهرداریهای مربوطه پرداخت خواهد شد و هزینه ایاب و ذهاب و فوق العاده روزانه اعضای هیئت مدیره ای که در جلسات ششماهه شرکت مینمایند از اعتبار اتحادیه شهرداریهای ایران طبق مقررات تأمین و پرداخت میگردد.

ماده ۸ - جلسات شورایی عالی با حضور نصف بعلاوه يك اعضاء (منظور مجموع نمایندگان استانها و فرمانداریهای کل و اعضاء هیئت مدیره) رسمیت خواهد یافت و اعضای مذکور در اولین جلسه یکنفر رئیس و یکنفر نایب رئیس به اکثریت آراء انتخاب مینمایند.

ماده ۹ - معرفی نامه نمایندگان استان‌ها و فرمانداری‌های کل قبل از تشکیل جلسات بوسیله استانداری و فرمانداری کل بسازمان اتحادیه شهرداریهای ایران ارسال خواهد شد .

وظایف شورایعالی

ماده ۱۰ - وظایف شورایعالی بقرار زیر خواهد بود :

الف - استحضار از نتیجه اقداماتی که جهت پیشرفت و بهبود وضع شهرداری‌های کشور بعمل آمده و اظهار نظر نسبت به آنها .

ب - تعیین روش کلی طرز کار شهرداریهای کشور که در سال آینده مبنای تصمیمات هیئت مدیره اتحادیه خواهد بود .

ج - تعیین حق عضویت شهرداریها بنا به پیشنهاد مدیر عامل اتحادیه .

د - توصیه و پیشنهاد مربوط بمقررات عمومی که بطور یکسان در حدود قوانین موجود باید در تمام شهرداریها بمورد اجرا گذاشته شود .

ه - مطالعه در وضع اخذ عوارض با توجه بمقتضیات هر محل .

و - مطالعه و مذاکره در اطراف مواد قوانین و تصویبنامه‌های مربوط به امور شهرداریها و در صورت لزوم پیشنهاد اصلاح یا تغییر آنها و همچنین بحث و تدقیق درباره مسائل و تشکیلات مهمه مربوط بشهرداری‌ها و در نظر گرفتن راه حل‌های مناسب .

ز - اقدام و توصیه برای ایجاد اتحادیه شهرداری در هر استان و فرمانداری کل .

ح - تصویب برنامه‌های آینده اتحادیه شهرداری‌های ایران .

هیئت مدیره

ماده ۱۱ - هیئت مدیره اتحادیه مرکب خواهد بود از سه نفر عضو که دو نفر آنها از بین مأمورین عالی مقام وزارت کشور یا دولت که در امور شهرداریها دارای اطلاعات و تجربیات کافی بوده و لااقل دارای گواهینامه لیسانس باشند انتخاب میشوند و یک نفر دیگر مدیر کل وقت اداره کل امور شهرداریها خواهد بود.

ماده ۱۲ - دو نفر اعضاء هیئت مدیره بموجب حکم وزیر کشور برای مدت دو سال منصوب میگرددند.

تبصره - انتصاب مجدد اعضاء هیئت مدیره بعد از دو سال بلا مانع خواهد بود.

ماده ۱۳ - هیئت مدیره حداقل هفته ای یکبار جلسات عمومی خود را با حضور اکثریت اعضاء تشکیل داده و هفته ای لااقل دو بار کمیسیونهای لازم را برای رسیدگی به پیشنهادات و مسائل فنی و تهیه گزارش برای جلسات عمومی هیئت مدیره تشکیل خواهد داد.

ماده ۱۴ - هیئت مدیره در اولین جلسه یک نفر را بعنوان رئیس انتخاب خواهد نمود.

ماده ۱۵ - حق الزحمه اعضاء هیئت مدیره بطور مقطوع و بانوجه بمقررات و قوانین بمیزانی که بتصویب هیئت مدیره و وزارت کشور رسیده باشد از اعتبار اتحادیه تأمین و پرداخت میگردد.

وظایف هیئت مدیره

ماده ۱۶ - وظایف هیئت مدیره عبارتست از :

- الف - اتخاذ تصمیمات لازمه بر اساس روش کلی که شورایعالی تعیین نموده است و تنظیم برنامه های تفصیلی اتحادیه .
- ب - تهیه و تدوین مقررات و آئین نامه های مربوط بشهرداری های کشور که از طرف شورایعالی پیشنهاد میگردد .
- ج - بررسی و تهیه قوانین و مقررات مفید برای بهبودوضع عمومی شهرداری های کشور .
- د - بررسی و تصویب برنامه و دستور صورت جلسات شورایعالی که برای تصویب وزارت کشور پیشنهاد میگردد .
- ه - بررسی و تنظیم بودجه اتحادیه .
- و - تهیه و تدوین دستورات عمومی و صدور تعلیمات و پیشنهادات بمنظور بهبود وضع اجتماعی و عمران شهرها .

فصل سوم - قسمت اداری و اجرایی اتحادیه

مدیر عامل

ماده ۱۷ - بنا به پیشنهاد هیئت مدیره، وزیر کشور یک نفر شخص بصیر و مطلع را که دارای تجارب علمی و عملی در امور شهرداریها بوده و لااقل دارای

گواهینامه لیسانس باشد برای مدت دو سال بسمت مدیر عامل اتحادیه منصوب مینماید .

ماده ۱۸- مدیر عامل در جلسات شورای عالی و هیئت مدیره شرکت خواهد نمود .

ماده ۱۹ - حقوق و مزایای مدیر عامل اتحادیه را هیئت مدیره تعیین و با تصویب وزیر کشور ابلاغ خواهد نمود .

ماده ۲۰ - مدیر عامل مجری تصمیماتی است که در جلسات عمومی هیئت مدیره اتخاذ میگردد و دارای اختیارات و تکالیف ذیل میباشد :

الف - تهیه بودجه و برنامه سالیانه در مورد مقرر و تسلیم آن برای مطالعه هیئت مدیره و اجرای آن پس از تصویب وزیر کشور .

ب - تهیه و تسلیم گزارش لازم از کارهای اتحادیه و همچنین گزارش کامل مالی و اداری به هیئت مدیره .

ج - دادن اطلاعات و تسلیم پیشنهادات لازم در باره برنامه های آینده اتحادیه به هیئت مدیره و شورای عالی شهرداریها .

د - نصب و عزل اعضاء فنی و کارمندان اداری اتحادیه .

ه - تبادل اطلاعات و انجام مکاتبات با هر يك از سازمانها و مؤسسات داخلی یا بین المللی شهرداریها .

ماده ۲۱ - مادامیکه مقررات حساب عملیات مخصوص از طرف دولت معتبر شناخته میشود امور مالی اتحادیه طبق آن مقررات اداره خواهد شد و در غیر این

صورت مقررات دیگری از طرف هیئت مدیره پیشنهاد و به تصویب وزیر کشور میرسد مجری خواهد گردید .

ماده ۳۲ - بودجه اتحادیه بنا به پیشنهاد مدیر عامل و تصویب هیئت مدیره و وزیر کشور از ۲ درصد وصولی اداره کل امور شهرداریها تأمین میگردد .

ماده ۳۳ - این اساسنامه که مشتمل بر ۲۳ ماده و ۴ تبصره است در جلسه مورخ ۱۳۴۰/۶/۱۸ هیئت وزیران مورد تصویب واقع و اتحادیه وسایر ادارات و مؤسسات مربوطه وزارت کشور مسئول اجرای آن میباشند .

لایحه فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذر ماه ۱۳۴۲ به مجلس سنا تقدیم شده بود در تاریخ ۱۱ آذر ماه ۱۳۴۴ در کمیسیون کشور مجلس سنا و در تاریخ ۴ بهمن ماه ۱۳۴۴ در کمیسیون کشور مجلس شورای ملی رد شد .

گزارش کمیسیونهای مزبور مبنی بر رد لایحه فوق در جلسه روز شنبه ۲۰ آذر ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا و در تاریخ روز سه شنبه ۱۲ بهمن ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

قانون تأدیه فوق العاده افسران و افراد پلیس راه

مصوب ۱۳۴۴/۱۱/۱۴

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود از محل بودجه وزارت راه به افسران پلیس راه روزانه یکصد و پنجاه ریال و به افراد پلیس راه که حداقل دارای دیپلم کامل متوسطه باشند روزانه یکصد ریال برای هر روز خدمت در خارج از شهر از تاریخی که پلیس راه تابع مقررات استخدامی نیروهای مسلح شاهنشاهی گردیده است پرداخت نماید.

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ ۴ بهمن ماه ۱۳۴۴ در جلسه روز پنجشنبه چهاردهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

آئین نامه اجرایی قسمت اول تبصره ۲۹ بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور

مصوب ۱۳۴۴/۱۱/۱۸

ماده ۱ - منظور از دولت و مؤسسات وابسته به دولت عبارتست از کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات وابسته به دولت و همچنین مؤسسات بازرگانی و انتفاعی بشرح فهرست ضمیمه که در این آئین نامه بنام سازمان های دولتی خوانده میشود .

تبصره ۱ - سازمانهای دولتی که بعد از تصویب بودجه سال ۱۳۴۴ در کشور ایجاد شده و یا خواهند شد نیز مشمول این آئین نامه خواهند بود .

تبصره ۲ - کارکنان سازمان اطلاعات و امنیت کشور و مشمولین قانون نیرو های مسلح شاهنشاهی تابع قوانین خاص خود میباشند .

ماده ۳ - پرداخت وجه به کارکنان سازمانهای دولتی که با اطلاع کتبی سازمان دولتی متبوعه در غیر از ساعات اداری انجام وظایفی را در سازمان دولتی دیگر به عهده میگیرند فقط در قبال خدمات مشروح در ذیل با رعایت مقررات مربوطه مجاز میباشد .

۱ - تدریس .

۲ - تألیف و ترجمه کتب و تهیه مطالب درسی و مقالات برای مورد مشخص و مبلغ و مدت معین .

۳ - تهیه - تنظیم - رهبری و اجرای برنامه های فرهنگی و هنری در رادیو - تلویزیون - فیلم و صحنه در وزارت اطلاعات و وزارت فرهنگ و هنر .

۴ - سخنرانی - گویندگی - تفسیر اخبار و ترجمه در وزارت اطلاعات و وزارت فرهنگ و هنر .

۵ - جمع آوری آمارهای جوی در نقاطی که ایستگاههای هواشناسی فاقد متصدی است در اداره کل هواشناسی وزارت راه .

۶ - کارشناسی در مواردی که طبق قوانین ارجاع امر به کارشناس مقرر گردیده است .

۷ - شرکت در جلسات هیئت حل اختلاف در وزارت کار .

۸ - حق الزحمه وحق العلاج صاحبان حرف پزشکی .

ماده ۳ - پرداخت وجه در قبال تعمیرات و انجام امور مکانیکی هواپیما و هلیکوپتر و کارآموزی تعلیم پرواز خلبانان و کمک خلبانان در هر موقع از شبانه روز بر حسب احتیاج مجاز میباشد .

ماده ۴ - خدماتی که کارکنان سازمانهای دولتی در ساعات اداری و غیر اداری بنابدستور سازمان دولتی متبوعه و یا طبق قوانین و مقررات موضوعه بنا بر اقتضای شغل مورد تصدی در سایر سازمانهای دولتی انجام میدهند قسمتی از وظایف و مسئولیتهای کارکنان محسوب میگردد و پرداخت وجه به هر عنوان در قبال خدمات فوق الذکر از طرف سازمانهای دولتی که اینگونه خدمات برای آنها انجام میشود ممنوع است .

تبصره ۵ - موارد مندرج در ماده ۴ این آئین نامه از شمول این ماده مستثنی میباشند .

فهرست ضمیمه آئین نامه اجرائی قسمت اول تبصره ۲۹۵

بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور

- اداره کل غله .
- اداره کل قند و شکر .
- مؤسسه انحصار دخانیات ایران .
- سازمان چای .
- بنگاه کل داروئی ایران .
- سازمان مستقل چاپخانه دولتی ایران .
- روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران .
- راه آهن دولتی ایران .
- سازمان پنبه .
- سازمان تهیه مسکن .
- مؤسسه جوجه کشی نارمک .
- کارخانه شیر پاستوریزه تهران .
- بنگاه شیمیائی .
- شرکت سهامی کارخانجات ونک .

- مؤسسه استاندارد ایران .
- سازمان مدیریت صنعتی .
- امور بهره برداری کارخانجات لو شان .
- آزمایشگاه فنی و مکانیک خاك .
- سازمان مرکزی شرکت های صنعتی و معدنی .
- سازمان نقشه برداری .
- سازمان آب و برق آذربایجان .
- سازمان آب و برق خوزستان .
- سازمان آب و برق سفیدرود .
- سازمان آب و برق کرج .
- سازمان آب تهران و سدلتیان .
- سازمان برق تهران .
- بنگاه اصلاح و تهیه بذر چغندر قند .
- سازمان مرکزی شرکت های تعاونی روستائی ایران .
- سازمان ذوب آهن ایران .
- بنگاه پتروشیمی .
- بنگاه توسعه ماشینهای کشاورزی .
- بانك مرکزی ایران -
- بانك ملی ایران .

- بانك سپه .
  - بانك رهنی ایران .
  - بانك اعتبارات كشاورزی و عمران روستائی .
  - بانك رفاه كارگران .
  - بانك اعتبارات صنعتی .
  - بانك بیمه ایران .
  - شرکت سهامی بیمه ایران .
  - » » تلفن ایران .
  - » » شیلات ایران .
  - » » فرش ایران .
  - » » كل معادن و ذوب فلزات .
  - » » كارخانجات ایران .
  - » » معاملات خارجی .
  - » » ملی نفت ایران .
  - » » هواپیمائی ملی ایران .
  - » » سهامی فروشگاه فردوسی .
  - » » واحد اتوبوسرانی تهران و حومه .
- سازمان برنامه .

مؤسسه رازی .

انستیتو پاستور ایران .

مؤسسه خواربار و تغذیه ایران .

سازمان تربیت بدنی ایران .

آئین نامه فوق مشتمل بر ۴ ماده و دو تبصره و فهرست ضمیمه که در تاریخ روز
دوشنبه هیجدهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب کمیسیون
مشترک دارائی مجلسین رسیده صحیح و به استناد تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۴۴
کل کشور قابل اجرا میباشد .

رئیس مجلس سنا

رئیس مجلس شورای ملی

مهندس شریف امامی

مهندس عبدالله ریاضی

تعیین شرایط اجازه تحصیل اعتبار از مؤسسه جی . آی . ای

ایتالیائی

مصوب ۱۳۴۴/۱۱/۱۸

ماده واحده - پرداختهای قسمت قابل تسعیر قرار داد وام که بالغ بر ۷/۹۹۷/۱۵۹ دلار آمریکائی میباشد بنا به انتخاب وزارت آب و برق و در خلال مدت مقرر از طریق موافقت وام با شرایط پرداختی زیر برای مدت ۱۶ سال که در سه سال اول پرداختی نخواهد داشت انجام میگردد.

۳۶ ماه پس از تاریخ امضاء قرارداد	۴/۱۰٪
« « ۴۲	۴/۱۰٪
« « ۴۸	۴/۱۰٪
« « ۵۴	۴/۱۰٪
« « ۶۰	۴/۱۰٪
« « ۶۶	۴/۱۰٪
« « ۷۲	۴/۱۰٪
« « ۷۸	۴/۱۰٪
« « ۸۴	۴/۱۰٪
« « ۹۰	۴/۱۰٪

بهر
شروع و در رأس هر
برده خواهد شد .
کلیه اقساط بایست
۲۸۶۵

تعیین شرایط اجازه تحصیل اعتبار از مؤسسه . جی . آی . ای ایتالیایی

۹۶ ماه پس از تاریخ امضاء قرارداد		۴/۱۰٪
«	« ۱۰۲	۴/۱۰٪
«	« ۱۰۸	۴/۱۰٪
«	« ۱۱۴	۴/۱۰٪
«	« ۱۲۰	۴/۱۰٪
«	« ۱۲۶	۴/۱۰٪
«	« ۱۳۲	۴/۱۰٪
«	« ۱۳۸	۴/۱۰٪
«	« ۱۴۴	۴/۱۰٪
«	« ۱۵۰	۴/۱۰٪
«	« ۱۵۶	۴/۱۰٪
«	« ۱۶۲	۴/۱۰٪
«	« ۱۶۸	۳/۸ ٪
«	« ۱۸۰	۳/ ٪
«	« ۱۹۲	

د در سال از ماه هیجدهم پس از تاریخ امضاء قرارداد
آن پس از ۲۴ ماه خواهد بود به بدکار حساب

ه سفته‌های لازم که متعهد آن وزارت آب و برق

تعیین شرایط اجازه تحصیل اعتبار از مؤسسه . جی . آی . ای ایتالیائی

و متعهدله مؤسسه جی . آی . ای است و توسط بانك مر كزى ايران ظهر نویسى و تضمین شده پرداخت شود .

متن سفته‌ها بایستی مورد قبول مؤسسات مالی ایتالیا باشد .

برای اقساط بهره‌های ششماهه که پس از ۱۸ ماه آغاز میگردد نیز بهمین طریق سفته‌هائی صادر خواهد شد .

در عرض دو ماه از تاریخ امضاء قرارداد هر دوسری سفته‌ها (برای اصل و فرع) باید توسط وزارت آب و برق با دستور غیر قابل نقض جهت آزاد نمودن در مقابل اسناد مثبتته از طرف مؤسسه جی . آی . ای و ارائه برگ صدور لازم و بایشرفت کار در کارگاه شامل ارزش مناسب سرمایه برای يك یا چند سفته - نزد بانك ایتالیا به امانت گذارده شود .

آزاد نمودن هر سفته مر بوط بسرمایه بخودی خود سفته‌های بهره‌های مر بوط را نیز آزاد خواهد نمود بجز دوسفته ای که مر بوط بدورانی است که بهره به آن تعلق نمیگیرد و در آن صورت در ازاء ضمانتنامه بانکی که معادل میزان اصل مبلغی است که بایستی در آن تاریخ بمؤسسه جی . آی . ای پرداخت شود آزاد خواهد گردید .

همراه با سفته‌ها وزارت آب و برق موظف است همچنین مدارکی را که مورد نیاز مقامات قانونی ایتالیا باشد جهت امضاء سفته‌ها تهیه نماید .

هر تأخیری در سپردن سفته‌ها بانك بخودی خود باعث تأخیر زمان تکمیل کار خواهد شد . بلافاصله پس از امضاء قرارداد مؤسسه جی . آی . ای از

تعیین شرایط اجازه تحصیل اعتبار از مؤسسه . جی . آی . ای ایتالیائی

مقامات قانونی مربوطه ایتالیا درخواست پروانه صادرات مورد نیاز را نموده و وزارت آب و برق را از نتیجه مطلع خواهد نمود .

شرایط تحصیل وام فوق مشتمل بر ماده واحده که در تاریخ روز دوشنبه هیجدهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی به استناد تبصره ۴۹ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور بتصویب کمیسیون مشترک دارائی مجلسین رسیده است صحیح و قابل اجراست .

رئیس مجلس سنا

مهندس شریف امامی

رئیس مجلس شورای ملی

مهندس عبدالله ریاضی

رد لوایح مربوط به تشکیل سازمان مسکن و تنظیم يك برنامه صحیح و بلند مدت برای خانه‌دار ساختن کارمندان دولت و

کارگران صنایع

بتاریخ ۱۳۴۰/۹/۲۵

شماره ۲۸۸۳۰/ت

وزارت دارائی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۰/۹/۲۲ در تعقیب تصویب‌نامه‌های شماره ۲۴۷۱۴ و ۳۴۰۰۱ مقررات زیر را تصویب نمودند .

بمنظور برقراری يك برنامه صحیح و بلند مدت برای خانه‌دار ساختن کارمندان دولت و کارگران صنایع و سایر افرادی که بکسب دولت نیازمندند و ایجاد هماهنگی میان برنامه‌های مختلف مسکن و مراقبت در بهبود فنی و بهداشتی و اقتصادی خانه‌سازی در کشور از این تاریخ سازمان مسکن با هدف و اختیارات و تشکیلات زیر انجام وظیفه خواهد نمود .

ماده ۱ - وظایف سازمان مسکن :

الف - مراقبت در تعیین و نظارت در اجرای سیاست کلی دولت در مورد

خانه‌سازی و با توجه بسياست عمومي عمرانی کشور .

ب - کمک در تنظيم و مراقبت درهما آهنگی کلیه بر نامدهای ساختمانی مسکن.

ج - اتخاذ تصميم نسبت بتحصيل و اعتبارات لازم برای خانه‌سازی از منابع

مصوب دولت . تهیه بودجه کل مسکن و نظارت در اجرای این بودجه .

د - بررسی وتعيين استانداردهای خانه‌سازی در نقاط مختلف کشور وتشويق

و مراقبت در رعایت این استانداردها از طرف سازندگان مسکن .

ه - انجام برنامه های خانه‌سازی .

و - همکاری با سازمانهای خصوصی در انجام امر سازی .

ز - مبادرت به اقدامی که در انجام مقاصد سازمان مفید و مؤثر باشد.

ماده ۴ - اختیارات سازمان :

الف - تهیه برنامه و مراقبت در اجرای کلیه ساختمانی که در زیر بعنوان

مسکن عمومي تعريف میشود مطلقاً تحت نظر سازمان مسکن انجام خواهد یافت

و هیچکدام از دستگاههای دولتی نمیتوانند بدون موافقت سازمان مسکن

بودجه ای برای اینکار تخصیص دهند اعتباری از داخل یا خارج کشور تحصیل کنند.

یا بهر گونه اقدام دیگری در این زمینه دست بزنند .

تبصره ۱ - رؤسای حسابداری بانظارت مالی دستگاههای دولتی موظف اند

از اجازه پرداخت هر گونه وجهی که برخلاف مقررات این ماده درخواست شود

خوداری نمایند .

رد لوائح مربوط به تشکیل سازمان مسکن و تنظیم يك برنامه صحیح و بلند مدت

تبصره ۲ - کلیه برنامه‌های «مسکن عمومی» که فعلاً در دست اجراء است یا مقدمات آن تهیه شده است با سازمان و بودجه خود از دستگاههای دولتی منتزع و بسازمان مسکن واگذار خواهد شد .

اجرای این برنامه‌ها ممکن است ناموقعی که سازمان مسکن کاملاً مجهز نشده است موقتاً بعهدہ دستگاههای مربوطه واگذار شود ولی ادامه آنها در هر صورت منوط بموافقت سازمان خواهد بود .

ب - در مورد خانه‌هایی که در زیر بعنوان مسکن کارمندی نامیده میشود اختیار تصمیم با دستگاههای زیربط است ولی سازمان مسکن باید نقشه این ساختمانها و طرز تأمین اعتبار و زمان ساختمان آنها را با توجه به احتیاجات عمومی و هم آهنگی با سایر برنامه‌های ساختمانی تصویب نماید .

مفاد تبصره ۱ - بند الف این ماده شامل این بند نیز خواهد بود .

ج - در مورد خانه‌هایی که در زیر بعنوان مسکن دولت نامیده میشود اختیار تصمیم با دستگاههای زیربط است ولی استانداردهای خانه‌سازی که از طرف سازمان مسکن تعیین میشود باید تا حد امکان رعایت شود .

ماده ۳ - تشکیلات سازمان:

الف - سازمان مؤسسه اداری و مالی مستقلى است که کلیه دارائی آن متعلق بدولت میباشد و طبق اصول بازرگانی و با رعایت مقررات این تصویبنامه انجام وظیفه خواهد نمود .

رد لوايح مربوط به تشكيل سازمان مسكن و تنظيم يك برنامه صحيح و بلند مدت

ب - ارکان سازمان مسکن عبارتند از: شورای عالی - مدیر عامل و

بازرسان .

شورای عالی تحت نظر وزیر کار یا قائم مقام ایشان که سمت ریاست شوری را دارد تشکیل میشود و مرکب است از دبیر کل شورای عالی اقتصاد - رؤسای بانکهای رهنی و ساختمانی و سه نفر از مطلعین به امور مسکن که با پیشنهاد وزیر کار و تصویب هیئت وزیران انتخاب میشوند .

تبصره ۵ - مطلعین امور مسکن برای مدت سه سال انتخاب خواهند شد و انتخاب مجدد مطلعین مانعی نخواهد داشت .

د - وظایف شورای عالی عبارتست از:

۱ - تصویب تشکیلات و تعیین خط مشی عمومی سازمان .

۲ - تصویب بودجه اداری و عمرانی سازمان - بودجه عمرانی سازمان پس

از تصویب شوری باید بتصویب هیئت دولت نیز برسد .

۳ - تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان سازمان .

۴ - پیشنهاد انتخاب مدیر عامل و تعیین وظائف و اختیارات در حدود

مقررات این تصویبنامه .

۵ - تصویب آئین نامه های اداری و فنی و مالی مربوط .

۶ - تدوین آئین نامه شرایط استفاده از مساکن عمومی و تقدیم آن به هیئت

دولت برای تصویب .

۷ - بررسی و اقدام دراموریکه از طرف مدیرعامل برای کسب اجازه ارجاع میشود در حدود مقررات این تصویبنامه .

تبصره - تصمیمات شوری وقتی معتبر است که حداقل ۵ نفر در جلسه حضور داشته و چهار نفر رأی موافق داده باشند کلیه تصمیمات شوری باید در هر جلسه در دفتری ثبت و در جلسه بعد تصویب و امضاء اعضای شوری برسد .

۵ - مدیرعامل سازمان مسئول اداره و عالی ترین مرجع اداری سازمان خواهد بود انتخاب مدیرعامل به پیشنهاد شورای عالی و تصویب وزیر کار با هیئت دولت برای مدت سه سال بعمل میآید و انتخاب مجدد او بلامانع است .

تبصره - وظائف مدیرعامل علاوه بر اتمام در حسن اداره سازمان و اجرای سیاستهای متخذه از طرف شورای عالی بوسیله شوری معین و تغییر مییابد .

و - سازمان دو نفر بازرس خواهد داشت که یکی مالی و دیگری فنی خواهد بود. بازرس فنی باید مهندس ساختمان و بازرس مالی باید متخصص در حسابداری باشد .

بازرس مالی به پیشنهاد وزیر دارائی و بازرس فنی به پیشنهاد وزیر کار و تصویب هیئت دولت برای مدت دو سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره - وظائف بازرسان علاوه بر آنچه قانون تجارت برای بازرسان قانونی شرکتهای سهامی معین کرده یا خواهد کرد بوسیله شوری تعیین و تغییر مییابد.

ز - کلیه اعضای شورای عالی و مدیرعامل و بازرسان و کارمندان سازمان در انجام وظایف خود مسئولیت اداری خواهند داشت .

رد لوايح مربوط به تشكيل سازمان مسكن و تنظيم يك برنامه صحيح و بلندمدت

ح - كليه كارمندان سازمان مطيع مقررات عمومى استخدام كشورى بوده و مزايای آنها فقط طبق آئين نامه مصوب شورايعالى قابل پرداخت خواهد بود هيچ نوع مزايائى جز آنچه كه در آئين نامه تصريح شده چه بصورت مستمر و چه بصورت غير مستمر و چه بصورت پاداش قابل پرداخت نيست مگر با تصويب شورايعالى و درقبال خدمت معينى .

ط - رئيس حسابدارى سازمان از طرف وزيردارائى انتخاب و بامديرعامل مشتركاً ذبحساب قانونى سازمان خواهند بود .

ي - حقوق مديرعامل و بازرسان و همچنين حق حضور شورايعالى باپيشنهاده وزيركار و تصويب هيئت وزيران خواهد بود .

ماده ۴ - وسائل مالى سازمان مسكن عبارتست از :

الف - اعتبارى كه همه ساله در بودجه كل كشور بدین منظور پيش بينى و در اختيار سازمان خواهد بود .

تبصره - بودجه ادارى سال جارى سازمان تا آخر اسفند ۱۳۴۰ مبلغ دو ميليون ريال است كه از اعتبار دولت پرداخت خواهد شد .

ب - وجوهى كه سازمانهاى دولتى براى تهيه مسكن عمومى و كارمندى اختصاص داده وبه اختيار سازمان گذاشته خواهد شد .

ج - هر نوع اعتبار و يا وامى كه سازمان طبق مقررات با تصويب هيئت دولت تحصيل نمايد .

رد لوايح مربوط به تشكيل سازمان مسكن و تنظيم يك برنامه صحيح و بلند مدت

د - هر نوع وجوهی که مردم یا سازمانهای خصوصی بطور رایگان و یا مشروط به اختیار سازمان بگذارند و سازمان بپذیرد .

ه - هر نوع وجوهی که از محل وجوه بازنشستگی کارمندان و یا ذخایر دیگر آنها برای مسکن تخصیص داده شده و به اختیار سازمان گذاشته شده و سازمان بپذیرفته باشد .

ماده ۵ - مقررات اداری :

الف - سازمان باید برای اجرای هدف خود از جهات فنی کاملاً مجهز بوده و طرز کار آن مبنی بر اساس فنی صحیح با صرفه جوئی و سرعت عمل باشد . در اجرای برنامه های ساختمانی باید همواره سعی لازم برای ساده کردن طرز ساختمان و کم خرج کردن آن بوسیله پیش بینی استانداردهای مفید و اقدامات لازم برای تهیه کارگرم تخصص و پیشرفت حرفه ای بعمل آید .

ب - بودجه اداری سازمان برای هر سال آینده باید قبل از ماه اسفند همان سال از طرف مدیر عامل تهیه و بتصویب شورای عالی برسد و برای تقدیم به هیئت دولت آماده گردد بودجه باید متضمن کلیه ارقام خرج و درآمد باشد صرفه جوئیهای سنوات قبل در سال بعد بشرطی قابل مصرف است که محل خرج آن در بودجه سال بعد پیش بینی شده باشد در همه احوال بودجه مصوب هیئت دولت ملاک عمل سازمان خواهد بود .

ج - بودجه و برنامه عملیات عمرانی سال بعد باید همه ساله قبل از اسفند ماه

رد لوائح مربوط به تشکیل سازمان مسکن و تنظیم يك برنامه صحيح و بلند مدت

ضمن بودجه اداری تقدیم هیئت‌دوات شود و بودجه و بر نامه مصوب دیرالت ملاک عمل خواهد بود.

د - سازمان باید همه ساله تر از نامه و حساب سود و زیان خود را که منتهی به آخر اسفند باشد و بعد از تصویب شورای عالی حداکثر تا آخر خرداد ماه تنظیم و تسلیم بازرسان نماید. بازرسان موظفند گزارش خود را تا آخر تیر ماه تهیه و در آخر تیر ماه شورای عالی برای تصویب تر از نامه و حساب سود و زیان تشکیل گردد.

ه - شرایط فروش و واگذاری قطعی و یا اجاره مسکنهای عمومی و کارمندی مطابق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بعد از تصویب شورای عالی بتصویب هیئت دولت رسیده باشد.

و - سازمان میتواند مؤسسات داخلی و یا خارجی را مأمور انجام ساختمانهای خود نماید در مواردی که مقتضیات و ضرورت و فوریت مصلحت کار ایجاب نماید سازمان میتواند از مناقصه و یا مزایده خودداری کند بشرط اینکه دلایل انصراف از مناقصه و مزایده در گزارش کتبی به اطلاع شوری رسیده و شوری بعد از کسب نظر کمیسیون خاصی مرکب از دو نفر از اعضاء خود و بازرس مالی با این پیشنهاد موافقت کرده باشد.

ماده ۶ - تعاریف :

الف - منظور از دستگاههای دولتی کلیه وزارتخانه‌ها - ادارات مستقل - بنگاهها - شرکتهای و سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران و هر گونه سازمانی است

ردلوايح مربوط به تشكيل سازمان مسكن و تنظيم يك برنامه صحيح و بلند مدت

که دولت به نحوی از انحاء از لحاظ مالی در آن سهیم باشد به استثناء وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور جز در مورد استفاده از مسکنهای عمومی واگذاری .

ب - منظور از « مسکن عمومی » مسکنی است که سازمانهای دولتی برای سکونت افراد و کارمندان ساخته و استفاده از آنها با انتقال قطعی یا اجاره بندی تحت شرایط عمومی صورت میگیرد .

ج - منظور از « مسکن کارمندی » مسکنهایی است که ادارات دولتی سکونت برای کارمندان خود میسازند و به آنها برای سکونت واگذار مینمایند این مسکنها قابل انتقال نبوده و کارمند تا مدتی که در آن اداره اشتغال دارد و در آن محل انجام وظیفه مینماید میتواند از آن مسکن در قبال پرداخت اجاره بها استفاده نماید .

د - منظور از « مسکن دولتی » مسکنهایی است که ادارات دولتی برای سکونت کارمندان خود میسازند و اختصاص بسکونت اشخاصی دارد که شاغل سمت معینی هستند مثل فرمانداران در حوزه مأموریت خود .

ماده ۷ - وزارت کار مأمور اجرای این تصویب نامه قانونی خواهد بود .

موضوع تصویب نامه : هدف و اختیارات و تشکیلات سازمان مسکن .

ماده ۸ - وزارتخانه های دارائی و کار موظفند مجوز این تصویب نامه قانونی

را پس از افتتاح مجلسین تحصیل نمایند .

شماره ۹۸۱۰/ت

تاريخ ۱۳۴۱/۵/۲۴

وزارت كار و خدمات اجتماعي

بمنظور تقليل در هزينه هاي جاري و تعديل بودجه كلل كشور هيئت
وزيران در جلسه مورخ ۱۳۴۱/۵/۲۴ تصويب نمودند :

ماده ۱ - تصويبنامه هاي شماره هاي ۲۴۷۱۴ و ۳۴۰۱ و تصويبنامه شماره
۲۸۸۳۰ مورخ ۱۳۴۰/۹/۲۲ دابر به تشكيل سازمان مسكن لغو ميگردد .

ماده ۲ - براي متمرکز ساختن برنامه هاي مختلف خانه سازي عمومي
(غير از خانه هاي دولتي و سازماني) و مراقبت در تأمين و بهبود وضع مسكن عمومي
و ايجاد هم آهنگي در كادر دستگاههاي اجرائي خانه سازي شورائي بنام شوراي
عالي مسكن برياست عاليه نخست وزير با شركت وزير دارائي - وزير كشور -
وزير كار و خدمات اجتماعي - قائم مقام نخست وزير در سازمان برنامه - مدير عامل
بانك رهني - دونفر شخص بصير و مطلع در امر خانه سازي و شهر سازي بنابه پيشنهاد
وزير كار و خدمات اجتماعي و تصويب هيئت دولت دبیر شوری تشكيل خواهد شد.

ماده ۳ - وظايف شوري :

الف - تعيين سياست كللي دولت در امر خانه سازي .

ب - مراقبت در تنظيم و هم آهنگ ساختن كليله برنامه هاي ساختماني
و مسكن .

رد لوابج مربوط به تشكيل سازمان مسكن و تنظيم يك برنامه صحيح و بلند مدت

ج - بررسی و تصویب کلیه برنامه های خانه سازی و اعتبارات مربوطه که توسط دستگاههای دولتی تهیه و پیشنهاد میگردد.

تبصره ۵ - هیچیک از دستگاههای دولتی و یا وابسته بدولت بدون تصویب شورای عالی مسکن نمیتوانند مبادرت به اقدامات اجرائی خانه سازی و یا تحصیل وام به این منظور نمایند .

ماده ۴ - دبیرخانه شوری در وزارت کار و خدمات اجتماعی تشکیل و دبیر شوری به پیشنهاد وزیر کار و خدمات اجتماعی تعیین میگردد .

ماده ۵ - آنچه از پرونده ها و سوابق موجود در سازمان مسکن که مربوط به امور اجرائی و همچنین کارهای اجرائی است بیانگ ساختمان منقل و بقیه سوابق و اموال در اختیار دبیرخانه شوری قرار خواهد گرفت .

کارمندان سازمان مسکن که مورد احتیاج دبیرخانه نباشند بمحل خدمت قبلی خود منقل و حقوق خود را از دستگاه مربوطه دریافت خواهند داشت .

ماده ۶ - طرز تشکیل جلسات و سایر موارد مربوط را آئین نامه داخلی شوری که بتصویب شورای مزبور خواهد رسید تعیین مینماید .

ماده ۷ - وزارت کار و خدمات اجتماعی وزارت دارائی مأمور اجرای این تصویبنامه قانونی میباشد .

شماره ۲۵۶۴۸

بتاریخ ۱۳۴۱/۷/۱۱

دفتر کل نخست وزیری

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۱/۷/۷ بنا به پیشنهاد وزارت کار و خدمات

اجتماعی تصویب نمودند :

ماده ۱- بمنظور هم آهنگ نمودن برنامه های مختلف تهیه مسکن و مراقبت در تأمین اعتبارات لازم برای ساختمان مسکن و بهبود وضع آن شورائی بنام شورای مسکن بریاست عالی به نخست وزیر و عضویت وزیر دارائی - وزیر کشور - وزیر کار مدیر عامل بانک رهنی - مدیر عامل بانک ساختمانی و دو نفر مهندس عالی مقام ساختمان و یک نفر دبیر شوری تشکیل میگردد .

دو نفر مهندس عالی مقام بارای اکثریت سایر اعضاء برای مدت سه سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است دبیر شوری از طرف نخست وزیر منصوب میشود .

ماده ۲- تهیه انواع مسکن های زیر مشمول مقررات این تصویب نامه می باشد :

الف - واحدهای مسکونی بشکل خانه های دسته جمعی در شهر یا در حومه که برای سکونت کارکنان دولت خارج از محوطه کار ساخته میشود .

ب - واحدهای مسکونی بشکل خانه های دسته جمعی که در داخل ویادر

حومه شهر که کلاً یا بعضاً از اعتبارات دولت و یا بانکهای دولتی برای سکونت بدون آنکه منحصرأً برای طبقه مخصوصی از افراد ساخته میشوند .

ج - واحدهای مسکونی بشکل خانه‌های دسته جمعی که در داخل و یا در حومه شهر با سرمایه های خصوصی برای انتقال به افراد برای سکونت ساخته میشود .

ماده ۳ - وظایف شورای مسکن بقرار زیر است :

الف - تعیین سیاست کلی تهیه مسکن در تمام کشور برای مدت معین .

ب - هم آهنگ نمودن برنامه تهیه مسکن انواع سه گانه موضوع ماده ۲ با در نظر گرفتن احتیاجات و مقدمات مالی و فنی .

ج - بررسی و تصویب برنامه های تهیه مسکن انواع سه گانه موضوع ماده ۲ که از طرف دستگاههای اجرایی مربوط تهیه میشود .

ماده ۴ - دستگاههای عامل اجرای خانه سازی عبارتند از: الف - بانک

ساختمانی - ب - بانک رهنی .

بانک ساختمانی - در مورد مسکن های موضوع بند های الف و ب ماده ۲

پس از تصویب شدن برنامه از طرف شوری طرحها و نقشه های فنی را با توجه به اصول

کلی شهر سازی و خانه سازی تهیه و تنظیم مینماید و در مورد مسکنهای موضوع بند ج

ماده ۲ پس از تصویب شدن برنامه از طرف شوری طرحها و نقشه های فنی تهیه شده

از طرف دستگاههای اجرایی مربوط را بررسی و تصویب مینماید و بطور کلی

در تمام موارد در اجرای مصوبات شورا و طرحها و نقشه های فنی نظارت خواهد

داشت .

رد لوابح مربوط به تشکیل سازمان مسکن و تنظیم يك برنامه صحیح و بلند مدت

ماده ۵۵ - دبیر خانه شورای مسکن در سازمان برنامه تشکیل میشود و وظایف

آن بقرار زیر است :

الف - مطالعه بمنظور تعیین سیاست کلی دوات در امر تهیه مسکن و پیشنهاد برنامه کار مسکن سازی بشورای مسکن با همکاری، و تبادل نظر با مقامات سازمان برنامه و وزارت کشور و بانك ساختمانی و بانك رهنی .

ب - تهیه و تنظیم دستور جلسه های شوری و صورت مجلس جلسات و ابلاغ تصمیمات شوری بدستگاههای مربوط و انجام سایر امور اداری مربوط بکار شوری .

ماده ۶۶ - کلیه امور مالی مربوط بخانه سازی از قبیل دریافت و پرداخت وام وصول اقساط و همچنین واگذاری خانهها و امور بانکی مربوطه منحصرأ بعهده بانك رهنی خواهد بود .

تبصره - تکلیف تعهدات قبلی سازمان سابق مسکن تا این تاریخ تعیین خواهد شد .

ماده ۷۷ - کلیه پرونده و سوابق مربوط بسازمان سابق مسکن موجود در آن سازمان بیانك ساختمانی منتقل میگردد و کارمندان سازمان سابق مسکن بمحل خدمت قبلی خود منتقل میشوند و اثاثیه آن تحویل وزارت کار خواهد شد .

ماده ۸۸ - طرز تشکیل جلسات و سایر مقررات مربوطه و کیفیت عمل بانكهای رهنی و ساختمانی ونحوه همکاری آنها را باید یکدیگر آئین نامه هائیکه بتصویب شورای مسکن خواهد رسید تعیین مینماید .

رد لوایح مربوط به تشکیل سازمان برنامه و تنظیم يك برنامه صحیح و بلند مدت

ماده ۹ - تصویبنامه‌های شماره ۲۴۷۱۴ و ۳۴۰۰۱ و ۲۸۸۳۰ مورخ ۴۰/۶/۲۲ و ۹۸۱۰ مورخ ۴۱/۵/۲۴ دائر به تشکیل سازمان تهیه مسکن و شورای عالی مسکن لغو میگردد .

ماده ۱۰ - وزارت کشور - وزارت کار - وزارت دارائی مأمور اجرای این تصویبنامه قانونی میباشند و مجوز قانونی آن پس از افتتاح مجلسین تحصیل خواهد شد .

لوايح فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذر ماه ۱۳۴۲ بمجلس شورای ملی تقدیم شده بود در کمیسیونهای مربوط مجلسین رد شد .
گزارش کمیسیونهای مزبور مبنی بر رد لوايح فوق در جلسه روز سه شنبه سیام آذرماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس شورای ملی و در تاریخ روز چهارشنبه بیستم بهمن ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنارسید .

شماره ۷۲۲۶

بتاریخ ۱۳۴۱/۴/۱۴

منتفی بودن لایحه مربوط به اجازه مبادله قرارداد های منعقد

بین دولت ایران و آلمان

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۴۱/۴/۱۲ بنا به پیشنهاد شماره ۹۳۱۲/۲۴
بتاریخ ۱۳۴۱/۳/۲۴ وزارت دارائی در تکمیل تصویب نامه های شماره ۱۷۸۷۳
بتاریخ ۳۶/۸/۲۶ و ۱۳۳۲ بتاریخ ۱۳۳۸/۸/۱۳ تصویب نمودند بوزارت امور خارجه
اجازه داده میشود .

قرارداد منعقد مورخ ۲۲ دسامبر ۱۹۵۹ (مطابق با اول دیماه ۱۳۳۸) مابین
دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال آلمان راجع به نحوه محاسبه
سابق تهازری ایران و آلمان بمبلغ یک میلیون و هشتصد و سی و پنج هزار و ششصد و
هفتاد و نه دو بیچ مارک و هشتاد و نه صدم همچنین قرارداد مربوط به اعطای مبلغ پنج
میلیون و دو صد و بیست هزار دو بیچ مارک کمک فنی بلاعوض آن دولت را بر طبق مقررات
مربوطه و با توجه بمقررات مندرج در قراردادهای مزبور مبادله نموده ترتیب
اجرای آن را با مقامات دولت جمهوری فدرال آلمان بدهند . وزارت دارائی پس
از گشایش مجلس شورای ملی لایحه تحصیل مجوز این تصویب نامه را تقدیم
خواهد نمود .

لایحه فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذر ماه ۱۳۴۲ بمجلس شورای ملی تقدیم شده بود در کمیسیونهای مربوط مجلسین رد شد . گزارش کمیسیونهای مزبور مبنی بر منتفی بودن لایحه فوق در جلسه روزیکشنبه ۱۲ دیماه ۱۳۴۲ بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و در تاریخ روز چهارشنبه ۲۰ بهمن ماه ۱۳۴۴ مورد تصویب مجلس سنا قرار گرفت .

قانون مقررات مرزنشینان کشور

مصوب ۱۳۴۴/۱۱/۲۱

ماده ۱- بدولت اجازه داده میشود کلیه مناطق مرزی و سواحل کشور و جزایر خلیج فارس را از نظر مبادلات و معاملات مجاز مرزی بر حسب پیشنهاد وزارت اقتصاد به سه منطقه (درجه یک و دو و سه) قسمت و اعلام نماید .

ماده ۲- ساکنان منطقه درجه یک که شامل بعضی از جزایر خلیج فارس به پیشنهاد وزارت اقتصاد و تصویب هیئت دولت خواهد بود مجازند هر نوع جنس به استثنای اجناس ممنوع الورد و غیر مجاز را بدون پرداخت هر نوع حقوق و هزینه و کارمزدهای گمرکی و سایر عوارض که از کالاهای ورودی دریافت میشود از هر نقطه وارد و همچنین هر نوع اجناس صادراتی محصول محل را بدون پرداخت هر نوع حقوق و هزینه و کارمزدهای گمرکی و سایر عوارض و تعهد ارزی صادر نماید.

تبصره - هر گاه اجناسیکه طبق این ماده وارد جزایر مذکور میگردد بداخله کشور و نقاطیکه مشمول معافیتهای موضوع این ماده نیستند حمل شود باید کالا مستقیماً بیکی از دفاتر گمرکی مجاز ساحلی اظهار و بایر پرداخت سود بازرگانی و حقوق و عوارض گمرکی و غیر گمرکی و رعایت سایر مقررات ترخیص شود و در غیر این صورت قاچاق تلقی خواهد شد .

ماده ۳- هر یک از ساکنان منطقه درجه ۲ برای خود و برای هر یک از

افراد تحت تکفل خود میتواند سالانه تا ۱۵ هزار ریال کالای مجاز وارد و همچنین تا ۱۵ هزار ریال کالای مجاز صادر نماید .

تبصره - مرز نشینان برای مبادلات مرزی از ارائه کارت بازرگانی و همچنین پرداخت تفاوت نرخ خرید و فروش ارز و یک در هزار تشویق صادرات معاف میباشند .

ماده ۴ - معافیت از مجموع حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی که در هر سال بمبادلات مرزی موضوع ماده ۳ تعلق میگیرد برای مرز نشینان درجه ۲ حداکثر تا پنج هزار ریال خواهد بود و منطقه درجه ۳ حق استفاده از معافیت ندارد .

ماده ۵ - کلیه کارکنان ایرانی قایق های موتوری و کشتیهای شراعی و بلمها که در سواحل جنوبی در تمام مناطق رفت و آمد میکنند علاوه بر استفاده از مزایای مذکور در مواد ۲ و ۳ میتوانند از کالاهائیکه برای مصرف خود یا بعنوان هدیه همراه میآورند تا ۴ هزار ریال از معافیت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی استفاده نمایند و استفاده از این معافیتها در هر سال بیش از سه بار مجاز نیست .

ماده ۶ - آئین نامه مبادلات مرزی و همچنین مقدار کالاهای مجاز بصدر و ورود طبق مقررات این قانون و شرایط حمل آن از مناطق مرزی بداخله کشور و همچنین حد اکثر میزان معاملات مرزی توسط وزارت اقتصاد تهیه و پس از تصویب هیأت دولت اجراء خواهد شد .

قانون بالا مشتمل بر ۶ ماده و دو تبصره که لایحه آن بموجب ماده واحده

مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده و در تاریخ روز شنبه ۱۳ آذرماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز پنجشنبه بیست و یکم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسعی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فروش محصول سالهای ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴
تنباکوی اصفهان

مصوب ۱۳۴۴/۱۱/۲۱

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود فروش هر مقدار از موجودی تنباکوی اصفهانی سالهای ۴۰-۴۱ و همچنین محصول سالهای ۴۲-۴۳-۴۴ کشور را بهر نحو و طریقی که مقتضی بداند مستقیماً یا بوسیله عامل معامله نماید مشروط به اینکه حد اقل قیمت از نرخ آخرین معامله هر تن متریک خالص تحویل انبار اصفهان (دو بست و پنجاه و هفت لیره و دوشالینگ و ده پنس یا هفتصد و بیست دلار) کمتر نباشد .

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده و در تاریخ روز چهارشنبه ۱۹ آبانماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز پنجشنبه بیست و یکم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون تمدید مدت تحصیل عده‌ای از دانشجویان رتبه اول که بخارج اعزام شده‌اند

مصوب ۴۴/۱۱/۳۱

ماده واحده - بوزارت آموزش و پرورش اجازه داده میشود در صورتیکه مدت تحصیل هر يك از دانشجویان مشمول قانون اعزام محصلین ایرانی بخارج مصوب هشتم خرداد ماه ۱۳۳۹ برای احراز يك درجه بالاتر در همان رشته‌ای که برای تحصیل آن بخارج اعزام شده است کافی نباشد و این موضوع مورد تأیید دانشگاه یا مدارس عالی معتبر محل تحصیل و سرپرستی محصلین قرار گیرد با تأیید شورای مرکزی دانشگاهها بمدت لازم برای یکبار تمدید نماید و در هر صورت این تمدید از دو سال تجاوز نخواهد کرد.

تبصره - - وزارت آموزش و پرورش مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون صورت مدارس عالی و دانشگاههای خارجی که دانشنامه های آنها را معتبر میشناسد منتشر نماید.

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده و يك تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ دوشنبه بیستم دیماه ۱۳۴۴ در جلسه روز پنجشنبه بیست و یکم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فارغ التحصیلان آموزشگاههای کمک مهندسی نیروهای

مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۴/۱۱/۲۱

ماده واحده- دارندگان گواهینامه دوره کامل متوسطه در رشتههای ریاضی یا طبیعی و یا فارغ التحصیلان هنرستان صنعتی که در آموزشگاههای کمک مهندسی نیروهای مسلح شاهنشاهی پذیرفته شوند پس از طی دوره آموزشگاه با رعایت مقررات اساسنامه مربوط که بتصویب وزارت جنگ و شورای عالی فرهنگ خواهد رسید بدرجات استوار دومی یا گروهبان یکمی نائل خواهند شد. فارغ التحصیلان این آموزشگاهها در صورتیکه دارطلب خدمت در کادر درجه داران نباشند بانوجه به ارزش تحصیلی گواهینامه پایان تحصیلات آموزشگاههای مذکور طبق مقررات قوانین استخدامی کشوری بخدمت گمارده میشوند و از نظر انجام امور خدمتی انضباطی و کیفی در حکم نظامیان محسوب خواهند شد و پس از انجام خدمت مورد تعهد از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود.

در مورد کسانی که طبق این قانون بدرجات استوار دومی یا گروهبان یکمی نائل میشوند پس از رسیدن بدرجه استوار یکمی حداقل مدت توقف در درجه اخیر برای نایل بدرجه ستوان یار سومی پنج سال خواهد بود و برای ترفیع درجه آنان طی دوره آموزشگاه ستوان یاری مصرح در قانون ۱۵ دیماه ۱۳۳۸ راجع به

قانون فارغ التحصیلان آموزشگاههای کمک مهندسی نیروهای مسلح شاهنشاهی

تبدیل درجه استوار یکم های خلبانی و فنی نیروی هوایی بستوان یار سومی لازم نیست .

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که در تاریخ روز شنبه ۹ بهمن ۱۳۴۴

بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز پنجشنبه بیست و یکم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمس مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون بودجه سال ۱۳۴۵ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳۴۴/۱۱/۲۱

ماده اول - برای پرداخت مقرری و حقوق و هزینه های اداری دوازده ماهه سال ۱۳۴۵ مجلس شورای ملی مبلغ دویست و هفده میلیون و پانصد هزار ریال (۲۱۷۵۰۰۰۰۰۰) و برای پرداخت تعهدات و دیون مبلغ چهل و دو میلیون و پانصد هزار ریال (۴۲۵۰۰۰۰۰۰) مطابق اقلامی که بتصویب هیئت رئیسه مجلس شورای ملی رسیده و (صورت آن ضمیمه این لایحه میباشد) بکارپردازی مجلس اعتبار داده میشود.

ماده دوم - بکارپردازی مجلس شورای ملی اجازه داده میشود بقیه صرفه - جوئیهای بودجه سال ۱۳۴۳ و ۱۳۴۴ مجلس شورای ملی که تا این تاریخ بمصرف نرسیده و صرفه جوئیهای احتمالی بودجه سال ۱۳۴۵ مجلس شورای ملی را برای خرید کتاب و رفع نواقص فنی کتابخانه مجلس و تهیه فهرست کتب و رفع نواقص بهداشتی مجلس و سایر مخارج پرسنلی ضروری مجلس شورای ملی با تصویب هیئت رئیسه مجلس بمصرف برساند .

جمع کل	مبلغ سالیانه	تعداد	شرح
۹۶۴۸۰۰۰۰	۹۶۴۸۰۰۰۰	۲۰۰	<p>فصل اول - هزینه های پرسنلی مقرری و کمک نمایندگان مجلس شورای ملی.</p>
۳۳۲۴۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰۰		<p>حقوق کارمندان و خدمتگزاران مجلس شورای ملی. اضافه کاری - حق لیسانس - حق فنی - حقوق چهار ماه مرخصی - حق اولاد مستمری وراثت کارکنان مجلس - اعتبار اضافات و ترفیعات سال ۱۳۴۵ و کارمزد کارگران چاپخانه . هزینه ایاب و زهاب و مأموریتها و حق معالجه و پرداخت هزینه بیمارستان نمایندگان و کارکنان مجلس و سایر مخارج پرسنلی</p>

قانون بودجه سال ۱۳۴۵ مجلس شورای ملی

جمع کل	مبلغ سالیانه	تعداد	شرح
۶۷۷۸۰۰۰۰	۴۹۷۸۰۰۰۰		<p>نقل از صفحه دو</p> <p>حوزه قانونگذاری و اعتبار کمک های فصلی و چهل درصد و بیست درصد کارمندان و خدمتگزاران مجلس و اعتبار عیدی و پاداش آخر سال که با تصویب هیئت رئیسه مجلس پرداخت خواهد شد .</p>
۱۹۷۵۰۰۰۰۰			جمع فصل اول

جمع کل	مبلغ سالانه	تعداد	شرح
۱۹۷۵۰۰۰۰۰			<p>نقل از صفحه سوم</p> <p>فصل دوم - هزینه اداری</p> <p>هزینه تلفن - تلگراف - مطبوعات</p> <p>برق - نفت - گاز و تیل - بنزین .</p> <p>پول آب و هزینه نگاهداری باغ</p> <p>بهارستان و تعمیر ابنیه مجلس .</p> <p>اعتبار خرید اثاثیه .</p> <p>اعتبار خرید کاغذ و تهیه وسائل</p> <p>چاپ و نوشت افزار و هزینه بهداشتی .</p> <p>اعتبار خرید کتاب و هزینه فنی</p> <p>کتابخانه .</p> <p>اعتبار تهیه ملبوس خدمتگزاران</p> <p>سالی دودست .</p> <p>اعتبار خرید و نصب دستگاه تلفن</p> <p>۲۰۰ شماره داخلی مجلس .</p>
	۲۲۰۰۰۰۰		
	۲۲۰۰۰۰۰		
	۲۵۰۰۰۰۰		
	۲۳۰۰۰۰۰		
	۳۰۰۰۰۰۰		
	۷۰۰۰۰۰		
	۴۰۰۰۰۰۰		

قانون بودجه سال ۱۳۴۵ مجلس شورای ملی

جمع کل	مبلغ سالیانه	تعداد	شرح
۲۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰		<p>نقل از صفحه چهارم</p> <p>حق بیمه و حق سهم اتحادیه بین المجالس.</p> <p>هزینه جشنها و پذیرائیها و بوفه مجلس.</p>
۲۱۷۵۰۰۰۰۰			جمع فصل اول و دوم

شرح	تعداد	مبلغ سالیانه	جمع کل
نقل از صفحه پنجم			۲۱۷۵۰۰۰۰۰
فصل سوم - تعهدات ودیون			
اعتبار خرید فرش و قالی برای ساختمان جدید مجلس شورای ملی.		۱۰۰۰۰۰۰۰	
پرداخت قسط سوم بدهی با اداره بازنشستگی موضوع اجرای ماده دوم قانون بودجه سال ۱۳۴۳.		۱۰۰۰۰۰۰۰	
استرداد وام دریافتی از دولت.		۲۲۵۰۰۰۰۰	۴۲۵۰۰۰۰۰
جمع کل بودجه مجلس شورای ملی			۲۶۰۰۰۰۰۰۰

قانون بالا مشتمل بر دو ماده و صورت ضمیمه در جلسه روز پنجشنبه بیست و یکم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون سیل بر گردان تهران و ادامه خیابان کندی بمهمانخانه هیلتن

مصوب ۴۴/۱۱/۲۶

ماده واحده - بشهرداری تهران اجازه داده میشود در مورد احداث سیل بر گردان شمال غربی تهران و ادامه خیابان پرزیدنت کندی (نواب سابق) با توجه بضرورت و فوریت احداث سیل بند و ارتباط آن با خیابان مزبور بدون رعایت تشریفات مقدماتی مقرر در قانون توسعه معابر مصوب سال ۱۳۲۰ اراضی و مستحقات واقع در مسیر خیابان پرزیدنت کندی و محل سیل بر گردان را فوراً پس از تهیه نقشه و ذکر خصوصیات مستحقات موجود در آن و تعیین بهای عادلانه تصرف و خیابان وسیل بر گردان را احداث و ظرف یکسال از تاریخ تصرف و در صورتیکه رسیدگی به اختلاف بمرجع صالح مذکور در قانون توسعه معابر ارجاع شده باشد پس از تعیین تکلیف موضوع از طرف مرجع مزبور سایر تشریفات مقرر در قانون توسعه معابر را اعم از پرداخت بهای اراضی و مستحقات مورد تصرف بمالکین آنها و اخذ حق مرغوبیت از مالکین منتفع اجراء نماید.

تبصره - هزینه ایجاد و تأسیس آن قسمت از جاده ها که در خارج محدوده شهر تهران واقع میشود اعم از ساختمان جاده و قیمت مستحقات و بهای اراضی از محل اعتبارات راه سازی برنامه های عمرانی تأمین خواهد شد.

وزارت کشور و وزارت راه مأمور اجرای این قانون میباشند.

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره که در تاریخ روز دوشنبه ۱۳ دیماه ۱۳۴۴ به تصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز سه شنبه ۲۶ بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

رد لایحه اصلاح بند ۲۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری و تبصره ذیل آن
ماده واحده - بند ۲۵ از ماده ۵۵ قانون شهرداری و تبصره ذیل آن مصوب
سال ۳۴ بشرح زیر اصلاح و بموقع اجرا گذارده شود :

بند ۲۵ - ساختن خیابانها و اسفالت کردن سواره روهای معابر و مطلق
کوچه‌های عمومی و انهار و جدولهای طرفین از سنگ و اسفالت و امثال آن بعهد
شهرداری هر محل میباشد ولی ساختن پیاده روها از سنگ یا اسفالت یا بلو کهای
سیمانی در خیابان یا معابری که پیاده رو داشته باشد طبق نظر و دستور شهرداری
بعهد مالکین منازل و مستغلات و اراضی است.

تبصره - در هر خیابان که شهرداری دست بکار کف سازی سواره رو میشود
ساختمان پیاده روهای آن خیابان از سنگ یا اسفالت یا بلو کهای سیمانی یا نظایر
آن طبق تشخیص و دستور شهرداری برای مالکین مجاور و نمایندگان قانونی آنها
اجباری است و در صورت امتناع مالکین مجاور پیاده رو ها از اقدام بساختمان
پیاده رو سهمی خود شهرداری میتواند مستقیماً اقدام نموده هزینه آنرا به اضافه
ده درصد از مالکین ممتنع مطالبه و دریافت نماید .

وزارت کشور مأمور اجرای این قانون میباشد .

لایحه فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ به مجلس
سنا تقدیم شده بود در کمیسیونهای مربوط مجلسین رد شد .

گزارش کمیسیونهای مزبور مبنی بر رد لایحه فوق در جلسه روز دوشنبه
۲۰ دیماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده و در تاریخ روز سه شنبه بیست و ششم
بهمن ماه ۱۳۴۴ مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .

قانون اصلاح ماده ۸۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۴۴/۱۱/۲۶

ماده واحده - بماده ۸۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی پس از نام افسران و درجه داران کلمه (افراد) اضافه میشود و دربارهٔ عائله تحت تکفل افراد مزبور که از تاریخ تصویب قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی ببعد بدرجه شهادت رسیده‌اند پس از تأمین اعتبار مربوط در بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور با رعایت مقررات مواد ۸۵-۸۸-۹۱ همان قانون مستمری برقرار خواهد شد.

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که در تاریخ روز شنبه ۹ بهمن ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز سه شنبه بیست و ششم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت.
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

آئین نامه تعیین وضع و تبدیل استخدامی همردیفان فعلی

شهر بانی کل کشور بدرجه همردیفی نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۱

ماده ۱- کلیه کارمندی که در تاریخ اول تیرماه ۱۳۴۴ در خدمت شهر بانی کل کشور بوده و عنوان همردیفی داشته اند بموجب مقررات این آئین نامه و به ترتیب مذکور در ماده ۲ بدرجه همردیفی نیروهای مسلح شاهنشاهی تبدیل وضع مییابند.

تبصره ۱- همردیفان زیر از شمول مقررات فوق مستثنی شده و کماکان بوضع سابق خود باقی خواهند ماند.

الف- کارمندان مشمول قوانین استخدام پزشکان و پزشکیاران و پرستار و ماما و کارمند فنی کادر پزشکی.

ب- کلیه همردیفانی که بعلمت عدم صلاحیت از کسوت اونیفورم اخراج شده اند.

ج- همردیفانی که در سال ۱۳۴۲ قبل از اجرای تصویبنامه قانونی شماره ۴۰۳۸۶ - ۱۳۴۲/۶/۳۰ از کسوت اونیفورم درجه داری خارج شده اند.

تبصره ۲- همردیفان مشمول این ماده در صورتیکه مایل به تبدیل وضع استخدامی خود به همردیفی نیروهای مسلح شاهنشاهی نباشند نباید حداکثر در

آئین نامه تعیین وضع و تبدیل استخدامی همردیفان فعلی شهربانی کز کشور بدرجه همردیفی

ظرف یکماه از تاریخ اجرای این آئین نامه عدم تمایل خود را کتباً وسیله قسمت مربوطه به کارگزینی شهربانی کل اعلام دارند و در اینصورت کماکان تابع مقررات استخدامی مربوط خواهند بود .

ماده ۲ - رتبه همردیفان مذکور در ماده قبل بر اساس سابقه خدمت و مدرک تحصیلی و رتبه کشوری که دارا میباشند به ترتیب مذکور در جداول ضمیمه این آئین نامه با رتبه همردیفی نیروهای مسلح شاهنشاهی تطبیق و تعیین میشود ، مشروط بر اینکه از درجات مذکور در جدول شماره ۲ تجاوز ننماید .

تبصره - هر يك از طبقات همردیفان مندرج در جدول شماره يك که در طول مدت خدمت موفق به اخذ مدرک تحصیلی بالاتری شده یا بشوند از تاریخ اخذ مدرک مزبور از کلیه مزایای قانونی و ترفیعاتی آن استفاده خواهند کرد .

ماده ۳ - درجات بازرسهای درجه ۶ و ۵ و ۴ فعلی شهربانی بترتیب به رتبه های همردیفی سر یاسبان سومی و سر یاسبان دومی و سر یاسبان یکمی تبدیل میشود .

ماده ۴ - سنوات خدمت همردیفان مشمول این آئین نامه برای استفاده از حقوق سنواتی (موضوع بندب ماده ۵۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی) بترتیب زیر احتساب خواهد شد .

الف - برای کسانی که با مدرک تحصیلی کمتر از گواهینامه دوره اول متوسطه وارد خدمت شده اند هشت (۸) سال تمام از خدمت آنها درجه داری و بقیه مدت خدمت آن خدمت افسری محسوب خواهد شد .

آئین‌نامه تعیین وضع و تبدیل استخدامی هم‌ردیفان فعلی شهربانی کل کشور بدرجه هم‌ردیفی

ب - برای کسانی‌که بامدرک تحصیلی گواهینامه دوره اول متوسطه وارد خدمت شده‌اند سه‌سال تمام از خدمت آنها خدمت درجه داری و بقیه مدت خدمت آنان خدمت افسری محسوب خواهد شد .

ج - برای کسانی‌که بامدرک تحصیلی گواهی دوره کامل متوسطه وارد خدمت شده‌اند دو‌سال تمام از خدمت آنها درجه داری و بقیه خدمت آنان خدمت افسری محسوب خواهد شد .

د - برای کسانی‌که بامدرک تحصیلی دانشنامه لیسانس و بالاتر وارد خدمت شده‌اند یک‌سال تمام از خدمت آنها درجه داری و بقیه مدت خدمت آنان خدمت افسری محسوب خواهد شد .

تبصره - هم‌ردیفانی‌که سابقه خدمت درجه داری داشته‌اند و مدت مذکور بیش از مدت‌های مقرر در بندهای (الف) و (ب) و (ج) و (د) این ماده بوده از حقوق تمام سنوات درجه داری ب‌مأخذ حقوق درجه داری و نسبت به بقیه مدت از حقوق سنواتی افسری استفاده خواهند نمود .

ماده ۵ - هم‌ردیفان موضوع بندج تبصره یک ماده یک این آئین‌نامه چنانچه حداکثر ظرف دو‌ماه از تاریخ اجرای این آئین‌نامه کتباً وسیله قسمت مربوط تقاضای تبدیل‌وضع به‌هم‌ردیفی درجه داری که قبلاً دارا بوده‌اند بنمایند در این صورت پایه اداری آنها لغو و به‌هم‌ردیفی درجه داری نیروهای مسلح شاهنشاهی تبدیل خواهند شد .

جدول شماره يك ضميمه آئين نامه تعيين وضع و تبديل استخدامى همردیفان
 فعلی شهربانی کل کشور به درجه همردیفی نیروهای مسلح شاهنشاهی

سنین خدمت	مدرك تحصیلی كمتر از دوره اول متوسطه	دوره اول متوسطه	دوره دوم متوسطه	لیسانس بیالا
۱ سال تمام	-	-	-	ستوان دوم یکسال
۲ « «	-	-	-	ستوان دوم دو سال
۳ « «	-	ستوان سوم	ستوان دوم	ستوان یکم
۴ « «	-	ستوان سوم یکساله	ستوان دوم یکساله	ستوان یکم یکساله
۵ « «	-	ستوان سوم دو ساله	ستوان دوم دو ساله	ستوان یکم دو ساله
۶ « «	-	ستوان سوم سه ساله	ستوان دوم سه ساله	ستوان یکم سه ساله
۷ « «	-	ستوان سوم ۴ ساله	ستوان یکم	سروان
۸ « «	ستوان سوم	ستوان دوم ششماهه	ستوان یکم یکساله	سروان یکساله
۹ « «	ستوان سوم یکساله	ستوان دوم یکسال		
۱۰ « «	ستوان سوم دو ساله	ستوان دوم دو ساله و ششماهه	ستوان یکم دو ساله	سروان دو ساله
۱۱ « «	ستوان سوم ۳ ساله	ستوان دوم ۳ ساله و ششماهه	ستوان یکم ۴ ساله	سروان سه ساله
		ششماهه	سروان	سروان ۴ ساله

جدول شماره يك ضميمه آئين نامه تعيين وضع و تبديل استخدامى همردیفان فعلى شهربانى

سنين خدمت	مدرك تحصيلى كمتر از دوره اول متوسطه	دوره اول متوسطه	دوره دوم متوسطه	ليسانس بيالا
۱۲ سال تمام	ستوان سوم ۴ ساله	ستوان يكم	سروان ۳ ساله	سروان ۵ ساله
« « ۱۳	ستوان دوم ششماهه	ستوان يكم سه ساله و ششماهه	سروان ۴ ساله	سرگرد
« « ۱۴	ستوان دوم يكساله	ستوان يكم چهار ساله و ششماهه	سروان ۵ ساله	سرگرد يكساله
« « ۱۵	ستوان دوم دوساله	سروان دوساله	سروان شش ساله	سرگرد دوساله
« « ۱۶	ستوان دوم سه ساله	سروان سه ساله	سرگرد يكساله	سرگرد سه ساله
« « ۱۷	ستوان يكم	سروان چهار ساله	سرگرد دوساله	سرگرد چهار ساله
« « ۱۸	ستوان يكم سه ساله	سروان پنج ساله	سرگرد سه ساله	سرهنك دوم
« « ۱۹	ستوان يكم چهار ساله	سروان هشت ساله	سرگرد چهار ساله	سرهنك دوم سه ساله

جدول شماره يك ضميمه آئين نامه تعيين وضع و تبديل استخدامى همردیفان فعلى شهربانى

سنين خدمت	مدرك تحصيلى كمتر از دوره اول متوسطه	دوره اول متوسطه	دوره دوم متوسطه	ليسانس بيالا
۲۰ سال تمام	سروان دوساله	سرگرد	سرهنگ دوم سه ساله	سرهنگ
« « ۲۱	سروان سه ساله	سرگرد يكساله	سرهنگ	سرهنگ
« « ۲۲	سروان چهارساله	سرگرد دوساله	«	«
« « ۲۳	سروان پنجساله	سرهنگ دوم	«	«
« « ۲۴	سروان هشتساله	سرهنگ دوم يك سال و ششماهه	«	«
« « ۲۵	سرگرد	سرهنگ دوم دو سال و ششماهه	«	«
« « ۲۶	سرگرد يكساله	سرهنگ	«	«
« « ۲۷	سرگرد دوساله	«	«	«
« « ۲۸	سرهنگ دوم	«	«	«
« « ۲۹	سرهنگ دوم يك سال و ششماهه	«	«	«
	سال و ششماهه	«	«	«

جدول شماره يك ضميمه آئين نامه تعيين وضع و تبديل استخدامي همردیفان فعلي شهرباني

سنين خدمت	مدرك تحصيلي كمتر از دوره اول متوسطه	دوره اول متوسطه	دوره دوم متوسطه	ايسانس بيالا
۳۰ سال تمام	سرهنك دوم دو	«	«	«
« « ۳۱	سال و شش ماهه	«	«	«
	سرهنك	«	«	«

جدول شماره دوم ضمیمه آئین نامه تعیین وضع و تبدیل استخدامی همردیفان
 فعلی شهر بانی کل کشور بدرجه همردیفی نیروهای مسلح شاهنشاهی

رتبه های اداری	حدا کثر درجه همردیفی
رتبه های ۸ و ۹	سر هنگ
رتبه ۷	سر هنگ دوم
رتبه ۶	سر گرد
رتبه ۵	سروان
رتبه ۴	ستوان یکم
رتبه ۳	ستوان دوم
رتبه ۱ و ۲	ستوان سوم

آئین نامه فوق مشتمل بر پنج ماده و چهار تبصره و دو جدول در اجرای مفاد
 تبصره ماده يك قانون شمول قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی به افسران و
 درجه داران و افراد شهر بانی کل کشور که در جلسات شانزده و بیست بهمن ماه
 یکم هزار و سیصد و چهل و چهار کمیسیون کشور و نوزده بهمن ماه یکم هزار و سیصد و چهل
 و چهار کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری مجلس شورای ملی تصویب رسیده

آئین نامه تعیین وضع و تبدیل استخدامی همردیفان فعلی شهربانی کل کشور بدرجه همردیفی

بود در جلسات بیست و هشت بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار کمیسیون شماره ده (کشور) و اول اسفند ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار کمیسیون شماره سه (دادگستری و قوانین استخدام) مجلس سنا بتصویب رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در باره همکاری

اقتصادی و فنی بمنظور ایجاد تأسیسات ذوب آهن

و کارخانه ماشین سازی و نصب لوله گاز در

ایران و واگذاری اعتبار برای این مقاصد

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۴

ماده واحده - موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر

شوروی سوسیالیستی درباره همکاری اقتصادی و فنی بمنظور ایجاد تأسیسات ذوب

آهن و کارخانه ماشین سازی و نصب لوله گاز در ایران و واگذاری اعتبار برای این

مقاصد شامل ۱۹ ماده و یک ضمیمه و یک نامه پیوست تصویب و بدولت اجازه داده

میشود که پس از مبادله اسناد تصویب مفاد آنرا بموقع اجراء بگذارد.

قسمتی از ۲۶۰ میلیون روبل اعتبار موضوع این موافقتنامه طبق ماده هفت

لایحه قانونی برنامه عمرانی سوم کشور طی مدت این برنامه و بقیه در سالهای بعد

مورد استفاده قرار خواهد گرفت .

قانون موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

قانون بالا که مشتمل بر ماده واحده میباشد در جلسه روز یکشنبه بیست و چهارم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۴۴/۱۲/۴
بتصویب مجلس سنا رسیده است

موافقتنامه

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر

شوروی سوسیالیستی درباره همکاری بمنظور ایجاد

تأسیسات صنعتی و تأسیسات دیگر در ایران و

واگذاری اعتبار برای این مقاصد

دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی با توجه به مناسبات حسن همجواری و همکاری موجود بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و با پیروی از تمایل طرفین بدبسط و توسعه و تحکیم همکاری اقتصادی و فنی براساس تساوی حقوق و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر و احترام کامل به حق حاکمیت ملی هر دو کشور تصمیم اتخاذ نمودند این موافقتنامه را بشرح زیر منعقد نمایند :

۱۹۵۶ - ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در موارد ذیل همکاری

خواهند نمود :

۱ - تأسیس کارخانه ذوب آهن .

۲ - احداث شاه لوله گاز .

۳ - تأسیس کارخانه ماشین سازی .

خلاصه مشخصات هر يك از تأسیسات سه گانه فوق در ضمیمه ایكه جزء لاینفك این موافقتنامه میباشد قید شده است .

ماده ۲ - بمنظور عملی نمودن همکاریهای موضوع ماده ۱ این موافقتنامه:

۱ - سازمانهای شوروی عهده دار انجام امور زیر خواهند شد :

انجام کارهای اکتشافی و تحقیقاتی و طراحی مورد لزوم .

تهیه و تحویل تجهیزات و ماشینها و مصالح و وسائل مکانیکی ساختمانی كه

در ایران یافت نمیشود .

اعزام كارشناسان شوروی به ایران بمنظور های زیر :

جمع آوری اطلاعات لازم اولیه برای عملیات تحقیقاتی و اکتشافی زمین

شناسی .

نظارت در اجراء و مشاوره هنگام ساختن تأسیسات ، تعلیم فنی افراد ایرانی

برای کمک در نصب و تنظیم و بكار انداختن تجهیزات و ماشینها بمنظور بهره برداری

از آن .

پذیرفتن افراد ایرانی در مؤسسات اتحاد شوروی برای كسب تعلیمات فنی

در امور تولیدی بمنظور بكار گماردن این افراد در تأسیسات مذکور در ماده ۱ك

این موافقتنامه .

تسلیم اسناد و مدارك فنی ضروری برای تأمین به-ره برداری عادی از

تأسیسات پیش‌بینی شده در مادهٔ یک این موافقتنامه بطرف ایرانی .

اسناد ومدارك فنی مذکور که سازمانهای شوروی بسازمانهای ایرانی تسلیم مینمایند از طرف ایران منحصراً در تأسیسات ایران مورد استفاده واقع خواهد شد. اسناد ومدارك فنی مذکور بدون موافقت قبلی سازمانهای شوروی بشخصیتهای حقوقی خارجی یا اتباع خارجه تسلیم نخواهد شد .

۲ - سازمانهای ایرانی اقدامات ذیل راعهده‌دار خواهند شد:

دادن اطلاعات اولیه که طرف ایرانی در اختیار دارد و برای طراحی ضروری است بسازمانهای شوروی و همکاری با سازمانهای شوروی در جمع‌آوری و تنظیم سایر اطلاعات مورد لزوم .

بررسی و در صورت موافقت با آن تصویب طرحهاییکه از طرف سازمانهای شوروی تسلیم گردیده در ظرف دو ماه از تاریخ تسلیم .

ساختن تأسیسات و انجام کارها بر طبق طرحها با کمک فنی سازمانهای شوروی تهیه و تأمین نیروی انسانی و نیروی برق و آب و گاز و وسایل نقلیه و مصالح مورد لزوم که در ایران یافت میشود برای ساختن تأسیسات و انجام کارها و همچنین ساختن راهها و ابنیه فرعی واحداث لوله گاز و آب و خطوط لازم برق و ارتباطات و مخابرات تا محوطه تأسیسات .

بر طبق تأیید طرفین خریداری برخی تجهیزات و ماشینها و مصالحی که در ایران و اتحاد جماهیر شوروی ساخته نمیشود از کشورهای ثالث .

تأمین اعتبارات مالی لازم برای ساختن تأسیسات و انجام سایر کارها در ایران و تهیه محل سکونت و تأمین کمکهای پزشکی و ایجاد تسهیلات لازم برای رفاه عادی کارشناسان شوروی و تأمین وسائل نقلیه لازم برای انجام مأموریتهای داخلی در ایران برای کارشناسان شوروی که بموجب این موافقتنامه برای کمکهای فنی به ایران اعزام میشوند بهزینہ ایران .

در صورت لزوم خریداری پروانه های روشهای تکنولوژیک و تجهیزات از هر جا که لازم باشد .

مادۀ ۳ - برای بهره برداری از تمام قدرت تولیدی پیش بینی شده در طرحها و تأسیسات موضوع این موافقت نامه در صورت تمایل طرف ایرانی سازمانهای شوروی بوسیله اعزام کارشناسان و تحویل قطعات یدکی و مصالح ضروری با شرایطی که مورد موافقت بعدی طرفین واقع شود به سازمانهای ایرانی مساعدت خواهند کرد .

مادۀ ۴ - دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی اعتباری تأمبلغ دوست و شصت میلیون روبل (یک روبل دارای ۱۲/۹۸۷۴۰ گرم طلای خالص است) با بهره دونیم در صد در سال بدولت شاهنشاهی ایران خواهد داد که برای همکاریهای فنی با ایران در ایجاد تأسیسات مذکور در مادۀ یک این موافقتنامه در موارد زیر از طرف دولت شاهنشاهی ایران بمصرف خواهد رسید:

پرداخت هزینه های مربوط بعملیات تحقیقاتی و اکتشافی و طراحی که سازمانهای شوروی انجام میدهند .

پرداخت بهای تجهیزات و ماشینها و وسائل مکانیکی ساختمانی و مصالحی

که در ایران یافت نمیشود و بوسیله اتحاد جماهیر شوروی با شرط سیف بن-ادر ایران یا فرانکو مرز ایران و شوروی تحویل میگردد .

پرداخت هزینه‌های مأموریت کارشناسان شوروی که برای کمک فنی در ساختن تأسیسات و انجام کارهای موضوع این موافقتنامه به ایران اعزام میشوند با استثنای هزینه‌های آنان در داخل ایران که طرف ایرانی به ریال میپردازد .
پرداخت هزینه زندگی و اقامت افراد ایرانی که برای کارآموزی در امور فنی و تولیدی در مؤسسات مربوطه اتحاد شوروی به آن کشور اعزام میگرددند .

در صورتیکه مبلغ کل هزینه‌های سازمانهای شوروی مربوط بکمکهای فنی موضوع این موافقتنامه از مبلغ اعتبار تجاوز نماید مبلغ اضافه بر طبق موافقتنامه‌های بازرگانی و پرداخت معتبرین ایران و شوروی از طرف ایران پرداخت خواهد شد .

ماده ۵ - دولت شاهنشاهی ایران مبالغی را که از اعتبارات مذکور در این موافقتنامه در طی هر سال مورد استفاده قرار میدهد در ظرف دوازده سال به اقساط متساوی سالیانه مستهلك خواهد نمود . تاریخ شروع پرداخت اولین قسط مبالغ استفاده شده در هر سال دهم تیرماه (اول ژوئیه) سال بعد از استفاده از اعتبارات مذکور خواهد بود .

بهره اعتبارات استفاده شده در هر سال از تاریخ استفاده از قسمت مربوطه اعتبار احتساب خواهد شد و بهره هر سال در ظرف سه ماه اول بعد از سال احتساب

پرداخته خواهد شد. آخرین قسط بهره با آخرین قسط بازپرداخت اعتبار همزمان خواهد بود. تاریخ استفاده از اعتبار برای پرداخت بهای تجهیزات و ماشینها و مصالح تاریخ مذکور در مهر ایستگاه مقصد روی بارنامه یا هفت روز بعد از تاریخ صدور بارنامه دریائی مربوطه خواهد بود اما برای پرداخت هزینه انجام سایر کارها تاریخ استفاده از اعتبارات تاریخ صورت حساب تلقی خواهد شد.

ماده ۶- بمنظور نگاهداری حساب استفاده از اعتباری که بموجب این موافقتنامه داده میشود و همچنین نگاهداری حساب استرداد اصل و پرداخت بهره آن بانک مرکزی ایران و بانک دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (و یا بدستور بانک اخیر الذکر بانک بازرگانی خارجی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی) برای یکدیگر حسابهای مخصوص اعتباری به روبل باز کرده و ترتیب فنی محاسبه و نگاهداری حسابهای اعتبار مذکور را متفقاً تعیین خواهند نمود.

ماده ۷- در صورت تغییر محتوی طلای روبل موضوع ماده چهار این موافقتنامه بانک مرکزی ایران و بانک دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (و یا بدستور بانک اخیر الذکر بانک بازرگانی خارجی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی) در روز تغییر محتوی طلای روبل مانده حسابهای مربوط به اعتبار و بهره را که طبق ماده شش این موافقتنامه باز شده و همچنین مبلغ استفاده نشده از اعتبار را به تناسب تغییر حاصله ارزیابی خواهند کرد.

ماده ۸- برای بازپرداخت اعتبار مذکور و پرداخت بهره آن که ایران بریال

میپزدازد بانک مرکزی ایران حساب جداگانه‌ای بر ریال (یک ریال محتوی ۱۱۷۳۱۶٪ گرم طلای خالص است) بنام بانک دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (یا بدستور بانک اخیر الذکر بنام بانک بازرگانی خارجی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی) باز خواهد نمود. پرداختهای ایران بابت اصل و بهره اعتبار به ریال بوده و به این حساب منظور میگردد. تسعیر روبل به ریال بر اساس محتوی طلای روبل و ریال در روز پرداخت خواهد بود.

مبالغی که بدین ترتیب بحساب فوق منظور میشود تحت شرایط موافقتنامه‌های بازرگانی و پرداخت بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که در زمان خرید دارای اعتبار میباشند بمصرف خرید کالاهای ایران خواهد رسید و در درجه اول برای خرید گاز و پنبه و پشم خام و سنگهای معدنی فلزات غیر آهنی و خاویار و ماهی‌های غضروفی و پوست قره کل و چرم‌های خام و برنج و کشمش و کنجاله و برخی کالاهای صنعتی و همچنین صرف پرداختهای دیگر سازمانهای شوروی خواهد شد مبالغ مذکور همچنین ممکن است بر طبق تقاضای بانک بازرگانی خارجی اتحاد شوروی به ارز قابل تبدیل تسعیر و انتقال داده شود. خرید کالاهای مذکور در فوق اضافه بر سهمیه‌های مقرر در موافقتنامه معتبر مبادله کالا بین ایران و اتحاد شوروی خواهد بود.

در صورت تغییر محتوی طلای ریال ایران بانک مرکزی ایران و بانک دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (یا بدستور آن بانک خارجی اتحاد شوروی)

در روز تغییر محتوی طلای ریال ایران مانده حساب مذکور در این ماده را به تناسب تغییر حاصله ارزیابی خواهند کرد .

تسعیر ریال به ارز قابل تبدیل بر اساس محتوی طلای ریال ایران به ارز قابل تبدیل مربوط در روز پرداخت خواهد بود .

دولت شاهنشاهی ایران حق دارد اصل و بهره اعتبار را قبل از موعد بپردازد .

ماده ۹ - دولت شاهنشاهی ایران هزینه های سازمان های شوروی را برای

اقامت کارشناسان شوروی در ایران به ریال باواریز نمودن مبالغ مقتضی بحساب جدا گانه ای که در ماده هشت این موافقتنامه پیش بینی شده است بطرف شوروی خواهد پرداخت .

ماده ۱۰ - بمنظور انجام عملیات طراحی و تهیه و تحویل تجهیزات و ماشین

ها و مصالح و اجرای انواع دیگر کمکهای فنی سازمان های شوروی میتوانند با سازمان های مربوطه کشور های ثالث همکاری کنند لکن در صورتیکه اعزام کارشناس از کشور های مذکور ضروری تشخیص داده شود سازمان های شوروی قبلاً موافقت طرف ایران را کسب خواهند نمود .

ماده ۱۱ - دولتین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در حداقل مدت

ممکن پس از امضای این موافقتنامه سازمان های مجاز ایرانی و شوروی را که قبلاً برای اجرای هر یک از طرحهای موضوع این موافقتنامه تعیین نموده اند بیکدیگر معرفی خواهند کرد . هر یک از دولتین میتوانند یک یا چند سازمان مربوطه را

برای این منظور انتخاب و معرفی نمایند.

هر يك از طرفین مجاز است سازمان هائی را که قبلاً تعیین شده و بر طبق این ماده مسئول اجرای مفاد این موافقتنامه بوده اند تغییر بدهد و طرف دیگر را از این تغییر مطلع نماید.

هر يك از دولتین این حق را برای خود محفوظ میدارد که تمام یا قسمتی از حقوق و تعهدات ناشی از این موافقتنامه را که لازم بداند بهر يك از سازمان های تابعه خود که مقتضی بداند منتقل نماید.

ماده ۱۲ - سازمان های ایرانی و شوروی که مسئول اجرای مفاد این موافقتنامه هستند کلیه اطلاعات مورد لزوم سازمان های مذکور را که مربوط به اجرای این موافقتنامه و پیمان های اجرائی که متعاقباً بر اساس آن امضاء خواهد شد متقابلاً مبادله خواهند نمود و کمک های لازم را نسبت بیکدیگر معمول خواهند داشت. سازمان های ایرانی و شوروی مخصوصاً اطلاعات راجع به پیشرفت کارها و سایر اطلاعات مربوط به برنامه اجرای کارها و ساختن تأسیسات موضوع این موافقتنامه و پیمان های اجرائی مربوطه را که بر اساس آن امضاء میشود در اختیار یکدیگر خواهند گذاشت.

ماده ۱۳ - طرفین ایرانی و شوروی کمک خواهند کرد که در انجام کار های تحقیقاتی و اکتشافی و طراحی و همچنین تهیه و تحویل تجهیزات و ماشین ها و مصالح برای ساختن تأسیسات موضوع این موافقتنامه سازمان های ایرانی بتوانند حداکثر کارهای مقدور را عهده دار گردند.

ماده ۱۴ - سازمان های شوروی تضمین مینمایند که :

۱- طرحهای تأسیساتی که تهیه مینمایند با قدرتهای تولیدی پیش بینی شده در ضمیمه این موافقتنامه و پیمانهای اجرایی مطابقت خواهد داشت .

۲ - تجهیزات و ماشینها و مصالحی که از اتحاد شوروی تهیه و تحویل میشود با اسناد طراحی فوق الذکر مطابقت خواهد داشت .

۳ - کار ماشینها و تجهیزاتی که از اتحاد شوروی تحویل میشود با قدرت تولیدی اعلام شده در طرحها مطابق خواهد بود .

مدتهای تضمین و ترتیب اجرای آنها و سایر شرایط بموجب پیمانهای اجرایی خواهد بود که بر طبق این موافقتنامه منعقد میشود .

ماده ۱۵ - انجام کارهای تحقیقاتی و طراحی و تهید و تحویل تجهیزات و ماشینها و مصالح و کارآموزی فنی و تولیدی افراد ایرانی و انواع دیگر کمکهای فنی مندرج در این موافقتنامه بر اساس پیمانهای اجرایی خواهد بود که بین سازمانهای صلاحیتدار ایرانی و شوروی که بر طبق ماده یازده این موافقتنامه معرفی شده و دارای اختیار میباشند منعقد خواهد گردید و ضمناً پیمانهای مذکور حداکثر در ظرف دو ماه از تاریخ تسلیم آنها از طرف سازمانهای شوروی بوسیله طرفین مورد مذاکره و توافق واقع شده و به امضای طرفین خواهد رسید. سازمانهای شوروی در ظرف دوالی سه ماه پس از تصویب طرحهای تفصیلی از طرف سازمانهای ایرانی پیشنهاد های خود را بصورت پیش نویس پیمانهای تحویل ماشینها و تجهیزات مصالح تسلیم سازمانهای ایرانی خواهند نمود . در پیمانهای اجرایی حجم و موعد و قیمت و ترتیب کارآموزی فنی و تولیدی افراد ایرانی و جریمه ناشی

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

از تأخیر انجام تعهدات و سایر شرایط تفصیلی مربوط به کمک‌های فنی مذکور در این موافقتنامه که بسازمانهای ایرانی داده میشود تعیین خواهد شد. ضمناً قیمت تجهیزات و ماشینها و مصالحی که از اتحاد شوروی برای ایجاد تأسیسات موضوع ماده يك این موافقتنامه تحویل داده خواهد شد با موافقت طرفین بر اساس قیمتهای متداول بین‌المللی تعیین خواهد گردید. بعلاوه تعهدات سازمانهای ایرانی در باره جمع‌آوری اطلاعات اولیه و آماده نمودن محل ساختمانها و تأمین مسکن کارشناسان شوروی با شرایط ضروری زندگی عادی و کمکهای پزشکی و وسائل نقلیه برای مأموریتهای داخلی و بررسی و تصویب طرحها و عده لازم کارگران و کارشناسان و کارهای دیگر و همچنین مواعد قطعی انجام این تعهدات در پیمانهای اجرائی تعیین خواهد گردید.

ماده ۱۶ - اگر بعلمت هر حادثه‌ای که جلوگیری از آن از قدرت هر يك از طرفین خارج باشد اجرای این موافقتنامه برای مدتی مختل گردد نمایندگان دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی با یکدیگر مشورت و درباره اقدامات ضروری موافقت خواهند نمود ضمناً در صورت عدم توافق در مدت مناسبی سازمانهای ایرانی حق خواهند داشت کارهای ساختمانی تأسیسات را رأساً ادامه بدهند لیکن در چنین صورتی هم حقوق و تعهدات طرفین که برطبق این موافقتنامه تا موقع بروز حادثه ایجاد شده بقوه خود باقی خواهد ماند.

ماده ۱۷ - در صورت بروز هر گونه اختلاف بین سازمانهای ایرانی و شوروی در باره هر یک از مسائل ناشیه از این موافقتنامه یا پیمانهای اجرائی مربوطه نمایندگان دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی با یکدیگر مشورت خواهند کرد و برای رفع اختلاف کوشش خواهند نمود .

ماده ۱۸ - بمنظور بررسی حسن انجام این موافقتنامه و در صورت لزوم تهیه نمودن توصیه‌های مقتضی نمایندگان طرفین بر حسب دعوت یکی از طرفین اقلاً ششماه یکبار با یکدیگر ملاقات خواهند نمود . توصیه‌های مذکور برای بررسی دولتهای طرفین متعاهدین تقدیم خواهد شد .

ملاقاتهای مذکور به‌تناوب در تهران و مسکو صورت خواهد گرفت .

ماده ۱۹ - این موافقتنامه شامل نوزده ماده و یک ضمیمه است و بر طبق ترتیبات قانونی مقرر در هر یک از دو کشور بتصویب خواهد رسید و در روز امضاء موقتاً اعتبار یافته و از روز مبادله اسناد مصوبه که در شهر تهران واقع خواهد شد دارای اعتبار قطعی خواهد گردید .

این موافقتنامه در تاریخ بیست و سوم دی ماه سال ۱۳۴۴ مطابق سیزدهم ژانویه سال ۱۹۶۶ مسیحی در شهر مسکو در دو نسخه اصلی هر کدام بزبانهای فارسی و روسی منعقد گردید و هر دو متن دارای اعتبار یکسان است .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران .

از طرف دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

ضمیمه موافقتنامه ایران و شوروی مورخه بیست و سوم دی ماه ۱۳۴۴ که مطابق سیزدهم ژانویه ۱۹۶۶ است .
فهرست تأسیساتی که در ایران با همکاری سازمانهای ایرانی و شوروی ساخته خواهد شد .

۱ - کارخانه ذوب آهن که شامل واحدهای زیر خواهد بود :

الف - کارخانه با دوره کامل تنظیم بار و ذوب چدن و تهیه فولاد و قسمت نورد بقدرت تولیدی بین پانصد هزار تا ششصد هزار تن فولاد در سال (با امکان توسعه بعدی قدرتها تا یک میلیون الی یک میلیون و دویست هزار تن فولاد در سال) که شامل قسمتهای زیر خواهد بود :

قسمت کک سازی و شیمیائی بایک باطری کک سازی .

کارخانه آگلومراسیون .

قسمت کوره مرتفعه بایک کوره مرتفعه .

قسمت ذوب فولاد بادو کنور نیسور و دستگاههای فولاد ریزی مداوم .

قسمت نورد ها با دو رشته نورد برای تهیه انواع مصنوعات فولادی

به استثنای ورق .

قسمت پختن آهک و دلمیت و تهیه مواد نسوز .

کارگاههای تعمیراتی و فرعی و آزمایشگاه .

دستگاههای داخل محوطه کارخانه مربوط به گاز آب و برق بخار هوارسانی

بافشار تهیه اکسیژن و کمپرسور و انبارها و وسایل حمل و نقل خطوط ارتباطی محدود بمحوطه کارخانه و همچنین مراکز کامل تعلیماتی .

سازمان های شوروی امور طراحی را انجام داده و ماشینها و تجهیزات و مصالح را تحویل خواهند داد و همچنین سایر انواع کمکهای فنی را در مواعید انجام خواهند داد که بکار انداختن کارخانه را در سال ۱۹۷۱ امکان پذیر سازد . موضوع همکاری برای افزایش قدرت تولیدی کارخانه ذوب آهن تا یک میلیون الی یک میلیون و دو بیست هزار تن در سال و همچنین شرایط این همکاری مورد توافق بعدی طرفین واقع خواهد شد .

ب - معدن سنگ آهن برای کارخانه ذوب آهن - محل معدن در چغارت (بافق) است و قدرت تولیدی آن احتیاجات کارخانه ذوب آهن را تأمین خواهد کرد .

پ - معادن آهنک و دلیمیت و مواد نسوز .

ت - معدن ذغال سنگ برای کارخانه ذوب آهن کمک فنی در انجام عملیات تحقیقاتی و اکتشافی و طراحی مربوط به تجهیز معادن ذغال سنگ که ذغال آن قابل کک شدن میباشد در منابع ذغال سنگ کرمان حجم و مواعد کمک فنی در ساختمان و تجهیز معادن ذغال سنگ مستلزم توافق بعدی طرفین است .

۲ - شاه لوله گاز بمنظور تحویل گاز از ایران به اتحاد جماهیر

شوروی سوسیالیستی :

الف - قطعه سازه - آستارا :

ساختمان آن مطابق مقررات این موافقتنامه عملی میشود. تحویل لوله‌ها و ملحقات و وسایل کنترل اتوماتیک و مخابرات برای این قطعه از طرف ایران انجام میگردد. سازمان‌های شوروی امور طراحی را انجام داده تجهیزات و وسایل مکانیکی و ماشینها را میرسانند و همچنین سایر انواع کمک‌های فنی را در مواعید انجام میدهند که بکار انداختن لوله گاز را در سال ۱۹۷۰ امکان پذیر سازد.

ب - قطعه از منابع نفت و گاز جنوب ایران تاساوه :

ساختمان آن با اعتبارات و وسائل طرف ایرانی عملی میشود. تحویل تجهیزات و ماشینها برای مراکز کمپرسور در این قطعه از ایستگاه مرکزی تصفیه گاز تا ساوه به حجم و در مواعیدی که مورد توافق طرفین قرار گیرد و بکار انداختن لوله گاز را در سال ۱۹۷۰ امکان پذیر سازد از طرف سازمان‌های شوروی انجام میگردد.

۳ - کارخانه ماشین سازی با قدرت تولیدی بیست و پنج هزار تن

مصنوعات فلزی در سال :

قسمتهای تشکیل دهنده کارخانه و فهرست مصنوعات که تولید خواهد کرد

بعد از بررسی فنی و اقتصادی تصریح خواهد شد.

از تاریخ انعقاد پیمان مربوط به انجام امور طراحی سازمان‌های شوروی

کمک فنی در ساختن کارخانه در مواعیدی میکنند که بکار انداختن نوبت اول کارخانه

را در مدت سه سال و نوبت دوم کارخانه را در مدت چهار سال تا چهار سال و نیم

تأمین نماید.

موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

تبصره ۱ - قدرت تولیدی هر یک از تأسیسات در پیمان های اجرایی که بر طبق طرح منعقد میشود باید تصریح شود .

تبصره ۲ - رساندن نیروی برق، آب، گاز، ساختمان، ابنیه برای آبگیری خطوط ارتباطی راههای آهن و اتومبیل روتا حدود تأسیسات و همچنین ساختمان کویهای مسکونی در مواعدی که در پیمانها پیش بینی شده از طرف ایران عملی میشود .

تبصره ۳ - مواعد اجرای قسمتهای جداگانه کارهای طراحی و تحویل تجهیزات و مصالح و دادن انواع کمکهای فنی دیگر در حدود مواعد کلی در پیمانهای تعیین خواهد شد که در این ضمیمه پیش بینی شده است .

محل امضاء

محل امضاء

مسکو ۱۳ ژانویه سال ۱۹۶۶

جناب آقای رئیس کمیته .

افتخار دارم وصول نامه مورخ ۱۳ ژانویه ۱۹۶۶ آنجناب را بمضمون زیر:

مسکو ۱۳ ژانویه سال ۱۹۶۶

جناب آقای وزیر

بمناسبت اینکه موافقتنامه همکاری در ساختمان تأسیسات صنعتی و تأسیسات دیگر در ایران بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در این تاریخ به امضاء رسیده است افتخار دارم موافقتی که حاصل شده است تأیید

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

نمایم که اسناد فنی پیش‌بینی شده در ماده ۲ موافقتنامه مذکور که برای بهره‌برداری عادی از کارخانه ماشین‌سازی ضرورت دارد از طرف سازمانهای شوروی تحویل داده خواهد شد و سازمانهای ایرانی بهای آنرا از بابت و بر طبق شرایط اعتباری خواهند پرداخت که بر طبق ماده ۴ موافقتنامه مذکور بدایران واگذار میشود .

جناب آقای وزیر احترامات فائقه اینجانب را بپذیرید .

اسکاچ کوف

رئیس کمیته دولتی شورای وزیران اتحاد جماهیر

شوروی سوسیالیستی برای روابط

اقتصادی خارجی

جناب آقای علینقی عالیخانی

وزیر اقتصاد ایران و رئیس هیئت نمایندگی

دولت ایران - شهر مسکو

اعلام و تأیید نمائید که مفاد آن مورد موافقت اینجانب قرار دارد

موقع را برای تجدید احترامات فائقه معتنم می‌شمارم

علینقی عالیخانی وزیر اقتصاد ایران

جناب آقای اسکاچ کوف

رئیس کمیته دولتی شورای وزیران

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

برای روابط اقتصادی خارجی

موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

موافقتنامه فوق مشتمل بر ۱۹ ماده و یک ضمیمه و یک نامه منضم بقانون
موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
درباره همکاری اقتصادی و فنی بمنظور ایجاد تأسیسات زوب آهن و کارخانه ماشین
سازی و نصب لوله گاز در ایران و واگذاری اعتبار برای این مقاصد بوده و صحیح است.
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۳ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۵

ماده واحده - تفریغ بودجه سال ۱۳۴۳ مجلس شورای ملی بمبلغ یکصد و هشتاد و شش میلیون و دوست و نود و هشت هزار و یکصد و یازده ریال (۱۸۶۲۹۸۱۱۵) طبق صورتهای پیوست تصویب میشود .

تفریغ بودجه سال ۱۳۴۳ مجلس شورای ملی

دریافتی از محل بودجه تصویبی سال ۴۳

۱۸۶۲۹۸۱۱۵ ریال

مجلس شورای ملی

جمع هزینه‌های پرسنلی و اداری سال

۱۷۸۱۰۷۶۵۵/۲۵ ریال

۴۳ مجلس شورای ملی

صرفه جوئی سال ۱۳۴۳ که بموجب ماده

سوم قانون بودجه سال ۴۳ مجلس شورای ملی

باتصویب هیئت محترم رئیسه برای هزینه

تعمیرات و نگاهداری ابنیه مجلس و خرید

۸۱۹۰۴۵۹/۷۵ «

کتاب در نظر گرفته شده است .

۱۸۶۲۹۸۱۱۵ ریال ۱۸۶۲۹۸۱۱۵ ریال

جمع کل

صورت هزینه‌های پرسنلی و اداری مجلس شورای ملی در سال ۱۳۴۳

واحد به ریال	شرح
<u>۱ - هزینه‌های پرسنلی</u>	
۵۶۷۰۰۰۰۰	مقرری آقایان نمایندگان
۳۵۲۳۳۲۸۵۰۰	حقوق کارکنان
۱۲۸۹۹۴۹۸۵۰	تفاوت حقوق بازنشستگان
۱۶۶۸۸۶۹	کمک اولاد کارکنان
۴۸۰۱۱۶۹۵۰	اضافه کاری و پاداش و حق مقام و فوق العاده‌ها
۹۰۸۰۰۰	حق لیسانس
۲۲۹۱۰۰	حق فنی و تند نویسی
۱۰۴۹۸۴	متفرقه
۴۱۲۸۳۵۳۲	کمک هزینه آقایان نمایندگان
۳۰۴۴۲۹	فوق العاده افراد کاردار
۲۸۶۹۴۵۴	عیدی کارکنان مجلس
۳۶۴۲۶۱۰	پاداش مرخصی استحقاقی

صورت هزینه‌های پرسنلی و اداری مجلس شورای ملی در سال ۱۳۴۳

واحد بر ریال	شرح
۲ - هزینه‌های اداری	
۳۳۱۶۰۰	پست و تلگراف و تلفن
۸۷۲۵۴۷	برق و روشنایی
۹۸۴۴۵۰۰	تنظیف
۲۴۷۶۸۰۰	اشترک و خرید مطبوعات
۴۲۱۷۶۰	سوخت زمستانی
۷۳۵۱۸۰	آب بهاء و نگاهداری باغ بهارستان
۱۶۵۵۳۹	اتومبیل
۳۶۷۸۷۰۰۰	تعمیر و نگاهداری ساختمان
۱۴۰۷۴۶۵۰۰	چاپ لوايح و قوانین و چاپخانه
۲۴۱۰۳۱	امور فنی کتابخانه
۳۱۲۰۰۷۵	خرید کتب
۳۴۷۶۸۳۰۰	آبدارخانه
۳۸۰۲۱۲۰۰	نوشت افزار

صورت هزینه‌های پرسنلی و اداری مجلس شورای ملی در سال ۱۳۴۳

واحد بریال	شرح
۱۰۵۹۶۲۸۰۰	لباس خده متگزاران
۲۴۶۶۴۴۰۰	متفرقه اداری
۶۱۳۶۷۲	بهداری
۱۷۱۵۵۹۰	بیمه عمارات و ائانه مجلس
۲۲۵۵۳	اتحاد بین المجالس
۱۷۸۶۹۵۱۰۰	جشن مشروطیت و پذیرائی‌ها
۴۲۴۹۳۰۶۳۵	خرید ائانه و تعمیرات
۳۰۲۳۳	نگهداری تأسیسات کتابخانه
۸۳۲۸۵۰	هزینه رفت و آمد نمایندگان بیجلسات سالانه اتحاد بین المجالس
۳۱۴۵۰	شام شب سرایداران کشیک
۵۸۱۰۱	هزینه افراد گارد
۱۷۸۱۰۷۶۵۵۲۵	جمع کل هزینه‌های پرسنلی و اداری

قانون تفریح بودجه سال ۱۳۴۳ مجلس شورای ملی

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده و صورت ضمیمه در جلسه روز پنجشنبه
پنجم اسفند ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهارشمسی بتصویب مجلس شورای ملی
رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

منتفی بودن لایحه مربوط به واگذاری کارخانجات تعمیراتی و

میکانیکی ونک به شرکت کارخانجات ایران

شماره ۴۱۳۴۲

هیئت وزیران بنا بر پیشنهاد شماره ۴۱۴۷ مورخ ۴۲/۷/۱۰ وزارت فرهنگ و موافقت وزارت اقتصاد در جلسه مورخ ۴۲/۷/۱۰ پیرو لایحه قانونی فروش سهام کارخانجات دولتی و تصویب نامه شماره ۴۸۹۹۲ مورخ ۴۱/۱۱/۲۲ هیئت وزیران دائر بتشکیل شرکت سهامی از کارخانجات دولتی تصویب نمودند .

ماده ۱ - بفرست ضمیمه لایحه قانونی مورد اشاره کارخانجات تعمیراتی و مکانیکی ونک و بشر کت‌های مذکور در ماده یک تصویب نامه شماره ۴۸۹۹۲ شرکت سهامی کارخانجات ونک اضافه میگردد و کارکنان آن شرکت در اختیار شرکت سهامی کارخانجات ایران قرار خواهند گرفت .

ماده ۲ - ارزش دارائیهای شرکت سهامی کارخانجات ونک طبق دستور ماده ۳ لایحه قانونی فروش سهام کارخانجات دولتی تعیین میگردد دیون شرکت سهامی کارخانجات ونک از محل وصول مطالبات آن قابل پرداخت است در هر صورت شرکت سهامی کارخانجات ایران از محل سایر درآمدها و دارائیهای خود تعهدی برای پرداخت بدهی‌های شرکت سهامی کارخانجات ونک نخواهد داشت و این قبیل بدهی‌ها از محل دارائی خود شرکت ونک تأمین خواهد شد .

منتفی بودن لایحه مربوط به واگذاری کارخانجات تعمیراتی و مکانیکی ونک به شرکت

ماده ۳ - وزارت کشاورزی و وزارت اقتصاد وزارت فرهنگ مأمور اجرای

این تصویبنامه قانونی میباشد .

ماده ۴ - دولت مکلف است پس از افتتاح مجلسین مجوز قانونی این

تصویبنامه را تحصیل نماید .

لایحه فوق که بموجب ماده واحده مصوب بیستم آذرماه ۱۳۴۲ به مجلس شورای ملی

تقدیم شده بود در کمیسیونهای مربوط مجلسین رد شد گزارش به کمیسیونهای

مزبور مبنی بر رد لایحه فوق در جلسه روز یکشنبه ۱۲ دیماه ۱۳۴۴ بتصویب

مجلس شورای ملی رسید و در تاریخ روز دوشنبه ۹ اسفند ماه ۱۳۴۴ مورد تصویب

مجلس سنا قرار گرفت .

قانون ثبت املاك در مناطق عشایری

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۱۵

ماده ۱- در مناطق عشایری در مواردیکه تشخیص متصرفین واقعی املاك مزروعی برای مأمورین ثبت میسر نباشد و همچنین در مواردی کسه در مناطق مذکور بین افراد و بنگاه خالصجات در تصرف بعنوان مالکیت اختلاف باشد تقاضای ثبت املاك از شخصی قبول میشود که هیئت حل اختلاف محلی مذکور در ماده ۲ این قانون آن شخص یا بنگاه خالصجات را متصرف بعنوان مالک معرفی نماید مناطق مذکور را وزارت کشور با قید حدود به اداره کل ثبت اطلاع خواهد داد و مراتب در هر محل بوسائل مقتضی در فصل مناسب از طرف مأمورین ثبت به اطلاع اهالی خواهد رسید.

ماده ۲- هیئت حل اختلاف در محل مرکب خواهد بود از يك نماینده وزارت دادگستری و يك نماینده وزارت کشور و يك معتمد محل که از طرف انجمن ده و در صورت نبودن انجمن از طرف بخشدار معین خواهد شد و هر گاه در محل خانه انصاف تشکیل شده باشد بجای معتمد محل یک نفر از اعضاء اصلی خانه انصاف بعنوان معتمد به انتخاب خانه انصاف در هیئت شرکت خواهد نمود.

ماده ۳- پس از تعیین و آگاهی مناطقی که مشمول این قانون است اشخاص ذینفع ظرف سه ماه از تاریخ انتشار آگاهی مبنی بر تشکیل هیئت میتوانند کتباً تقاضای خود را مستقیماً یا از طریق ثبت محل به هیئت تسلیم دارند و تقاضاهائی

که خارج از موعد مذکور و اصل شود قابل رسیدگی در هیئت نخواهد بود .

ماده ۴ - رسیدگی هیئت تابع تشریفات آئین دادرسی نخواهد بود و هیئت پس از تحقیقاتی که برای کشف واقع معمول خواهد داشت نظر خود را در مورد متصرف واقعی ملک اعلام و اجازه قبول تقاضای ثبت را میدهد . تصمیم اکثریت هیئت مناط اعتبار است .

ماده ۵ - به تقاضاهای ثبتی که بطریق مذکور در ماده ۴ قبول شود فقط به استناد مدارك کتبی مالکیت میتوان اعتراض نمود . هر گاه مستند دادخواست اعتراض مدارك مزبور نباشد دادگاه طبق ماده ۸۵ قانون آئین دادرسی مدنی عمل خواهد کرد .

ماده ۶ - دولت مأمور اجرای این قانون است .

قانون بالا مشتمل بر ۶ ماده که در تاریخ روز دوشنبه چهارم بهمن ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز یکشنبه پانزدهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

آئین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۱۶ قانون معادن

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۱۶

در اجرای ماده واحده مربوط به اصلاح ماده (۱۶) قانون معادن مصوب ششم

اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار آئین نامه زیر بتصویب میرسد .

ماده ۱- مدت پروانه یا اجازه بهره برداری معادنی که از طریق مالکیت یا گواهی یا کشف یا مزایده واگذار میگردد در مرحله اول نباید از ۱۰ سال کمتر و از ۲۵ سال بیشتر باشد .

درخواست کننده باید کلیه مدارك و اسناد مربوطه را بر طبق آئین نامه بهره برداری معادن به انضمام نقشه توپوگرافی بمقیاس $\frac{1}{25000}$ و مشخصات کامل معدن با اداره کل معادن بفرستند .

اداره کل معادن مدارك و اسناد را رسیدگی و تحقیقات کامل در خصوص مقدار ذخیره و میزان استخراج پیشنهادی درخواست کننده و وضع اقتصادی معدن و بازار مصرف معمول داشته و نتیجه را ضمن اظهار نظر بشورای عالی معادن گزارش خواهد داد و شورای عالی معادن پس از بررسی گزارش مزبور شرایط و مدت پروانه یا اجازه بهره برداری را تعیین خواهد کرد تا اداره کل معادن طبق آئین نامه بهره برداری عمل نماید .

ماده ۲- چنانچه بهره برداران معادن بر حسب مورد مایل به ادامه بهره برداری بعد از خاتمه مدت پروانه یا اجازه بهره برداری باشند در صورتی میتوانند تقاضای

آئین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۱۶ قانون معادن

تمدید نمایند که حد اقل پنجسال از دوره بهره برداری آنان گذشته باشد و در هر حال این تقاضا باید یکسال قبل از انقضای مدت پروانه یا اجازه بهره برداری بعمل آمده باشد .

چنانچه تقاضای تمدید در فاصله ۱۳-۱۲ ماه قبل از انقضای مدت پروانه یا اجازه بهره برداری بعمل نیاید و یا تقاضای بهره بردار از طرف شورایعالی معادن مردود شناخته شود و یا بهره بردار نواقص طرح را طبق نظر شورایعالی معادن در مهلت مقرر رفع ننماید و اگذاری معدن طبق ماده ۹ قانون معادن بعمل خواهد آمد .

بهره بردار باید درخواست و مدارك خود را بشرح زیر تهیه و به اداره کل معادن بفرستد :

الف - برای معادن طبقه (۱) نقشه توپوگرافی بمقیاس $\frac{1}{10000}$ و نقشه پیشروی عملیات استخراج بمقیاس $\frac{1}{500}$ و برای معادن طبقه (۲) نقشه زمین شناسی بمقیاس $\frac{1}{10000}$ و نقشه پیشروی عملیات استخراج بمقیاس $\frac{1}{500}$

ب - صورت تأسیسات موجود در سر معدن .

ج - میزان استخراج سه سال آخر بهره برداری و پیشنهاد میزان استخراج برای سه سال اول دوره تمدیدی .

د - میزان ذخائر قطعی و احتمالی با تعیین عیار متوسط و مشخصات مواد معدنی .

ه - طرح بهره برداری - مدت اجرای آن و میزان سرمایه گذاری .

و - کار فنی موجود و پیش‌بینی‌کادر فنی آتیه .

اداره کل معادن مکلف است طرح مزبور را حد اکثر تا ۶ ماه بررسی و در صورت لزوم مهندس یا مهندسین به‌زینمه متقاضی بمعدن اعزام و نتیجه بررسی‌های خود را با اظهار نظر صریح بشورای عالی معادن گزارش نماید .

شورای عالی معادن طرح بهره‌بردار و نظریه اداره کل معادن را مورد رسیدگی قرار خواهد داد و در صورتیکه طرح پیشنهادی را قابل قبول و صلاحیت مالی و فنی بهره‌بردار را کافی تشخیص دهد مدت پروانه یا اجازه بهره‌بردار را حد اکثر تا مدت قانونی (پنجاه سال) تمدید خواهد نمود و در اینصورت میزان حداقل حقوق دولت را برای سه سال اول دوره تمدیدی تعیین مینماید .

اداره کل معادن شرایط تعیین شده را به بهره‌بردار اعلام و در صورتیکه بهره‌بردار حداکثر تا دو ماه از تاریخ وصول نظریه شورای عالی معادن شرایط را قبول کرد اجازه یا پروانه بهره‌بردار با شرایط تعیین شده صادر و به بهره‌بردار تسلیم خواهد شد .

در صورتیکه شورای عالی معادن طرح پیشنهادی را ناقص تشخیص دهد و یا صلاحیت مالی و فنی بهره‌بردار را کافی نداند نقائص طرح مزبور را موجهاً تعیین و همچنین حداقل میزان سرمایه و کادر فنی مورد لزوم را مشخص مینماید و اداره کل معادن مراتب را به بهره‌بردار ابلاغ خواهد نمود .

بهره‌بردار در صورت تمایل موظف است ظرف مدتیکه شورای عالی معادن

تعیین مینماید نواقص را رفع و طرح تکمیل‌شده را برای انجام تشریفات مربوط به اداره کل معادن ارسال دارد .

تمدید پروانه یا اجازه بهره‌برداری حداکثر تا مدت قانونی در يك یا دو مرحله به تشخیص شورای عالی معادن بعمل خواهد آمد .

تبصره - درخواست کننده میتواند برای اداء توضیحات در جلسه شورای عالی معادن حاضر شود و همچنین شورای عالی معادن لای الاقتضا میتواند متقاضی را برای اداء توضیحات دعوت نماید و در هر حال عدم حضور متقاضی مانع از اتخاذ تصمیم نخواهد بود .

ماده ۳ - نسبت به پروانه‌های بهره‌برداری و یا اجازه بهره‌برداری که مطابق قانون معادن صادر شده در صورتیکه مدت باقیمانده آن در تاریخ تصویب این آئین‌نامه کمتر از مدت مقرر در ماده ۲ باشد و دارنده پروانه و یا اجازه بهره‌برداری قبل از انقضاء مدت پروانه تقاضای تمدید بنماید شورای عالی معادن با توجه بوضع معدن مهلت مناسبی که از یکسال تجاوز نخواهد کرد برای تهیه و ارائه مدارک مندرج در این آئین‌نامه به او خواهد داد .

ماده ۴ - میزان استخراج در سه سال اول اجرای طرح جدید نباید کمتر از میزان استخراج در سه سال قبل باشد مگر در مواردی که بت تشخیص شورای عالی معادن بعلت محدودیت بازار فروش و یا فورس‌ماژور فروش محصول بمیزان مزبور مقدور نباشد .

ماده ۵ - در مورد معادن طبقه اول و معادن طبقه دوم که طبق قسمت آخر

ماده ۶ قانون معادن بمالکین واگذار شده است بهره بردار باید علاوه بر مندارك لازم جهت تمدید که در ماده ۲ ذکر شده موافقتنامه رسمی مالک یا مالکین رادر مورد واگذاری حق بهره برداری از معادن مورد نظر برای مدتی که درخواست تمدید نموده است ارسال دارد و چنانچه تا یکسال قبل از انقضای مدت پروانه یا اجازه بهره برداری نتوانست موافقت مالک یا مالکین را بمنظور ادامه بهره برداری جلب نماید بهره برداری از معدن مزبور طبق ماده ۹ قانون معادن بعمل خواهد آمد .

آئین نامه فوق مشتمل بر ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ روز دوشنبه شانزدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب کمیسیون مشترک اقتصاد مجلسین رسیده و باستناد ماده واحده اصلاح ماده ۱۶ قانون معادن صحیح و قابل اجرا است .

رئیس مجلس سنا

مهندس شریف امامی

رئیس مجلس شورای ملی

مهندس عبدالله ریاضی

قانون ترخیص اتومبیل فولکس واگن اهدائی دولت آلمان غربی

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۱۷

ماده واحده - بوزارت اقتصاد اجازه داده میشود که یکدستگاه اتومبیل فولکس واگن کومبی که از طرف دولت جمهوری فدرال آلمان برای سرویس به آموزشگاه اختصاصی کشاورزی علی آباد فارس اهداء شده بدون دریافت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و حق انحصار و انبارداری و سایر مالیاتها و عوارض از قبیل یک درصد تعاون و یک در هزار تشویق صادرات و غیره مرخص نمایند .

وزارت اقتصاد مجاز خواهد بود در صورتیکه اتومبیل دیگری از طرف دولت دیگری یا سایر سازمان های منطقه ای یا بین المللی بمدارس حرفه ای اهداء گردد با رعایت مفاد این قانون نسبت به ترخیص آن اقدام نماید .

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۴/۹/۲۹ در جلسه روز سه شنبه هفدهم اسفندماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون اصلاح ماده ۲۳۰ قانون مجازات عمومی

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۱۷

ماده واحده - ماده ۲۳۰ قانون مجازات عمومی بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۲۳۰ اصلاحی - هر کس با علم یا با اطلاع یا با وجود قرائن قوی به اینکه شیئی در نتیجه ارتکاب سرقت بدست آمده آنرا بنحوی از انحاء تحصیل یا مخفی یا قبول نموده یا مورد معامله قرار دهد به حبس تأدیبی از ششماه تا سه سال و تأدیه غرامت از پنجهزار تا یکصد هزار ریال یا بیکمی از دو مجازات مزبور محکوم میگردد. در صورتیکه متهم معامله اموال مسروقه را حرفه خود قرار داده یا با داشتن شغل دیگری به اینکار نیز اشتغال داشته باشد دادگاه او را بحد اکثر مجازات محکوم مینماید و علاوه دادگاه میتواند برای مدتی که از یکماه کمتر و از سه سال بیشتر نباشد او را به منع اقامت در محل یا اقامت اجباری در محلی که وزارت دادگستری تعیین مینماید مجبور سازد .

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که در تاریخ بیستم بهمن ماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در تاریخ روز سهشنبه هفدهم اسفندماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون تمر کز و مصرف وجوه حاصله از محل حق شرکت

در امتحانات ورودی دانشگاههای ایران

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۱۷

به استناد ماده واحده مصوبه بیستم آذر ماه ۱۳۴۲ ماده واحده ذیل تصویب

میشود .

ماده واحده - اقدام وزارت آموزش و پرورش در تمر کز وجوه حاصله از محل حق شرکت در امتحانات ورودی دانشگاههای کشور در سال ۱۳۴۲ در بانك مرکزی ایران و صرف وجوه جمع آوری شده تحت نظر وزیر آموزش و پرورش و هیئت سه نفری منتخب از طرف دانشگاه تهران تأیید میشود و باقیمانده وجوه مذکور بمصرف تهیه دارو و وسایل درمانی بیمارستان های تابع دانشگاه تهران خواهد رسید .

قانون بالا مشتمل بر ماده واحده که در تاریخ ۱۳۴۴/۱۱/۲۵ بتصویب مجلس

سنا رسیده بود در تاریخ روز سه شنبه هفدهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون تأسیس مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۱۹

ماده ۱ - بمنظور بررسی آفات و بیماریهای گیاهان و محصولات کشاورزی و تعیین بهترین روش پیشگیری و مبارزه با آنها مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی تشکیل میشود. این مؤسسه وابسته بوزارت کشاورزی است.

ماده ۲ - مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی دارای شورائی است که

از اشخاص زیر تشکیل میگردد:

- ۱ - وزیر کشاورزی.
- ۲ - معاون فنی وزارت کشاورزی.
- ۳ - معاون وزارت دارائی.
- ۴ - یکی از استادان دفع آفات نباتی دانشکده کشاورزی به معرفی دانشگاه تهران.
- ۵ - یکی از استادان بیماریهای گیاهی دانشکده کشاورزی به معرفی دانشگاه تهران.
- ۶ - مدیر کل حفظ نباتات یا جانشین او بمعرفی وزیر کشاورزی.
- ۷ - رئیس مؤسسه سرم وواکسن سازی رازی.
- ۸ - رئیس انستیتو پاستور.
- ۹ - رئیس مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی.

تبصره ۱ - وزیر کشاورزی و درغیاب وی معاون فنی وزارت کشاورزی
عهده‌دار ریاست شورا خواهد بود .

تبصره ۲ - آئین نامه داخلی شورا از طرف وزارت کشاورزی تهیه و پس از
تصویب شورا بموقع اجرا گذارده میشود .

ماده ۳ - وظایف شورای مؤسسه عبارت است از :

- ۱ - تصویب سازمان مؤسسه .
- ۲ - تصویب برنامه کار و بودجه مؤسسه .
- ۳ - بررسی و اخذ تصمیم نسبت به پیشنهاد های رئیس مؤسسه .

ماده ۴ - رؤسای بخشهای مؤسسه از بین افرادی که دارای درجه لیسانس یا
بالتر در رشته کشاورزی و یا علوم (شیمی - طبیعی) و حداقل ده سال متوالی یا پانزده
سال متناوب سابقه بررسی در رشته های مربوط به آفات یا بیماریهای گیاهی داشته
باشند بنا به پیشنهاد رئیس مؤسسه و تصویب شورا انتخاب و با حکم وزیر کشاورزی
منصوب میشوند .

دارندگان درجه لیسانس یا بالاتر در رشته کشاورزی و تخصص در رشته های
مختلف مربوط به آفات یا بیماری های گیاهی با دارا بودن شرایط مساوی حق
تقدم خواهند داشت .

تبصره - انتخاب دیپلمه های کشاورزی که حداقل بیست سال بطور متوالی
در امور آفات و بیماری های گیاهی بکار بررسی اشتغال داشته و در این رشته ها

دارای تحقیقات و تبعات علمی باشند بنا به پیشنهاد رئیس مؤسسه و تصویب شورای مؤسسه بریاست بخش بلا مانع است .

ماده ۵ - مؤسسه دارای يك رئیس و دو معاون خواهد بود .

رئیس از بین رؤسای بخشهای مؤسسه که حداقل دارای یکسال سابقه تصدی بخش یا افرادی که دارای تحصیلات فوق لیسانس یا بالاتر در یکی از رشته های آفات یا بیماریهای گیاهی و بیست سال سابقه بررسی در رشته های مزبور باشند به پیشنهاد شورا و تصویب وزیر کشاورزی انتخاب میشوند .

معاونین مؤسسه از بین رؤسای بخشها به پیشنهاد رئیس مؤسسه و تصویب شورا تعیین میگردند .

احکام انتصاب رئیس و معاونین مؤسسه به امضای وزیر کشاورزی خواهد رسید .

ماده ۶ - بودجه تفصیلی سالانه مؤسسه در حدود اعتباری که هر سال در بودجه کل کشور منظور و تصویب میگردد پس از تصویب شورای مؤسسه بمورد اجراء گذارده خواهد شد .

تبصره ۱ - وزارت دارائی مکلف است اعتبار مصوب مؤسسه را به اقساط چهار گانه در ابتدا هر فصل در اختیار مؤسسه بگذارد . مؤسسه مجاز است صرفه جوئی هر سال را در سال بعد منحصر ا بمصرف امور مربوط به بررسی ها برساند .
تبصره ۲ - مؤسسه مجاز است در موارد فوری و ضروری تامیزان پانصد هزار ریال با تصویب شورا بدون رعایت تشریفات مناقصه مواد و وسائل لازم را خریداری نماید .

تبصره ۳ - ذیحساب مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی از طرف وزارت دارائی انتخاب میشود .

تبصره ۴ - مؤسسه مجاز است وجوهی که مؤسسات دولتی یا مؤسسات خارجی برای کمک به بررسی های آفات نباتی میپردازند علاوه بر بودجه مصوب خود آنرا منحصرأ بمصرف هزینه بررسی مربوط رسانیده و صورت مصرف آنرا جداگانه به شورا وهدیه کننده بدهد .

ماده ۷ - فوق العاده مخصوص کارکنان فنی مؤسسه با توجه بتمام وقت بودن کار آنها بوسیله آئین نامه ای که بتصویب شوری خواهد رسید تعیین خواهد شد به این قبیل اشخاص فوق العاده اضافه کار تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۸ - مؤسسه میتواند همه ساله از بین کارشناسان خود کسانی را که حداقل پنج سال سابقه کار های تحقیقاتی در مؤسسه داشته باشند در حدود اعتبارات مصوب وبا تصویب شورای مؤسسه برای تکمیل اطلاعات بدانشگاهها ومؤسسات تحقیقاتی خارجه که مورد قبول وزارت کشاورزی باشد اعزام دارد .

هزینه سفر رفت وبرگشت وحقوق این مأمورین در مدت اقامت در کشورهای خارج به ریال و فوق العاده روزانه آنها با توجه به آئین نامه اعزام مأمور بخارجه به ارز قابل پرداخت است .

اشخاصیکه بطریق فوق بخارجه اعزام میشوند باید قبل از عزیمت بامعرفی ضامن معتبر تعهد نمایند که در خاتمه مدت مأموریت به ایران مراجعت وحدافل دوبرابر مدت توقف در خارجه در مؤسسه بکار بپردازند در صورت عدم رعایت تعهد

کلیه هزینه هائیکه بابت فوق العاده و هزینه سفر و حقوق به آنها پرداخت شده به اضافه سود ۱۲ درصد در سال بدولت بر گشت بدهند .

ماده ۹ - مؤسسه بررسی آفات و بیماری های گیاهی مجاز است با مؤسسات و سازمانهای تحقیقاتی خارجی روابط علمی برقرار نماید .

قبول عضویت و تعهد پرداخت حق عضویت این مؤسسات با تصویب هیئت دولت

خواهد بود .

مؤسسه میتواند با تصویب شوری نمایندگانی به کنفرانسها و کنگره های علمی اعزام داشته و هزینه های مربوط را طبق مقررات مالی کشور از اعتبارات خود بپردازد .

ماده ۱۰ - کلیه بررسیهای مربوط به آفات و بیماری های گیاهان و محصولات کشاورزی که از محل اعتبارات بودجه ای یا عمرانی انجام میشود باید در مؤسسه بررسی آفات و بیماری های گیاهی متمرکز گردد .

قانون بالا مشتمل برده ماده و هفت تبصره که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم و در تاریخ روز دوشنبه ششم دیماه ۱۳۴۴ بتصویب مجلس سنا رسیده بود در تاریخ روز پنجشنبه نوزدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهارشمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون برقراری مستمری دربارهٔ وراثت مرحوم

بهمن بهمنی قشقائی

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۱۹

مادهٔ واحده - بوزارت جنگ اجازه داده میشود از تاریخ تصویب این قانون ماهیانه مبلغ ده هزار ریال مستمری دربارهٔ وراثت مرحوم بهمین بهمنی قشقائی (که در اثر همکاری با ارتش در خلع سلاح فیروزآباد فارس بوسیله اشرار مصدوم وفوت نموده است) بر اساس مقررات مستمری بگیران قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی پرداخت نماید.

قانون بالامشتمل بر ماده واحده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۴/۱۲/۱۴ در جلسه روز پنجشنبه نوزدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کورپوریشن

Allied Chemical Corporation

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۲۵

قرارداد

این قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی که وابسته به شرکت ملی نفت ایران بوده و طبق قوانین کشور ایران تشکیل یافته (و ذیلاً در این قرارداد «شرکت» نامیده میشود) و «آلاید کمیکال کورپوریشن» (Allied Chemical Corporation)

شرکتی که طبق قوانین نیویورک از کشورهای متحده آمریکا تأسیس شده (و ذیلاً در این قرارداد «آلاید» نامیده میشود) منعقد میگردد.

نظر به اینکه «شرکت» اعلام داشته که قادر است مقدار کثیری گاز طبیعی حاوی ئیدرژن سولفور با غلظت کافی برای استخراج گوگرد از منابع نفت مسجد سلیمان و یا منابع دیگر ایران تأمین نماید.

نظر به اینکه «شرکت» مایل است گاز طبیعی مذکور را برای تهیه گوگرد و آمونیاک و اوره و فسفات و سایر انواع کودهای شیمیائی مختلف و محصولات دیگر مورد استفاده قرار دهد و

نظر به اینکه «آلاید» به «شرکت» اعلام داشته است که

الف - برای طراحی و نظارت بر ساختمان و بکار انداختن کارخانه‌های

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

تولید گوگرد و تهیه مواد پتروشیمی از گاز طبیعی دارای صلاحیت فنی و اطلاعات و تجربه لازم بوده و دسترسی به فرآیندهای مربوطه دارد.

ب - برای فروش گوگرد و مواد پتروشیمی حاصل از گاز طبیعی دارای سازمان لازم فروش و بالاختص دارای تسهیلات بازاریابی در سراسر جهان میباشد و

نظر به اینکه «شرکت» و «آلاید» طبق مفاد این قرارداد توافق کرده اند که یک شرکت سهامی بنام «شرکت شیمیائی شاهپور» (که زیلا در این قرارداد «مشارکت» نامیده میشود) در ایران تشکیل دهند که در آن برای احداث کارخانه های تولید گوگرد و تهیه مواد پتروشیمی و بهره برداری از آنها بتساوی مشارکت نمایند که برآورد فعلی مبلغ کل سرمایه گذاری برای کارخانه های مذکور و ملحقات آن بدون سرمایه در جریان تقریباً معادل یکصد میلیون دلار آمریکا (۱۰۰۰۰۰۰۰۰ دلار) میباشد که قریب بیست و پنج درصد (۲۵٪) آن از طرف «شرکت» و «آلاید» سرمایه گذاری خواهد شد و بقیه از طریق اخذ اعتبارهای دراز مدت تأمین خواهد گردید و

نظر به اینکه طرفین قرارداد پیش بینی میکنند که بهره برداری تجارتي از این طرح باید ظرف مدتی آغاز گردد که از سی و شش ماه از تاریخ اجرای این قرار داد که بعداً تعریف میگردد تجاوز ننماید و

نظر به اینکه بموجب قانون توسعه صنایع پتروشیمی مصوب ۲۴ تیر ماه ۱۳۴۴

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

به « شرکت » اجازه داده شده که قرارداد هائی از قبیل این قرارداد منعقد نماید و

نظر به اینکه « شرکت » و « آلاید » قصد دارند مقررات این قرارداد با حسن نیت و صمیمیت متقابل بمورد اجرا گذاشته شود و طرفین قرار داد مساعی لازم را به بهترین وجه برای ترویج و توسعه و پیشرفت کار « مشارکت » بعمل آورند.

علیهذا بین « شرکت » و « آلاید » بشرح زیر توافق میشود :

ماده ۱ - تعریفات

جز در مواردیکه سیاق عبارت بنحو دیگر اقتضا نماید تعریف بعضی از اصطلاحاتی که ذیلا در این قرارداد بکار رفته از لحاظ این قرارداد بشرح زیر خواهد بود :

الف - « شرکت » یعنی « شرکت ملی صنایع پتروشیمی » و یا هر سازمان دیگری که کلیه تعهدات « شرکت ملی صنایع پتروشیمی » مذکور فوق به آن منتقل گردد .

ب « آلاید » یعنی « آلاید کمیکال کورپوریشن
Allied chemical Corporation

و یا هر سازمان دیگری که کلیه تعهدات آلاید کمیکال کورپوریشن Alliedchemical Corporation به آن منتقل گردد .

پ - « گاز طبیعی » یعنی گاز تر و گاز خشك و کلیه ئیدرو کربورهای گازی دیگر که از چاههای نفت و یا گاز بدست آید و تتمه گازی که پس از سوا کردن

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کیمیکال کور پوریشن

ئیدروکر بورهای مایع از گازهای تر باقی مانده باشد که گاز طبیعی مذکور ممکن است دارای سایر ترکیبات گازی از قبیل ئیدروژن سولفور و اکسید دو کربن و غیره نیز باشد .

ت - «گاز اسیدی مسجد سلیمان» یعنی گاز طبیعی که از طبقات ژوراسیک و باهر طبقه ارضی دیگری در منطقه مسجد سلیمان بدست میآید و گاز مذکور دارای مقدار کافی ئیدروژن سولفور میباشد .

ث - «تاریخ اجرا» یعنی تاریخی که این قرارداد طبق مقررات قانون توسعه صنایع پتروشیمی مصوب ۲۴ تیر ماه ۱۳۴۴ بتصویب کمیسیونهای مشترک اقتصاد و دارائی مجلسین ایران میرسد .

ج - «دولت» یعنی دولت ایران .

چ - «اراضی» عبارتست از اراضی اعم از آنکه پوشیده از آب باشد یا نباشد .

ح - «فوت مکعب» عبارتست از يك فوت مکعب استاندارد گاز در شرایط حرارتی ۶۰ درجه فارنهایت و فشار مطابق ۱۴/۷ پوند در هر اینچ مربع .

خ - «روز» یعنی يك روز ۲۴ ساعته .

د - «مشارکت» عبارتست از شرکت سهامی نامبرده که «شرکت شیمیائی شاهپور» نامیده خواهد شد .

ذ - «تن» «یعنی يك تن متر يك»

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

۱- «رئیس دادگاه عالی» یعنی عالیترین مقام قضائی دادگاه عالی انگلستان (Chiefjustice) و یا کسیکه در آنموقع شاغل مقام مشابهی در عالیترین دادگاه کشور هلند بوده باشد .

ماده ۲ - تأیید و تصویب قرارداد

۱- «شرکت» این قرارداد را بلافاصله پس از امضاء برای تأیید بشورایعالی صنایع پتروشیمی و مجمع عمومی شرکت ملی نفت ایران و هیئت وزراء و سپس برای تصویب بکمیسیون مشترک اقتصاد و دارائی مجلسین ایران تقدیم خواهد داشت . «شرکت» برای اخذ تأیید و تصویب مقامهای مذکور بهترین مساعی خود را بکار خواهد برد و تاریخ تصویب آنرا بهاطلاع «آلاید» خواهد رسانید .

۲- تصویب این قرارداد در کمیسیون مشترک اقتصاد و دارائی مجلسین ایران در حکم پذیرفتن کلیه تعهدات و اعطای کلیه تسهیلات و مزایائی است که دولت بموجب این قرارداد بعهده گرفته است از جمله مزایائی که طبق قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی در ایران (مصوب ۷ آذرماه ۱۳۳۴) بشرکت های خارجی اعطا گردیده است .

ماده ۳ - تأسیس شرکت سهامی

۱- «شرکت» و «آلاید» موافقت مینمایند که برای تهیه و فروش گوگرد و آمونیاک واوره و فسفات و سایر انواع کودهای شیمیائی مختلط و دیگر فرآورده های

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

صنعت پتروشیمی از گاز آسیدی مسجد سلیمان و سایر گازهای طبیعی وئیدرو کربورهای مایع يك شرکت سهامی بنام «شرکت شیمیائی شاهپور» (که زیلا «مشارکت» نامیده میشود) تأسیس نمایند .

۲ - جز در مواردیکه در این قرارداد بنحو دیگر مقرر شده باشد «شرکت»

و «آلاید» در مشارکت تحت عنوان «مشارکت» بتساوی شرکت خواهند نمود .

۳ - «مشارکت» دارای تابعیت ایرانی است و در کلیه مواردی که در این

قرارداد و یا در اساسنامه شرکت پیش بینی نگر دیده مشمول مقررات قانون تجارت ایران خواهد بود .

۴ - اساسنامه «مشارکت» بصورتی که مورد موافقت طرفین این قرارداد واقع

شود تنظیم خواهد شد .

۵ - ظرف نود روز پس از تاریخ اجرای این قرارداد طرفین «مشارکت»

را بموجب قانون و آئین نامه ثبت شرکتها در اداره ثبت شرکتها در ایران به ثبت خواهند رسانید .

۶ - «مشارکت» تأسیسات لازم را با ظرفیت اولیه برای تولید حد اقل روزانه

۱۰۰۰ تن آمونیاك و روزانه ۵۰۰ تن اوره جامد و حد اقل روزانه ۳۰۰ تن فسفات و سایر انواع کودهای شیمیائی مختلط و روزانه ۱۰۰۰ تن گوگرد (که قسمتی از آن بمقادیر لازم برای تهیه حد اقل روزانه ۳۰۰ تن کود های فسفاته و سایر انواع

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کمیکال کور پوریشن

کودهای شیمیائی مختلط در ایران به جوهر گو. و گو. تبدیل میگردد) ایجاد خواهد کرد و ظرفیت اضافی برای کایه محصولات فوق و یا نیازمندیهای دیگری که مورد موافقت طرفین قرار گیرد تأمین خواهد نمود .

۷ - بدینوسیله نسبت بخرید باقیمانده گو گو کرد پس از تأمین احتیاجات اولیه جوهر گو گو در مقرر در بند (۶) این ماده بر اساس قیمتها و شرایط بازار جهانی به «آلابد» حق تقدم داده میشود .

۸ - استفاده های دیگر از مازاد گازها برای تهیه آتی فر آورده هائی که شامل « متانول » (Methanol) و « ملامین » (Melamine) و « فورمالدهاید » (Formaldehyde) و « پلی اتیلن » (Polyethylene) و « اتیلین گلی کول » (Ethylene Glycol) و « کاپرولاکتام » (Caprolactam) بوده ولی محدود به آنها نمیکردد مورد مطالعه «مشارکت» قرار خواهد گرفت .

ماده ۴- سرمایه و وجوه اضافی مورد نیاز

۱ - سرمایه اولیه «مشارکت» که «مشارکت» با آن سرمایه به ثبت میرسد مبلغ چهارصد و هفتاد میلیون (۴۷۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال معادل شش میلیون و دو بیست و پنج هزار (۶/۲۵۰/۰۰۰) دلار امریکا خواهد بود که بسهم عادی هر سهم به

فرار داد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

ارزش اسمی يك ميليون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ريال تقسيم و در اساسنامه «مشاركت» بیش بینی خواهد شد. سرمایه مزبور را میتوان گاه بگناه بنحویکه در اساسنامه «مشاركت» مقرر خواهد گردید افزایش داد.

۲ - پس از ثبت «مشاركت» کلیه سهام سرمایه اولیه بطور نقدی صادر خواهد شد و صدور سهام بر این اساس خواهد بود که فقط يك سوم ارزش اسمی سهام بدو پرداخت خواهد شد و بقیه در يك یا چند قسط بمبالغی که از طرف «مشاركت» تعیین میگردد قابل پرداخت خواهد بود. توافق شده است که در هر صورت سرمایه اولیه مذکور حداکثر تا هیجده ماه پس از تاریخ ثبت «مشاركت» کلاً پرداخت خواهد شد.

۳ - «مشاركت» علاوه بر سرمایه اولیه سهام قرضه تبعی به ارزش اسمی يك میلیارد و چهارصد و شش میلیون (۱/۴۰۶/۰۰۰/۰۰۰) ريال معادل هیجده میلیون و هفتصد و پنجاه هزار (۱۸/۷۵۰/۰۰۰) دلار امریکا صادر خواهد کرد. شرایط مربوط به بهره (در صورتیکه بهره تعلق گیرد) و استرداد و شرایط دیگر بنحوی خواهد بود که «شرکت» و «آلاید» توافق نمایند. این سهام قرضه تبعی نقداً به ارزش اسمی تعهد خواهد شد و در يك یا چند قسط و در تاریخهاییکه «مشاركت» تعیین نماید پرداخت خواهد گردید ولی در هر صورت پرداخت سهام قرضه تبعی باید تا زمان تکمیل ساختمان طرح کلاً تعهد شده باشد.

۴ - «شرکت» و «آلابد» هر يك به پول قابل تسعیر به دلار پرداخت پنجاه درصد از سهام اولیه و سهام قرضه تبعی «مشارکت» را تعهد خواهند نمود و هر يك دارای پنجاه درصد حق رأی در «مشارکت» خواهند بود .

۵ - هر گونه افزایش سهام و سهام قرضه «مشارکت» از طرف «شرکت» و «آلابد» بتساوی تأمین و بنحو مورد توافق طرفین پرداخت خواهد شد .

۶ - وجوهی که ممکن است مورد نیاز «مشارکت» قرار گیرد و بنحو مزبور تأمین نشده باشد بوسیله «مشارکت» بصورت اعتبارات داخلی و خارجی از مؤسسات مالی و اعتبارات کارخانجات سازنده و اعتبارات تضمین شده و بالذات از تر کیبی از کلیه و یا بعضی از منابع فوق بنرخهای قابل قبول «مشارکت» اخذ خواهد شد . «شرکت» و «آلابد» برای تحصیل وجوه مذکور و اخذ اینگونه اعتبارات با «مشارکت» همکاری خواهند نمود و در این باره هر گونه مساعدت متعارف دیگر را که «مشارکت» لازم داشته باشد بعمل خواهند آورد .

۷ - «شرکت» و «آلابد» در نظر دارند که هزینه خطوط لوله گاز و آب و اسکله ها و تسهیلات بارگیری و شهر سازی و سایر سرمایه گذاری های مربوط به ملحقیات طرح را حتی الامکان از طریق اعتبارات دراز مدت تأمین نمایند .

۸ - کلیه مخارج و عوارض و هزینه های موجه که قبل از به ثبت رساندن «مشارکت» بوسیله هر يك از طرفین بعمل آید بحساب طرف عامل خرج خواهد بود لکن بمجرد آنکه «مشارکت» به ثبت رسید آن قبیل مخارج و عوارض و هزینه های که بطرح تعلق میگیرد بحساب «مشارکت» منظور خواهد شد .

ماده ۵- هیئت مدیره و بازرسان

۱ - اصل تساوی در «مشارکت» در هیئت مدیره منعکس خواهد بود بنا بر

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

این نصف اعضاء هیئت مدیره «مشارکت» توسط «شرکت» و نصف دیگر توسط «الاید» تعیین خواهند شد. اعضای هیئت مدیره باید از اتباع ایران و یا از اتباع کشورهای متحده امریکا باشند.

۲ - با رعایت مقررات بند (۴) این ماده رئیس هیئت مدیره از مدیرانی خواهد بود که از طرف «شرکت» تعیین گردیده و مورد تصویب هیئت مدیره قرار گرفته باشد.

۳ - با رعایت مقررات بند (۴) این ماده مدیر عامل «مشارکت» یکی از مدیرانی خواهد بود که از طرف «الاید» تعیین گردیده و مورد تصویب هیئت مدیره قرار گرفته باشد. اختیارات مدیر عامل از هیئت مدیره ناشی میگردد و از طرف هیئت مذکور تعیین خواهد شد و مدیر عامل خط مشی کلی «مشارکت» را که لدی الاقتضا از طرف هیئت مدیره تعیین میگردد بمورد اجرا خواهد گذاشت.

۴ - حق تعیین رئیس هیئت مدیره و حق تعیین مدیر عامل متناوباً هر هفت سال یکبار بایکی از طرفین قرارداد خواهد بود مگر آنکه بنحو دیگری بین طرفین توافق گردد.

۵ - هیئت مدیره امور مربوط به «مشارکت» را بنحوی که در اساسنامه «مشارکت» مقرر میگردد اداره خواهد کرد.

۶ - چنانچه بین اعضای هیئت مدیره نسبت بموضوعی تساوی آراء بوجود

آید موضوع مورد بحث برای اخذ تصمیم نسبت بوجه اختلاف بمجمع عمومی صاحبان سهام که بدین منظور دعوت میشود ارجاع خواهد شد .

۷- بازرسان مقرر در قانون تجارت ایران بوسیله مجمع عمومی انتخاب و مرکب از دو بازرس خواهند بود که یکی از طرف «شرکت» و دیگری از طرف «الاید» منصوب خواهند شد .

ماده ۶- اخذ رأی در مجامع عمومی

۱- در مجامع «مشارکت» که ریاست آن برعهده رئیس هیئت مدیره خواهد بود هر سهم حق یک رأی دارد . در موارد تساوی آراء در مجمع برای اتخاذ تصمیم در مورد موضوعی که باید نسبت به آن تصمیم گرفته شود جلسه بمدت یکماه از تاریخ جلسه اول و یا بمدت زمان مورد توافق طرفین نسبت بموضوع مورد بحث بعنوان تنفس تعطیل خواهد شد .

۲- چنانچه در جلسه بعد از تنفس بازهم تساوی آراء حاصل گردد جلسه بار دیگر بعنوان تنفس تعطیل خواهد شد و هر یک از طرفین قرارداد - حق رأی یکی از سهام خود را بشخص ثالثی که بتوافق طرفین تعیین میگردد واگذار خواهد کرد شخص مزبور از بین اتباع یک کشور ثالث انتخاب میگردد ، با این تفاهم که مشارالیه نباید در هیچ شرکت نفت یا پتروشیمی یا هیچ شرکت شیمیائی دیگری شاغل بوده یا برای آنها عملا کار کند و نباید از کارمندان هیچ دولتی باشد

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

در صورتیکه نسبت به تعیین شخص ثالث ظرف یکماه از تاریخ تنفس مزبور بین طرفین توافق حاصل نشود هر یک از طرفین میتواند برای انتخاب شخص ثالث به «رئیس دادگاه عالی» مراجعه نماید.

۳ - پس از تعیین و یا انتصاب شخص ثالث مجمع بترقیبی که شخص ثالث مقتضی بداند مجدداً تشکیل جلسه خواهد داد و شخص ثالث مزبور با توجه مؤکد بمنافع «مشارکت» و با توجه بحدود مقررات و روح این قرارداد از حق آرائی که به او تفویض شده استفاده خواهد کرد.

۴ - پس از ختم جلسه پس از تنفس شخص ثالث حق آرائی را که بوی تفویض شده بطرفینی که آراء از آنان کسب گردیده است مسترد خواهد داشت.

۵ - چنانکه یکی از طرفین نسبت به تسلیم جلسه پس از تنفس قانع نگردد موضوع بنحو مقرر در ماده ۲۹ این قرارداد به داوری ارجاع خواهد شد.

ماده ۷- توسعه

«شرکت» و «الاید» بهترین مساعی خود را برای توسعه ظرفیت تولید و فروش «مشارکت» بکار خواهند برد. طرح تهیه آمونیاک و اوره و کودهای فسفاته و سایر کودهای شیمیائی مختلط و دیگر فرآوردهها بهمان سرعت که بازارهای اضافی و موارد استفاده افزایش مییابد توسعه خواهد یافت. طرح تهیه گوگرد محدود به ۱۰۰۰ تن در روز میباشد مگر آنکه بین «شرکت» و «الاید» بنحو دیگری توافق گردد.

ماده ۸ - تهیه و تحویل گاز طبیعی

۱ - با رعایت سایر مقررات این ماده «شرکت» بدینوسیله تعهد مینماید که احتیاجات «مشارکت» را از لحاظ گاز طبیعی بمدت ۴۲ سال از تاریخ اجرا از مسجد سلیمان و یا سایر منابعی که مورد موافقت «شرکت» و «الاید» قرار گیرد تهیه و تحویل دهد .

۲ - هزینه حفاری و بهره برداری چاهها و دستگاههای جمع آوری گاز برای تولید مقادیر گاز طبیعی مورد نیاز بنحویکه «شرکت» بتواند تعهدات خود را بموجب این ماده انجام دهد بحساب «مشارکت» منظور خواهد شد .

۳ - احتیاجات اولیه «مشارکت» به ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ فوت مکعب در روز برآورد شده و این رقم بر اساس ظرفیت اولیه ایست که در بند (۶) ماده ۳ این قرارداد مشخص گردیده است . هر موقع «مشارکت» مقادیری گاز طبیعی اضافه بر احتیاجات جاری خود درخواست نماید «شرکت» تا آنجا که ذخائر گاز اجازه دهد گاز مورد درخواست را تهیه و تحویل خواهد نمود مشروط بر آنکه اخطار قبلی کافی از طرف «مشارکت» به «شرکت» داده شود به قسمی که «شرکت» بتواند جهت تحویل گاز مورد درخواست ترتیبات لازم اتخاذ نماید .

۴ - تا آنجا که ذخائر موجود گاز طبیعی اجازه دهد «شرکت» به «مشارکت» اطمینان میدهد که در کلیه اوقات بهره برداری مقادیری گاز طبیعی معادل مصرف

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کمیکال کورپوریشن

بیست سال بمیزان حداکثر مصرف درده سال اولیه عملیات راهمیشه برای تخصیص به «مشارکت» آماده داشته باشد .

۵ - «شرکت» تعهد مینماید که تحویل گاز طبیعی مورد نیاز «مشارکت» بطور دائم و مطمئن و بمیزانی خواهد بود که روزانه کمتر از ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ فوت مکعب نباشد . گاز مذکور باید حداقل برای ۳۶۰ روز متوالی در سال در دسترس «مشارکت» قرار گیرد و تحویل آن ممکن است فقط (به استثنای موارد فورس ماژور) پس از کسب موافقت قبلی «مشارکت» متوقف گردد و موافقت مذکور باید حداقل اقل شصت روز قبل از تاریخچه که برای متوقف ساختن تحویل پیش بینی شده کسب گردیده باشد .

۶ - گاز طبیعی که تحویل میشود بصورت خام و عمل نیامده و بوضعی خواهد بود که از چاههای گاز خارج شده یا لدی الاقتضا پس از سوا شدن از مراحل مختلف دستگاه تفکیک گاز از نفت بدست میاید و این گاز دارای فشار زیاد یا متوسط یا کم خواهد بود . «شرکت» ظرف (۹۰) روز از «تاریخ اجرا» مشخصات نمونه ای گازی را که به «مشارکت» تحویل میدهد بدون تضمین مشخصات مذکور در اختیار «مشارکت» قرار خواهد داد .

۷ - محل تحویل لوازه دریافتی «مشارکت» در سرچاه و یا چنانچه «شرکت» تعیین نماید در محل خروجی مناسبی از دستگاه تفکیک خواهد بود . چنانچه در آینده محل تحویل از طرف «شرکت» تغییر یابد «شرکت» بدون ایجاد هزینه

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کمیکال کورپوریشن

برای «مشارکت» هر گونه خطلوله و وسایل اضافی را که برای تحویل گاز به لوله دریافتی «مشارکت» لازم باشد نصب خواهد نمود.

۸ - «مشارکت» برای هر ۱۰۰۰ فوت مکعب گاز طبیعی که بشرح آتی از طرف «شرکت» تحویل گردد مبلغ دو سنت (۰.۲٪ دلار) به «شرکت» پرداخت خواهد کرد.

۹ - قصد طرفین این قرارداد بر این است که ساختمان و گردانیدن و نگهداری دستگاههای انتقال گاز بعهده «مشارکت» واگذار شود لکن چنانچه اینگونه ساختمان و گردانیدن و نگهداری از طرف «شرکت» و یا پیمانکاران آن تعهد گردد هزینه حمل به مأخذ غیر انتفاعی محاسبه شده و از طرف «مشارکت» قابل پرداخت خواهد بود و شامل استهلاک و وسایل خطلوله بر اساس دوام بیست ساله برای خطلوله گاز اسیدی وسی ساله برای خطلوله گاز شیرین خواهد بود و بویژه آن متناسب به حساب «مشارکت» و سایر مصرف کنندگان منظور خواهد شد.

۱۰ - پرداخت برای گاز طبیعی مقرر در بند (۸) برای پانزده سال از تاریخ شروع بهره برداری تجاری به دو سنت (۰.۲٪ دلار) تثبیت میگردد. برای گاز طبیعی اضافی مورد نیاز دستگاههای اضافی تولید که طی پانزده سال اولیه زبور نصب گردد همین نرخ طی پانزده ساله که بلافاصله پس از شروع بهره برداری تجاری از اینگونه دستگاهها آغاز میگردد پرداخت خواهد شد پرداخت برای گاز طبیعی بشرح مقرر در بند (۸) ممکن است طی هر دوره پنج ساله بعدی بمبلغ مورد توافق افزایش یابد، شرط بر آنکه

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کمیکال کور پوریشن

هرگز این افزایش نسبت قیمت متوسط واحد فروش (فوب) نیتروژن در طول مدت پنجسال قبلی را به حد متوسط قیمت واحد نیتروژن که شامل هزینه فروش طی دوره افزایش میباشد تقلیل ندهد و مضافاً مشروط بر آنکه قیمت اینگونه گاز از قیمتی که «شرکت» از سایر مؤسسات پتروشیمی و شیمیائی که مصرف کنندگان گاز مذکور در ایران میباشد دریافت میکند (به استثنای شرکتهائی که تماماً متعلق به «شرکت» و یا شرکت ملی نفت ایران بوده و فرآورده های مصرف داخله ایران را تهیه میکنند) تجاوز ننماید.

۱۱ - برای حصول اطمینان از استفاده کامل از گاز طبیعی طبق خط مشی دولت «مشارکت» مبلغ ویژه ای معادل ده درصد قیمت «فوب» هر تن متریک گوگرد که «مشارکت» از پنجمین سال آغاز بهره برداری تجاری طرح تولید و صادر مینماید بدولت پرداخت خواهد کرد. مبلغ ویژه مزبور هر سه ماه یکبار قابل پرداخت خواهد بود و فقط شامل آن مقدار گوگرد صادر شده میگردد که طی سه ماه ماقبل از گاز طبیعی بدست آمده و برای تهیه مواد پتروشیمی مورد استفاده «مشارکت» قرار نگرفته است. مبلغ ویژه مزبور بر اساس ۳۰٪ نیتروژن سولفورده موجود در گاز طبیعی دریافت میگردد و لکن اگر میزان فوق بیشتر و یا کمتر از ۳۰٪ باشد مبلغ ویژه نسبت تغییرات مقدار نیتروژن سولفورده موجود در گاز تعدیل خواهد شد.

ماده ۹- استفاده از اراضی و حقوق مترتبه

۱ - «مشارکت» حق خواهد داشت که از کلیه اراضی بایر متعلق به دولت که

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کیمیکال کور پوریشن

بمنظور عملیات مقرر در این قرارداد مورد لزوم باشد مجاناً و بطور مانع‌الغیر استفاده نماید. استفاده از اینگونه اراضی مشروط به موافقت قبلی و کتبی دولت خواهد بود و درخواست موافقت توسط «شرکت» بعمل خواهد آمد.

۲ - چنانچه «مشارکت» برای اجرای عملیات مقرر در این قرارداد احتیاج به استفاده از اراضی دائر متعلق بدولت داشته باشد تحصیل این اراضی با کسب موافقت قبلی دولت در مقابل پرداخت بهای عادلانه یا اعمال الاجاره به دولت خواهد بود. درخواست تحصیل اراضی مزبور از طریق «شرکت» انجام خواهد گرفت.

۳ - اراضی خصوصی مورد نیاز «مشارکت» از طریق مذاکره مستقیم با مالک آن و یا مقامات مربوطه خریداری و یا اجاره خواهد شد. معذک «مشارکت» میتواند از «شرکت» تقاضا کند که در مذاکرات مذکور مداخله و همکاری نماید.

۴ - هرگاه «مشارکت» بمنظور انجام عملیات خود در رو و یا داخل زمین به حقوقی مانند حقوق ارتفاقی و حق عبور و مرور و حقوق دیگری از این قبیل نیاز داشته باشد و مراتب را کتباً به «شرکت» اطلاع دهد «شرکت» بهترین مساعی خود را بکار خواهد برد که حقوق مورد نیاز را در مقابل پرداخت قیمت و یا اجاره بهای عادلانه و لدی‌الاقضاء بهر قسم دیگر برای «مشارکت» تحصیل نماید. «مشارکت» مبالغی را که بدین ترتیب توسط «شرکت» پرداخت میشود به «شرکت» تأدیه خواهد کرد.

ماده ۱۰ - تسهیلات بندرگاه

۱ - ساختمان اسکله‌ها و وسائل جابجا کردن کالا درایران احتیاج به موافقت قبلی و کتبی دولت خواهد داشت که چنین موافقتی بطور غیر معقول مورد رد یا تأخیر واقع نخواهد شد و «شرکت» برای کسب موافقت مذکور مساعدت خواهد کرد. اینگونه تأسیسات به تملک و یا اجاره «مشارکت» در آمده و برای استفاده مانع‌الغیر «مشارکت» تحت نظارت و مطابق طرح و مشخصات «مشارکت» طراحی و ساخته میگردد و پس از تکمیل بعنوان قسمتی از کارخانه‌ها بوسیله «مشارکت» اداره خواهد شد.

۲ - «مشارکت» حق خواهد داشت مصالح و ماشین‌آلات و وسائل و فرآورده‌های خود را از طریق راه‌ها و خطوط آهن و باراندازهای عمومی مجاور کارخانه درازاء پرداخت عوارض و حق‌الزحمه عادلانه بدون تبعیض حمل نماید.

ماده ۱۱ - تأمین مسکن

چنانچه در حوالی کارخانه‌های «مشارکت» منازل قابل سکونت و سایر وسائل رفاه‌مازاد بر احتیاجات صنعت نفت وجود داشته باشد «شرکت» مساعی لازم بعمل می‌آورد تا منازل و وسائل مذکور بنرخهای متداول به اجاره «مشارکت» واگذار گردد. نسبت به منازل و سایر وسائل رفاه‌مورد نیاز اضافی قصد طرفین قرارداد بر اینست که بایک مؤسسه واجد صلاحیت قراردادی منعقد نمایند و مؤسسه مذکور با سرمایه خود منازل و وسائل رفاه‌مورد نیاز «مشارکت» را ایجاد نماید مشروط بر اینکه

تسهیلات مورد بحث و اجاره بهائی که برای استفاده از آنها تعیین میشود از لحاظ «مشارکت» رضایتبخش باشد. مؤسسه مذکور مالک وسائل تسهیلاتی مزبور خواهد بود و بخرج خود آنها را اداره و نگاهداری خواهد کرد.

ماده ۱۲ - مصالح ساختمانی

«مشارکت» میتواند برای عملیات خود با رعایت حقوق اشخاص ثالث از زمینهای که مورد استفاده او است و همچنین از زمینهای که در داخل نواحی متعلق بدولت است و مورد استفاده دولت یا دیگران نیست هر نوع خاک و شن و آهک و سنگ و گچ و سایر مصالح ساختمانی را برداشت و استفاده نماید مشروط بر اینکه خسارات وارده بر اشخاص ثالث را که در نتیجه این برداشت و یا استفاده ممکن است متحمل بشوند بمیزان عادلانه جبران نماید.

ماده ۱۳ - تأمین آب و برق

۱ - از آنجا که سازمانهای دولتی بر اساس غیرانتفاعی برای ساختمان و بکار انداختن يك خط لوله بمنظور رساندن آب مورد نیاز صنعت پتروشیمی و آب آشامیدنی سراسر مناطق بندر شاهپور و بندر معشور ترتیبات لازم بعمل میآورند «مشارکت» که یکی از مصرف کنندگان آب حاصل از طرح فوق است ملزم خواهد بود در صورت استفاده از خط لوله مذکور متناسب احتیاجات خود در سرمایه گذاری و هزینه بهره برداری خط لوله مورد بحث سهم گردد. سهم متناسب هزینه استهلاک که به آب مصرفی «مشارکت» تعلق میگیرد در آب بها منظور گشته و بر اساس دوام بیست

ساله وسائل انتقال آب محاسبه خواهد شد .

۲ - هر گاه انجام طرح فوق بموقع تحقق نپذیرد و یا اگر «مشارکت» خود ترجیح دهد میتواند اقدام به ساختمان و بکار انداختن خط لوله آب نموده و احتیاجات آب مصرفی خود را تأمین نماید .

۳ - تا آنجا که برق مصرفی توسط «مشارکت» خریداری خواهد شد بهای دریافتی از آنچه سایر مؤسسات صنعتی میپردازند بیشتر نبوده و بر اساس جدول نرخهای بالاتر میض اخذ خواهد شد .

ماده ۱۴ - طراحی و ساختمان و عملیات اولیه

۱ - طرفین قرارداد از «تاریخ اجرا» در اسرع وقت عملیات لازم را معمول خواهند داشت تا طرح بمرحله اجرا گذاشته شود . این تعهد نسبت به قرارداد خدشات و کمکیهای فنی که ذیالبدان اشاره شده متوجه «آلابد» میباشد بنحوی که «قرارداد خدمات کمکیهای فنی» از «تاریخ اجراء» انعقاد یافته تلقی گردد .

۲ - پس از تشکیل «مشارکت» طرفین این قرارداد موجبات انعقاد «قرارداد خدمات و کمکیهای فنی» را بین «مشارکت» و «آلابد» فراهم میسازند و در آن قرارداد شرایط و مقررات مربوط به انجام خدمات فنی و پرداختهای مربوط به آن و پرداخت هزینهها تصریح خواهد گردید .

۳ - کارخانه توسط یک مؤسسه مهندسی و یا ساختمانی واجد صلاحیت و با تجربه که مورد قبول هیئت مدیره باشد طراحی و ساخته خواهد شد پیمانی که با چنین مؤسسه ای منعقد میگردد بر اساس مناقصه خواهد بود لیکن تا حدودی که انعقاد پیمان بر اساس

مناقشه عملی نباشد طریق دیگری اتخاذ خواهد شد و در هر صورت قابل اعتماد بودن و صلاحیت و مدت انجام کار در درجه اول مورد ملاحظه و توجه قرار خواهد گرفت.

۴ - «آلابد» طبق «قرارداد خدمات و کمکهای فنی» در مورد طراحی و ساختمان و بهره برداری از کارخانه ها به «مشارکت» کمک فنی خواهد داد.

۵ - هیئت مدیره «مشارکت» یک کمیته فنی بمنظور نظارت و هم آهنگی امور طراحی و مهندسی و ساختمان و دادن کلیه اجازه های لازم تعیین خواهد نمود. کمیته مزبور متشکل از دو نفر خواهد بود که یکی از آنها از طرف «شرکت» و دیگری از طرف «آلابد» تعیین خواهد شد.

۶ - هزینه نظارت بر عملیات مهندسی و ساختمانی و اداره کردن امور مربوط بر اساس غیر انتفاعی که شامل هزینه های بالاسری (Overheads) نیز میباشد از طرف «مشارکت» به «آلابد» مسترد خواهد شد. «آلابد» همچنین حق خواهد داشت مبلغ عادله ای برای ارائه اطلاعات تخصصی خود و حق اختراع از «مشارکت» دریافت دارد و در هیچ مورد مبلغی که از این بابت مطالبه میشود نباید بیشتر از مبلغی باشد که «آلابد» برای طرح های مشابه که بحساب خود یا دیگران بعهده گرفته منظور میدارد و نسبت به مبالغ مذکور قبلاً بین «شرکت» و «آلابد» توافق حاصل خواهد شد و برای انجام این منظور «آلابد» اطلاعات و سوابق مربوط به قیمتها و سایر مطالبی را که برای سنجش عادلانه بودن مبالغ

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کورپوریشن

پیشنهادی «آلاید» بطور معقول مورد نیاز «شرکت» میباشد در اختیار «شرکت» قرار خواهد داد.

۷ - «مشارکت نسبت به فرآیندهای تولید و محل کارخانهها و ملحقات کارگاه و وسائل حمل و نقل که بر اساس مطالعات مهندسی موجود و بر اساس توصیه و پیشنهادهای تفصیلی که توسط «آلاید» بعمل میآید و مورد موافقت «شرکت» قرار میگیرد اتخاذ تصمیم خواهد نمود.

۸ - بدینوسیله به «مشارکت» اختیار داده میشود که کلیه امور مربوط به تولید و حمل و نقل و سایر عملیات طرحهایی را که «مشارکت» بموجب این قرارداد بشرح زیر مجاز به انجام آن گردیده است تصدی و اداره نماید:

الف - نصب و بهره برداری کارخانهها برای تولید گوگرد و آمونیاک و اوره و جوهر گوگرد و فسفات و سایر کودهای شیمیائی مختلف و مواد مختلف پتروشیمی که شامل «متانول» (Methanol) و «ملامین» (Melamine) و «فورمالدهاید» (Formaldehyde) و «پلی اتیلن» (Polyethylene) و «اتیلن گلیکول» (Ethylene Glycol) و «کاپرولاکتام» (Caprolactam) گردیده ولی به آنها محدود نمیگردد.

ب - انتقال گاز طبیعی از نقاط تحویل به محل کارخانهها که محصولات مندرج در بند (الف) در آنجا تهیه و تولید میگردد و انبار کردن گاز طبیعی و محصولاتی که از آن تهیه میشود و مواد لازم برای تهیه و تولید محصولات و حمل

محصولات به ساحل منجمله باز گیری آنها در کشتی .

« مشارکت » حق خواهد داشت تا آنجا که برای تولید و حمل و نقل مقرر در این قرارداد ضروری و یا لازم باشد به آباد کردن اراضی و دور ریختن مواد زائد و حفرو گود کنی و ساختمان و نصب و پی ریزی و تهیه و بکار انداختن و نگهداری حفره ها و گودالها و چاهها و خندقها و حفارها و سدها و فاضل آبها و گنداب روها و مجاری آب و سایر کارهای ساختمانی مربوط به عملیات تولید و حمل و نقل مقرر در این قرارداد اقدام نماید و خطوط لوله و تلمبه خانه ها و مراکز کوچک و بزرگ تولید نیرو و خطوط انتقال نیرو و تلگراف و تلفن و رادیو و سایر وسائل مخابراتی و بار انداز و اسکله کوچک و بزرگ و لوله های بار گیری و وسائل بار گیری انتهائی و کشتیها و وسائل نقل و انتقال و خطوط آهن و پلها و سایر تسهیلات حمل و نقل و کارخانجات و انبارها و ساختمانهای اداری و منازل و کاراژها و کارگاهها و مراکز تعمیر و سایر وسائل که بنظر « شرکت » و « آلابد » برای اجرای مقررات این قرارداد لازم باشد و یا برای هر گونه عملیات مجاز « مشارکت » ضروری شناخته شود نصب نموده و بکار اندازد و نگهداری نماید . کارهای ساختمانی و وسائل مذکور ممکن است در محل یا محلهایی که « مشارکت » تعیین مینماید قرار گیرد مشروط بر اینکه برای آباد کردن اراضی و ساختمان و اداره کردن و نگهداری کلیه خطوط آهن و تلفن و تلگراف و وسائل بی سیم موافقت قبلی و کتبی دولت کسب گردد و موافقت مذکور

بدون دلیل موجه مورد رد و یا تأخیر قرار نخواهد گرفت .
ماده ۱۵- کارکنان و کارآموزی

۱- استخدام اتباع خارجی

استخدام اتباع خارجی تا آنجا که مقدور باشد از لحاظ تعداد محدود خواهد بود و پس از رسیدگی لازم به شایستگی و توانائی و تجربه و امکان وجود کارمندان ایرانی بعمل خواهد آمد . باید همه گونه کوشش بعمل آید تا در پرداخت هر گونه حقوق و مزایا و یا حق الزحمه بد اتباع خارجی نرخهای متداولی که به شاغلین مشابه در نواحی مربوطه در ایران پرداخت میشود ملاک عمل قرار گیرد .

۲- کارآموزی کارکنان ایرانی

« آلابد » و « شرکت » با « مشارکت » نهایت مساعدت و همکاری را بعمل آورده و کلیه تسهیلات خود را در اختیار « مشارکت » قرار میدهند تا « مشارکت » بتواند طرحها و برنامههای لازم برای آموزش افراد ایرانی را عموماً و بالاخص با توجه اکید به آموزش افراد ایرانی برای جایگزینی اتباع خارجی تهیه نموده و بمورد اجرا بگذارد و بدین ترتیب به افراد آموزش دیده ایرانی همه گونه فرصت برای احراز مشاغل حائز مسئولیت در عملیات « مشارکت » داده شود .

ماده ۱۶ - فروش

۱- « آلابد » کلیه تسهیلات جهانی خود را برای تشکیل يك سازمان مشترك فروش که کارکنان « آلابد » و « شرکت » توأماً در آن انجام وظیفه نمایند

در دسترس قرار خواهد داد .

۲- « آلابد » مسئول خواهد بود که برای بازاریابی و فروش کلیه محصولات و فرآورده‌های « مشارکت » که صادر می‌شود ترتیبات لازم اتخاذ نماید بقسمی که اطمینان حاصل شود که این محصولات بقیمت‌های مورد تصویب هیئت مدیره « مشارکت » بفروش خواهد رسید .

۳- « شرکت » مسئول بازاریابی و فروش فرآورده‌های « مشارکت » برای مصرف داخلی و همچنین فروش بین دولت ایران و سایر دول خواهد بود و فروش بین دول با مشورت « مشارکت » بعمل خواهد آمد . برای احتیاجات داخلی « شرکت » محصولات را از « مشارکت » بقیمتها و شرایطی که نازلتر از قیمتها و شرایط متداول بازار نباشد خریداری خواهد نمود . در خریدهای مزبور تخفیف‌های قابل شمول مقرر خواهد شد . « شرکت » همچنین حق دارد با اخطار قبلی مقتضی تا میزان نصف تولیدات هر گونه فرآورده‌هایی را که برای تأمین احتیاجات بر نامه‌های فروش یا احتیاجات تولیدات داخلی « مشارکت » لازم نباشد بجنس تجویب بگیرد مشروط بر آنکه قیمت پرداختی آن از قیمت‌های متداول بازار و شرایطی که « مشارکت » قائل می‌گردد کمتر نباشد .

۴- هیئت مدیره « مشارکت » يك کمیته فروش متشکل از دو عضو تشکیل می‌دهد و هر يك از آنها توسط یکی از طرفین قرارداد تعیین خواهد شد . خط‌مشی فروش و برنامه‌ها و بودجه مربوط به آن از طرف کمیته فروش تهیه و برای تصویب

به هیئت مدیره «مشارکت» تسایم خواهد شد .

۵ - «آلابد» میتواند با موافقت «شرکت» و در حدود خط مشی مقرر از

طرف هیئت مدیره «مشارکت» برای فروش محصولات صادراتی «مشارکت»

نمایند گیها و عاملین پخش تعیین نماید .

ماده ۱۷ - حسابها بچه پولی نگاهداشته خواهد شد - ارز

۱ - دفاتر اصلی و محاسبات «مشارکت» به ریال ایران و دلار امریکا

نگاهداری و باین منظور تبدیل دلار امریکا به پول ایران و پول ایران به دلار

امریکا به نرخ معدل واقعی ماهیانه ای خواهد بود که طبق مقررات بند (۲) ذیل

طی ماه مربوطه تعیین شده باشد یا چنانچه طی ماه مربوطه تعیین نشده باشد

نرخ معدل واقعی آخرین ماه قبل ملاک عمل قرار خواهد گرفت . در آخر هر دوره

سالیانه مابه التفاوت حاصل از تغییرات نرخ ارز در دفاتر «مشارکت» بر حسب

مورد بمخارج عملیات «مشارکت» اضافه و یا از آن کسر خواهد گردید .

۲ - دولت ایران و سائلی فراهم خواهد کرد که «مشارکت» و «آلابد» مطمئناً

بتوانند پول ایران را در مقابل ارز قابل قبول خارجی بدون تبعیض بنرخ تسعیر

بانک در موقع خرید خریداری نمایند . چنانچه در هر موقع چندین نرخ تسعیر

بانکی موجود باشد نرخى که بیشترین مبلغ پول ایران را عاید میسازد در کل

مبلغ هر تصدیق ارزی تعلق خواهد گرفت و هر گونه کارمزد و حقوق و عوارض

مشابه جزء لاینفک نرخ ارز محسوب خواهد شد .

۳- دولت و سائلی فراهم میاورد تا هر گونه سود سهام و وجوه دیگر پرداختی «مشارکت» به «آلاید» را بتوان آزادانه و بنرخ رسمی بانك تبدیل بددلار امریکائی کرد و بدون محدودیت از کشور صادر نمود .

۴- «مشارکت» و «آلاید» هیچیک ملزم نیستند هیچ قسمت از وجوه مربوط به خود را بیول ایران تبدیل نمایند (یا چنین تلقی شود که بچنین عملی مبادرت ورزیده اند) مگر وجوه لازم برای تأمین هزینه عملیات و مالیات خود در ایران که آن وجوه از طریق بانك مرکزی ایران بیول ایران تبدیل خواهد شد .

۵- در مدت این قرارداد و پس از پایان آن «مشارکت» و «آلاید» هیچکدام ممنوع نخواهند بود از اینکه هر گونه وجوه و یا دارائی را آزادانه در خارج از ایران داشته باشند و یا آنرا نقل و انتقال دهند ولو آنکه این وجوه یا دارائی از عملیات آنها در ایران بدست آمده باشد و همچنین ممنوع نخواهند بود از اینکه حسابهای به ارز خارجی در بانك مرکزی ایران داشته باشند و وجوه موجود در بستانکار حسابهای «مشارکت» و «آلاید» را تا حدودی که وجوه و دارائیهای مزبور وسیله «مشارکت» و «آلاید» طبق مقررات این قرارداد بایران وارد شده و یا از عملیات آنها حاصل شده باشد آزادانه نگاهداشته یا منتقل و صادر نمایند .

۶- دولت ایران اطمینان میدهد که بعد از خاتمه این قرارداد وجوهی که بیول ایران در اختیار «مشارکت» یا «آلاید» باشد تا آنجا که وجوه مزبور طبق این قرارداد بایران وارد شده یا از عملیاتی که بموجب این قرارداد برعهده دارند

حاصل شده باشد بدرخواست آنان و بدون هیچگونه تبعیض بنرخ بانکی که در بند (۲) فوق مقرر گردیده به ارزش خارجی مورد قبول «مشارکت» یا «آلابد» قابل تبدیل خواهد بود .

۷ - مدیران و یا کارمندان غیر ایرانی «مشارکت» یا «آلابد» و خانواده آنها ممنوع نخواهند بود از اینکه وجوه یا دارائی خود را در خارج از ایران نگاهداشته یا انتقال دهند و میتوانند هر قسمت از این وجوه را که برای حوائج آنها ولی نه بمنظورسفته بازی ضروری باشد با ایران انتقال دهند . این قبیل اشخاص مجاز نخواهند بود که در ایران معاملات ارزی از هر قبیل بغیر از طریق بانک مجاز یا طریق دیگر که دولت معین کند انجام دهند .

۸ - مدیران و یا کارمندان غیر ایرانی «مشارکت» یا «آلابد» که حقوق آنان به ریال پرداخت میشود حق خواهند داشت طی هر سال در مدت ادامه خدمت خود در ایران مبلغی معادل حد اکثر پنجاه درصد حقوق خالص (پس از کسر مالیات) خود در آن سال به ارزشهای قابل قبول بانک مرکزی ایران منجمله به ارزش کشور محل اقامت عادی خود آزادانه از ایران خارج کنند .

۹ - مدیران و یا کارمندان غیر ایرانی «مشارکت» یا «آلابد» در خاتمه خدمت خود در ایران که ایران را ترك مینمایند حق خواهند داشت مبلغی که از پنجاه درصد حقوق ناویژه ۲۴ ماه خدمت اخیر آنها متجاوز نباشد به ارزشهای قابل قبول بانکهای مجاز منجمله به ارزش کشور محل اقامت عادی خود آزادانه از ایران خارج کنند .

ماده ۱۸ - مالیات

۱ - «شرکت» و «آلابد» و «مشارکت» بنسبت سود ویژه حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد و در اساسنامه «مشارکت» طبق قانون مالیات بر درآمد ایران که در هر موقع قابل اجراء باشد مشمول پرداخت مالیات خواهند بود .

۲ - بدهی مالیاتی «مشارکت» بر اساس سود ویژه حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد تعیین و بر طبق روش محاسباتی معمول و میزان استهلاك که بطور یکنواخت در مؤسسات مشابه در ایران بکار رفته و عموماً مورد قبول میباشد احتساب خواهد شد .

۳ - با وجود بندهای (۱) و (۲) این ماده سود ویژه «مشارکت» همان قسم که در قانون مالیات بر درآمد ایران مقرر گردیده برای مدت پنجسال از تاریخ شروع بهره برداری از کلیه تأسیسات اصلی طرحها از پرداخت مالیات بر درآمد ایران معاف خواهد بود .

۴ - علاوه بر دوره معافیت مندرج در بند (۳) فوق مشروط بر رعایت کلیه شرایط و مقررات هر گونه قانون جدیدی در زمینه معافیتهای مالیاتی «مشارکت» حق دارد از معافیتهای جدیدی که بموجب قوانین مالیاتی ایران به مؤسسات تولیدی مشابه اعطاء گردیده باشد بهره مند شود .

ماده ۱۹ - حدود مالیات

۱ - هیچگونه مالیات و عوارض از هر قبیل که باشد (چه مرکزی و چه محلی)

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کیمیکال کورپوریشن

از مشارکت وصول نخواهد شد مگر مالیاتها و عوارضی که بدون تبعیض بوده و شامل عموم مؤسسات تولیدی مشابه میگردد .

۲ - هیچگونه مالیاتی در هیچ زمان نسبت بصادرات محصولات که از عملیات «مشارکت» بدست میآید مطالبه نخواهد شد .

۳ - پرداختهایی که بشرح ذیل در خارج از ایران توسط «الاید» بحساب «مشارکت» با موافقت «مشارکت» بعمل آمده و از «مشارکت» مطالبه گردیده بمنزله درآمد حاصله در خارج از ایران بوده و مشمول مالیات ایران نخواهد شد.

پرداخت بعاملین فروش .

پرداخت بعاملین خرید .

پرداخت بمشاوران مقیم خارج .

پرداخت کرایه کالای صادراتی .

پرداخت بیمه بکار گزاران و عاملین و شرکتهای خارج از ایران .

۴ - مشاوران مقیم خارج مذکور در بند (۳) فوق که حق الزحمه دریافت

میدارند بر حسب مورد مشمول قوانین مالیات بر درآمد ایران خواهند بود .

ماده ۲۰ - واردات و گمرک

۱- کلیه ماشین آلات - وسائل - افزار - ادوات - قطعات یدکی - مصالح

الوار - مواد شیمیائی - مواد ضروری برای اختلاط و کانالیستها - وسائل خودرو

و سایر وسائل نقلیه - هر نوع مصالح ساختمان - آلات فولادی - اشیاء و لوازم

اداری - حوائج کشتی - مواد خواربار - البسه و لوازم استحفاظی - دستگاہهای تعلیماتی و کلیه اجناس دیگری که منحصرأ از لحاظ صرفه جوئی و حسن جریان عملیات و وظائف «مشارکت» ضروری باشد بدون پروانه ورودی و با معافیت از هر گونه حقوق گمرکی و عوارض و سایر مالیاتها یا پرداختهای دیگر وارد خواهد شد.

۲- «مشارکت» و «آلاید» با اطلاع «شرکت» حق خواهند داشت محصولات «مشارکت» و در هر موقع که مایل باشند اشیائی را که وسیله آنها وارد شده بدون هیچگونه پروانه و با معافیت از هر گونه حقوق مالیات و یا عوارض مجدداً صادر نمایند.

۳- (مشارکت) همچنین حق خواهد داشت با تصویب (شرکت) که بدون جهت از تصویب آن خودداری نخواهد شد و تأخیر در آن رخ نخواهد داد اشیاء مذکوری که وارد کرده اند در ایران بفروش برساند با این تفاهم که در این صورت مسئولیت پرداخت حقوق متعلقه و همچنین انجام تشریفات لازمه طبق مقررات جاری و تهیه اسناد ترخیص لازم برای (مشارکت) بعهده خریدار خواهد بود.

۴ - اجناسی که برای استفاده و مصرف مدیران و کارکنان (مشارکت) و (الاید) و بستگان تحت تکفل ایشان مناسب تشخیص داده شود بدون لزوم هیچگونه پروانه ورودی و با معافیت از مقررات هر نوع انحصار دولتی و لسی با پرداخت حقوق گمرکی و عوارض و سایر مالیاتهاییکه در موقع ورود معمولاً به

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کورپوریشن

آنها تعلق میگیرد و وارد خواهد شد ولی این قبیل اجناس قابل فروش نخواهد بود مگر بمدیوران و کارکنان و مکفولین مذکور آنها منحصراً برای استفاده و مصرف آنها .

۵ - بدون آنکه در کلیات حقوق فوق الذکر محدودیتی حاصل شود (مشارکت) در تحصیل لوازم و حوائج خود باید نسبت به اشیائی که در ایران ساخته یا تولید میشود رجحان قائل شود مشروط به اینکه اشیاء مذکور با توجه بتنوع جنس و قیمت و سهل الوصول بودن آن در موقع لزوم بمقادیر مورد نیاز و مناسب بودن آن برای منظوری که بکار میرود (با مقایسه با اشیاء مشابه خارجی) با همان شرایط مساعد قابل تحصیل باشد .

در مقایسه قیمت اشیاء وارداتی با اشیاء ساخته شده یا تولید شده در ایران هزینه حمل و نقل اشیاء وارداتی باید در حساب منظور گردد .

۶- کلیه واردات و صادرات تحت این قرارداد مشمول تنظیم اسناد و تشریفات گمرکی بوده که از آنچه معمولاً مجری است سنگین تر نخواهد بود (ولی مشمول پرداختهایی که بموجب مقررات مربوطه این قرارداد از آن معاف گردیده نمیشد) این قبیل تشریفات و تنظیم اسناد بطور ساده و سریع انجام خواهد شد و به این منظور بین (مشارکت) و مقامات گمرکی ممکن است گاه بگاه ترتیبات مقتضی داده شود .

ماده ۲۱ - محرمانه بودن اطلاعات

هیچیک از طرفین این قرارداد بدون موافقت کتبی طرف دیگر هیچگونه

فرار داد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کیمیکال کورپوریشن
گزارش و سوابق و اطلاعات علمی و فنی و پیمانهای مربوط به فروش و معاملات
بازرگانی و سایر اطلاعات محرمانه مشابه مربوط به عملیات (مشارکت) رابه شخص
ثالثی افشا نخواهند کرد.

ماده ۲۲ - قوه قهریه (فورس ماژور)

۱- در مواردیکه بحکم قوه قهریه (فورس ماژور) مانعی پیش آید که بطور
معقول از حیطه اختیار هر یک از طرفین این قرارداد یا (مشارکت) خارج بوده و
اجرای هر تعهد یا اعمال هر حق مقرر در این قرارداد را غیر ممکن یا متوقف گرداند
و یا تأخیری در آن ایجاد کند تخلف یا قصور هر یک از طرفین یا (مشارکت) در
اجرای تعهدات مزبور بعنوان قصور یا تخلف از اجرای این قرارداد تلقی
نخواهد شد .

۲- بارعایت مقررات بند (۲) ماده ۲ این قرارداد در مواردیکه (الاید)
یا مشارکت در نتیجه اطاعت از هر گونه قوانین و احکام و مقررات یا تصویب نامه
های دولتی نسبت به انجام تعهدات خود مندرج در این قرارداد قصور یا تخلف
ورزند قصور یا تخلف مزبور قصور و تخلف در انجام مقررات این قرارداد تلقی
نخواهد شد مشروط بر اینکه ثابت شود قصور یا تخلف مزبور نتیجه لازم اجرای
قوانین و احکام و مقررات و تصویب نامه های مربوطه بوده است .

۳- هر گاه انجام هر یک از تعهدات و یا اعمال هر یک از حقوق برای مدتی
متجاوز از هشت ماه متوالی غیر ممکن و یا دچار وقفه و یا تأخیر گردد

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

طرفین قرارداد در صورتیکه عملی باشد برای یافتن بهترین طریق بر طرف کردن عامل فورس مازور بایکدیگر مشورت خواهند کرد لیکن چنانچه موفق به یافتن راه حلی نشوند و یا انجام مشورت عملی نباشد هر یک از طرفین میتواند موضوع را برای حل به داوری مقرر در ماده (۲۹) قرارداد ارجاع نماید.

۴- مدتی که تأخیر در اجرا و اعمال حقوق و تعهدات مزبور طول کشیده باشد بمدت مقرر در ماده ۲۶ قرارداد اضافه خواهد شد.

۵- هیچیک از مندرجات این ماده مانع نخواهد شد از اینکه هر یک از طرفین موضوع وجود یا عدم فورس مازور و فسخ قرارداد را بواسطه غیر مقدر بودن اجرای آن بطور کلی به داوری مقرر در ماده (۲۹) ارجاع کند.

ماده ۲۳ - انتقالات

۱- هر یک از طرفین این قرارداد میتواند با موافقت قبلی و کتبی طرف دیگر در هر موقع کلیه و یا قسمتی از حقوق و تعهدات خود را تحت این قرارداد از جمله سهام و سهام قرضه سرمایه (مشارکت) را به شرکت و یا شرکتهائی که تحت کنترل آن طرف اداره میشود انتقال دهد مشروط بر اینکه :

الف - شرکت انتقال گیرنده با طرف دیگر و (مشارکت) متعهد شوند کلیه حقوق و تعهداتی را که بطریق فوق انتقال یافته رعایت نموده و انجام دهند.

ب - هرگاه کنترل شرکت انتقال دهنده بر شرکت انتقال گیرنده قطع گردد شرکت انتقال گیرنده بلافاصله حقوق و تعهداتی را که بدان انتقال یافته

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کورپوریشن

به شرکت دیگری که تحت کنترل شرکت انتقال دهنده اداره میشود انتقال دهد.
در این ماده مقصود از کنترل يك شرکت عبارتست از مالکیت، مستقیم یا

غیرمستقیم حداقل ۷۴٪ از سهام دارای رأی آن شرکت .

۲ - با رعایت مقررات بند (۱) ماده ۲۷ انتقال مذکور فوق بهیچوجه
(شرکت) یا (الاید) را از تعهدات خود تحت این قراردادبری نخواهد کرد.

۳ - هیچگونه تغییر و تبدیل در سازمان و تشکیلات طرفین در حقوق و تعهداتی
که تحت این قرارداد دارند مؤثر نخواهد بود .

۴ - در صورتیکه هر يك از طرفین کلیه و یا قسمتی از سهامی را که در سرمایه
«مشارکت» دارد بدون رضایت کتبی و قبلی طرف دیگر انتقال دهد طرفی که رضایت
کتبی از آن کسب نکرده حق خواهد داشت که این قرار داد را
فسخ نماید .

۵ - هر گاه وظائف «شرکت» به شخصیت حقوقی دیگری منتقل شود که تحت
کنترل دولت و یا در مقابل او مسئول شناخته شود شخصیت حقوقی مذکور کلیه
تعهداتی را که «شرکت» تحت این قرارداد دارد تقبل خواهد کرد. چنانچه «شرکت»
دیگر وجود نداشته باشد و وظائف آن به شخصیت حقوقی دیگری که تحت کنترل
و یا مسئول در مقابل دولت باشد منتقل نگردد کلیه تعهدات «شرکت» تحت این
قرارداد تعهد مستقیم دولت محسوب خواهد شد .

۶ - هیچیک از مقررات این ماده مانع نخواهد شد که «آلاید» منافع خود را

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کیمیکال کورپوریشن
در سهام و سهام قرضه و اسناد دیگری که «مشارکت» بنفع «آلاید» صادر می‌کند
بسازمان عمران بین‌المللی کشورهای متحده امریکا
«A.I.D.» U.S. Agency For International Development
آزادانه انتقال دهد تا «آلاید» بتواند پرداختهائی را که سازمان مذکور
بموجب هر گونه پیمان تضمین که بین «آلاید» و سازمان عمران بین‌المللی ممالک
متحده امریکا در مورد «مشارکت» منعقد می‌گردد دریافت دارد .

ماده ۲۴ - تضمین مربوط به اجرا و ادامه عملیات

۱ - طرفین این قرارداد متعهد میشوند که شرایط و مقررات این قرارداد را
بر طبق اصول حسن نیت و صمیمیت متقابل اجراء نموده و هم عبارات و هم روح شرایط
و مقررات مزبور را رعایت کنند .
۲ - هر گونه اقدام از هر قبیل برای اقاله یا اصلاح یا تغییرات مقررات
این قرارداد فقط با رضایت متقابل «شرکت» و «آلاید» ممکن خواهد بود

ماده ۲۵ - سیاست مالی

قصد طرفین این قرارداد بر اینست که در مورد هر یک از دوره‌های مالی مشارکت
که منتج بسود گردد (که طبق اصول معمول حسابداری تعیین میشود) پس از تأمین
اقساط بدهی و ذخیره مقرر در قانون تجارت مبلغ متناسب و عادلانه‌ای از سود مذکور
که میزان آن از طرف هیئت مدیره مشارکت پیشنهاد شده و در مجمع عمومی صاحبان
سهام مشارکت بتصویب میرسد با توجه به معاملات بازرگانی آتی مشارکت و تعهدات
پولی و منابع مالی و سایر نیازمندیهای پولی و لزوم تأمین نفع عادلانه صاحبان سهام

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کمیکال کورپوریشن

در مقابل سرمایه گذاری ایشان بصورت سود سهام بین سهام داران تقسیم گردد.

ماده ۴۶ - مدت قرارداد

مدت اعتبار این قرارداد ۴۲ سال از تاریخ اجراء میباشد و ممکن است بنا به درخواست شرکت یا «آلابد» بدوره یا دوره های اضافه بیست ساله طبق شرایط مورد توافق تمدید گردد.

برای اجرای این ماده طرفین قرارداد در تاریخی که کمتر از پنج سال قبل از پایان مدت اعتبار دوره جاری قرارداد در آن موقع نباشد موضوع را مورد مذاکره قرار خواهند داد.

ماده ۴۷ - خاتمه قرارداد

در صورت فسخ یا پایان مدت این قرارداد که شامل تمدیدهای هر بوطه نیز میشود «شرکت» حق خواهد داشت سهامی را که «آلابد» در مشارکت دارد خریداری نموده یا آنکه خواستار انحلال مشارکت گردد و نسبت به طریق انتخابی خود اخطار کتبی ششماهه ای به آلابد تسلیم میدارد و چنین اخطاری قابل استرداد نخواهد بود.

۱ - هرگاه شرکت بخواهد از حق خود در خرید سهام متعلق به آلابد استفاده نماید و طرفین ظرف ششماه نسبت به قیمت و شرایط خرید توافق حاصل نکنند تعیین قیمت و شرایط خرید طبق ماده ۲۹ به داوری ارجاع خواهد شد.

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کیمیکال کورپوریشن

چنانچه شرکت رأی داوری را قبول نکند آلاید آزاد خواهد بود که سهام خود را بقیمت و شرایطی که نازلتر از قیمت و شرایط مقرر در رأی داوری نباشد بدیگران بفروشد ولی در هر حال خریدار سهام «آلاید» از نظر صلاحیت و تابعیت باید مورد تصویب شرکت قرار گیرد و این تصویب بدون دلیل موجه مورد رد یا تأخیر قرار نخواهد گرفت .

۲- در صورت تصفیه امور مشارکت تصفیه امور آن طبق شرایط و موازین مقرر در قانون تجارت ایران انجام خواهد گرفت و دارائی مشارکت بفروش خواهد رسید و وجوه حاصله به نسبت مساوی بین طرفین تقسیم خواهد شد با این شرط که اگر هنگام تصفیه مشارکت اموالی در مشارکت وجود داشته باشد که مشارکت بدون پرداخت قیمت تحصیل کرده باشد عیناً بطرفی که اموال از آن تحصیل گردیده و یا به جانشین آن بهمان ترتیب بدون آنکه پرداختی از طرف انتقال گیرنده بعمل آید منتقل خواهد شد .

ماده ۲۸- سازش

۱- در صورت بروز هر گونه اختلاف ناشی از اجراء یا تفسیر این قرارداد یا مدارك مربوط به آن طرفین ممکن است موافقت کنند که موضوع به يك هیئت سازش مختلط و بزره ای مرکب از چهار عضو مراجعه شود که هر يك از طرفین دو نفر آنرا تعیین خواهند نمود و وظیفه آنها کوشش در حل موضوع به طرفین دوستانه خواهد بود . هیئت سازش پس از استماع اظهارات نمایندگان طرفین

رأی خود را ظرف سه ماه از تاریخی که اختلاف به ایشان ارجاع شده صادر خواهند کرد. رأی مزبور در صورتی الزام آور خواهد بود که به اتفاق صادر شده باشد.

۲ - هر گاه طرفین نسبت به ارجاع اختلاف به هیئت سازش و بهره توافقی ننمایند و یا اینکه اختلاف به هیئت مزبور ارجاع شده ولی حل نشده باشد تنها طریق حل آن ارجاع به داوری طبق ماده ۲۹ (ماده داوری) خواهد بود.

ماده ۲۹ - داوری

۱- هر گونه اختلاف ناشی از اجراء یا تفسیر این قرارداد که توسط هیئت سازش حل نشود توسط يك هیئت داوری مرکب از سه داور حل و فصل خواهد شد. هر يك از طرفین يك نفر داور تعیین خواهد نمود و دو نفر داور مزبور قبل از شروع به رسیدگی داور ثالثی را انتخاب خواهند کرد که سمت ریاست هیئت داوری را خواهد داشت. چنانچه دو نفر داور نتوانند ظرف چهار ماه از تاریخ ارجاع به داوری نسبت به داور ثالث تراضی کنند و چنانچه طرفین بطرز دیگری توافق نمایند داور ثالث به درخواست هر يك از طرفین از طرف « رئیس دادگاه عالی » تعیین خواهد شد.

۲ - اگر یکی از طرفین ظرف دو ماه از تاریخ ارجاع امر به داوری داور خود را انتخاب ننماید و یا انتخابی را که نموده است به اطلاع طرف دیگر نرساند طرف دیگر حق خواهد داشت که به « رئیس دادگاه عالی » مراجعه و تقاضای تعیین داور واحد بنماید. شخصی که توسط « رئیس دادگاه عالی » بسمت داور ثالث یادآور

قرارداد بین شرکت می صنایع پتروشیمی و آلابد کیمیا کور پوریشن

واحد برگزیده میشود نباید با هیچیک از طرفین بستگی داشته باشد و نباید مستخدم یا تبعه ایران یا امریکا باشد.

۳- داور ثالث یا داور واحد (بر حسب مورد) قبولی خود را ظرف سی روز از تاریخ دریافت اعلام تعیین خود بطرفین قرارداد و رئیس دادگاه عالی (چندینچند از طرف «رئیس دادگاه عالی» انتخاب شده باشد) اطلاع خواهد داد و در غیر اینصورت چنین تلقی خواهد شد که اوسمت مزبور را رد کرده است و انتخاب جدیدی ضبق همان مقررات بعمل خواهد آمد.

۴- اگر اختلاف بدهیست دآوری ارجاع شود رأی ممکن است بد اکثریت صادر شود و طرفین رأی هیئت دآوری یا داور واحد را (بر حسب مورد) با حسن نیت اجراء خواهند کرد.

۵- محل و آئین دآوری را طرفین تعیین خواهند کرد. چندینچند ظرف سه ماه پس از تعیین داور ثالث یا داور واحد در این باب توافق نشود محل و تشریفات مزبور از طرف داور واحد یا داور ثالث (بر حسب مورد) تعیین خواهد شد.

۶- طرفین همه نوع تسهیلات منجمه حق ورود به کلیه کارخانه‌های تولید و دسترسی به عملیات را برای هیئت دآوری یا داور واحد فراهم خواهند کرد تا هر گونه اطلاعاتی را که برای تعیین تکلیف اختلاف بنحوی شایسته لازم باشد بدست آورند. عدم حضور یا امتناع یکی از طرفین دآوری نمیتواند مانع یا مخل جریان دآوری در یک یا همه مراحل آن بشود.

۷ - مادام که تصمیم یارای داوری صادر نشده توقف عملیات یا فعالیت‌هایی که موضوع داوری از آن ناشی شده است الزامی نیست. در صورتیکه تصمیم یارای داوری دایر بر موجه بودن شکایت باشد ضمن تصمیم یارای مزبور ممکن است ترتیب مقتضی برای جبران خسارات شاکی مقرر گردد.

۸ - نسبت به هزینه‌های داوری به تشخیص هیئت داوری یا داور واحد (بر حسب مورد) رأی داده خواهد شد.

۹ - چنانچه به هر علت یکی از اعضاء هیئت داوری یا داور واحد پس از قبول وظائفی که به او محول شده قادر یا مایل به شروع یا تکمیل رسیدگی به مورد اختلاف نباشد در آن صورت چنانچه طرفین بصورت دیگری هم توافق نمایند هر يك از طرفین میتواند از « رئیس دادگاه عالی » تقاضا کند که جانشین عضو مزبور یا داور واحد را (بر حسب مورد) بر طبق مقررات این ماده تعیین نماید.

۱۰ - در موارد مقتضی ضمن تصمیمات و آراء داوری صادره طبق این قرارداد باید مهلت اجرا آن نیز تصریح گردد.

۱۱ - ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم یارای بطرفین هر يك از آنها میتواند از هیئت داوری یا داور واحد (بر حسب مورد) که تصمیم یارای اولیه را صادر نموده تقاضای تفسیر آنرا بنماید. این تقاضا در اعتبار تصمیم یارای تأثیری نخواهد داشت. تفسیر مزبور باید ظرف مدت یکماه از تاریخ تقاضا داده شود و اجرای تصمیم یارای تا صدور تفسیر یا انقضاء یکماه (هر کدام زودتر واقع شود) معوق خواهد ماند.

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

۱۲- مقررات مربوط به داوری که در این قرارداد ذکر شده در صورتی هم که

قرارداد خاتمه پیدا کند معتبر باقی خواهد ماند .

۱۳- هر گاه تعیین داور واحد یا داور ثالث طبق مقررات این ماده به هر علت

انجام نپذیرد تعیین داور مزبور (جز در مواردیکه طرفین بترتیب دیگری

کتباً توافق نمایند) به درخواست یکی از طرفین توسط « رئیس دادگاه عالی » صورت

خواهد گرفت .

ماده ۳۰ - اجرای رأی داوری

۱ - چنانچه تصمیم یارای نهائی که طبق ماده ۲۹ صادر شده دایر بر این-

باشد که يك مبلغ معین که در تصمیم یارای تصریح گردیده از طرف « شرکت » به

« آلاید » و یا بالعکس پرداخت شود و یا از طرف هر يك از طرفین به « مشارکت »

و یا بالعکس تأدیه گردد در آن صورت چنانچه مبلغ مزبور ظرف مدتی که در تصمیم

یارای تعیین شده پرداخت نگردد و اگر مدتی تعیین نگردیده ظرف سه ماه از

تاریخ تصمیم یارای پرداخت نشود « شرکت » یا « آلاید » یا « مشارکت » (بر حسب

مورد) حق خواهد داشت که توقیف هر گونه مالی متعلق بطرف دیگر یا

« مشارکت » را (به اقتضاء مورد) درخواست نماید خواه اموال مزبور در ایران

بوده و خواه در خارج از ایران قرار گرفته باشد از جمله وجوه حاصله از فروش های

« مشارکت » و همچنین از جمله سود سهام متعلق به « شرکت » و « آلاید » و هر

گونه پرداختهای دیگر که « مشارکت » بعمل آورد . ولی مشروط بر این که مبلغ

توقیف شده از مبلغ مصرح در رأی دآوری تجاوز ننماید .

۲- چنانچه طرفی که موظف به اجرای رأی یا تصمیم نهائی صادره بر طبق این قرارداد میباشد ظرف مهلت مقرر در رأی یا تصمیم یا (چنانچه مهلتی ضمن رأی یا تصمیم معین نشده باشد) ظرف ششماه پس از ابلاغ رأی یا تصمیم طرفین مفاد رأی یا تصمیم را اجراء نکنند طرفی که رأی یا تصمیم بنفع او صادر شده حق خواهد داشت که خاتمه این قرارداد را بوسیله تصمیم يك هیئت دآوری یا داور واحد که بر طبق بند (۳) این ماده اتخاذ خواهد شد بخواهد . تصمیم مزبور برای خاتمه قرارداد نسبت به حقوق و تعهداتی که از اجرای این قرارداد تا تاریخ خاتمه قرارداد (طبق این قرارداد) ناشی میشود تأثیری نخواهد داشت . حقوق و یا پرداخت وجوه و یا خسارات دیگری هم که بموجب رأی هیئت دآوری یا داور واحد مقرر شده باشد در همین حکم خواهد بود .

۳- تصمیمی که بر طبق مقررات بند (۲) این ماده پیش بینی شده فقط با رعایت شرایط زیر ممکن است اتخاذ شود.

الف - فقط هیئت دآوری و داور واحدی که رأی یا تصمیم نهائی مربوطه را صادر کرده میتواند این تصمیم را اتخاذ کند.

ب - چنانچه هیئت دآوری یا داور واحدی که رأی یا تصمیم مزبور را صادر کرده به رعایتی قادر یا مایل به اقدام نباشد موضوع خاتمه یافتن این قرارداد بعلت عدم اجرای رأی بر طبق این قرارداد بطرزی که برای حل اختلاف پیش بینی شده به دآوری

ارجاع خواهد شد .

۴ - هیئت داورى یا داور واحد قبل از اخذ تصمیم دایر بر خاتمه یافتن این قرار داد بایستی اول يك مدت اضافی (که از نود روز کمتر نخواهد بود) برای اجرای تصمیم یا رأی مقرر نماید و تصمیم دایر بر خاتمه دادن این قرارداد را فقط در صورتی اتخاذ خواهد کرد که مدت اضافی مقرر منقضی شده و معلوم شود که مفاد رأی یا تصمیم اجراء نگردیده است .

ماده ۳۱ - الحاق (مشارکت) به قرارداد

بلافاصله پس از ثبت (مشارکت) طرفین این قرارداد وسائل لازم فراهم میآورند که (مشارکت) بنحوی که طرفین این قرارداد تعیین میکنند سندی را امضاء کنند که بموجب آن سند (مشارکت) از منافع این قرارداد برخوردار گردیده و تعهدات مقید در این قرارداد را تا آنجا که اینگونه منافع و تعهدات به (مشارکت) مربوط میگردد تقبل نماید و از آن تاریخ به بعد این قرارداد بنحوی تلقی خواهد شد که (مشارکت) نیز طرف این قرارداد بوده است .

ماده ۳۲ - زبانهای متن قرارداد

متن فارسی و انگلیسی این قرارداد هر دو معتبر است . در صورتی که اختلافی پیش آید که به داوری ارجاع شود هر دو متن به هیئت داورى یا داور واحد (بر حسب مورد) عرضه خواهد شد که قصد طرفین را از روی هر دو متن تفسیر نمایند .

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کور پوریشن

هر گاه بین دو متن مزبور اختلافی در مورد حقوق ووظائف طرفین تحت این قرارداد پیدا شود تا آنجا که مربوط به اصطلاحات ویژه و فنی میگردد متن انگلیسی معتبر خواهد بود .

ماده ۳۳ - قوانینی که شامل قرارداد میشود

۱- این قرارداد مطابق معانی صریح عبارات و اصطلاحاتی که در آن بکار رفته تعبیر و تفسیر خواهد شد ولی بادر نظر گرفتن آنها طبق قوانین ایران تعبیر و تفسیر شده و تابع قوانین ایران خواهد بود .

۲ - قوانین و مقرراتی که ممکن است کلا یا بعضاً مابین با شرایط این قرارداد باشد در مواردیکه مباحثت دارد نسبت به مقررات این قرارداد بی اثر خواهد بود.

ماده ۳۴ - برنامه انجام عملیات

(شرکت) و (آلاید) منتهای مساعی خود را بکار خواهند برد که برنامه های مشروح زیر در مدت های تعیین شده زیر به انجام برسد .

برنامه	تاریخ تکمیل
۱ - انتخاب محل کارگاه	اول ژانویه ۱۹۶۶ میلادی
۲ - برنامه مالی	اول مارس ۱۹۶۶
۳ - طراحی و مهندسی واحدهای کارخانه و	
ملحقات آن که باید در مرحله اول ساخته شود .	اول مه ۱۹۶۶
۴ - برنامه فروش	اول مه ۱۹۶۶
۵ - انتخاب پیمانکاران	اول ژوئیه ۱۹۶۶

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کورپوریشن

برنامه فوق بر اساس برآورد های فعلی میباشد و عنداللزوم مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت معذلك طرفین قرارداد مساعی خود را به بهترین وجه بعمل میآورند تا مراحل مختلف طرح را در اسرع وقت ممکن به تکمیل برسانند.

ماده ۳۵ - اخطار

۱ - نشانی طرفین این قرارداد از لحاظ این قرارداد بشرح زیر خواهد بود

مدیر عامل Manager Director

شرکت ملی صنایع پتروشیمی National Petrochemical Company

خیابان ۲۱ آذر - تهران - ایران Teheran, Iran و Azar 21 Khiaban

رئیس هیئت مدیره President

آلاید کمیکال کورپوریشن Allied Chemical Corporation

۶۱ - برادوی - نیویورک - نیویورک 61 Broadway, New York, N.Y.

کشور های متحده آمریکا U.S.A.

یا نشانیهای دیگری که هر یک از طرفین طبق شرایط زیر گاه بگاه یا

اخطاریه طرف دیگر و بمشارکت میدهند .

۲ - هر گونه اخطار یا اعلام رضایت و موافقت که از طرف هر یک از طرفین

این قرارداد بطرف دیگر داده میشود باید بوسیله تلگراف - تلکس یا پست

سفارشی هوایی که وجه آن قبلا پرداخت شده باشد مطابق نشانی مندرج با اخطار

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلاید کمیکال کورپوریشن

شده طبق بند (۱) این ماده ارسال کردوهر گونه اخطار یا اعلام رضایت یا موافقت که بترتیب فوق ارسال گردد در پایان هفتمین روز پس از تحویل به تلگرافخانه و یا ارسال بوسیله پست ابلاغ شده تلقی خواهد شد و برای اثبات چنین ابلاغی کافی است ثابت شود که تلگرام یا نامه حاوی اخطار یا اعلام رضایت یا موافقت به نشانی صحیح و وجه پرداخت شده قبلی به تلگرافخانه تحویل و یا بوسیله پست فرستاده شده است .

برای گواهی مراتب فوق طرفین این قرارداد ذیل این سند را به امضاء رسانیده اند .

تاریخ ۲۳ آذر ۱۳۴۴

تهران

شرکت ملی صنایع پتروشیمی

آلاید کمیکال کورپوریشن

تهران - ایران -

۶۱ - برادوی

نیویورک • نیویورک

رئیس هیئت مدیره

مدیر و نایب رئیس اجرایی

دکتر منوچهر اقبال

مدیر عامل

ج • هوارد • مارشال

باقر مستوفی

قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و آلابد کیمیکال کورپوریشن

قرارداد فوق که مشتمل بر يك مقدمه و سی و پنج ماده به استناد ماده ۱ قانون توسعه صنایع پتروشیمی مصوب تیر ماه ۱۳۴۴ در جلسه روز چهارشنبه ۱۸ اسفند ماه ۱۳۴۴ کمیسیون مشترك اقتصاد مجلسین و در جلسه روز چهارشنبه ۲۵ اسفند ماه ۱۳۴۴ کمیسیون مشترك دارائی مجلسین بتصویب رسیده است صحیح و قابل اجرا میباشد .

رئیس مجلس سنا
مهندس شریف امامی

رئیس مجلس شورای ملی
مهندس عبدالله ریاضی

قانون تبدیل عنوان استخدامی افراد و درجه داران و افسران سابق گمرکات و انحصارات

مصوب ۱۳۴۴/۱۲/۲۸

ماده ۱۰ - عنوان استخدامی آن عده از افراد و درجه داران و افسران نگهبانی و انتظامی وزارت منجمله گمرکات و انحصارات که به استناد قانون تأسیس پلیس گمرک مصوب امر داد ۱۳۳۶ استخدام و پس از انحلال وزارتخانه مزبور و انضمام واحدهای انحصاری آن (قند و شکر - غله - دخانیات - باربری - سبازمان چای) بوزارت دارائی امور انتظامی و نگهبانی واحدهای مزبور را در این وزارتخانه عهده دار هستند بمأمورین گارد شهری تبدیل و از نظر سازمانی مانند سایر مأمورین گارد شهری تابع شهربانی کل کشور خواهند بود و حقوق و مزایای آنان کماکان و مادامیکه در واحدهای انحصاری انجام وظیفه میکنند از محل اعتبار واحد های مزبور قابل پرداخت خواهد بود .

ماده ۲ - وزارت دارائی و وزارت کشور مأمور اجرای این قانون میباشند .
قانون فوق مشتمل بر ۲ ماده که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود در جلسه روز سه شنبه بیست و ششم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

قانون فوق در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۴/۱۲/۲۸

بتصویب مجلس سنا رسیده است